

EGYÜTT. VELED

MAGYAR TELEKOM TÁVKÖZLÉSI
NYILVÁNOSAN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KONSZOLIDÁLT ÉVES JELENTÉSE

A 2016. DECEMBER 31-ÉN VÉGZŐDÖTT ÉVRE

TARTALOMJEGYZÉK A KONSZOLIDÁLT ÉVES JELENTÉSHEZ

	<u>Oldal</u>
Konszolidált Éves Beszámoló	3
Független könyvvizsgálói jelentés	4
Konszolidált mérleg	10
Konszolidált eredménykimutatás és egyéb átfogó eredmény	11
Konszolidált cash-flow kimutatás.....	12
Konszolidált tőkében bekövetkezett változások.....	13
Megjegyzések a Konszolidált tőkében bekövetkezett változásokhoz	14
Kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámolóhoz.....	15
Üzleti jelentés	105

MAGYAR TELEKOM TÁVKÖZLÉSI NYILVÁNOSAN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓ

A 2016. DECEMBER 31-ÉN VÉGZŐDÖTT ÉVRE

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT

NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK ELŐÍRÁSAI SZERINT KÉSZÍTVE

(EU IFRS)

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A Magyar Telekom Távközlési Nyrt. részvényesei részére

Vélemény

Elvégeztük a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. („Társaság”) és leányvállalatai (együtt „a Csoport”) mellékelt 2016. évi konszolidált éves beszámolójának könyvvizsgálatát, amely a 2016. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 1 175 529 M Ft – valamint az ugyanezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatás és konszolidált egyéb átfogó eredményből – melyben a tárgyévi konszolidált átfogó eredmény 56 725 M Ft nyereség –, konszolidált saját tőke kimutatásból, konszolidált cash flow kimutatásból, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó kiegészítő mellékletből áll.

Véleményünk szerint a mellékelt konszolidált éves beszámoló megbízható és valós képet ad a Csoport 2016. december 31-én fennálló konszolidált vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált jövedelmi helyzetéről és konszolidált cash-flow-járól az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban („IFRS”) foglaltakkal összhangban.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgáló konszolidált éves beszámoló könyvvizsgálataért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

A konszolidált éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatára vonatkozó, Magyarországon hatályos etikai követelményeknek megfelelően, függetlenek vagyunk a Csoporttól, és ugyanezen etikai követelményekkel összhangban eleget tettünk egyéb etikai felelősségeinknek is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált éves beszámoló egésze általunk végzett könyvvizsgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A könyvvizsgálat során a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések vonatkozásában elvégzett eljárások

Üzleti vagy cégérték értékvesztés elszámolása

2016. december 31-én a magyar és macedón szegmensekben a meglévő cégérték 191 454 M Ft-ot, illetve 20 199 M Ft-ot tett ki a teljes 218 098 M Ft-os üzleti érték egyenlegből.

A bemeneti változókra és feltételezésekre való érzékenysége miatt – különösen a hosszú távú növekedési ráta, a diszkontráta és a jövőbeni működési pénzáramokkal kapcsolatos feltételezések esetében – a fenti két szegmensre vonatkozó üzleti vagy cégértékkel kapcsolatos értékvesztés vizsgálatára fordítottunk nagyobb figyelmet.

A vezetés arra a következtetésre jutott, hogy nincs szükség értékvesztés elszámolására a üzleti vagy cégértékkel kapcsolatban.

Részletes információk a vezetőség által elvégzett üzleti vagy cégérték értékvesztés vizsgálatára vonatkozóan a kiegészítő melléklet 4.2 és 13.2 pontjában találhatóak.

A becsült jövőbeni pénzáramokat egyeztetettük az Igazgatóság által jóváhagyott tervekhez. Figyelembe vettük a vezetés várakozásait a külső környezet jelentős változásai és a belső működés tervezett átalakításainak vonatkozásában, és megvizsgáltuk, hogy ezek helyesen figyelembe lettek-e véve a becsült jövőbeni pénzáramokban.

A pénzáramok tényleges múltbeli alakulását összehasonlítottuk a korábbi előrejelzésekkel és értékeltük, hogy az eltérések elfogadható tűréshatáron belül voltak-e.

Újrászámoltuk a súlyozott átlagos tőke költséget (WACC) piaci adatok alapján. A hosszú távú növekedési rátát is összehasonlítottuk az elérhető piaci adatokkal.

Értékeltük a vezetés által elvégzett érzékenységvizsgálatok eredményét, és további érzékenységvizsgálatokat végeztünk, elsősorban a jövőbeni pénzáramokra fókuszálva.

Áttekintettük a kiegészítő melléklet 4.2 és 13.2 számú, pontjait.

Az elvégzett vizsgálataink alapján nem állapítottunk meg lényeges hibát, a vezetés becslései elfogadható tartományon belül mozogtak.

Az árbevétel elszámolás pontossága az összetett számlázó rendszerekből adódóan

Az árbevétel pontos rögzítése alapvető iparági kockázatnak tekinthető.

Ennek oka, hogy a telekommunikációs iparágban használt számlázó rendszerek összetettek, valamint nagy mennyiségű adatot dolgoznak fel a különböző értékesített termékkel és az év során történt árváltozásokkal kapcsolatban, mindezt számos informatikai rendszeren keresztül.

Felmértük a releváns informatikai rendszereket, és a kontrollok kialakítását, valamint teszteltük azok működési hatékonyságát a következő területekre vonatkozóan:

- árbevétel tranzakciók rögzítése;
- árváltozások jóváhagyási folyamata és ezek bekerülése a számlázási rendszerekbe;
- ügyfeleknek kiszámlázott összegek kiszámítása.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A könyvvizsgálat során a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések vonatkozásában elvégzett eljárások

A Társaság teljes árbevétele 602 651 M Ft, mely a kiegészítő melléklet 22-es pontjában van részletezve.

Ezen felül mintavételezéssel teszteltük a számlázási rendszer adatait a kibocsátott számlákhoz illetve a pénzügyileg befolyt árbevételhez. Tesztelésünk egyaránt tartalmazott fogyasztói és vállalati ügyfél számlákat.

Az árbevétellel kapcsolatos számviteli politika további részletezése a Társaság kiegészítő mellékletének 2.12-es pontjában található meg.

Az eljárásaink alapján nem állapítottunk meg lényeges hibát.

Egyéb információk: a konszolidált üzleti jelentés

Az egyéb információk a Csoport 2016. évi konszolidált üzleti jelentéséből állnak. A vezetés felelős a konszolidált üzleti jelentésnek a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A jelentésünk „Vélemény” szakaszában a konszolidált éves beszámolóra adott véleményünk nem vonatkozik a konszolidált üzleti jelentésre.

A konszolidált éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelősségünk a konszolidált üzleti jelentés átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy a konszolidált üzleti jelentés lényegesen ellentmond-e a konszolidált éves beszámolónak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy az lényeges hibás állítást tartalmaz.

A konszolidált üzleti jelentéssel kapcsolatban, a számviteli törvény alapján a mi felelősségünk továbbá a konszolidált üzleti jelentés átolvasása során annak a megítélése, hogy a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve, ha van, egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban készült-e.

Mivel a társaság átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség tagállamának szabályozott piacára kereskedésre befogadták, ezért a konszolidált üzleti jelentésről szóló véleményünknek ki kell terjednie a számviteli törvény 95/B. (2) bekezdés e) és f) pontjában szereplő információkra, és nyilatkoznunk kell arról, hogy rendelkezésre bocsátották-e a 95/B. (2) bekezdés a)-d) és g) pontjában említett információkat.

Véleményünk szerint a Csoport 2016. évi konszolidált üzleti jelentése, beleértve a számviteli törvény 95/B. (2) bekezdés e) és f) pontjában szereplő információkat is, összhangban van a Csoport 2016. évi konszolidált éves beszámolójával és a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény előírásaival összhangban készült.

Mivel egyéb más jogszabály a Csoport számára nem ír elő a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó további követelményeket, ezért ezzel kapcsolatban a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó véleményünk nem tartalmaz a számviteli törvény 156.§ (5) bekezdésének h) pontjában előírt véleményt.

A fentiekén túl a Csoportról és annak környezetéről megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges hibás állítás) a konszolidált üzleti jelentésben, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelentenivalónk.

Továbbá nyilatkozunk arról, hogy rendelkezésre bocsátották a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdésének a)-d), és g) pontjában említett információkat.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a konszolidált éves beszámolóért

A vezetés felelős a konszolidált éves beszámolóért az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban („IFRS”) foglaltakkal összhangban történő és a valós bemutatás követelményének megfelelő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes konszolidált éves beszámoló elkészítése.

A konszolidált éves beszámoló elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közvéleményre a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számviteli konszolidált éves beszámolóban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Csoportot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló konszolidált éves beszámoló könyvvizsgálatáért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált éves beszámoló egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott éves beszámoló alapján meghozott gazdasági döntéseit.

Egy, a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban elvégzésre kerülő könyvvizsgálatnak a részeként szakmai megítélést alkalmazunk, és szakmai szkepticizmust tartunk fenn a könyvvizsgálat egésze során. Emellett:

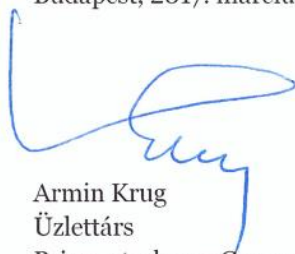
- Azonosítjuk és felmérjük a konszolidált éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálati eljárásokat alakítunk ki és hajtunk végre, valamint véleményünk megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását;
- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált éves beszámolóban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősíteniünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.
- Értékeljük a konszolidált éves beszámoló átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a kiegészítő mellékletben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált éves beszámolóban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.
- A konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény nyilvánításához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoporton belüli gazdálkodó egységek vagy üzleti tevékenységek pénzügyi információiról. Felelősek vagyunk a csoportaudít irányításáért, felügyeletéért és elvégzéséért. Továbbra is kizárólagos felelősséggel tartozunk könyvvizsgálói véleményünkért.

Kommunikáljuk az irányítással megbízott személyek felé – egyéb kérdések mellett – a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is.

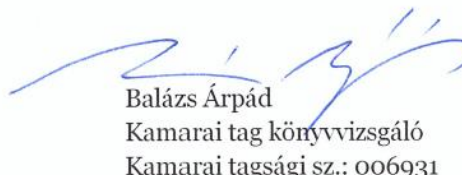
Nyilatkozunk az irányítással megbízott személyeknek arról, hogy megfelelünk a függetlenségre vonatkozó releváns etikai követelményeknek, és kommunikáljuk feljük mindazon kapcsolatokat és egyéb kérdéseket, amelyekről ésszerűen feltételezhető, hogy befolyásolják a függetlenségünket, valamint adott esetben a kapcsolódó óvintézkedéseket.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során a legjelentősebb kérdések, és ennél fogva a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések voltak. Könyvvizsgálói jelentésünkben ismertetjük ezeket a kérdéseket, kivéve, ha jogszabály vagy szabályozás kizárja az adott kérdés nyilvános közzétételét, vagy ha – rendkívül ritka körülmények között – azt állapítjuk meg, hogy egy adott kérdést a könyvvizsgálói jelentésben nem lehet kommunikálnunk, mert ésszerű várakozások alapján annak hátrányos következményei súlyosabbak lennének, mint a kommunikáció közérdekű hasznai.

Budapest, 2017. március 1.

Armin Krug
Üzlettárs
PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft.
Nyilvántartásba vételi sz.: 001464
Cím: 1055 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 78.

Balázs Árpád
Kamarai tag könyvvizsgáló
Kamarai tagsági sz.: 006931

Megjegyzés:

Jelentésünk angol és magyar nyelven is elkészült. Bármilyen információ értelmezése, vélemény vagy nézőpont tekintetében felmerülő probléma esetén az angol nyelvű véleményünk a mérvadó a magyarral szemben.

KONSZOLIDÁLT MÉRLEG

	Megjegyzés	2015. december 31-én (millió Ft)	2016. december 31-én (millió Ft)
ESZKÖZÖK			
Forgóeszközök			
Pénzeszközök	6	17 558	10 805
Követelések	7	162 762	157 645
Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök	8.1	11 052	5 104
Nyereségadó-követelés	9.1	1 356	2 225
Készletek	10	12 665	16 643
		205 393	192 422
Értékesítésre kijelölt eszközök	11	4 785	1 556
Forgóeszközök összesen		210 178	193 978
Befektetett eszközök			
Tárgyi eszközök	12	493 204	483 174
Immateriális javak	13	478 844	478 263
Befektetés társult és közös vezetésű vállalatokban	14	1 000	1 078
Halasztottadó-követelés	9.4	47	73
Hosszú lejáratú pénzügyi eszközök	8.2	22 950	18 254
Egyéb befektetett eszközök	15	801	709
Befektetett eszközök összesen		996 846	981 551
Eszközök összesen		1 207 024	1 175 529
KÖTELEZETTSÉGEK			
Rövid lejáratú kötelezettségek			
Pénzügyi kötelezettségek kapcsolt vállalkozásokkal szemben	16	136 906	72 589
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	17	26 152	22 600
Kötelezettségek szállítók felé	18	140 182	136 623
Nyereségadó-kötelezettség	9.1	1 399	719
Céltartalékok	19	7 185	4 493
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	20.1	39 142	40 537
		350 966	277 561
Értékesítésre kijelölt eszközökhöz kapcsolódó kötelezettségek	11	1 217	-
Rövid lejáratú kötelezettségek összesen		352 183	277 561
Hosszú lejáratú kötelezettségek			
Pénzügyi kötelezettségek kapcsolt vállalkozásokkal szemben	16	220 088	247 179
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	17	54 857	50 098
Halasztottadó-kötelezettség	9.4	23 813	8 740
Céltartalékok	19	9 907	9 528
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	20.2	1 245	1 090
Hosszú lejáratú kötelezettségek összesen		309 910	316 635
Kötelezettségek összesen		662 093	594 196
TŐKE			
Saját tőke			
Jegyzett tőke		104 275	104 275
Tőketartalékok		27 412	27 890
Saját részvénnyek		(307)	(825)
Eredménytartalék		337 014	375 660
Halmazott egyéb átfogó eredmény		31 824	31 490
Saját tőke összesen		500 218	538 490
Nem irányító részesedések	21	44 713	42 843
Tőke összesen		544 931	581 333
Források összesen		1 207 024	1 175 529

Budapest, 2017. február 22.

Christopher Mattheisen
vezérigazgató, igazgatósági tag

Szabó János
gazdasági vezérigazgató-helyettes

A kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámoló szerves részét képezi.

KONSZOLIDÁLT EREDMÉNYKIMUTATÁS ÉS EGYÉB ÁTFOGÓ EREDMÉNY

	Megjegyzés	2015. december 31-ével végződött évben (millió Ft, kivéve az egy részvényre vonatköző adatok)	2016. december 31-ével végződött évben (millió Ft, kivéve az egy részvényre vonatköző adatok)
Bevételek	22	656 342	602 651
Közvetlen költségek	23	(249 377)	(196 869)
Személyi jellegű ráfordítások	24	(95 160)	(83 327)
Értékcsokkenési leírás	12, 13	(113 784)	(117 476)
Egyéb működési költségek	25	(131 375)	(136 406)
Működési költségek		(589 696)	(534 078)
Egyéb működési bevételek	26	6 871	10 990
Működési eredmény		73 517	79 563
Kamatbevétel	27	946	760
Kamatköltség	28	(21 784)	(18 570)
Egyéb pénzügyi költségek – nettó	29	(7 338)	(9 005)
Nettó pénzügyi eredmény		(28 176)	(26 815)
Részesedés társult és közös vezetésű vállalatok eredményéből	14	-	78
Adózás előtti eredmény		45 341	52 826
Nyereségadó	9.2	(13 794)	4 397
Adózott eredmény		31 547	57 223
Egyéb átfogó eredmény			
(melynek teljes összege átsorolható az eredménybe)			
Külföldi tevékenységek átváltási különbözete		(845)	(562)
Értékesíthető pénzügyi eszközök átértékelése		44	64
Egyéb átfogó eredmény, adózás után		(801)	(498)
Teljes átfogó eredmény		30 746	56 725
Adózott eredmény:			
A Társaság részvényeseire jutó rész		27 715	54 279
Nem irányító részesedésekre jutó rész		3 832	2 944
		<u>31 547</u>	<u>57 223</u>
Teljes átfogó eredmény:			
A Társaság részvényeseire jutó rész		27 355	53 945
Nem irányító részesedésekre jutó rész		3 391	2 780
		<u>30 746</u>	<u>56 725</u>
Egy részvényre jutó hozam (EPS):			
Társaság részvényeseire jutó adózott eredmény		27 715	54 279
Forgalomban levő többségi részesedések súlyozott átlagos száma (ezer darab)		1 042 352	1 041 799
Részvényhígulást eredményező részvényopciók átlagos száma (ezer darab)		118	767
Forgalomban levő többségi részesedések súlyozott átlagos száma (ezer darab) hígított EPS számításához		1 042 470	1 042 566
Egy részvényre jutó hozam (Ft)		26,59	52,10
Egy részvényre jutó hígított hozam (Ft)		26,59	52,06

A kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámoló szerves részét képezi.

KONSZOLIDÁLT CASH-FLOW KIMUTATÁS

	Megjegyzés	2015. december 31-ével végződött évben (millió Ft)	2016. december 31-ével végződött évben (millió Ft)
Üzleti tevékenységből származó cash-flow			
Adózott eredmény		31 547	57 223
Értékcsökkenési leírás.....		113 784	117 476
Nyereségadó		13 794	(4 397)
Nettó pénzügyi eredmény		28 176	26 815
Részesedés társult és közös vezetésű vállalatok eredményéből		-	(78)
Forgóeszközök változása		(15 541)	3 421
Céltartalékok változása		2 442	(3 218)
Kötelezettségek változása (forgótőke típusú)		24 204	(614)
Fizetett nyereségadó		(12 787)	(12 254)
Kapott osztalék		-	14
Fizetett kamat és egyéb pénzügyi díjak		(28 743)	(24 332)
Kapott kamat		967	744
Egyéb pénzmozgással nem járó tételek		(1 545)	(5 975)
Üzleti tevékenységből származó nettó cash-flow		156 298	154 825
Befektetési tevékenységből származó cash-flow			
Tárgyi eszközök és immateriális javak beszerzése	30	(96 855)	(109 908)
Akvizíciókért fizetett összegek	31	(16 737)	(128)
Felvásárolt leányvállalatok pénzeszközei		1 815	-
Egyéb pénzügyi eszközökből befolyt összegek		18 832	7 545
Egyéb pénzügyi eszközök beszerzésére fordított összegek		(5 695)	(605)
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítéséből származó bevétel		2 127	10 413
Leányvállalatok és üzleti kombinációk értékesítéséből származó bevétel		-	3 484
Társult és közös vállalkozásokért fizetett összegek		(1 000)	-
Befektetési tevékenységre fordított nettó cash-flow		(97 513)	(89 199)
Pénzügyi tevékenységből származó cash-flow			
Részvényeseknek és nem irányító részvénytulajdonosoknak fizetett osztalék		(6 691)	(22 686)
Hitelek és egyéb kölcsönök felvétele	17.2	156 916	143 794
Hitelek és egyéb kölcsönök törlesztése	17.2	(187 076)	(184 217)
Egyéb pénzügyi kötelezettségek kifizetésére fordított összegek	17.3	(18 923)	(8 676)
Saját részvény visszavásárlására fordított összegek		-	(550)
Pénzügyi tevékenységre fordított nettó cash-flow		(55 774)	(72 335)
Pénzeszközök árfolyamkülönbözete		(78)	(44)
Pénzeszközök változása		2 933	(6 753)
Pénzeszközök az év elején		14 625	17 558
Pénzeszközök az év végén	6	17 558	10 805

A kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámoló szerves részét képezi.

KONSZOLIDÁLT TÖKÉBEN BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOK

EGYÜTT. VELED

	darab	millió Ft									
		Tőketartalékok				Halmozott egyéb átfogó eredmény					
	Törzs- részvények száma (a)	Jegyzett tőke (a)	Tőke- tartalék (b)	Részvényben fizetendő részvényalapú kifizetések tartaléka (c)	Saját részvény (d)	Eredmény- tartalék (e)	Halmozott átváltási különbözet (f)	Értékesíthető pénzügyi eszközök átértékelési tartaléka adózás után (g)	Saját tőke	Nem irányító részesedés (h)	Tőke
Egyenleg 2014. december 31-én	1 042 742 543	104 275	27 379	17	(307)	310 406	32 276	(92)	473 954	50 444	524 398
Nem irányító részvénytulajdonosoknak jóváhagyott osztalék (i)									–	(9 122)	(9 122)
Részvényben fizetendő részvényalapú juttatás (c)				16					16	–	16
GTS Hungary megszerzése (j)						(1 107)			(1 107)	–	(1 107)
Tulajdonosokkal tulajdonosi minőségükben lebonyolított tranzakciók		–	–	16	–	(1 107)	–	–	(1 091)	(9 122)	(10 213)
Egyéb átfogó eredmény							(384)	24	(360)	(441)	(801)
Adózott eredmény						27 715			27 715	3 832	31 547
Teljes átfogó eredmény						27 715	(384)	24	27 355	3 391	30 746
Egyenleg 2015. december 31-én	1 042 742 543	104 275	27 379	33	(307)	337 014	31 892	(68)	500 218	44 713	544 931
A Társaság részvényeseinek jóváhagyott osztalék						(15 633)			(15 633)	–	(15 633)
Nem irányító részvénytulajdonosoknak jóváhagyott osztalék (i)									–	(4 650)	(4 650)
Részvényben fizetendő részvényalapú juttatás (c)				478	32				510	–	510
Saját részvény vásárlás (k)					(550)				(550)	–	(550)
Tulajdonosokkal tulajdonosi minőségükben lebonyolított tranzakciók		–	–	478	(518)	(15 633)	–	–	(15 673)	(4 650)	(20 323)
Egyéb átfogó eredmény							(371)	37	(334)	(164)	(498)
Adózott eredmény.....						54 279			54 279	2 944	57 223
Teljes átfogó eredmény						54 279	(371)	37	53 945	2 780	56 725
Egyenleg 2016. december 31-én	1 042 742 543	104 275	27 379	511	(825)	375 660	31 521	(31)	538 490	42 843	581 333
Ebből saját részvény	(1 585 207)										
Forgalomban lévő törzsrészvények száma 2016. december 31-én	1 041 157 336										

A kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámoló szerves részét képezi.

MEGJEGYZÉSEK A KONSZOLIDÁLT TŐKÉBEN BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOKHOZ

- (a) 2016. december 31-én a kibocsátott részvények száma 1 042 742 543, egyenként 100 forint névértékű. 2016. december 31-én a kibocsátásra engedélyezett részvények száma ezzel megegyező, 1 042 742 543 darab.

Szavazati jogok és szavazás

Minden „A” sorozatú törzsrészvény részvényenként egy szavazatra jogosít a Társaság Közgyűlésén. A Közgyűlésén az a részvényes, illetve részvényesi meghatalmazott vehet részt, akit legkésőbb a Közgyűlés kezdőnapját megelőző második munkanapon bejegyezték a részvénykönyvbe. A Közgyűlés a határozatait egyszerű szavazattöbbséggel hozza, kivéve, ahol az Alapszabály a döntést a leadott szavazatok legalább háromnegyedes többségéhez köti. Nincs korlátozás a nem-rezidens vagy külföldi részvényesek jogaiban, a törzsrészvények birtoklását és az ahhoz fűződő szavazati jog gyakorlását illetően. A törzsrészvényekhez fűződő szavazati jogokat az Alapszabály nem korlátozza. A Társaságnak nincs különleges irányítási joggal felruházott részvénye.

A részvények átruházása

A dematerializált részvény átruházásához az átruházásra irányuló szerződés vagy más jogcím, valamint az átruházó értékpapírszámlájának megterhelése és az új jogosult értékpapírszámláján a dematerializált részvény jóváírása szükséges. A dematerializált részvény jogosultjának, annak az értékpapírszámlának a jogosultját kell tekinteni, amelyiken a dematerializált részvényt nyilvántartják.

Az „A” sorozatú törzsrészvények átruházása nincs kötve egyéb korlátozáshoz vagy beleegyezés megszerzéséhez.

- (b) A Tőketartalékban a Társaság tőkeemelése során a részvényekért kapott, a névértéket meghaladó összeg szerepel.
- (c) A Részvényben fizetendő részvényalapú juttatások tartaléka tartalmazza a részvényalapú kompenzációs programok tőkében elhatárolt összegét. A tartalék 2014. és 2015. december 31-i egyenlege a Kiegészített Részvényvásárlási Program (24.1 megjegyzés) kapcsán elhatárolt összeget tartalmazza.
- (d) A Saját részvények soron a Társaság visszavásárolt saját részvényeiért fizetett összeg szerepel.
- (e) Az Eredménytartalékban van a Csoport halmozott, osztalékként ki nem fizetett eredménye. A Társaságnak a magyar törvények szerint osztalékként kifizethető tartalékai 2016. december 31-én körülbelül 262 milliárd forintot tettek ki (2015. december 31-én 249 milliárd forint).
- (f) A külföldi leányvállalatok konszolidációja során keletkező árfolyam-különbözet a Halmozott átváltási különbözet soron jelenik meg.
- (g) Az Értékesíthető pénzügyi eszközök átértékelési tartaléka tartalmazza az ezen eszközökhöz kapcsolódó, nem realizált nyereségek és veszteségek adózás utáni értékét.
- (h) A Nem irányító részesedés a Csoport kevesebb mint 100%-os tulajdonú leányvállalatainak nem irányító részvényesekre jutó nettó eszközállományt mutatja (21. megjegyzés).
- (i) A nem irányító részvénytulajdonosoknak jóváhagyott osztalék a Makedonski Telekom (MKT) és a Crnogorski Telekom (CT) nem irányító részvénytulajdonosainak jóváhagyott osztalékot tartalmazza.
- (j) 2015 áprilisában a Magyar Telekom Nyrt. megszerezte a Deutsche Telekomtól a GTS Hungary Kft. 100%-os tulajdonrészét (5.1.2 megjegyzés).
- (k) 2016 júliusában a Magyar Telekom Nyrt. 1 252 616 darab törzsrészvényt vásárolt a Munkavállalói Rész tulajdonosi Program (MRP) keretében való felhasználás céljából (24.2 megjegyzés), melyből az MRP szervezet 25 764 darabot értékesített a program résztvevői számának felülvizsgálatát követően. A tranzakció a Budapesti Értéktőzsdén, az UniCredit Bank Hungary Zrt. mint befektetési szolgáltató közreműködésével valósult meg.

Az éves beszámoló elfogadásával egy időben a Társaság Igazgatósága 25 Ft részvényenkénti osztalék (összesen 26 067 millió forint) kifizetésére irányuló javaslatot terjeszt a Társaság 2017 áprilisában tartandó éves rendes Közgyűlése elé. 2016-ban a Magyar Telekom Nyrt. 15 Ft részvényenkénti osztalékot fizetett (összesen 15 633 millió forint).

A kiegészítő melléklet a konszolidált éves beszámoló szerves részét képezi.

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET A KONSZOLIDÁLT ÉVES BESZÁMOLÓHOZ

1 ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

1.1 A Társaságról

A Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (a Társaság vagy a Magyar Telekom Nyrt.) leányvállalataival együtt alkotja a Magyar Telekom Csoportot (Magyar Telekom vagy Csoport). A Magyar Telekom Magyarország, Macedónia és Montenegró vezető távközlési szolgáltatója, míg Bulgáriában és Romániában alternatív távközlési szolgáltató. A szolgáltatásokat különféle, a működés helye szerint hatályos jogszabályok szabályozzák (37 megjegyzés).

A Társaságot 1991. december 31-én jegyezték be Magyarországon, és 1992. január 1-jén kezdte meg üzleti tevékenységét. A Társaság bejegyzett székhelye: 1013 Budapest, Krisztina körút 55., Magyarország. A Társaságot nyilvántartó cégbíróság neve és cégjegyzékszáma: Fővárosi Törvényszék Cégbírósága, Cg. 01-10-041928.

A Magyar Telekom Nyrt. részvényeit a Budapesti Értéktőzsdén jegyzik, a részvények kereskedelme a Budapesti Értéktőzsdén zajlik. A Magyar Telekom egyenként 5 törzsrészvényét megtestesítő amerikai letéti részvényekkel (ADS) 2010. november 12-ig, a részvények kivételének időpontjáig kereskedtek a New York-i tőzsdén. Az ADS-ek regisztrációját a Magyar Telekom 2012 februárjában szüntette meg az Egyesült Államokban. A Társaság ún. I. szinten továbbra is fenntartja az amerikai letéti jegy (ADR) programját.

A Társaság tényleges irányító tulajdonosa a Deutsche Telekom AG (DT vagy DTAG). A Deutsche Telekom Csoport tagja, a Deutsche Telekom Europe B.V. (Stationsplein 8, 6221 BT Maastricht, Hollandia) birtokolja közvetlenül a Társaság részvényeinek és szavazati jogainak 59,21%-át.

A konszolidált éves beszámoló adatai – egyéb jelölés hiányában – millió Ft-ban szerepelnek.

A Társaság Igazgatósága (Igazgatóság) 2017. február 22-én elfogadta a Társaság jelen konszolidált éves beszámolójának előterjesztését a tulajdonosok éves rendes Közgyűlése számára. A Közgyűlés jogosult a beszámoló jóváhagyására, amely előtt viszont kérhet módosításokat. Mivel az irányító tulajdonosok a beszámolót elfogadó Igazgatóságban is jelen vannak, rendkívül kicsi annak a valószínűsége, hogy a Közgyűlés módosítási igényt támaszt, és a múltban erre még nem volt példa.

A Magyar Telekom Nyrt. internetes honlapjának címe: www.telekom.hu

1.2 A Csoport összetétele

2015. és 2016. december 31-én a Csoport jelentősebb működő leányvállalatai az alábbiak voltak:

Leányvállalatok	Részesezési hányad		Tevékenység
	2015	2016	
	december 31-én		
<u>Magyarországon bejegyzett</u>			
T-Systems Magyarország Zrt., Budapest.....	100,00%	100,00%	rendszer-integrációs és IT-szolgáltató
GTS Hungary Kft., Budapest	100,00%	100,00%	alternatív ICT-szolgáltató
Origo Zrt., Budapest	100,00%	0,00%	(a) internet- és tévé-tartalomszolgáltató
Telekom New Media Zrt., Budapest.....	100,00%	100,00%	interaktív távközlési alkalmazások szolgáltatója
<u>Macedóniában bejegyzett</u>			
Makedonski Telekom A.D., Skopje (MKT)	56,67%	56,67%	távközlési szolgáltató
Stonebridge A.D., Skopje	100,00%	100,00%	holdingcég
<u>Montenegróban bejegyzett</u>			
Crnogorski Telekom A.D., Podgorica (CT)	76,53%	76,53%	távközlési szolgáltató
<u>Romániában bejegyzett</u>			
Combridge S.R.L., Bukarest.....	100,00%	100,00%	nagykereskedelmi távközlési szolgáltató
<u>Bulgáriában bejegyzett</u>			
Novatel EOOD, Szófia	100,00%	100,00%	nagykereskedelmi távközlési szolgáltató

2015. és 2016. december 31-én a Csoport közös vezetésű vállalkozásai az alábbiak voltak:

Közös vezetésű vállalkozások	Részesezési hányad		Tevékenység
	2015	2016	
	december 31-én		
<u>Magyarországon bejegyzett</u>			
E2 Hungary Zrt., Budapest	50.00%	50.00%	energia-szolgáltató üzleti ügyfelek részére

(a) 2015 decemberében a Társaság adásvételi szerződést írt alá az Origo Zrt. teljes, 100%-os tulajdonrészének értékesítéséről. A tranzakció zárására 2016 februárjában került sor. (Részletek a 11.1 megjegyzésben.)

A Csoport fenti leányvállalatokban meglévő tulajdonrésze megegyezik az azokban lévő szavazati jogaival. A Csoportban nincs olyan egység, amelyet a szavazati jogok több mint felének birtoklása mellett nem vontunk volna ellenőrzés alá. A Csoportban nincs olyan jelentős egység, amelyet úgy ellenőriz, hogy a szavazati jogok kevesebb, mint felét birtokolja.

Minden leányvállalat konszolidálásra kerül.

2 A JELENTŐS SZÁMVITELI POLITIKÁK ÖSSZEFOGLALÓJA

2.1 Az éves beszámoló készítésének alapja

A Magyar Telekom konszolidált éves beszámolója az Európai Unió (EU) által befogadott Nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokkal (IFRS) összhangban készült. A Csoport minden az EU által befogadott, 2016. december 31-én hatályos és a Magyar Telekomra is releváns IFRS-szabályt alkalmaz. Ez a konszolidált éves beszámoló a magyar számviteli törvény konszolidált beszámolóra vonatkozó előírásainak is eleget tesz, mely utóbbi az EU által befogadott IFRS-szabályokra hivatkozik.

A konszolidált éves beszámolót egyéb jelölés hiányában, millió forintban (Ft) mutatjuk be.

Az IFRS szerinti beszámoló elkészítése kritikus számviteli becsléseket, valamint vezetői döntések meghozatalát követeli meg a Csoport számviteli politikájának alkalmazása során. A legjelentősebb döntéseket igénylő, illetve kiemelten összetett területek, továbbá a konszolidált éves beszámoló szempontjából jelentősnek minősülő feltételezések és becslések a 4. megjegyzésben kerülnek bemutatásra.

2.1.1 Hatályos standardok, módosítások és értelmezések, melyeket a Csoport 2016-ban alkalmazott

IFRS 11 (módosított) – Az IASB 2014 májusában közzétette az IFRS 11 – Közös megállapodások módosítását. Az IFRS 11 közös vezetésű vállalkozásokkal és közösen ellenőrzött tevékenységekkel foglalkozik. A módosítás kifejezetten előírja minden, az IFRS 3 üzleti kombinációkra vonatkozó elv alkalmazását annak a felvásárlónak, aki olyan közösen ellenőrzött tevékenységben szerez részesedést, ami üzleti tevékenységet képez. A módosítást 2016. január 1-jén vagy azt követően kezdődő évekre vonatkozó beszámolóikban kell alkalmazni. Nem gondoljuk, hogy a módosítás alkalmazása miatt jelentősen változnának a Csoport pénzügyi kimutatásai. Az Európai Unió még nem fogadta be a módosított standardot.

2.1.2 Még nem hatályos standardok, módosítások és értelmezések, melyeket a Csoport nem alkalmazott korábban

Új számviteli standardok, értelmezések és ezek módosításai is közzétételre kerültek. Ezek alkalmazása a 2016. december 31-i beszámolóikban nem kötelező, és a Csoport nem alkalmazta ezeket korábban. Az új standardok és értelmezések Magyar Telekom Csoport által értékelt hatását az alábbiakban mutatjuk be.

A standard címe	A változás leírása	A Csoport pénzügyi jelentéseire gyakorolt hatás	Az alkalmazás időpontja és az EU befogadás
IFRS 9 Pénzügyi instrumentumok	Az IFRS 9 a pénzügyi eszközök és kötelezettségek besorolását, értékelését és kivezetését szabályozza, illetve új modellt vezet be a fedezeti számvitelhez. Az IASB 2011 decemberében, 2013 novemberében és 2014 júliusában az IFRS 9 besorolási és értékelési szabályait tovább módosította, és új értékvesztés modellt vezetett be. Ezek a módosítások kiegészítik az új pénzügyi instrumentum standardot.	Az új standard és módosításainak alkalmazása miatt valószínűleg módosulni fognak a Csoport pénzügyi jelentései; ezek hatását jelenleg elemezzük.	Az új standardot és módosításait 2018. január 1-jén vagy azt követően kezdődő évekre vonatkozó beszámolóikban kell alkalmazni. Korábbi alkalmazás megengedett. Az Európai Unió befogadta a standardot és a módosításait.

A standard címe	A változás leírása	A Csoport pénzügyi jelentéseire gyakorolt hatás	Az alkalmazás időpontja és az EU befogadás
IFRS 15 ügyfélszerződésekből származó bevételek	Az új standard alapelve az, hogy a társaságok vevőiknek átadott áruk vagy nyújtott szolgáltatások összegének megfelelően ismerjék el bevételeiket, mely tükrözi azt az ellenszolgáltatást (vagyis fizetést), melyre a társaság az adott árukért vagy szolgáltatásokért cserébe várhatóan jogosult lesz. Az új standard a bevételek részletesebb bemutatását eredményezi, korábban nem egyértelműen szabályozott ügyletekhez (pl. szolgáltatásokból származó bevételek és szerződésmódosítások) ad iránymutatást, valamint új iránymutatást a több elemű megállapodásokhoz.	Az új standard alkalmazása jelentős változásokat eredményez a Csoport pénzügyi kimutatásaiban, elsősorban a bevételek elismerésének idejében, valamint a vevőkkel történő szerződés és szerződésteljesítések költségeinek aktiválásában. A több elemű csomagok esetén ez hatni fog bevételeink szolgáltatási és készülékértékesítési megosztására, besorolására, így elismerésének időzítésére, és a kezdeti bevétel elismerést nem fogja bekorlátozni a kezdetben befolyt összeg. Ezek olyan megállapodások ügyfeleinkkel, melyek többféle, különböző időpontban vagy időszakon keresztül nyújtott szolgáltatás vagy termékértékesítés teljesítését is tartalmazzák. Figyelembe véve a jelenlegi üzleti modellt, az új standard alkalmazásával több előrehozott bevétel elszámolását eredményezi. Működésünk és a hozzá tartozó rendszerek összetettek és az új standardnak való megfeleléshez szükséges számviteli politikák, becslések, értékelések és folyamatok kifejlesztéséhez és bevezetéséhez szükséges jelenleg becsült idő és ráfordítás várhatóan jelentős lesz. Ennek eredményeképp jelenleg nem tudunk az új standard hatására alapos számszerűsített becslést adni.	Az új standardot a 2018. január 1-jén vagy azt követően kezdődő évekre vonatkozó beszámolóknak kell alkalmazni. Korábbi alkalmazás megengedett. Az Európai Unió befogadta az új standardot.

A standard címe	A változás leírása	A Csoport pénzügyi jelentéseire gyakorolt hatás	Az alkalmazás időpontja és az EU befogadás
IFRS 16 Lízingek	Az IFRS 16 a lízingbevevőknek az alábbiakat írja elő: - a lízingelt eszköz eszközhasználati jogát megtestesítő követeléseket és a lízingkötelezettségeket a mérlegben a nem elkerülhető lízing kifizetések bekerüléskori jelenértéken kell megjeleníteni (beleértve az inflációhoz kötött kifizetéseket is) - el kell számolni a lízing futamideje alatt a lízingelt eszközhasználati jogok értéksökkenését valamint a lízingkötelezettségek kamatát, továbbá - a kifizetett összeget szét kell választani tőke összegre (a pénzügyi tevékenységek közt megjelenítve) illetve kamatra (az üzleti tevékenységek közt megjelenítve).	Az IFRS 16 legjelentősebb hatása az eszközhasználati jogok és lízingkötelezettségek összegében bekövetkező növekedés lesz, melynek nagyságát részletes, mélyreható elemzések fogják meghatározni. A Csoport jellemzően mobil tornyokat, tetőket, iroda épületeket, kiskereskedelmi üzleteket, nyomvonalas és hozzáférési hálózatokat, oszlopok vagy tornyok bizonyos részét, illetve autókat lízingel, melyeket érint az új standard. A Csoport lízingjeit a 33-as megjegyzésben mutatjuk be (a lízing elkötelezettségekkel együtt). Lízingbeadói oldalról várhatóan azt kell majd elemeznünk, hogy az átdolgozott lízing definíció mekkora hatással van a beágyazott lízinget is tartalmazó több elemű csomagokra. Ettől eltekintve jelenleg nem várjuk, hogy az új szabályozás jelentős hatással lesz a csoport pénzügyi jelentéseire, mivel az IFRS 16 bevezetésével a lízingbeadás elszámolása nem változott számottevően.	Az IFRS 16-ot 2019. január 1-jén vagy azt követően kezdődő évekre vonatkozó beszámolóikban kell alkalmazni, és korábban történő alkalmazása is megengedett abban az esetben, ha a gazdálkodó egység alkalmazza az IFRS 15 - Ügyfélszerződésekből származó bevételek standardot is az IFRS 16 korai bevezetésekor vagy azt megelőzően. Az Európai Unió még nem fogadta be az új standardot.

Nincs további standard vagy módosítás, mely még nem hatályos, és melynek várhatóan jelentős hatása lesz a Csoportra és előrelátható jövőbeli gazdasági eseményeire a tárgy-, vagy későbbi időszakokban.

2.2 Konszolidáció

2.2.1 Leányvállalatok

A leányvállalatok olyan gazdálkodó egységek, melyeket a Csoport ellenőriz. A Csoport akkor gyakorol ellenőrzést egy gazdálkodó egység felett, ha az egységben való részvételéből származóan változó hozamoknak van kitéve, illetve azokkal kapcsolatban jogokkal rendelkezik, és a gazdálkodó egység felett gyakorolt hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. A konszolidált éves beszámoló tartalmazza a leányvállalatok éves beszámolóit az ellenőrzés kezdetétől, annak megszűnéséig.

Annak megállapítása, hogy a Csoport irányít-e egy másik gazdasági társaságot, vagy sem, a jelenleg gyakorolható, illetve átváltható potenciális szavazati jogok és azok hatásának figyelembevételével történik.

A leányvállalatok attól az időponttól kerülnek konszolidálásra, amikor az irányítást a Csoport megszerzi, az irányítás megszűnésével pedig kikerülnek a konszolidálási körből. Egy leányvállalat megvásárlásának könyvelése az akvizíciós számviteli eljárás szerint történik. A megszerzés költsége az átadott eszközöknek, az újonnan kibocsátott saját részvényeknek és vállalt kötelezettségeknek az akvizíció

időpontjában fennálló valós értékét tartalmazza, míg a megszerzéssel járó közvetlen költségeket az akvizíciótól elkülönítetten kell költségként elszámolni. A leányvállalat nettó eszközértékének és függő kötelezettségeinek valós értéke fölötti többletérték goodwillként kerül elszámolásra. Ha az akvizíció költsége alacsonyabb a felvásárolt leányvállalat nettó eszközállományának valós értékénél, a különbséget az éves eredményben számoljuk el (Egyéb működési bevételek).

Amennyiben szükséges, a Csoport bármilyen esetleges függő vételárat az akvizíció időpontjában kötelezettségként számol el. Minden akvizíció esetében, amennyiben a függő további kifizetésre elszámolt kötelezettség mértéke megváltozik egy a felvásárlás napját követő esemény következtében (pl. teljesül egy jövedelmezőségi cél), a különbözetet az alkalmazandó IFRS-szabályoknak megfelelően, és nem a goodwill módosításaként kell elszámolni.

A nem irányító részesedések meghatározása esetében a Csoport a megvásárolt társaság goodwilljének 100%-át elismerheti, és nem csak a goodwillnek a Csoportra eső részesedését. Ez az opció minden új akvizíció esetében választható. A Csoport a nem irányító részesedések veszteségét a nem irányító részesedésekhez rendeli még abban az esetben is, ha ennek következtében a nem irányító részesedések egyenlege negatív lesz.

Fokozatos felvásárlások esetében a felvásárolt társaság eszközeinek és kötelezettségeinek (beleértve a goodwillt is) valós értéke az ellenőrzés megszerzésének időpontjában kerül meghatározásra. Ennek megfelelően a goodwill a felvásárolt társaságban korábban meglévő részesedés felvásárlás napján érvényes valós értéke és a fizetett ellenérték, valamint a megszerzett nettó eszközök értéke közötti különbség, valamint a valós érték opció választása esetén a nem irányító részesedés valós értéken kerül be a könyvekbe.

Olyan akvizíciók esetében, ahol a tranzakcióra közös irányítás alatt álló vállalatok (azaz a Deutsche Telekom Csoport vállalatai) között kerül sor, a tranzakció az eladó tulajdonos könyveiben szereplő könyv szerinti értéken kerül kimutatásra, és minden esetleges nyereség, veszteség vagy a könyv szerinti érték és az eladási, illetve vételár közötti különbség az eredménytartalékban kerül elszámolásra. A konszolidált éves beszámoló a közös irányítás alatt álló vállalatoktól felvásárolt leányvállalatok eredményét a tranzakció zárásától tartalmazza.

Egy leányvállalati befektetésben levő tulajdonosi részesedés csökkenése az ellenőrzés megtartása mellett tulajdonosok közötti tőketranzakciónak minősül, ezért az értékesítésen nem lehet nyereséget vagy veszteséget elszámolni.

Egy leányvállalati befektetésben levő tulajdonosi részesedés csökkenése, mely az ellenőrzés elvesztésével jár, a megmaradó részesedés valós értékének újraértékelését eredményezi. A valós és könyv szerinti érték közötti különbség a részesedés kivezetésének nyeresége vagy vesztesége, amelyet az eredményben (Egyéb bevétel) kell elszámolni.

A Magyar Telekom Csoport tagvállalatai közötti tranzakciók, egyenlegek és a tranzakciókon keletkezett nem realizált nyereségek vagy veszteségek kiszűrésre kerülnek. A leányvállalatok számviteli politikájának harmonizációja megtörtént a Csoporton belüli egységes számviteli politika biztosítása érdekében.

2.2.2 Társult vállalkozások és közös megállapodások

Társult vállalkozásnak tekintjük azokat a vállalatokat, amelyek felett a Csoport jelentős befolyással bír, viszont nem irányít; ez jellemzően 20-50%-os tulajdont jelent.

Közös megállapodásnak tekintjük azokat a szerződésen alapuló kötelezettségeket, amelyek két vagy több félnek közös kontrollt biztosítanak, valamint a megállapodás szempontjából lényeges kérdésekben a kontrollt gyakorlók konszenzussal döntenek.

Ha a felek a közös megállapodás nettó eszközeiben érdekeltek, közös vállalkozásnak nevezzük.

Abban az esetben, ha a felek a közös szerveződés egyes kontrollált eszközei és fennálló kötelezettségei kapcsán gyakorolnak jogokat és tartoznak felelősséggel, közös tevékenységnek nevezzük.

A társult és közös vállalkozások az equity módszerrel kerülnek könyvelésre, és bekerülési értéken kerülnek a könyvekbe. A Csoport társult és közös vállalkozásokban lévő részesedése tartalmazza a beszerzéskor meghatározott goodwill értékét, csökkentve az esetleges értékvesztések halmozott értékével.

A Csoport társult és közös vállalkozásainak akvizíció utáni nyereségéből, illetve veszteségéből való részesedése az éves eredményben kerül elismerésre (Részesedés társult és közös vállalkozások eredményéből). Az akvizíció utáni mozgások halmozott értéke a befektetés könyv szerinti értékével szemben kerül elszámolásra. Ha a Csoport társult vagy közös vállalkozásának veszteségéből való részesedése eléri vagy meghaladja a részesedés értékét, a Csoport csak abban az esetben ismer el a részesedés értékét meghaladó veszteséget, ha jogi vagy vélelmezett kötelezettséget vállalt, vagy kifizetéseket eszközölt a társult vagy közös vállalkozás nevében.

A Csoport és társult vagy közös vállalkozása közötti tranzakciók nem realizált nyeresége a társult, illetve közös vállalkozásban levő részesedés mértékéig kiszűrésre kerül. A társult és közös vállalkozások számviteli politikája szükség esetén módosításra került a Csoporton belüli egységes számviteli politika biztosítása érdekében.

Közös tevékenység esetében a megállapodáshoz rendelhető kontrollált eszközök, kötelezettségek, a közös tevékenység által realizált hozamok közös tevékenységre jutó része, a hozamok és ráfordítások megfelelő hányada felvételre kerülnek.

A Csoport társult vállalkozásairól és közös megállapodásairól ld. a 14. megjegyzést.

2.3 Külföldi pénznemátváltás

2.3.1 Funkcionális és jelentési pénznem

A Csoport tagjainak pénzügyi beszámolóiban szereplő adatai az adott társaság elsődleges működési környezetének pénznemében (funkcionális pénznem) szerepelnek.

A konszolidált éves beszámoló adatai millió Ft-ban szerepelnek, mivel a forint a Csoport jelentési pénzneme.

2.3.2 Tranzakciók és egyenlegek

A devizaműveletek a tranzakció napján érvényes árfolyamon kerülnek átszámításra a funkcionális pénznemre. Az ilyen tranzakciók kifizetésével jár, illetve a devizában nyilvántartott pénzügyi eszközök és kötelezettségek év végén esedékes ártértékeléséből adódó árfolyamvesztesség és -nyereség az éves eredményben (Egyéb pénzügyi költségek – nettó) kerül elismerésre.

2.3.3 A Csoport tagvállalatai

A Csoport azon tagvállalatának eredménye és mérlege, amely a jelentési pénznemtől eltérő funkcionális pénznemmel rendelkezik (melyek közül egyik sem működik hiperinflációs gazdasági környezetben), az alábbi módon kerül átváltásra a jelentési pénznemre:

- A felvásárolt külföldi leányvállalatok első konszolidációjakor az eszközöket és kötelezettségeket a konszolidált mérlegben az akvizíció napján érvényes árfolyamon átszámított forintösszegben szerepeltetjük. A 2004. március 31. előtt történt akvizíciók esetében a vételár-allokálásból fakadó valóérték-korrektúra és a goodwill forintban került elszámolásra. A 2004. március 31. utáni konszolidációs különbözetek a leányvállalat saját pénznemében kerülnek elszámolásra.
- A bemutatott mérlegekben az eszközök és kötelezettségek az adott mérlegfordulónapon érvényes záró árfolyamon szerepelnek.
- Az eredménykimutatás tételeket éves kumulált átlagárfolyamon számítjuk át forintra.
- Minden árfolyamváltozásból adódó különbözet a konszolidált tőkében (halmozott átváltási különbözetként) kerül elszámolásra. Amennyiben a Csoport eladja egy külföldi tevékenységének egy részét vagy a teljes tevékenységet, az eladásig a tőkében elszámolt árfolyam-különbözet az értékesítés nyereségén vagy veszteségén keresztül az éves eredményben (Egyéb működési bevétel) kerül elismerésre.

2.4 Pénzügyi instrumentumok

A pénzügyi instrumentum olyan szerződéses megállapodás, amelynek eredményeként az egyik félnél pénzügyi eszköz, a másik félnél pénzügyi kötelezettség vagy tőkeinstrumentum keletkezik.

A Csoport pénzügyi eszközei magukban foglalják a pénzeszközöket, másik fél tőkeinstrumentumait (értékesíthető pénzügyi eszközök) és szerződésekből eredő, pénzeszközre vagy egy másik fél pénzügyi eszközére irányuló igényeket (vevő- és egyéb követelések), valamint egy másik fél pénzügyi eszközeinek vagy kötelezettségeinek vélhetően kedvező feltételek melletti cseréjét (származékos pénzügyi eszközök).

A Csoport pénzügyi kötelezettségei jellemzően szerződéses megállapodáson alapul, készpénz vagy más pénzügyi eszköz másik fél részére történő átadása miatti kötelezettségek (nem származékos pénzügyi kötelezettségek); valamint egy másik fél pénzügyi eszközeinek vagy kötelezettségeinek vélhetően kedvezőtlen feltételek melletti cseréje (származékos pénzügyi kötelezettségek).

A pénzügyi kötelezettségek magukban foglalják különösen a bankokkal, kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kötelezettségeket, pénzügyi lízing- és szállítói kötelezettségeket, a származékos pénzügyi kötelezettségeket és az egyéb pénzügyi kötelezettségeket.

A forgalmazott pénzügyi instrumentumok valós értékét ezek beszámolási időszak végi piaci ára határozza meg. Ez tipikusan az értékesíthető pénzügyi instrumentumokra jellemző.

Aktív piacon nem forgalmazott pénzügyi instrumentumok (pl. származékos pénzügyi instrumentumok) valós értékét a diszkontált cash-flow értékelési technikával határozzuk meg. A devizás forwardügyletek beszámolási időszak végi valós értékét a jegyzett spotárfolyam, valamint megfelelő kamatlábak használatával határozzuk meg.

Az egyéb pénzügyi instrumentumok valós értékét ugyancsak a diszkontált cash-flow értékelési technikával határozzuk meg. A várható pénz be- és kiáramlásokat a hivatalos forint vagy euró kamatswapokkal interpolált, piaci alapú kamatokkal diszkontáljuk.

A hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek valós értékét ugyancsak a diszkontált cash-flow értékelési technikával határozzuk meg. A várható pénz be- és kiáramlásokat a hivatalos forint vagy euró kamatswapokkal interpolált, piaci alapú kamatokkal diszkontáljuk. A változó kamatozású, illetve az egy éven belül lejáró pénzügyi kötelezettségek könyv szerinti értéke megközelítőleg egyezik azok valós értékével.

A valósérték-kalkulációk során alkalmazott feltevések bizonytalanságot rejtenek magukban. Az alkalmazott feltevésekben bekövetkező változások hatással vannak a pénzügyi instrumentumok könyv szerinti értékére, valós értékére és/vagy az ezekből származó pénzáramokra. A 3. megjegyzésben szerepelnek a Csoport pénzügyi instrumentumaira vonatkozó érzékenységi elemzések.

2.4.1 Pénzügyi eszközök

A Csoport a pénzügyi eszközeit a következő kategóriákba sorolja:

- eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök (FVTPL)
- kölcsönök és követelések
- értékesíthető pénzügyi eszközök

A csoportosítás attól függ, hogy milyen célból szereztük be a pénzügyi eszközt. A menedzsment a vétel időpontjában az eszköz karakterisztikája alapján meghatározza a pénzügyi eszközök besorolását.

A pénzügyi eszközök elismerése (vásárlás) és kivezetése (eladás) azon a napon történik, amikor a Csoport elkötelezi magát az eszköz beszerzésére, illetve értékesítésére. Minden nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt befektetést a tranzakciós költséggel növelt valós értékén ismerünk el. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értéken kerülnek elismerésre, míg a tranzakciós költségek az éves eredményben kerülnek elszámolásra.

A Csoport minden mérlegfordulónapon megvizsgálja, hogy van-e objektív bizonyítéka annak, hogy egy pénzügyi eszközre értékvesztést kell elszámolni. Akkor áll fenn objektív bizonyíték értékvesztés elszámolására, ha veszteséggel járó gazdasági események merültek föl az eszköz elismerése óta, és ezek kihatnak a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi eszközök egy csoportja becsült jövőbeni cash-flow-jára, valamint ennek a hatásnak az értéke megbízhatóan mérhető.

A pénzügyi eszközökön keletkező értékvesztés összegét az éves eredményben számoljuk el, így egy értékvesztési számla alkalmazásával csökkentjük a pénzügyi eszköz könyv szerinti értékét annak kivezetéséig, amikor a nettó könyv szerinti érték (ideértve az értékvesztési számlát is) kikerül a mérlegből. A kivezetéskor keletkező nyereség vagy veszteség összegét az értékesítéskor keletkező bevétel és a (nettó) könyv szerinti érték különbsége határozza meg.

A pénzügyi eszközöket kivezetjük a könyvekből, ha az adott befektetésből származó cash-flow bevételre való jogosultságunk lejárt vagy átruházásra került, és a Csoport egyben átruházta a tulajdonláshoz kapcsolódó lényeges kockázatokat és előnyöket is.

2.4.1.1 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Az „eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” értékelési kategória a következő pénzügyi eszközöket foglalja magában:

- Pénzügyi eszközök, amelyeket alapvetően azonnali vagy a közeljövőben történő továbbértékesítés céljára szereztünk meg, és így „kereskedési céllal tartottak” minősülnek.
- Származékos pénzügyi eszközök, melyek nincsenek effektív hedge értékelésbe bevonva, a „kereskedési céllal tartott” kategóriába tartoznak.

Az ebbe a kategóriába tartozó eszközök alapvetően a forgóeszközök között (Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök) vannak nyilvántartva. Azok a derivatívák, melyek hosszú lejáratú pénzügyi instrumentumok cash-flow kockázatát fedezik, a befektetett eszközök (Egyéb hosszú lejáratú pénzügyi eszközök) között vannak nyilvántartva.

A kategóriák között nem történt átsorolás, és nem is tervezünk ilyet.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket a bekerülést követően is valós értéken tartjuk nyilván. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének változásából adódó nyereség vagy veszteség azok felmerülésének évében az éves eredményben (Egyéb pénzügyi költségek – nettó) kerül elszámolásra. A Csoport csak derivatív pénzügyi instrumentumokat sorol ebbe a kategóriába.

A derivatívák valós értéken, a derivatív szerződés megkötése napján kerülnek be a könyvekbe, majd valós értéküket minden mérlegfordulónapon újra meghatározzuk. A Magyar Telekom nem alkalmaz fedezeti számvitelt a pénzügyi instrumentumaira, így minden veszteség és nyereség az éves eredményben (Egyéb pénzügyi költségek – nettó) kerül elszámolásra.

2.4.1.2 Kölcsönök és követelések

A kölcsönök és követelések olyan fix vagy meghatározható kifizetéssel rendelkező, nem származékos pénzügyi eszközök, amelyek nem jegyzettek aktív piacon. A kölcsönök és követelések a forgóeszközök között (követelések) vannak nyilvántartva, kivéve azok, amelyek lejáratát meghaladja a 12 hónapot a mérlegfordulónaptól számítva. Utóbbiak az Egyéb hosszú lejáratú pénzügyi eszközök között vannak kimutatva.

A következő tételek kerülnek besorolásra a „kölcsönök és követelések” értékelési kategóriába:

- pénzeszközök,
- 3 hónapon túli bankbetétek,
- vevők,
- dolgozói kölcsönök,
- egyéb követelések.

A kölcsönök és követelések a közvetlenül hozzájuk rendelhető tranzakciós költséggel módosított valós értéken kerülnek be a könyvekbe, a későbbiekben pedig az értékvesztéssel csökkentett amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre az effektív kamatláb módszer használatával.

A kölcsönök és követelések könyv szerinti értékére nem számolunk el értékvesztést, ha az lejárt, de a feltételeit újratárgyaltuk, és az újratárgyalt cash-flow-k behajthatóságát biztosítottak tartjuk.

(a) Pénzeszközök

A pénzeszközök közé tartozik a házipénztár, a bankban elhelyezett pénz és minden más olyan, nagymértékben likvid betét és értékpapír, amelynek eredeti lejáratát nem haladja meg a három hónapot, de nem tartozik ide a folyószámlahitel.

Ha egy pénzeszköz esetében értékvesztés következne be, úgy az az éves eredmény (Egyéb pénzügyi költségek – nettó) terhére lenne elszámolva.

(b) 3 hónapon túli bankbetétek

A 3 hónapon túli bankbetétek közé tartoznak a 3 hónapon túli lejáratú bankbetétek és egyéb likvid betétek és értékpapírok.

Ha egy 3 hónapon túli bankbetét esetében értékvesztés következne be, úgy az az éves eredmény (Egyéb pénzügyi költségek – nettó) terhére lenne elszámolva.

(c) Vevők és egyéb követelések

A vevők és egyéb követelések a Csoport által ügyfeleinek nyújtott szolgáltatásaiért járó követeléseit, míg az egyéb követelések jellemzően előlegeket és aktív elhatárolásokat tartalmaznak.

A követelések értékvesztése akkor kerül megállapításra, ha bizonyos, hogy a Csoport nem fogja tudni beszedni összes kintlévőségét a követelések eredeti lejáratának megfelelően. Ilyen bizonyosságra utalhatnak az adós jelentős pénzügyi nehézségei, az adós valószínűsíthető csődeljárása vagy pénzügyi átalakítása, fizetések elmulasztása vagy korábbi beszédési tapasztalatok.

Amennyiben objektív bizonyíték van arra, hogy az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönökön és követeléseken értékvesztés miatti veszteség keletkezett, a veszteség összegét az eszköz könyv szerinti értéke, valamint a becsült jövőbeni cash-flow-knak (figyelembe nem véve a jövőbeni hitelezési veszteségeket, amelyek még nem merültek fel) a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábával (azaz a bekerüléskor kiszámított effektív kamatlábbal) diszkontált jelenértéke közötti különbözetként kell meghatározni. Az eszköz könyv szerinti értékét egy értékvesztési számla alkalmazásával csökkentjük. A veszteség összegét az éves eredményben (Közvetlen költségek – követelések értékvesztése) számoljuk el.

A Csoport először felméri, hogy az egyedileg jelentős pénzügyi eszközökre vonatkozóan egyedileg, továbbá az egyedileg nem jelentős pénzügyi eszközök csoportjára egyedileg vagy összevontan fennáll-e objektív bizonyíték az értékvesztésre. Amennyiben nincs objektív bizonyíték valamely egyedileg értékelt pénzügyi eszköz értékvesztésére, akár jelentős az eszköz, akár nem, az adott eszközt a Magyar Telekom Csoport felveszi egy hasonló hitelkockázati jellemzőkkel rendelkező csoportba, és azokat együttesen teszteli értékvesztés szempontjából. Az értékvesztés szempontjából egyedileg megvizsgált eszközök, amelyekre értékvesztés kerül elszámolásra, nem kerülnek bevonásra a csoportos értékvesztési vizsgálatba.

A Csoport általánosan használt politikája a csoportos értékvesztési vizsgálatra vonatkozóan a viszonylag hasonló jellegű ügyfelek nagy száma miatt a követelések koranalitikáján alapul.

Egyedi értékelésre kerül sor a felszámolás, csődeljárás, illetve éven túli lejárt követeléssel bíró vállalkozás összes követelése esetén, valamint – sajátos körülmények fennállása esetén – olyan kiemelt ügyfelek követelései után, amelyek speciális hitelezési kockázattal rendelkeznek.

Ha egy követelést behajthatatlannak minősítünk, akkor az az eredménykimutatással szemben kerül leírásra az Közvetlen költségek között az addig elszámolt értékvesztés egyidejű feloldásával együtt (Követelések értékvesztése). Amennyiben korábban már leírt összegek mégis megtérülnek, úgy azokat az eredménykimutatás ugyanezen során számoljuk el.

Ha egy későbbi időszakban az értékvesztés miatti veszteség csökken, és a csökkenést objektív módon egy olyan eseményhez lehet kapcsolni, amely az értékvesztés elszámolása után következett be (mint például az adós hitelképességi besorolásának javulása), az előzőleg elszámolt értékvesztés miatti veszteséget vissza kell írni az értékvesztési számla módosításával. A visszaírás eredményeként az eszköz könyv szerinti értéke nem haladhatja meg azt az amortizált bekerülési értéket, amely a visszaírás időpontjában lenne akkor, ha értékvesztés elszámolására korábban nem került volna sor. A visszaírt veszteség összegét az éves eredményben a Közvetlen költségek (Követelések értékvesztése) csökkenéseként számoljuk el.

(d) Dolgozói kölcsönök

A dolgozói kölcsönöket bekerüléskor valós értéken vesszük fel, majd a további értékelések során az effektív kamatláb módszerével amortizált bekerülési értéken tartjuk nyilván.

A dolgozói kölcsön juttatásakor annak névértéke és valós értéke közötti különbözet az elhatárolt személyi jellegű ráfordítások között kerül elszámolásra. Az effektív kamatláb módszerével számított dolgozói kölcsönök után járó kamatbevétel a Kamatbevételek között kerül elszámolásra, míg az elhatárolt személyi jellegű ráfordítások a kölcsön futamideje alatt kerülnek elismerésre a Személyi jellegű ráfordítások között.

A dolgozói kölcsönök értékvesztését az eredménykimutatásban a Személyi jellegű ráfordítások között számoljuk el.

2.4.1.3 Értékesíthető pénzügyi eszközök

Az értékesíthető pénzügyi eszközök közé azok a nem származékos pénzügyi eszközök tartoznak, amelyeket ennek minősítünk, illetve más kategóriába nem soroltunk. Az értékesíthető pénzügyi eszközök az egyéb hosszú lejáratú pénzügyi eszközök között vannak nyilvántartva, hacsak a menedzsmentnek szándékában nem áll a befektetést a mérlegfordulónaptól számított 12 hónapon belül értékesíteni. Ebben az esetben a forgóeszközök (Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök) között szerepelnek.

Az „értékesíthető pénzügyi eszközök” értékelési kategóriában a következő tételek szerepelnek:

- tőkeinstrumentumok, amelyeket nem konszolidálunk, és equity módszerrel sem kerülnek be a konszolidált beszámolóba;
- adósságinstrumentumok.

Az értékesíthető pénzügyi eszközöket bekerüléskor és a bekerülést követően is valós értéken értékeljük. Az értékesíthető pénzügyi eszközök között nyilvántartott értékpapírok valós értékének változása a halmozott egyéb átfogó eredményben (Értékesíthető pénzügyi eszközök ártérítései tartaléka) kerül elszámolásra.

Az értékesíthető pénzügyi eszközökre számolt, effektív kamatláb módszerrel számított kamatot az eredménykimutatásban számoljuk el (Kamatbevételek). Az értékesíthető pénzügyi eszközök után kapott osztalékot akkor számoljuk el az eredménykimutatásban (Kamatbevételek), amikor a Csoport jogosulttá válik az osztalékra.

A Csoport minden mérlegfordulónapon felméri, hogy van-e objektív bizonyíték annak, hogy egy pénzügyi eszközre értékvesztést kell elszámolni. Objektív bizonyíték létezik az értékvesztésre vonatkozóan olyan események eredményeként, amelyek az eszköz bekerülése után történtek („vesztéset okozó esemény”), és ezen veszteséget okozó eseményeknek hatásuk van a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi eszközök egy csoportjának becsült jövőbeni cash-flow-jára, és ennek a hatásnak az értéke megbízhatóan becsülhető. Amennyiben az értékesíthető pénzügyi eszközök esetében létezik ilyen jellegű bizonyosság, a halmozott nem realizált veszteséget vagy nyereséget – amely a

bekerülési érték és a pillanatnyi valós érték adott időpontig az eredménykimutatásban elszámolt értékvesztéssel csökkentett értéke közötti különbség – az Egyéb átfogó eredményből ki kell vezetni, és az eredménykimutatásban (Egyéb pénzügyi költségek – nettó) kell elszámolni. A tőkebefektetésekre korábban az eredménykimutatáson keresztül elszámolt értékvesztés nem fordítható vissza az eredménykimutatáson keresztül, míg adósságot megtestesítő instrumentumok korábban az eredménykimutatáson keresztül elszámolt értékvesztése az eredménykimutatáson keresztül kerül visszafordításra.

Amikor értékesíthető eszközként nyilvántartott pénzügyi eszközöket értékesítünk, a tőkében (Halmazott egyéb átfogó eredményben) korábban elismert halmazott valósérték-módosítás az átfogó eredménykimutatásban (Egyéb pénzügyi költségek – nettó) kerül elszámolásra.

2.4.2 Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségeket a Csoport kétféleképpen értékeli:

- amortizált bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi kötelezettségek,
- eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek.

A Csoport nem élt a kategóriák közötti átsorolás lehetőségével, illetve ezt nem is tervezi a jövőre nézve. Mindkét kategóriába tartozó pénzügyi kötelezettségek valós értéken kerülnek a könyvekbe, későbbi értékelésük viszont eltérő (lásd lejjebb). A mérlegből akkor vezetünk ki egy pénzügyi kötelezettséget (illetve annak egy részét), amikor rendezésre került – azaz a szerződéses kötelezettséget kiegyenlítettük, elengedték, vagy már nem érvényesíthető.

2.4.2.1 Amortizált bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi kötelezettségek

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi kötelezettségek kategória minden olyan pénzügyi kötelezettséget tartalmaz, amely nem került besorolásra az „eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” kategóriájába.

(a) Hitelek és egyéb pénzügyi kötelezettségek

A hiteleket és egyéb pénzügyi kötelezettségeket felvételükkor a tranzakciós költségekkel csökkentett valós értéken ismerjük el. A későbbi időszakokban az effektív kamatláb módszerrel meghatározott amortizált bekerülési értéken szerepelnek. Az effektív kamatot a kötelezettség futamideje alatt az eredménykimutatásban (Kamatköltség) számoljuk el.

(b) Szállítók és egyéb kötelezettségek

A szállítókat és egyéb kötelezettségeket (beleértve az elhatárolásokat) bekerüléskor valós értéken ismerjük el. A későbbi időszakokban az effektív kamatláb módszerével meghatározott amortizált bekerülési értéken szerepelnek.

2.4.2.2 Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A Csoportnak jelenleg nem áll szándékában a nem származékos pénzügyi instrumentumokat valós értéken értékelni, így csak a származékos pénzügyi instrumentumokat soroljuk ebbe a kategóriába.

A Csoport nem alkalmazza a fedezeti számviteli elszámolást, így az összes származékos termék az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába tartozik.

A származékos termékeket bekerüléskor a szerződés megkötésének napján érvényes valós értéken értékeljük, és a későbbi átértékelések során is a valós értékelést használjuk. A Csoport nem alkalmazza a fedezeti elszámolást a származékos pénzügyi instrumentumaira, ezért minden nyereséget és veszteséget az eredménykimutatásban számol el (Egyéb pénzügyi költségek – nettó).

A Csoport csak olyan szerződéseket tekint megbonthatónak egy alapszerződésre és egy beágyazott származékos termékre, amelyek nem valamelyik szerződő fél funkcionális devizájában és nem egy az adott gazdasági környezetében széles körűen alkalmazott devizában kerülnek megkötésre (pl. viszonylag stabil és likvid deviza, amelyet széles körűen alkalmaznak a helyi üzleti tranzakciókban vagy a külkereskedelemben). A Csoport az eurót és az USD-t azonosította olyan devizának, amelyet széles körűen használnak működési területén kivéve Montenegrót, ahol az USD-t kevésbé használják.

2.5 Készletek

A készletek a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabbikon szerepelnek a beszámolóban. A bekerülési érték súlyozott átlagár alapján kerül kiszámításra. A készletek bekerülési értéke tartalmaz minden, a készletek beszerzéséhez, előállításához, illetve a jelenlegi helyére és állapotába kerüléséhez kapcsolódóan felmerült költséget. A nettó realizálható érték a még hátralévő előállítási költséggel, illetve az értékesítés költségével csökkentett, normál üzletmenetben alkalmazott, becsült eladási ár.

A telefonkészülékeket gyakran a beszerzési ár alatt értékesítjük új előfizetők megszerzését célzó akciók keretében, amelyek egy minimális időszakra elkötelezettséget igényelnek (4.4 megjegyzés). Az ilyen készülékértékesítésből eredő veszteségeket csak az eladáskor könyveljük, amennyiben a telefonkészülékek szokásos piaci ára meghaladja azok bekerülési értékét. Ha a szokásos piaci ár alacsonyabb a bekerülési értéknél, a különbséget elszámoljuk értékvesztésként.

A készletek értékvesztését az Egyéb működési költségek között számoljuk el.

2.6 Értékesítésre kijelölt eszközök

Az „értékesítésre kijelölt eszközök” kategória olyan eszközöket (jellemzően ingatlanokat) tartalmaz, amelyek a Csoport további működéséhez nem szükségesek, és döntés született eladásukról, amire nagy valószínűséggel 12 hónapon belül sor kerül. Ezeket az eszközöket a könyv szerinti érték és az értékesítés költségével csökkentett valós érték közül az alacsonyabbikon tartjuk nyilván. Ezen eszközök esetében az értékcsökkenés elszámolása abban az időpontban megszűnik, amikor az eszközt értékesítésre kijelölt eszközzé minősítik. Abban az esetben, ha az értékesítésre kijelölt eszközzé történő minősítés időpontjában az adott tárgyi eszköz vagy immateriális jószág megállapított valós értéke alacsonyabb, mint a könyv szerinti érték, a különbséget az eredménykimutatásban értékvesztésként (Értékcsökkenési leírás és amortizáció) számoljuk el.

2.7 Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközöket bekerülési értékük halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett értékén tartjuk nyilván.

Egy tárgyi eszköz bekerülési értéke tartalmazza a kedvezményekkel és rabattal csökkentett beszerzési árat, beleértve az importvámot és a vissza nem igényelhető adókat, és minden olyan közvetlen költséget, amely az eszköz működési helyére történő szállításához, illetve a menedzsment által kívánatosnak tartott módon történő beüzemeléséhez szükséges. Az eszköz leszerelésének, eltávolításának, valamint a helyszín helyreállításának becsült költségei is a bekerülési érték részét képezik, amennyiben a kötelezettségre az IAS 37 (Céltartalékok, függő kötelezettségek és követelések) rendelkezései szerint céltartalékot kell képezni.

A tárgyi eszközök beszerzéséhez kapcsolódó kormányzati támogatás az eszköz eredeti bekerülési értékéből levonásra kerül, és annak hatása az eredménykimutatásban az eszköz hasznos élettartama alatt, a kisebb mértékű értékcsökkenés révén mutatkozik. Az előírt feltételeket teljesítő befektetési projektekhez kapcsolódó adókedvezmények is ilyen módon kerülnek elszámolásra (9.5 megjegyzés).

Távközlési berendezések esetében a bekerülési érték tartalmazza az összes ráfordítást, beleértve az előfizető telephelyén belüli kábelszakaszt, valamint a kapcsolódó hitelezési költségeket.

Meglévő eszközökre fordított többletráfordításokat akkor aktiválunk, ha az eszközként való aktiválás vagy a ráaktiválás feltételeit teljesítik, míg a karbantartási és javítási költségek felmerülésükkor költségként kerülnek elszámolásra.

Az eszközök selejtezésekor a bekerülési érték és a halmozott értékcsökkenés kivezetésre kerül, a veszteség értékcsökkenésként az eredménykimutatásban kerül elszámolásra.

Az eszköz eladásakor a bekerülési érték és a halmozott értékcsökkenés kivezetésre kerül, az esetleges nyereség vagy veszteség az átfogó eredménykimutatásban (Egyéb működési bevételek) kerül elszámolásra.

A tárgyi eszközök értékcsökkenése lineáris módszer szerint kerül elszámolásra. Az eszközök bekerülési értékét a használatbavétel időpontjától kezdődően, az eszközök hasznos élettartama alatt írjuk le. A Magyar Telekom a hasznos élettartamokat és maradványértékeket az aktuális fejlesztési tervek és technológiai fejlődés figyelembevételével évente felülvizsgálja. A hasznos élettartam legfrissebb felülvizsgálata által érintett eszközcsoportokat a 12. megjegyzés részletezi. Az éves felülvizsgálatra a második negyedévben kerül sor, az ebből származó változásokat a harmadik negyedévtől alkalmazzuk. A rendszeres felülvizsgálat mellett az adott év során meghozott beruházási döntések eredményeképp is módosulhat az eszközök hasznos élettartama.

2.8 Immateriális javak

Az immateriális javakat a bekerülési értékük halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett értékén tartjuk nyilván.

A vásárolt számítógépes szoftvereket a beszerzéshez és üzembe helyezéshez kapcsolódó költségek alapján meghatározott értéken aktiváljuk. Erre a várható élettartam során értékcsökkenést számolunk el. A számítógépes szoftverek fejlesztésével és karbantartásával kapcsolatos költségeket felterheléskor költségként számoljuk el általában. A Csoport által ellenőrzött beazonosítható és egyedi számítógépes szoftverek kifejlesztésével kapcsolatos közvetlen költségek, amelyek valószínűleg egy éven túlmenő és a bekerülési költségeket meghaladó hasznot hoznak, az immateriális javak között kerülnek elszámolásra. A közvetlen költségek közé tartoznak a szoftverfejlesztés személyi jellegű költségei, valamint a hitelezési költségek és a közvetett költségek arányos része. Az eszközként aktivált számítógépes szoftverfejlesztési költségekre a becsült hasznos élettartam alatt értékcsökkenést számolunk el. Az eszközként aktivált számítógépes szoftverek jellemzően megvásárolt elemeket tartalmaznak és csak kisebb mértékben aktivált saját költségeket, így ezeket nem tekintjük saját fejlesztésű szoftvernek. A teljes mértékben saját erőforrással előállított szoftverek az összes szoftver elhanyagolhatóan kis részét teszik ki, így nincsenek elkülönítetten bemutatva.

A hosszú távú frekvenciahasználati licencek beszerzésével kapcsolatos költségeket aktiváljuk. A frekvenciahasználat jövőbeli éves díjainak jelenértékét az esetben aktiváljuk, ha ezek megbízhatóan becsülhetők, különben Egyéb működési költségként számoljuk el abban az évben, amelyre a befizetési kötelezettség vonatkozik. A koncessziós jogok és licencek hasznos élettartama a vonatkozó megállapodások feltételei szerint van meghatározva, és lineáris módszer szerinti értékcsökkenést számolunk el rájuk a frekvenciahasználat kezdetétől az eredeti koncessziós jog, illetve a licenc lejártáig. A licenc időtartamának esetleges meghosszabbítását csak abban az esetben vesszük figyelembe a hasznos élettartam meghatározásakor, ha biztosak vagyunk abban, hogy az ellenérték fizetése nélkül is meg fog valósulni.

Az immateriális javak értékcsökkenése lineáris módszer szerint kerül elszámolásra. Az eszközök beszerzési értékét a használatbavétel időpontjától kezdődően az eszközök hasznos élettartama alatt írjuk le. A Magyar Telekom a hasznos élettartamokat és maradványértékeket az aktuális fejlesztési tervek és technológiai fejlődés figyelembevételével évente felülvizsgálja. A hasznos élettartam legfrissebb felülvizsgálata által érintett eszközcsoportokat a 13. megjegyzés részletezi. Az éves felülvizsgálatra a második negyedévben kerül sor, az ebből származó változásokat a harmadik negyedévtől alkalmazzuk. A rendszeres felülvizsgálat mellett az adott év során meghozott beruházási döntések eredményeképp is módosulhat az eszközök hasznos élettartama.

A goodwill jelenti a cégvásárlás azon többletköltségét, amely a Csoport részesedése alapján a felvásárolt leányvállalat vagy üzletág nettó eszközeinek és függő kötelezettségeinek valós értékén felül, a felvásárlás időpontjában jelentkezik. A goodwill a halmozott értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken szerepel a könyvekben. Az év utolsó negyedévében megvizsgáljuk a szeptember 30-i könyv szerinti értékek alapján, hogy nem következett-e be értékvesztés a goodwill értékében. A goodwillre elszámolt értékvesztés nem fordítható vissza. Egy befektetés vagy üzletág értékesítésének nyeresége vagy vesztesége tartalmazza az eladott befektetéshez vagy üzletághoz alokált goodwill könyv szerinti értékét is.

Ha egy eszköz egyaránt viseli a tárgyi eszközök és immateriális javak jellemzőit, el kell döntenie, hogy az IAS 16 – Tárgyi eszközök vagy az IAS 38 – Immateriális javak szabályai szerint járunk el. A menedzsment által jelentősebbnek ítélt jellemzők határozzák meg az eszközök besorolását.

2.9 Tárgyi eszközök és immateriális javak értékvesztése

Azon eszközök esetében, amelyekre értékcsökkenést számolunk el, minden olyan esetben, amikor bizonyos események vagy a körülmények megváltozása arra utal, hogy könyv szerinti értékük valószínűleg nem térül meg, megvizsgáljuk, hogy bekövetkezett-e értékvesztés. Az értékvesztés mértéke az eszköz könyv szerinti értéke és megtérülő értéke közötti különbség. A megtérülő érték az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke és használati értéke közül a magasabb. A befektetett eszközök értékvesztésének vizsgálatához az eszközöket azon a legalacsonyabb szinten csoportosítjuk, amelyhez önállóan beazonosítható cash-flow rendelhető (pénzbevételt generáló egységek – CGU-k).

A Csoport egyedi tárgyi eszközeinek és immateriális javainak valós értéke az esetek többségében nem határozható meg, mivel az egyes eszközök nem generálnak cash-flow-t. Így a Csoport az egyedi eszközöket CGU-khoz rendeli, majd a valós értéket CGU-szinten határozza meg, alapvetően diszkontált cash-flow számítással. További információ a 4.3 megjegyzésben. A más eszközöktől vagy eszközök csoportjától független, pénzbevételt nem generáló jellemzőkkel rendelkező társasági vagyonelemeket értékvesztés vizsgálatok szintén a CGU-khoz rendeljük.

A Magyar Telekom a goodwill tekintetében évente – vagy ha a körülmények megkívánják, gyakrabban – végez vizsgálatot, hogy bekövetkezett-e értékvesztés. Az értékvesztés vizsgálatok a Magyar Telekom a goodwillt CGU-khoz rendeli, amely a működési szegmensek szintjén került meghatározásra. További információ a 4.2 megjegyzésben. A működési szegmensek állhatnak egyértelműen egy társaságból, a társaságok egy csoportjából, illetve egy vagy több társaság bizonyos részéből is.

A működési szegmensek megtérülő értékét a Csoport az értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke alapján, értékelési módszerek segítségével határozza meg. Ilyen módszer például egy közelmúltbeli piaci tranzakcióból származó tapasztalatok felhasználása, egyéb, lényegüket tekintve nagyon hasonló instrumentumokra való utalás, diszkontált cash-flow elemzés, illetve az opciós értékelési modell, ahol a piaci tényezők szerepét maximálisan, míg a lehetséges cégspecifikus tényezőket a lehető legkisebb mértékig vesszük figyelembe. Az ilyen módon meghatározott valós értékek jelentik a működési szegmensekhez rendelt goodwill értékvesztés-vizsgálatának kiindulási pontját. További információ a 4.2 megjegyzésben. Ha a kalkulált értékesítési költséggel csökkentett valós érték alacsonyabb a működési szegmens könyv szerinti értékénél, a goodwillre értékvesztést kell elszámolni.

A tárgyi eszközök és immateriális javak értékvesztése az eredménykimutatásban az Értékcsökkenési leírás és amortizáció soron kerül elszámolásra.

2.10 Céltartalékok és függő kötelezettségek

Céltartalék akkor kerül elszámolásra, ha a Magyar Telekomnak tényleges vagy vélelmezett kötelezettsége van valamely múltbeli eseményből kifolyólag (kivéve a jövőbeni teljesítést elváró szerződéseket), és valószínűsíthető, hogy a kötelezettség rendezése gazdasági értéket megtestesítő források kiáramlását igényli, valamint megbízhatóan meg lehet becsülni a kötelezettség összegét.

A céltartalékok a fennálló kötelezettség mérlegfordulónapon történő kiegyenlítéséhez szükséges, legjobb tudásunk szerint becsült értéken kerülnek a könyvekbe. A becsült érték a várható lehetséges kimenetek súlyozott átlaga vagy a legvalószínűbb egyedi kimenetel. A céltartalékok megképzésének költségét az eredménykimutatás azon során számoljuk el, amelyen a tényleges költség várhatóan fel fog merülni. Amennyiben egy céltartalék felhasználás nélkül feloldásra kerül, a feloldott céltartalékot az eredménykimutatás azon során forgatjuk vissza, amelyen eredetileg megképzésre került.

A 12 hónapon túl esedékes kötelezettségekre képzett céltartalékok általában jelenértéken kerülnek elszámolásra, és értéküket felhasználásig, illetve visszafordításig a kamatköltségekkel szemben növeljük.

Függő kötelezettségekre nem számolunk el céltartalékot. A függő kötelezettség egy múltbeli eseményből adódó lehetséges kötelezettség (kivéve a jövőbeni teljesítést elváró szerződéseket), amelyet egy vagy több, a társaság által nem teljesen ellenőrzött, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy elmaradása fog igazolni. Függő kötelezettség az a múltbeli eseményből adódó jelen kötelezettség, amelyet azért nem ismerünk el, mert nem valószínű, hogy a kötelezettség rendezése gazdasági értéket megtestesítő források kiáramlását igényli, vagy a kötelezettség összege nem becsülhető megbízhatóan.

2.11 Saját részvények

Amikor a Társaság vagy egy leányvállalata megvásárolja a Társaság részvényeit, a kifizetett ellenérték és minden járulékos költség a saját tőkét csökkenti a Saját részvények soron, amíg a részvények bevonásra vagy újra eladásra nem kerülnek. Amikor ezeket a részvényeket a későbbiekben eladjuk, a saját részvények értéke a mérlegben az adott részvények eredeti bekerülési értékével csökken, így a saját tőke értéke nő, míg a nyereség vagy veszteség is a saját tőkében (Eredménytartalék) kerül elszámolásra. A saját részvényekkel kapcsolatos tranzakciókat a tranzakció napján könyveljük.

2.12 Bevételek

A szolgáltatásokból és termékértékesítésből származó bevételeket (22. megjegyzés) általános forgalmi adóval (áfa) és kedvezményekkel csökkentett értéken mutatjuk be (a Csoporton belüli forgalom kiszűrése után), amennyiben a bevétel nagysága megbízhatóan meghatározható. További feltétel, hogy a Csoportnak valószínűsíthetően jövőbeni gazdasági haszna származzon az értékesítésből, és az IAS 18 vagy az IAS 11 termékek értékesítésére és szolgáltatások nyújtására vonatkozó minden egyéb, speciális bevételelismelési feltétele teljesüljön a Csoport által nyújtott, lent ismertetett szolgáltatásokra és értékesített termékekre.

A Magyar Telekom ügyfeleit gyakran hűségpontokkal jutalmazza attól függően, hogy a Csoport által nyújtott szolgáltatásokból mennyit vesznek igénybe, beleértve számláik határidőre történő kifizetését. A hűségpontokat lehet halmozni, és a Csoport üzletágainál fölhasználni (pl. hívás- és készülékengedményre stb.). Amikor az ügyfelek jogosulttá válnak a hűségpontokra, ezek valós értéke az ügyfél részére kibocsátott számla kapcsán elismert bevételből kerül levonásra és egyidejűleg az Egyéb kötelezettségek (halasztott bevétel) közé. A pontok felhasználásakor (vagy lejáratakor) a halasztott bevétel visszaforgatásra kerül a bevételek közé, mivel az ügyfél hozzájutott a csomag eredetileg le nem szállított részéhez (vagy lemondott erről).

Az operatív lízingszerződésekből származó bevételek a lízing futamideje alatt, egyenletesen kerülnek elszámolásra. Az operatív lízingbevételek jellemzően a Rendszer-integrációs és IT-bevételek között kerülnek elszámolásra.

2.12.1 Mobil- és vezetékes távközlési bevételek

A Magyar Telekom bevétele elsősorban az ügyfelei és egyéb harmadik fél részére, a Magyar Telekom telekommunikációs hálózatán keresztül nyújtott szolgáltatásaiból és termékek értékesítéséből származik.

Az előfizetői szerződés az igénybe vett hang, internet-, adat- vagy multimédia-szolgáltatásnak megfelelően jellemzően készülékértékesítést, előfizetési díjat és havi forgalmi díjat tartalmaz. A Csoport ezeket a díjelemeket különálló bevételelemként kezeli, és a bevételeket a maradványérték-módszer segítségével sorolja a 22. megjegyzésben bemutatott kategóriákba. Ezeket az elemeket azonosítjuk, és külön kezeljük, mivel önmagukban is képviselnek értéket, és nemcsak csomagban lehet értékesíteni őket, hanem önmagukban is. A Csoport ezért a maradványérték-módszert alkalmazza ezen bevételelemek meghatározásához, azaz a megállapodás szerint értékesített elemekhez rendelt ellenérték megegyezik a teljes ellenérték és a még nem teljesített szolgáltatás valós értékének különbségével. Az értékesített elemekhez allokált bevétel csak akkor összeget tartalmazhat, mely nem függ a további szolgáltatások teljesítésétől (a nem függő összeg). Az elszámolható bevételt tehát bekörlátozza az az összeg, melyet úgy kaptunk, hogy az nem függ a még nem teljesített szolgáltatási elemektől.

A Csoport keskeny- és szélessávú hozzáférést biztosít vezetékes, mobil- és tévéelosztó hálózatához. A szolgáltatásokból származó bevételeket akkor könyveljük, amikor a szerződéses feltételeknek megfelelően megtörtént a szolgáltatás nyújtása. A forgalmi bevételek elszámolása a szolgáltatás igénybevételének időtartama alapján történik a szerződéses díj, valamint a jóváírások és kedvezmények összegének figyelembevételével. Az előfizetési díjak abban az időszakban kerülnek elismerésre, amely időszakra vonatkoznak.

A távközlési készülékek és kiegészítők eladásához kapcsolódó bevételeket és ráfordításokat akkor könyveljük, amikor a terméket átadtuk, feltéve, hogy nincsenek olyan nem teljesített kötelezettségek, amelyek befolyásolhatják a megállapodás ügyfél részéről történő végleges elfogadását. 12 hónapon túli részletre történő értékesítés esetén azonnali bevételként a részletfizetések jelenértéke kerül elszámolásra.

A hirdetési bevételek a hirdetés megjelenésének időszakában kerülnek elszámolásra.

Az emelt díjas szolgáltatások bevételei bruttó módon kerülnek elszámolásra, amennyiben a szolgáltatásnak a Magyar Telekom-hálózaton keresztül történő nyújtása a Csoport felelőssége, és a Csoport állapítja meg ezen szolgáltatások árát, valamint jelentős kockázatot visel ezekhez a szolgáltatásokhoz kapcsolódóan; egyéb esetekben nettó módon történik az elszámolás.

Az ügyfelek vásárolhatnak mobilfeltöltő, nyilvánostelefon- és internetkártyákat, amelyekkel meghatározott ideig használhatják a Magyar Telekom hálózatát. Az ilyen típusú szolgáltatásokért az ügyfél a kártya megvásárlásakor fizet. A fenti kártyák értékesítéséből származó bevételt az egységek felhasználásakor, a fel nem használt egységekre eső bevételt pedig az egységek lejáratakor számoljuk el.

A Magyar Telekom távközlési hálózatát használó más távközlési szolgáltatók és azok roamingügyfelei, akiknek hívása a Magyar Telekom hálózatában végződik, vagy azon átmegy, a Magyar Telekom szempontjából harmadik félnek minősülnek. Ezeket a nagykereskedelmi (bejövő) forgalmi bevételeket a használat időszakában ismerjük el. A kapott bevétel egy része gyakran más szolgáltatóknak kerül kifizetésre (összekapcsolás) hálózatuk használatáért. A tranzithívások bevételei és költségei a konsolidált beszámolóban bruttó módon, a használat időszakában kerülnek elszámolásra, mivel ezen szolgáltatásokat elsődlegesen a Csoport nyújtja saját hálózatán, és szabadon határozza meg a szolgáltatások árát.

2.12.2 Rendszerintegrációs és IT-bevételek

A hálózati szolgáltatásokra vonatkozó szerződések, amelyek kiterjednek az ügyfelek részére kommunikációs hálózat telepítésére és üzemeltetésére, átlagosan 2-3 éves időtartamot fednek le. A hang- és adatalapú szolgáltatásokból származó bevételeket a szolgáltatás igénybevételekor számoljuk el.

Kiszervezett szolgáltatásokból származó bevétel a szerződés feltételeinek megfelelően ténylegesen nyújtott szolgáltatás mértékében és időpontjában számolható el. A szerződéseket az IFRIC 4 követelményeinek megfelelően megvizsgáljuk. Amennyiben a szerződés tartalmaz lízingmegállapodást, az abból származó bevételeket az IAS 17 – Lízingek szerint, a 2.17 megjegyzésben leírtaknak megfelelően számoljuk el.

A rendszer-integrációs szerződések testre szabott termék és/vagy szolgáltatások nyújtására terjednek ki, a szerződésekből származó bevételt általában a következő szerződéstípusok valamelyike fedi le: rögzített áras, idő- vagy anyagfelhasználás-alapú szerződés. A rögzített áras szerződések esetében a bevételt teljesítményarányosan számoljuk el, a felmerült és teljes becsült költségek arányának figyelembe vételével. Az idő- és anyagfelhasználás alapján számlázott szerződések esetében a bevételt a szolgáltatás nyújtásakor számoljuk el.

A karbantartási szerződésekből származó bevétel (amely általában rögzített havidíj) elszámolása a teljes szerződéses periódus alatt vagy a szolgáltatás nyújtásakor történik. A karbantartási szerződéseken kívül végzett javítások után számlázott bevételek a ráfordított idő és a felhasznált anyagok költsége alapján a szolgáltatás nyújtásakor kerülnek elszámolásra.

Hardver- és szoftverértékesítésből és eladás jellegű lízingekből származó bevétel akkor kerül elszámolásra, amikor a termékhez kapcsolódó tulajdonosi jellegű kockázatok jelentős része átkerült az ügyfélhez, feltéve, hogy nincsenek olyan nem teljesített kötelezettségek, amelyek

befolyásolják a megállapodás ügyfél általi végső elfogadását. Az ilyen jellegű bevételekhez kapcsolódó költségek elszámolása a bevétel elszámolásával egy időben történik.

Kivitelezési szerződésekből származó bevételek elismerése a készültségi fok arányában történik. A készültségi fok megállapítása az adott időpontig felmerült költségek becsült összköltséghez viszonyított aránya alapján történik. A kivitelezési szerződésekből eredő követelések a mérlegben a Követelések között vannak nyilvántartva. Amennyiben a ténylegesen felmerült és becsült költségek meghaladják az adott szerződésből származó bevételt, a várható teljes veszteséget azonnal el kell ismerni céltartalékkal szemben, a Közvetlen költségek részeként.

2.12.3 Energia kiskereskedelmi bevételek – földgáz és áram

A Magyar Telekom Nyrt. a földgáz és áram liberalizált magyar kiskereskedelmi piacára 2010-ben lépett be. A Magyar Telekom Nyrt. energiapiaci megjelenésének célja az volt, hogy minél integráltabb szolgáltatásokat nyújthasson mind lakossági, mind vállalati ügyfelei számára. A Magyar Telekom az ügyfelek megtartása érdekében az inkumbens szolgáltatókhoz képest meghatározott engedményt nyújt lakossági távközlési ügyfeleinek azok lakóhelyén az energiaszámlák végösszegéből. Üzleti partnereinknek általában egyedi árakat kínálunk.

Az éves áram- és földgázfogyasztás mennyiségét a tényleges ügyfélszám, a várható fogyasztás és historikus időjárási adatok alapján becsüljük. Ezeket a kalkulációkat folyamatosan frissítjük az energiapiac szegmensei szerint megbontva; ezek: egyetemes lakossági, egyetemes kisvállalati és versenypiaci ügyfelek. Ezeket a szegmenseket árazási jellemzőik alapján további alcsoportokra bontjuk, hogy az energiaköltségeket és –bevételeket megfelelő megbízhatósággal lehessen becsülni. Ahogy az év folyamán múlik az idő, a költségekről és bevételekről egyre pontosabb becslések állnak rendelkezésre, melyeket folyamatosan, éves halmazott szinten frissítünk.

A nagy (versenypiaci) ügyfelektől származó bevételeket tényleges fogyasztásuk alapján számoljuk el és számlázzuk ki. Egyetemes ügyfeleknek 11 hónapon keresztül átalánydíjat számlázunk korábbi éves fogyasztásuk alapján, míg az átalánydíj és a mért éves fogyasztás különbsége a 12. hónapban kerül rendezésre. Ugyanakkor a bevételeket a becsült tényleges fogyasztás alapján számoljuk el az ügyfélév folyamán, melynek kezdete az ügyfélszerződés dátuma alapján, az év során bármikor lehet. Az ügyfelek nagy száma és megfelelő historikus adatok alapján (portfólió hatás) a becsült fogyasztás, valamint annak költségei és bevételei nem térnek el jelentősen a tény összegektől.

Az energia kiskereskedelmi bevételeket bruttó módon számoljuk el, mivel a szolgáltatás teljesítése a Társaság felelőssége, illetve mivel ezen szolgáltatások árát mi határozzuk meg, továbbá mi viseljük a gáz- és áramfogyasztás becsléséből és a forrás megvásárlásából fakadó jelentős „készletgazdálkodási” kockázatot is, ami a ténylegesen fogyasztott mennyiségek alul- vagy túlvásárlása esetén jelentős veszteséget eredményezhet.

2.13 Személyi jellegű juttatások

2.13.1 Rövid távú dolgozói juttatások

A rövid távú dolgozói juttatások folyó költségként kerülnek elszámolásra abban az időszakban, amikor a dolgozó szolgáltatást nyújt. Rövid távú dolgozói juttatás a bér, a társadalombiztosítási járulék, a prémium, a fizetett szabadság, a kedvezményes telefonszámla, az étkezési és üdülési hozzájárulás és egyéb, béren kívüli juttatások, valamint ezek adóvonzata.

A meghatározott befizetésű nyugdíj-, illetve egyéb jóléti alapokba történő befizetések költségként kerülnek elszámolásra a munkavállalók által végzett munka időszakában.

2.13.2 Részvényalapú juttatások

A Magyar Telekom egy részvényalapú tranzakció keretében a dolgozója által nyújtott szolgáltatás költségét akkor számolja el, amikor a szolgáltatást igénybe veszi. Amennyiben a társaság saját részvényeivel fizet a szolgáltatásért részvényalapú juttatás keretében, a költségeket a tőkével szemben határoljuk el (Részvényben fizetendő részvényalapú tranzakciók tartaléka). A részvényalapú juttatási program lejáratakor, azaz amikor a részvények átkerülnek a dolgozó tulajdonába, illetve a részvényopció lejár, az erre képzett tartalék átkerül az eredménytartalékba. Amennyiben készpénzben történik a kifizetés egy részvényalapú tranzakció keretében, a költséggel szemben egy céltartalék keletkezik, melynek értékét minden mérlegfordulónapon újraértékeljük.

A valós értékeket opcióértékelési modellek (pl. Black–Scholes- vagy Monte-Carlo-szimuláció) vagy más releváns módszerek használatával határozzuk meg. Mivel a Magyar Telekom Nyrt. és a Deutsche Telekom értéktőzsdén jegyzett cégek, a részvényárak és azok múltbeli alakulása rendelkezésre áll a valósérték-számításokhoz.

A Magyar Telekom és a Deutsche Telekom részvényárfolyamának hosszú távú alakulásához kötött prémiumokat az eredménykimutatásban, azok időarányos valós értékén számoljuk el a Céltartalékokkal szemben.

2.13.3 A munkaviszony megszűnésével kapcsolatos juttatások

A munkaviszony megszűnésével kapcsolatban akkor fizetendő juttatás, ha a munkavállaló munkaviszonya a rendes nyugdíjkorhatár elérése előtt megszűnik, illetve ha a munkavállaló önkéntes felmondást választ ezen juttatások fejében. A Csoport akkor számol el munkaviszony megszűnésével kapcsolatos juttatást, amikor egy előre meghatározott terv szerint, visszavonhatatlanul elkötelezi magát a munkavállalók munkaviszonyának megszüntetése mellett, vagy arra kötelezi magát, hogy az idő előtti felmondás ösztönzésére juttatásokat ajánl fel.

2.14 Kutatási és marketingköltségek

A kutatás költségeit, akárcsak a marketingköltségeket felmerülésükkor költségként számoljuk el. A Csoport kutatási költségei nem jelentősek; a marketingköltségeket a 25. megjegyzés tartalmazza.

2.15 Hitelköltségek

Minősített eszköz bekerülési értékének részét képezik azon hitelköltségek, amelyek az eszköz beszerzéséhez, építéséhez vagy előállításához közvetlenül hozzárendelhetők. Az egyéb hitelköltségeket az eredménykimutatásban számoljuk el. A hitelköltségek kamatot és más olyan finanszírozási költségeket tartalmaznak, melyeket a Csoport a hitelek kapcsán fizet. Az aktiválható hitelköltség a Csoport adott időszakban fennálló általános hitelei költségének súlyozott átlaga. Azt nevezzük minősített eszköznek, melynek a szándékolt használatba helyezése jelentős (jellemzően 12 hónapnál több) időt vesz igénybe.

2.16 Nyereségadók

2.16.1 Társasági adó

A társasági adót a Csoport tagjainak működési helye szerint illetékes országos adóhatóságoknak kell fizetni. Az adófizetés alapja az adózó társaság számviteli profitjának adóalap-csökkentő és -növelő tételeivel korrigált, adózás előtti eredménye. Az adókulcsok és az adóalap kiszámításának módja a Csoport vállalatai esetében különböző az országok eltérő szabályai szerint.

2.16.2 Egyéb nyereségadók

Az egyéb nyereségadó kategóriába tartoznak bizonyos helyi és központi adónemek, amelyeket Magyarországon a társaságok bizonyos nettó módon számolt eredményére vetnek ki. Ezen adók esetében rendszerint jelentősen magasabb az adóalap, de lényegesen alacsonyabb az adókulcs, mint a társasági adónál.

2.16.3 Halasztott adó

A halasztott adókat – a mérlegkötelezettség módszerét alkalmazva – az eszközök és kötelezettségek konszolidált éves beszámolóban szereplő könyv szerinti értéke és a társasági adózás céljából kimutatott összegek között fennálló átmeneti különbségekre képezzük. Halasztott adót nem számolunk el abban az esetben, ha egy eszközt vagy kötelezettséget először ismerünk el a könyvekben egy olyan – nem akvizíció – tranzakció keretében, amely nincs hatással sem a számviteli, sem az adózandó eredményre. A halasztott adó összegét olyan – törvénybe foglalt, a mérlegfordulónapon érvényes – adókulcsok használatával számítjuk, amelyek várhatóan érvényesek lesznek a halasztottadó-követelés érvényesítése, illetve a halasztottadó-kötelezettség rendezése időpontjában.

Halasztottadó-követelés elszámolására olyan mértékben kerül sor, amilyen mértékben valószínűsíthető, hogy a jövőben lesz olyan adóköteles nyereség (vagy visszaforduló halasztottadó-kötelezettség), amellyel szemben a halasztottadó-követelés érvényesíthető.

Halasztott adókövetelést számolunk el a leány-, társult és közös vezetésű vállalatokban levő részesedések adózandó átmeneti különbségeire, amennyiben az átmeneti különbség visszafordulása belátható időn belül várható és a jövőben lesz olyan adóköteles nyereség, amellyel szemben a halasztottadó-követelés érvényesíthető.

Halasztott adó kötelezettséget számolunk el a leány-, társult és közös vezetésű vállalatokban levő részesedések adózandó átmeneti különbségeire, kivéve azokat az eseteket, amikor a Csoport kontrollálja az átmeneti különbségek visszafordulásának időpontját, és valószínű, hogy az átmeneti különbség visszafordulása belátható időn belül nem várható.

2.17 Lízingek

2.17.1 Operatív lízing – a Csoport mint lízingbeadó

Az operatív lízing keretében ügyfeleknek bérbe adott eszközöket a mérlegben a tárgyi eszközök között tartjuk nyilván. Az értékcsökkenésüket az egyéb tárgyi eszközökhöz hasonlóan számoljuk el, a teljes hasznos élettartam alatt. A kapott bérleti díjat lineárisan számoljuk el bevételként a lízingidőszak alatt.

2.17.2 Pénzügyi lízing – a Csoport mint lízingbeadó

Azon eszközök lízingbe adásának esetében, amikor a Magyar Telekom lényegében egy tulajdonjoggal járó összes előnyt és kockázatot átad, a lízinget értékesítési bevételként és pénzügyi lízingkövetelésként könyveljük. A bevétel megegyezik a jövőbeli minimumlízingdíjak becsült jelenértékének és – amennyiben van ilyen – egy nem garantált maradványérték összegével (lízingbe történő nettó befektetés). Az értékesített eszköz bekerülési értékét a lízing kezdetekor számoljuk el költségként. Minden kapott lízingdíjat megbontunk a követelés és a kamatbevétel között úgy, hogy állandó nagyságú kamatláb jusson a hátralevő pénzügyi lízingkövetelésre. A pénzügyi lízing kamatelemét Kamatbevételként számoljuk el.

2.17.3 Operatív lízing – a Csoport mint lízingbevevő

Az operatív lízingekkel kapcsolatos költségeket a lízingidőszak alatt lineárisan, költségként számoljuk el (Egyéb működési költségként) az éves eredmény terhére.

2.17.4 Pénzügyi lízing – a Csoport mint lízingbevevő

Azon tárgyeszköz-lízinget, ahol a Magyar Telekom a tulajdonjoggal járó összes lényeges előnyt és kockázatot viseli, pénzügyi lízingként számoljuk el. A pénzügyi lízingelt eszközt az eszköz piaci értékén, vagy ha alacsonyabb, a jövőbeni minimum-lízingkifizetések becsült jelenértékén aktiváljuk egy lízingkötelezettséggel szemben. Minden lízingdíj-kifizetést megbontunk a lízingkötelezettség és a kamatköltség között úgy, hogy állandó nagyságú kamatláb jusson a fennálló pénzügyi lízingkötelezettségre. A pénzügyi ráfordításokat nem tartalmazó lízingkötelezettségeket az Egyéb pénzügyi kötelezettségek között mutatjuk ki a mérlegben. A pénzügyi lízing kamatelemét a lízingidőszak alatt számoljuk el az eredménykimutatásban a Kamatköltség soron. A pénzügyi lízingszerződések keretében beszerzett tárgyi eszközök értékcsökkenési leírásának időtartama a lízing időtartama és az eszközök hasznos élettartama közül a rövidebb.

2.17.5 Visszlízing

Visszlízing alatt a Magyar Telekom eszközének eladását és annak vagy egy részének Magyar Telekom által történő visszlízingelését értjük. Amennyiben a visszlízing pénzügyi lízingnek minősül, az értékesítésen keletkezett nyereséget elhatároljuk, és a lízingperiódus során az eredménykimutatásban kisebb mértékű értékcsökkenésként ismerjük el. Amennyiben a visszlízing operatív lízingnek minősül, úgy az értékesítés nyeresége vagy vesztesége az értékesítés időpontjában az eredménykimutatásban (Egyéb működési bevételek) kerül elszámolásra, mivel az eladási ár az eszköz valós értékét tükrözi. Hasonló módon a lízingkifizetéseket is az eredménykimutatásban könyveljük (Egyéb működési költségek) egyenletesen a lízingperiódus folyamán.

2.18 Egy részvényre jutó hozam

A részvényenkénti hozam alapértéke úgy kerül kiszámításra, hogy a Társaság részvényeseire jutó éves eredményt elosztjuk az abban az évben forgalomban lévő törzsrészesvények súlyozott átlagos számával. A hígított részvényenkénti hozamot a törzsrészesvények mellett – ha van ilyen – a hígulást okozó részvényopciók súlyozott átlagos számának figyelembevételével számítjuk ki.

2.19 Osztalék

A Társaság részvényeseinek és a leányvállalatok nem irányító részvényeseinek fizetendő osztalékot a Csoport pénzügyi beszámolójában a tőkével szemben (Eredménytartalék vagy Nem irányító részesedés) elszámolt kötelezettséggként mutatjuk ki abban az időszakban, amelyben a tulajdonosok az osztalékot jóváhagyták.

2.20 Szegmensek szerinti bemutatás

A Csoport szegmensinformációit úgy mutatjuk be, ahogy azokat a Magyar Telekom Nyrt. vezető operatív döntéshozói, az Ügyvezető Bizottság (MC) tagjai is rendszeresen megkapnak. Az MC felelős az erőforrások működési szegmensek közötti elosztásáért, valamint ezek teljesítményének havi értékeléséért. A működési szegmensek által alkalmazott számviteli politikák és értékelési alapelvek nagyon hasonlítanak a Csoport által alkalmazott, a korábbi megjegyzésekben kifejtett számviteli politikákhoz. A kisebb eltérések elsősorban abból erednek, hogy a működési szegmensek éves eredménye az éves beszámolóhoz képest korábban kerül meghatározásra és lezárásra, minden év január 8-10. között. Bármilyen, a szegmensek eredményének zárási és a pénzügyi kimutatások jóváhagyási időpontja között felmerült és módosítást igénylő tétel a következő évi szegmenseredményekben kerül kimutatásra.

A működési szegmensek bevétele tartalmaz külső ügyféltől származó, illetve másik szegmens felé történt telekommunikációs, rendszerintegrációs és IT-, illetve kisebb mértékben szegmensek közötti támogató szolgáltatásokból származó bevételt is. A Magyar Telekom Nyrt. különböző szegmensekben működő szervezetei közötti központi költséghez kapcsolódó belső elszámolásainak köre igen korlátozott, hogy a külső féllel szembeni valós teljesítményekre lehessen összpontosítani.

Az MC a működési szegmensek eredményét az EBITDA (Kamatok, adófizetés és értékcsökkenési leírás előtti eredmény) szintjéig vizsgálja. Ezt a mutatót a Csoport az értékcsökkenési leírás nélküli működési eredményben határozta meg.

Az MC nem követi nyomon az eszközöket és kötelezettségeket a szegmensek szintjén.

Egy másik fontos szegmensszintű kulcsmutató (KPI) a beruházási tevékenység (Capex), amelyet a tárgyi eszközök és immateriális javak éves beruházásaként határoztunk meg.

2.21 Összehasonlító információ

A tárgyra vonatkozó beszámolóval való összevethetőség érdekében a korábbi évek egyes tételei átsorolásra kerülnek. A jelentős változásokat a megfelelő megjegyzésekben fejtettük ki. 2016-ban nem került sor jelentős átsorolásra.

3 PÉNZÜGYI KOCKÁZAT KEZELÉSE

3.1 Pénzügyi kockázati tényezők

A Magyar Telekom elsősorban pénzügyi instrumentumaiból eredő hitelezési kockázatnak van kitéve. A Csoport továbbá az árfolyamok, a kamatok, és a Csoport eszközeinek illetve kötelezettségeinek valós értékét és/vagy cashflow-it befolyásoló piaci árak mozgásából eredő pénzügyi kockázatnak van kitéve.

A pénzügyi kockázatok kezelésének célja, hogy csökkentse ezeket a kockázatokat folyamatos operatív és pénzügyi tevékenységeken keresztül. Ennek érdekében a kockázat mértékétől függően különböző származékos és nem származékos fedezeti eszközöket használunk. A Magyar Telekom kizárólag a Csoport cashflow-ját érintő kockázatokat fedezi, a valós érték kockázatokat nem. Származékos ügyleteket kizárólag fedezeti célokkal használ, nem kereskedelmi, vagy spekulatív célokkal. A partnerekockázatok csökkentése érdekében a fedezeti ügyleteket vezető magyar és nemzetközi pénzintézetekkel vagy a Deutsche Telekommal bonyolítjuk. Azonban a fedezeti elszámolást nem alkalmazzuk ezekre a tranzakciókra, mivel ezek az IAS 39-ben előírt kritériumoknak nem felelnek meg.

A kockázatok részletes leírását, azok kezelését, illetve az érzékenységi vizsgálatokat alább mutatjuk be. Az érzékenységi vizsgálatok a kockázati tényezők lehetséges változásai alapján az adózás előtti eredményre gyakorolt potenciális hatásokat mutatják be. Ezek a hatások a jelentési időszakra vonatkozóan egy körülbelül 25%-os átlagos adórátával adóznának, tehát az adózott eredményre való hatás az adózás előtti eredményre való hatás 75%-a lenne olyan években, melyek mentesek a jelentős egyszeri le nem vonható adózás előtti hatásokról és az adórendszerben bekövetkező jelentős változásokról. A bemutatott lehetséges (adóval csökkentett) hatások a csoport tőkéjére is ugyanakkora hatással lennének.

Ezen kockázati tényezőkben nem következett be jelentősebb változás az előző évhez képest.

3.1.1 Piaci kockázat

Piaci kockázatról akkor beszélünk, amikor egy pénzügyi eszköz valós értéke vagy jövőbeni cashflow-jának értéke a piaci árak változásának következtében megváltozik. A piaci kockázatnak három típusa van:

- árfolyamkockázat
- kamatkockázat
- árkockázat

A Magyar Telekom pénzügyi stratégiájának alapjait minden évben az Igazgatóság határozza meg. A Csoport stratégiája a központosított finanszírozásra épül, rövid- és középtávú, illetve fix és változó kamatozású hitelek kombinációjának felhasználásával. Az Igazgatóság két eladósodási mutatót hagyott jóvá, amelyek teljesülését éves szinten ellenőrzi. 2016 végén a Csoport mindkét mutató értékét teljesítette; az EBITDA-hoz mért Összes Adósság mutató értéke 2016-ban 1,99, 2015-ben 2,34 volt (a jóváhagyott maximum 2,8), a kamatköltséghez viszonyított EBITDA értéke 2016-ban 7,34, 2015-ben 6,65 volt (a jóváhagyott minimum 3,0). A Csoport Treasury felelős a finanszírozási politika végrehajtásáért és a folyamatos kockázatkezelésért. A deviza-, likviditás-, és partnerkockázat-kezelés irányelveit a Csoport Treasury határozza meg és ellenőrzi.

A Magyar Telekom esetében a kamatlábak és devizaárfolyamok változásából eredő piaci kockázat a kamatozó eszköz- és adósságállománnyal, valamint a várható tranzakciókkal kapcsolatos. Mivel a magyar társaságok bevételeinek és kiadásainak döntő része forintban keletkezik, a Magyar Telekom funkcionális elszámolási pénzneme a magyar forint, így a Magyar Telekom célja, hogy pénzügyi kockázatát forintban mérve minimalizálja.

A piaci kockázatok bemutatásához érzékenységvizsgálatot is készítettünk, ami a kockázati tényezők feltételezett változásainak az adózás előtti eredményre gyakorolt hatását mutatja be. Ezek a feltételezett változások úgy lettek megállapítva, hogy a kapcsolódó kockázati tényezők reálisan feltételezhető változását mutassák. A vizsgált időszakban ezek a hatások úgy kerülnek meghatározásra, hogy a különböző kockázati tényezők feltételezett változását viszonyítjuk a pénzügyi eszközök mérleg-fordulónapi egyenlegéhez az utolsó (2016-os) és a megelőző (2015-ös) beszámolási időszakra vonatkozóan. A mérleg-fordulónapi egyenleg általában az egész évre jellemző egyenleg, ezért a hatások számszerűsítése ezek alapján történik. Az érzékenységvizsgálat módszertana és feltételrendszere nem változott jelentősen az előző beszámolási időszakhoz viszonyítva. A még mindig volatilis nemzetközi tőke és értékpapírpiacok miatt a devizaárfolyamok és kamatlábak nagyobb ingadozása is lehetséges.

3.1.1.1 Árfolyamkockázat

Árfolyamkockázatról akkor beszélünk, amikor egy pénzügyi eszköz valós értéke vagy jövőbeni cashflow-jának értéke a devizaátváltási árfolyamok változásának következtében ingadozik. Árfolyamkockázat elsődlegesen olyan pénzügyi eszközökhöz kapcsolódik, amelyek nem a funkcionális pénznemben vannak nyilvántartva; a konszolidáció során végzett átváltásból eredő különbözeteket nem kell figyelembe venni. Releváns kockázati tényezőt jelent általánosságban valamennyi nem funkcionális deviza árfolyama, ha a Magyar Telekom rendelkezik ezen devizában denominált pénzügyi instrumentumokkal.

Annak érdekében, hogy a Csoport kezelje devizában denominált instrumentumain az árfolyam kockázati kitettséget, az elmúlt években a Magyar Telekom minimalizálta devizában fennálló kölcsöneinek állományát, illetve származékos ügyletekkel fedezte azokat az árfolyamkockázat jelentős csökkentése végett.

(a) DTIF hitelekhez és kapcsolódó DT AG-s kamatcsere ügyletekhez köthető árfolyamkockázat

A Deutsche Telekom pénzügyi leányvállalatától, a Deutsche Telekom International Finance B.V.-től (DTIF) számos kapcsolt vállalati hitel euróban került felvételre általános célok finanszírozására. A hitel felvételével együtt kétdevizás kamatcsere ügyleteket köt a Magyar Telekom a Deutsche Telekom AG-val (DT AG), ezzel forintra váltva a hitelekhez kapcsolódó teljes pénzáramlást. Bár a Csoport nem alkalmaz fedezeti elszámolást, a hitel és a kamatcsere tranzakciókat együtt vizsgálva az euró-forint árfolyam-ingadozásnak korlátozott a (nettó) hatása az adózás előtti eredményre.

Érzékenységvizsgálat

Az eurónak a magyar forinttal szembeni lenti táblázatba foglalat mértékű lehetséges erősödése vagy gyengülése hatással lehet volna a külföldi devizában meghatározott pénzügyi eszközök értékére és az alábbi összegekkel növelte (+) / csökkentette (-) volna a tőkét és az eredményt. Ezen elemzés minden egyéb változó, különösen a kamatlábak, változatlanságát feltételezve készült és figyelmen kívül hagy minden előrejelzett értékesítést és beszerzést. Mivel az eredményre gyakorolt hatás megegyezik a tőkére gyakorolt hatással, így csak előbbi kerül feltüntetésre.

millió Ft

	Eredményhatás	
	Erősödés	Gyengülés
2016. december 31.		
EUR/HUF (5% elmozdulás)		
Hitelek	(5 546)	5 546
Kétdevizás kamatcsere ügyletek	6 041	(6 041)
Nettó hatás	495	(495)
2015. december 31.		
EUR/HUF (5% elmozdulás)		
Hitelek	(3 218)	3 218
Kétdevizás kamatcsere ügyletek	3 543	(3 543)
Nettó hatás	325	(325)

(b) Egyéb árfolyamkockázat

A Magyar Telekom további árfolyamkockázata főleg (i) a dél- és kelet-európai leányvállalatok külföldi pénznemben fennálló készpénz állományából és (ii) a nemzetközi telekommunikációs társaságokkal elszámolt bevételekből és kifizetésekből, valamint a külföldi pénznemben kötött szállítói szerződésekből ered. A deviza kockázatkezelési politikának megfelelően a Magyar Telekom megfelelő mennyiségű devizát tart a bankszámláin. A szükséges mennyiséget a vevőkövetelések és a rövid lejáratú szállítói tartozások egyenlege alapján határozzuk meg, annak érdekében, hogy az ilyen típusú kötelezettségekből adódó deviza kockázatra legyen elég fedezet. A Csoport devizában denominált kötelezettség állománya (a fenti hitelektől eltekintve) meghaladja a devizában denominált eszközeinek állományát, ennek következtében a funkcionális devizák árfolyamában történő elmozdulás az alábbi hatással lenne a Csoport eredményére.

A fenti kitettség csökkentésére a Magyar Telekom alkalmanként származékos ügyleteket köt. A nyitott rövid futamidejű határidős devizaügyletek valós piaci értéke 0,1 milliárd forint (követelés) volt 2016. december 31-én (2015-ben: 0,1 milliárd forint követelés). Ezen devizaügyletek célja, hogy a jövőbeni devizabevételeket meghaladó deviza kifizetésekre fedezetet nyújtsanak.

Érzékenységvizsgálat

Az eurónak a magyar forinttal és a macedón dénárral szembeni lenti táblázatba foglalt mértékű lehetséges erősödése vagy gyengülése hatással let volna a külföldi devizában meghatározott pénzügyi eszközök értékére és az alábbi összegekkel növelte (+) / csökkentette (-) volna a tőkét és az eredményt. Ezen elemzés minden egyéb változó, különösen a kamatlábak, változatlanul tartva készült és figyelmen kívül hagy minden előrejelzett értékesítést és beszerzést. Mivel az eredményre gyakorolt hatás megegyezik a tőkére gyakorolt hatással, így csak előbbi kerül feltüntetésre.

millió Ft

	Eredményhatás	
	Erősödés	Gyengülés
2016. december 31.		
EUR/HUF (5% elmozdulás)		
Devizás szállítótartozások, vevőkövetelések és bankbetétek nettó egyenlege	(655)	655
Határidős devizaügyletek	467	(467)
Nettó hatás	(188)	188
USD/HUF (10% elmozdulás)		
Devizás szállítótartozások, vevőkövetelések és bankbetétek nettó egyenlege	(588)	588
Határidős devizaügyletek	200	(200)
Nettó hatás	(388)	388
EUR/MKD (10% elmozdulás)		
Devizás szállítótartozások, vevőkövetelések és bankbetétek nettó egyenlege	(87)	87
Határidős devizaügyletek	0	0
Nettó hatás	(87)	87
USD/MKD (10% elmozdulás)		
Devizás szállítótartozások, vevőkövetelések és bankbetétek nettó egyenlege	18	(18)
Határidős devizaügyletek	0	0
Nettó hatás	18	(18)
2015. december 31.		
EUR/HUF (5% elmozdulás)		
Devizás szállítótartozások, vevőkövetelések és bankbetétek nettó egyenlege	(1 056)	1 056
Határidős devizaügyletek	1 897	(1 897)
Nettó hatás	841	(841)
USD/HUF (10% elmozdulás)		
Devizás szállítótartozások, vevőkövetelések és bankbetétek nettó egyenlege	(931)	931
Határidős devizaügyletek	63	(63)
Nettó hatás	(868)	868
EUR/MKD (10% elmozdulás)		
Devizás szállítótartozások, vevőkövetelések és bankbetétek nettó egyenlege	(210)	210
Határidős devizaügyletek	0	0
Nettó hatás	(210)	210
USD/MKD (10% elmozdulás)		
Devizás szállítótartozások, vevőkövetelések és bankbetétek nettó egyenlege	22	(22)
Határidős devizaügyletek	0	0
Nettó hatás	22	(22)

A volatilis nemzetközi tőke- és értékpapír piacok hatására a forint, mint funkcionális deviza az euróval szemben 5 százaléknál is magasabb, az amerikai dollárral szemben 10 százaléknál is magasabb, míg a macedón dénár 10 százaléknál magasabb ingadozása is elképzelhető az euróval és az amerikai dollárral szemben, mivel a rendkívüli piaci körülmények extrém árfolyammozgásokat eredményezhetnek a devizapiacokon.

3.1.1.2 Kamatlábckockázat

A Magyar Telekom a kamatlábak változása miatt is ki van téve a piaci kockázatoknak. Ennek oka, hogy a kamatlábak ingadozása befolyásolja a fix kamatozású instrumentumok valós értékét, továbbá a változó kamatozású instrumentumokon keresztül a cashflow-t.

A nem derivatív fix kamatozású pénzügyi instrumentumok piaci kamatainak a változása csak akkor van hatással az eredményre, ha az instrumentumot valós értéken tartjuk nyilván. A fix kamatozású pénzügyi instrumentumok, melyek amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva nincsenek kitéve kamat cashflow kockázatnak.

A piaci kamatok változása azon származékos kamat ügyletek (kamat- és devizacsere ügyletek) esetén, melyek nem tartoznak az IAS 39 által meghatározott fedezeti ügyletek körébe, az Egyéb pénzügyi költségek – nettó sort befolyásolják (Nettó nyereség / veszteség a pénzügyi instrumentumok valós értékre történő átértékeléséből).

A piaci kamatok változása a nem derivatív, változó kamatozású pénzügyi instrumentumok kamat bevételeit/költségeit befolyásolja, amennyiben ezen kamatfizetéseket nem fedezzük kamatkockázat csökkentésére irányuló cashflow fedezéssel.

(a) Pénzügyi eszközök

A magyarországi működésből származó készpénz többletet elsősorban a hitelek visszafizetésére fordítjuk, de a macedón és montenegrói leányvállalataink jelentős készpénzállománnyal rendelkeznek, melyet főként helyi bankokban tartanak. Ezeket elsősorban fix kamatozással kötjük le, hogy minimalizáljuk a piaci változásoknak való kitévtségünket, melyek kedvezőtlenül hathatnak az ezen betétekből származó cashflow-ra.

A rendkívül alacsony kamatlábak miatt még azok ésszerűen lehetséges változása sem okozott volna jelentős hatást a Csoport kamatbevételeiben.

(b) Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek közül elsősorban a kapcsolt vállalkozásokkal (DTIF, DT AG) szembeni kötelezettségek és a harmadik féllel szembeni kötelezettségek, valamint a kapcsolódó kamatcsere ügyletek vannak kitéve kamatkockázatnak. Ezen hitelek közül szinte valamennyinél a Magyar Telekom Nyrt. a kötelezett, mivel a Csoport finanszírozása központilag történik. A lenti elemzés a Csoport kamatkockázatnak való nettó kitévtségét mutatja be, ami a hitelek és a kapcsolódó kamatcsere ügyletek együttes eredménye.

Mivel a hitelportfólió döntő többsége forintban denominált, illetve kamatcsere ügyletekkel forint kamatozásra lett elcserélve, a Csoport pénzügyi kötelezettségei szinte kizárólag a forint kamatlábváltozásoknak vannak kitéve. A kamatkockázat megfelelő kezelése érdekében fix és változó kamatozású hitelek kombinációja alkotja a forint portfóliót. Az összes adósságállományhoz viszonyítva a fix kamatozású adósságállomány (beleértve a fix kamatozásúra elcserélt hiteleket, de ide nem értve a változó kamatozásúra cserélt hiteleket) 76 százalékot tett ki 2016. december 31-én (2015-ben 76%).

Változó kamatozású kötelezettségekhez kapcsolódó cash flow érzékenységvizsgálat

Az összes adósságállományhoz viszonyítva a változó kamatozású adósságállomány (beleértve a változó kamatozásúra elcserélt hiteleket, de ide nem értve a fix kamatozásúra cserélt hiteleket) 24 százalékot tett ki 2016. december 31-én (2015-ben 24%).

A kamatlábak reálisan várható 100 bázispontos változása a beszámolási időszak folyamán (az év végi egyenleget feltételezve az egész beszámolási időszakra) az alább bemutatott mértékben növelte (csökkentette) volna a tőkét és az eredményt. Ez az elemzés minden egyéb változó, különösen a devizaárfolyamok változatlanóságát feltételezve készült. Mivel az eredményre gyakorolt hatás megegyezik a tőkére gyakorolt hatással, így csak az előbbi kerül feltüntetésre.

millió Ft

	Eredményhatás	
	100bp növekedés	100bp csökkenés
2016. december 31.		
Változó kamatozású kötelezettségek	(558)	558
Kamatcsere ügyletek	(228)	228
Cashflow érzékenység (nettó)	(786)	786
2015. december 31.		
Változó kamatozású kötelezettségek	(638)	638
Kamatcsere ügyletek	(232)	232
Cashflow érzékenység (nettó)	(870)	870

3.1.1.3 Árkockázat

2015. december 31-én a Magyar Telekom rendelkezett jogilag kötelező érvényű megállapodásokkal földgáz és áram beszerzésére, amelyekre jelentős hatással lennének olyan kockázati változók, mint az energia tőzsdei árfolyamok, a devizaárfolyamok vagy más mutatószámok. Annak érdekében, hogy minimalizálja ezen árváltozásokból származó kockázatokat a Magyar Telekom megtette a szükséges gazdasági fedezési lépéseket a kitettség döntő részére vonatkozóan, ezért ezen a területen nem maradt érdemi kockázata. Ennek eredményeképp árkockázatra vonatkozó érzékenységi analízist nem teszünk közzé. Mivel a Magyar Telekom 2016-tól átadta az E2 számára az üzleti ügyfelek energia ellátására vonatkozó tevékenységét így 2016. december 31-én nem voltak érvényben ilyen megállapodások. Lásd még a 8.2 és 14.2 megjegyzéseket.

3.1.2 Hitelezési kockázat

Hitelezési kockázatról akkor beszélünk, ha egy pénzügyi instrumentumra vonatkozó szerződésben résztvevő egyik fél pénzügyi veszteséget okoz egy másik félnek kötelezettsége teljesítésének elmulasztásával.

A fordulónapon fennálló hitelezési kockázatnak való kitettség maximális nagyságát a mérlegben szereplő pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke mutatja. A fordulónapon fennálló hitelezési kockázatnak való kitettség maximális nagyságát csökkentő garanciális megállapodásokat is ebben a fejezetben mutatjuk be.

A hitelkockázatok döntő többsége a pénzeszközökkel, a 3 hónapnál hosszabb futamidejű bankbetétekkel és a vevőkövetelésekkel kapcsolatban merül fel, melyek döntően rövid lejáratúak.

A Csoport kockázatkezelési irányelveinek megfelelően a Magyar Telekom Csoport tagvállalatai döntő többségében legalább BBB+ (vagy azzal egyenértékű) hitelminősítéssel rendelkező bankokban helyeznek el lekötött betéteket, vagy garanciákat kérnek a betétekre olyan bankoktól, amelyek legalább BBB+ minősítésűek. Folyószámlákat azonban ezeknél alacsonyabb minősítésű bankoknál is vezetünk. Továbbá a Magyar Telekom előnyben részesíti az olyan bankokban történő betételhelyezést, amelyek hitelt is nyújtanak neki, hogy a bank csődje esetén lehetőség legyen a hitelek és betétek kompenzálására.

A Csoport magyarországi tagvállalatainak pénzeszközei és 3 hónapnál hosszabb bankbetétei esetében a hitelkockázat korlátozott, mivel a Magyar Telekom meghatározó pénzügyi intézményeknél helyezi el pénzeszközeit. Továbbá, a forintban keletkező készpénz többletet a forintban fennálló hiteleink törlesztésére fordítjuk, vagy olyan partner bankokban helyezjük el, melyekkel szemben hiteleink vannak. A fentiek miatt a forintban meglévő készpénzállományra vonatkozó hitelezési kockázatunk igen alacsony.

A macedón leányvállalatoknak elsősorban macedón dénárban és euróban tartott pénzeszközei és 3 hónapnál hosszabb futamidejű bankbetétei vannak, a montenegrói leányvállalatok elsősorban euróban tartják pénzeszközeiket és lekötött betéteiket. Az ezekben az országokban elhelyezett pénzeszközök és 3 hónapnál hosszabb futamidejű bankbetétek esetében magasabb a partnerkockázat, mivel kevés nemzetközileg jelentős pénzügyi intézmény van jelen. Ugyanakkor a montenegrói leányvállalatnak 2016. december 31-én nem volt jelentős összegű lekötött bankbetéte (7,5 milliárd forint 2015. december 31-én) miközben a macedóniai bankbetétek (4,2 milliárd forint 2016. december 31-én, illetve 5,2 milliárd forint 2015. december 31-én) teljes egészében le vannak fedezve BBB vagy magasabb hitel-besorolású nemzetközi pénzintézetek által kibocsátott bankgaranciákkal

A vevőkövetelésekhez kapcsolódó hitelezési kockázat a Magyar Telekom nagy ügyfélszáma és annak ágazatonkénti és földrajzi területi kiterjedése miatt alacsony.

A vevő követelések és egyéb követelések kivételével nem volt más pénzügyi eszköz, amelyre értékvesztés elszámolása vált volna szükségessé, mivel nem voltak lejárt követelések, illetve nem volt értékvesztésre utaló jel sem.

A lenti táblázat a vevőköveteléseket tartalmazza országok szerinti megbontásban. Ezen egyenlegek többsége az adott országok funkcionális pénznemében áll fenn (Magyarországon forint, Macedóniában dénár és Montenegróban euró).

millió Ft	2015.	2016.
	december 31-én	
Magyarország	121 910	121 398
Macedónia	16 166	15 459
Montenegró	7 867	8 882
Egyéb	1 137	967
	<u>147 080</u>	<u>146 706</u>

A fenti táblázatban szereplő összegek az értékvesztéssel csökkentett összegben kerültek bemutatásra. Az éves szinten elszámolt értékvesztés 2016-ban a konszolidált bevételek 1,4%-a volt (2015-ben: 1,5%). A jövőben az ügyfelek fizetési hajlandósága változhat, ami több értékvesztés elszámolását eredményezné. A behajthatatlan bevétel 1% pontos növekedése az értékvesztést mintegy 6,0 milliárd forinttal növelné 2016-ban (2015: 6,6 milliárd forint).

A Csoport tagjai különböző módszereket használnak a fizetőképesség vizsgálatára, melyeket az alábbiakban ismertetünk.

Magyarország

A hitelképesség vizsgálat automatikusan történik a hitelképesség-vizsgáló program segítségével. Az igénybe vett szolgáltatás függvényében többféle ellenőrzés is lefut, mint például a csődlista, a cég belső, kockázatos címlistája, az elmúlt fél év behajtási története, a tartozás és a magyarországi mobilszolgáltatók feketelistájának ellenőrzése. A Fraud rendszer segítségével figyeljük az ügyfelek kiugró forgalmát és fraud gyanús viselkedését mobil, vezetékes és internet szolgáltatás esetében is. Üzleti ügyfelek esetében az ügyfélmenedzserek ellenőrzik, hogy az ügyfélnek van-e tartozása.

A felszólítási folyamatok automatikusan futnak a számlázó rendszerekből az alábbi lépésekkel: SMS-küldés, emlékeztető Telekom applikáción keresztül, telefonos felszólítás, felszólító levél, felszólító email, korlátozás, felmondó levél és kikapcsolás. Közép- és nagyvállalatok esetében a felszólítási folyamat az első emlékeztető levéllel, manuálisan kezdődik. Ezt követően ez a folyamat is automatizált. A hatályos jogszabályok alapján a különböző ügyfélcsoportok esetében különböző és testreszabott felszólítási lépéseket alkalmazunk, eltérő határidőkkel és minimumtartozással. A szerződés felmondása után a folyamat várható sikeressége alapján több behajtási lépés kombinációját alkalmazzuk, úgymint behajtó cégek alkalmazása, a kintlévőség eladása és a jogi útra terelés. A folyamat minden lépését belső utasítások szabályozzák.

Macedónia

A működési tevékenységben a hitelezési kockázat kezelési folyamata megelőző intézkedéseket, (így hitelképesség-vizsgálat és megelőző limitbeállítás), illetve a szerződéses kapcsolat során korrigáló intézkedéseket (pl. emlékeztetők kiküldése, hálózatról történő lekapcsolás, együttműködés behajtó társaságokkal, jogi folyamatot követő behajtás, bírósági eljárás, végrehajtó egység bevonása, faktorálás) egyaránt tartalmaz. A lejárt követeléseket ügyféltípusonként, hitelezési csoportonként, a kintlévőség összege, valamint az átlagos számlázott összegek és kikapcsolások száma alapján ellenőrzik. A hitelezési kockázatot hitelképesség vizsgálattal és megelőző limit beállítással csökkentjük. A hitelképesség vizsgálata során felméri, hogy az ügyfél eladósodott-e, míg a megelőző limit beállítás az ügyfél átlagos fogyasztási szintje alapján a hitellimit meghatározását szolgálja. Macedóniában sem fordul elő, hogy egyes ügyfél vagy ügyfélcsoport miatt jelentős lenne a

kockázat. A hitelezési kockázat csökkentésére alkalmazott eljárások biztosítják, hogy megfelelő hiteltörténettel rendelkező ügyfelek részére történjen szolgáltatásnyújtás illetve, hogy a hitelezési kitétségek elfogadható szinten maradjon.

Montenegró

A Lakossági Pénzügyi Osztály 2010-es létrejötte óta számos folyamat került bevezetésre, majd átalakításra és javításra a hitelezési kockázat behatárolása céljából. A 2010-2014-es időszakban Montenegróban folyamatosan csökkent a követelésekre elszámolt értékvesztés, és javultak a megtérülési ráták. 2015-ben a követelésekre elszámolt értékvesztés alakulását az új számlázó rendszer bevezetése során a felszólítási folyamatban elszenvedett késlekedés vagy kimaradás okozta, amely alacsonyabb behajtás mellett megemelkedett költségekkel járt. Számos folyamat megváltozott, ideértve az új számlázó és CRM rendszer mellett a fizetési felszólítást és hitelképesség vizsgálatát is. Ezeket a folyamatokat 2016-ban is folyamatosan monitoroztuk és javítottuk. 2016-ban a fő fókuszba az üzleti ügyfelek mellett az új lakossági ügyfelek kerültek. A csalásmegelőzési és a bevételbiztosítási folyamatok is felülvizsgálatra kerültek. A cél a korábban elért kockázatvédelmi szint megtartása volt, míg az új rendszer nagyobb incidensek nélküli stabilizációja zajlik.

3.1.3 Likviditási kockázat

Likviditási kockázatról akkor beszélünk, ha egy társaság nehézségekbe ütközik pénzügyi kötelezettségeinek teljesítése kapcsán.

A likviditási kockázat körülmekintő kezelése kiterjed a kellő mennyiségű pénzeszköz, bankbetét, valamint megfelelő összegű kötelezően folyósítandó hitelkeret fenntartására. A Csoport Treasury tevékenysége a rugalmas finanszírozást célozza szabad hitelkeretek rendelkezésre tartásával. A Csoport le nem hívott hitelkerete 29,7 milliárd forint volt 2016. december 31-én (2015: 29,0 milliárd forint), és a Társaság magyarországi bankoknál további feltételes hitelkerettel rendelkezett 2016 és 2015 végén. A fentiekén túl a Deutsche Telekom 2018. június 30-ig megerősítette elkötelezettségét a Magyar Telekom tervezett finanszírozási igényeinek kielégítésére.

Az alábbi két táblázat a Magyar Telekom pénzügyi kötelezettségeinek lejárat szerkezetét mutatja be 2016. és 2015. december 31-én. (A táblázat a felsorolt kötelezettségekre fizetendő kamatokat is tartalmazza.) Mivel a pénzügyi kötelezettségeket a Csoport jellemzően folyamatos működéséből származó pénzeszközökből finanszírozza, a beszámolási időszak végén fennálló pénzügyi eszközök (pénzügyi kötelezettségekkel összevetett) lejárat bontása nem mérvadó, ezért ezt nem szerepeltetjük az alábbi táblázatban.

2016. december 31. (millió Ft)	Összesen	1 éven belüli	1-5 év közötti	5 éven túli
Kötelezettségek szállítók felé	136 623	136 623	-	-
Pénzügyi kötelezettségek kapcsolt vállalkozásokkal szemben	348 842	77 082	271 760	-
Bankhitelek	11 534	11 534	-	-
Pénzügyi lízingkötelezettségek	12 429	3 461	4 984	3 984
Egyéb pénzügyi kötelezettségek.....	55 175	8 755	15 095	31 325
Egyéb pénzügyi kötelezettségek összesen	79 138	23 750	20 079	35 309
Pénzügyi kötelezettségek cashflow.....	564 603	237 455	291 839	35 309
<u>Nyitott swap pozíciók pénzáramlása</u>				
Bruttó euró befolyások (millió euró).....	389	36	353	-
Bruttó forint befolyások (millió forint, azonnali árfolyamon).....	120 987	11 197	109 790	-
Bruttó forint kifizetések (millió forint)	(124 137)	(10 655)	(113 482)	-
Nettó forint befolyások (millió forint).....	(3 150)	542	(3 692)	-
<u>Nyitott forward pozíciók pénzáramlása</u>				
Bruttó euró befolyások (millió euró).....	30	30	-	-
Bruttó USD befolyások (millió USD).....	7	7	-	-
Bruttó forint befolyások (millió forint, azonnali árfolyamon).....	11 386	11 386	-	-
Bruttó forint kifizetések (millió forint)	(11 230)	(11 230)	-	-
Nettó forint befolyások (millió forint).....	156	156	-	-

2015. december 31. (millió Ft)

	Összesen	1 éven belüli	1-5 év közötti	5 éven túli
Kötelezettségek szállítók felé	140 182	140 182	-	-
Pénzügyi kötelezettségek kapcsolt vállalkozásokkal szemben	392 649	145 087	205 427	42 135
Bankhitelek	13 278	13 278	-	-
Pénzügyi lízingkötelezettségek	15 277	4 953	6 057	4 267
Egyéb pénzügyi kötelezettségek.....	59 559	9 412	34 706	15 441
Egyéb pénzügyi kötelezettségek összesen	88 114	27 643	40 763	19 708
Pénzügyi kötelezettségek cashflow.....	620 945	312 912	246 190	61 843
Nyitott swap pozíciók pénzáramlása				
Bruttó euró befolyások (millió euró).....	234	10	90	133
Bruttó forint befolyások (millió forint, azonnali árfolyamon).....	73 164	3 243	28 297	41 624
Bruttó forint kifizetések (millió forint)	(72 833)	(2 914)	(27 438)	(42 481)
Nettó forint befolyások (millió forint).....	330	329	859	(857)
Nyitott forward pozíciók pénzáramlása				
Bruttó euró befolyások (millió euró).....	121	121	-	-
Bruttó USD befolyások (millió USD).....	2	2	-	-
Bruttó forint befolyások (millió forint, azonnali árfolyamon).....	38 553	38 553	-	-
Bruttó forint kifizetések (millió forint)	(38 607)	(38 607)	-	-
Nettó forint befolyások (millió forint).....	(55)	(55)	-	-

A Magyar Telekom adósságportfóliójának átlagos lejáratí ideje 2,64 év 2016. december 31-én (2015: 2,46 év). A pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó változó kamatfizetések számításához a 2016. december 31-ét, illetve a 2015. december 31-ét megelőző legutolsó kamatfordulókor megállapított kamatlábakat használtuk.

3.2 Tőkeköckázat kezelése

A Csoport célja a tőkeszerkezet alakításával, hogy megőrizze a folyamatos működés képességét, hogy részvényeseinek és egyéb érdekeltségi csoportjainak hasznot biztosítson, és egy optimális tőkeszerkezetet tartson fenn a tőke költség csökkentése érdekében.

A vállalat vezetősége tesz javaslatot a tulajdonosoknak (az Igazgatóságon keresztül) az osztalékfizetésre vagy egyéb változtatásokra a vállalat saját tőkéjében, annak érdekében, hogy optimalizálja a Csoport tőkeszerkezetét. Ez úgy valósítható meg, hogy a Társaság módosítja a részvényeseknek fizetett osztalék nagyságát, visszafizetheti a tőke egy részét a tulajdonosoknak tőkeleszállítás keretében, vagy saját részvényt adhat el vagy vehet. Az iparágban szokásos eljárással összhangban a Csoport az eladósodottsági ráta segítségével figyeli a tőkeszerkezetet. A ráta a nettó adósságállomány, illetve a nettó adósságállománnyal növelt tőke (a nem irányító részesedést beleértve) hányadosaként határozható meg. A nettó adósságállomány kiszámítása a következő módon történik:

- Rövid és hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek kapcsolt vállalkozásokkal szemben – 16. megjegyzés
- Plusz Egyéb rövid és hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettség – 17. megjegyzés
- Minusz Pénzeszközök – 6. megjegyzés
- Minusz Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök - 8.1. megjegyzés

2015-ben és 2016-ban is az volt a Csoport közép- és hosszútávú célja, melyet az Igazgatóság is jóváhagyott, hogy az eladósodottsági rátája 30% és 40% között legyen. 2016. december 31-én az eladósodottsági ráta 39.3% volt (2015: 42,9%). A Társaság 2016-ban 15 Ft osztalékot

fizetett és a javuló trend következtében a Társaság Igazgatósága a 2017. áprilisában tartandó Éves Rendes Közgyűlésének részvényenként 25 Ft osztalék kifizetését javasolja.

A fentiekén túl – a magyar Polgári Törvénykönyv szerint a Magyar Telekom Nyrt.-nek biztosítania kell, hogy a vállalat Saját tőkéje ne csökkenjen a Jegyzett tőke alá, vagyis a tartalékok összege ne legyen negatív. A Társaság megfelel ennek a szabályozásnak, a konszolidált tőkére vonatkozóan pedig nem áll fenn ilyen jellegű törvényi kötelezettség.

A tőke, melyet a Csoport menedzsel, 581 milliárd forintot tett ki 2016. december 31-én (2015: 545 milliárd forint).

4 KRITIKUS SZÁMVITELI BECSLÉSEK ÉS MEGÍTÉLÉSEK

A becsléseket és megítéléseket múltbeli tapasztalatok és egyéb tényezők, így a mindenkorai körülmények között ésszerűnek gondolt jövőbeli eseményekkel kapcsolatos várakozások alapján folyamatosan értékeljük. A Csoport a jövőre vonatkozóan becslésekkel és feltételezésekkel él. A számviteli becslések eredményeképpen kapott értékek természetesen csak nagyon ritkán egyeznek meg a tényleges eredményekkel. A legkritikusabb becslések és feltételezések, amelyeknél jelentős kockázat áll fenn az eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékének jelentős módosítására, a következők.

4.1 Eszközök hasznos élettartama

Az eszközök hasznos élettartamának meghatározása a hasonló eszközökkel kapcsolatos múltbeli tapasztalatokra és a várható technológiai fejlődésre, valamint a tágabb gazdasági és iparági tényezőkben bekövetkező változásokra épül. A becsült hasznos élettartamok helyességét évente, illetve ha a becslés alapjául szolgáló feltételezésekben jelentős változások következnek be, felülvizsgáljuk. Az eszközök hasznos élettartamának meghatározását azért tartjuk kritikus számviteli becslésnek, mert egy innovatív iparág technológiai fejlődésével kapcsolatosan tartalmaz feltételezéseket, valamint jelentős mértékben függ a Csoport beruházásaitól. Továbbá, mivel az eszközeink között a hosszú élettartamú eszközök nagy súllyal szerepelnek, a feltételezések bármilyen megváltozása meghatározó lehet pénzügyi helyzetünk és tevékenységünk eredménye szempontjából. Pl. ha a Magyar Telekom 10%-kal csökkentené eszközei hasznos élettartamát, az éves értékcsökkenés hozzávetőlegesen 13 milliárd forinttal (2015: 13 milliárd forint) növekedne. A 2016 során elvégzett hasznosélettartam-módosításokat a 12. és 13. megjegyzés tartalmazza.

A Csoport folyamatosan számos új szolgáltatást, illetve platformot vezet be, mint pl. a mobilkommunikáció terén az 3G- és 4G-alapú szélessávú szolgáltatások vagy az üvegszálak technológia lakossági ügyfeleknél történő alkalmazása. Hasonló új szolgáltatások bevezetésekor a Csoport megvizsgálja a már meglévő platformok hasznos élettartamát. Mindazonáltal az új szolgáltatásokat túlnyomó többségében úgy tervezik, hogy „együtt éljenek” a már meglévő platformokkal, így nem azonnali az átállás az új technológiára. Következésképpen a régi platformok hasznos élettartamát rendszerint nem szükséges lerövidíteni.

4.2 A goodwill értékvesztésének vizsgálata

A goodwillre nem számolható el értékcsökkenés, de évente vagy gyakrabban meg kell vizsgálni, hogy bekövetkezett-e értékvesztés. A működési szegmensek megtérülő értékét a 10 évre előre jelzett, maradványértéket is tartalmazó diszkontált cash-flow értéke alapján kiszámított értékesítési költségekkel csökkentett valós érték alapján határozzuk meg. Ez az eljárás jelentős részben becslésen alapul, és magában rejti annak kockázatát, hogy jelentős eltérések adódhatnak a valós érték összegében, amennyiben a számításokban alkalmazott feltételezések helytelennek bizonyulnak. A Csoport az értékvesztési vizsgálatot a 10 éves jövőbeni cash-flow-előrejelzések alapján végzi, amely előrejelzések a menedzsment piaci szereplőkkel, illetve iparági eseményekkel kapcsolatos legjobb becslésein alapulnak. A Csoport 10 éves jövőbeni cash-flow-előrejelzéseket alkalmaz, mivel befektetéseink megtérülési ideje a távközlési szektorban gyakran meghaladja az 5 évet.

A működési szegmensek megtérülő értékét a működési szegmensek értékesítési költségekkel csökkentett valós értékének kiszámításával határozzuk meg. A kalkulációkhoz a Magyar Telekom többféle súlyozott átlagos tőkealkotó (WACC) és folyamatos növekedési rátát (PGR) használ attól függően, hogy éppen melyik országban, milyen sajátosságokkal rendelkező piacon működik. A súlyozott átlagos tőkealkotó a tőkepiaci árfolyamok modellje segítségével, az alábbi paraméterekkel határozzuk meg: a hasonló iparágban tevékenykedők átlagos bétája, 10 éves zéró-kupon hozam és adósságráta. Ez az adósságráta összhangban van a hasonló, tőzsdén jegyzett távközlési vállalatok szokásos mértékű eladósodottságával, míg a folyamatos növekedési ráta összhangban van az adott távközlési szektor átlagos hosszú távú növekedési rátájával.

A valósérték-kalkulációknál, az értékvesztés-vizsgálat végzésekor bizonyos központi funkciók áttérhelésre nem kerülő költségét is figyelembe vesszük. E központi funkciók költségét a működési szegmensekhez az általuk a Csoport összbevételén belül képviselt arányban rendeljük hozzá.

A goodwillt a Csoport működési szegmenseihez rendeljük hozzá, melyek 2016-ban a következők: MT-Magyarország, Macedónia és Montenegró, míg 2015-ben Telekom Magyarország, T-Systems, Macedónia és Montenegró. A Magyar Telekom 2016-ban módosította szegmens jelentését. Erről részletek a 32. megjegyzésben.

Sem 2016-ban, sem 2015-ben nem kellett goodwill értékvesztést elszámolni.

Az alábbi táblázatokban foglaltuk össze a Csoport működési szegmenseinek a valóérték-kalkulációjához használt súlyozott átlagos tőke költségeket (WACC) és folyamatos növekedési rátákat (PGR), melyeket a 2016 és 2015 során végrehajtott értékvesztés-vizsgálatnál alkalmaztunk. A táblázat azt az érzékenységi vizsgálatot is tartalmazza, amely megmutatja, hogy 2016. vagy 2015. december 31-én mennyi értékvesztést számoltunk volna el a működési szegmensekhez alokált goodwillre, amennyiben a Magyar Telekom a kalkulációban használt érzékeny paramétereket módosítaná.

2016-ban a WACC esetében bemutatjuk, hogy annak 2 százalékpontos növekedése milyen hatással lenne a goodwillre. A PGR esetében bemutatjuk, hogy annak 5 százalékpontos csökkenése milyen hatással lenne a goodwillre. Az érzékenységi elemzésekhez használt cash-flow tervek esetében azt mutatjuk be, hogy a tervezett szintnél 10 vagy 25%-kal alacsonyabb pénzáram milyen hatással lenne a goodwillre.

2016	MT-Magyarország	Macedónia	Montenegró
<u>WACC</u>			
A kalkulációban alkalmazott érték	6,68%	7,17%	9,70%
Ha ennyire módosítanánk	8,68%	9,17%	11,70%
Lehetséges értékvesztés (millió Ft)	-	6 128	1 104
<u>PGR</u>			
A kalkulációban alkalmazott érték	1,0%	1,0%	0,0%
Ha ennyire módosítanánk	-4,0%	-4,0%	-5,0%
Lehetséges értékvesztés (millió Ft)	-	9 877	261
<u>Cash flow</u>			
Ha ennyivel módosítanánk	-10%	-10%	-10%
Lehetséges értékvesztés (millió Ft)	-	-	-
Ha ennyivel módosítanánk	-25%	-25%	-25%
Lehetséges értékvesztés (millió Ft)	-	7 050	4 755

2015-ben a WACC esetében bemutatjuk, hogy annak 2 százalékpontos növekedése milyen hatással lenne a goodwillre. A PGR esetében bemutatjuk, hogy annak 5 százalékpontos csökkenése milyen hatással lenne a goodwillre. Az érzékenységi elemzésekhez használt cash-flow tervek esetében azt mutatjuk be, hogy a tervezett szintnél 10 vagy 25%-kal alacsonyabb pénzáram milyen hatással lenne a goodwillre.

2015	Telekom Magyarország	T-Systems	Macedónia	Montenegró
<u>WACC</u>				
A kalkulációban alkalmazott érték	7,00%	7,62%	8,17%	7,64%
Ha ennyire módosítanánk	9,00%	9,62%	10,17%	9,64%
Lehetséges értékvesztés (millió Ft)	-	-	252	-
<u>PGR</u>				
A kalkulációban alkalmazott érték	1,0%	1,0%	1,0%	0,0%
Ha ennyire módosítanánk	-4,0%	-4,0%	-4,0%	-5,0%
Lehetséges értékvesztés (millió Ft)	-	-	1 337	-
<u>Cash flow</u>				
Ha ennyivel módosítanánk	-10%	-10%	-10%	-10%
Lehetséges értékvesztés (millió Ft)	-	-	-	-
Ha ennyivel módosítanánk	-25%	-25%	-25%	-25%
Lehetséges értékvesztés (millió Ft)	-	-	2 202	-

Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy milyen lényeges változások következtek be a 2016 során készített 10 éves tervekben a 2015 során készített 10 éves tervekhez képest.

	Telekom Magyarország	T-Systems	Macedónia	Montenegró
Bevételek kumulatív átlagos éves változása 10 év során 2016-hoz képest	n.a.	n.a.	-0,1%	-0,6%
Bevételek kumulatív átlagos éves változása 10 év során 2015-höz képest	-0,5%	3,3%	0,0%	-1,0%
EBITDA kumulatív átlagos éves változása 10 év során 2016-hoz képest	n.a.	n.a.	1,7%	0,1%
EBITDA kumulatív átlagos éves változása 10 év során 2015-höz képest	1,7%	5,8%	1,3%	-0,4%
Beruházások kumulatív átlagos éves változása 10 év során 2016-hoz képest	n.a.	n.a.	0,0%	-11,8%
Beruházások kumulatív átlagos éves változása 10 év során 2015-höz képest	-3,7%	0,9%	-2,3%	-2,1%

A Magyar Telekom vezetősége nem tartotta szükségesnek használatiérték-kalkuláció elkészítését, mivel ez az értékesítési költségekkel csökkentett valószínűség-kalkulációnál alacsonyabb értéket hozott volna eredményként. A használati érték módszer jövőbeli beruházások nélküli modellt feltételez, ami azt jelenti, hogy a számításoknál sem további beruházás, sem ehhez kapcsolódó, a jövőben elszámolandó bevétel vagy nyereség nem vehető figyelembe. A telekommunikációs szektorban a bevételek hosszú távú biztosítása nagymértékben függ a jövőbeli beruházásoktól. A Magyar Telekomnál a beruházásnak átlagosan csak körülbelül 20%-a kapcsolódik karbantartáshoz; a maradék új beruházás, amely új csatlakozást biztosít a hálózatra. Egyértelmű, hogy e nélkül a bevételek jelentős hanyatlásnak indulnának hosszú távon. Következésképp egyik szegmens használatiérték-kalkulációját sem készítettük el.

4.3 Követelések becsült értékvesztése

A kétes követelések értékvesztését a vevőink fizetéseképtelenségéből adódó becsült veszteség mértéke alapján határozzuk meg. A legnagyobb ügyfelek és más telekommunikációs szolgáltatók esetében az értékvesztést egyedileg határozzuk meg. Egyéb ügyfelek esetében egy portfólió alapján becsüljük meg az értékvesztés mértékét: a követelések korosítása, a korábbi leírások tapasztalata, az ügyfelek hitelképessége és a fizetési feltételekben bekövetkezett változások alapján. A fenti tényezőket évente felülvizsgáljuk, és szükség esetén módosítjuk a számításokat. Ezenfelül figyelembe vesszük az üzletág jellegét (lakossági, üzleti, vezetékes, mobil-, internet-, kábeltévé stb.) és a különféle piaci környezeteket, amelyekben a Csoport vállalatai működnek. Amennyiben az ügyfelek pénzügyi helyzete romlik, a tényleges követelésleírás a vártnál nagyobb mértékű lehet, és az addig elszámolt értékvesztés mértékét is meghaladhatja. További részletek a 3.1.2 megjegyzésben.

4.4 Ügyfélszerzés és -megtartás költsége

Az ügyfelek megszerzésének és megtartásának költségei elsősorban a készülékértékesítés veszteségét (a bevételek és költségek külön kerülnek bemutatásra) és az új ügyfeleket szerző, illetve a meglévő előfizetők megtartásához hozzájáruló alvállalkozóknak fizetett jutalékokat tartalmazzák. A Csoport ügynökei az ügynöki jutalék egy részét a Csoport termékeinek reklámozására fordítják. A Csoport marketingköltségeinek egy részét tekinthetnénk ügyfélszerzési és -megtartási költségnek is. Az ügyfelektől aktiválási és belépési díjként beszedett összeg elhanyagolható a költségekhez képest. Ezek a bevételek, költségek és veszteségek akkor kerülnek elszámolásra, amikor az új ügyfél csatlakozik a Csoport vezetékes vagy mobilhálózatára. Az ilyen típusú költségeket (veszteségeket) azonnal elismerjük felmerülésük időpontjában (nem kerülnek sem aktiválásra, sem halasztásra), mivel nem lehet pontosan elkülöníteni a marketingköltségektől. A Csoport ügyfélszerzési és -megtartási költségei részének tekinthető többek közt a készülékértékesítésen keletkezett nettó veszteség (2016: 18,1 milliárd forint; 2015: 18,9 milliárd forint) és az ügynöki jutalék (2016: 7,1 milliárd forint; 2015: 7,1 milliárd forint). A Csoport marketingköltsége 2016-ban 12,6 milliárd forintot tett ki (2015-ben 13,3 milliárd Ft).

4.5 Mobil licencek éves díjai

A Magyar Telekom fő tevékenysége a magyarországi, macedóniai és montenegrói vezetékes és mobil szolgáltatásokat foglalja magába. Ezek a szolgáltatások általában az adott ország törvényei vagy más jogszabályai hatálya alá tartoznak. Ezek a szolgáltatások általában egy licenc vagy koncesszió megszerzéséhez vannak kötve, mely rendszerint egy egyszeri díjjal valamint éves díjfizetésekkel jár együtt. Az, hogy az éves díjakat megbízhatóan becsülhetőknek tekintjük vagy sem, megítélés kérdése. Ha úgy döntünk, hogy ezek az éves díjak megbízhatóan becsülhetők, akkor azok diszkontált értéke a licenc értékében kerül aktiválásra, egyéb esetekben arra az időszakra számoljuk el költségként, amelyre vonatkozik.

Mivel a 2014-ben és 2013-ban Magyarországon megkötött új licenc szerződés (ld. 37.1 megjegyzés) feltételei alapjaiban különböznek a régiektől, 2014-ben az új frekvenciák eredeti bekerülési értékén (59 milliárd forint) és 2013-ban a régiek megújításának bekerülési értékén (38 milliárd forint) túl a jövőbeli éves licencdíjak diszkontált jelenértékét is aktiváltuk (2014-ben 39 milliárd forint, 2013-ban 17 milliárd forint).

2013-ban a Magyar Telekom és az NMHH aláírta a 900 MHz-es és az 1800 MHz-es sávok használatára vonatkozó Hatósági Szerződés 2022. áprilisig történő meghosszabbítását. A megegyezés jogszabályi formában alapot biztosít ezek, valamint a 2100 MHz-es sáv éves díjainak csökkentésére. Az éves díjak csökkentése a magyar mobilszolgáltatók érdekképviselői erőfeszítéseinek eredménye, mivel a korábbi díjak jelentősen meghaladták az európai átlagot. Nagyon alacsony annak a valószínűsége, hogy ezeket a Hatósági Szerződésen alapuló díjakat lejárát előtt módosítsák, mivel a felek a szerződés minden feltételében - ideértve a sávok 2022-ig csökkentett díjait - megállapodtak. Arra még nem volt precedens, hogy a szerződés lejáratát előtt változtak volna az éves díjak. Míg a jelenlegi módosítás előtt a mobilszolgáltatók jelentős erőfeszítéseket tettek a díjak csökkentéséért, addig az újonnan megkötött szerződés alacsonyabb díjai kedvezőbbek az MT számára a hatósági törvényben előírt díjnál. Ugyanezen megfontolás alapján a mobilszolgáltatók a Hatósági Szerződés hatályán kívül eső sávok díjainak csökkentését kezdeményezték. A vonatkozó NMHH határozat értelmében a 2100 MHz-es 2019-ig használható sáv díja 50%-kal csökkentésre került. Ez annyira jelentős csökkentés, hogy a díjak felülvizsgálata a szerződések 2019-es lejáratáig nagyon valószínűtlenné vált. A mobilszolgáltatók elérték céljukat, mivel az éves díjfizetési kötelezettség jelentősen csökkent, és így jelenleg az EU-s trendekhez igazodik.

A 2014 októberében az NMHH-val kötött az új 800 MHz-es, 900 MHz-es és 1800 MHz-es sávok használatára vonatkozó Hatósági Szerződés díjai a 2013-ban elért éves díjakkal összhangban vannak, azaz ezeket megbízhatóan becsülhetőnek tekintettük, így diszkontált jelenértéküket a licenc bekerülési értékében aktiváltuk.

A Crnogorski Telekom 2016-ban a montenegrói Elektronikus Kommunikációs és Postai Szolgáltató Ügynökséggel (az Ügynökség) Szerződést kötött a meglévő 900 MHz-es, 1800 MHz-es, 2100 MHz-es és 1900 MHz-es frekvenciahasználati jogosultságai 2031-ig történő meghosszabbításáról. Ezen felül a Crnogorski Telekom elnyerte 800 MHz FDD, 2600 MHz FDD és TDD frekvenciahasználati blokkok használati jogosultságát. Lásd még a 13 és 37.6 megjegyzést. Az összesen 27,3 millió eurós (körülbelül 8,5 milliárd forint) egyszeri díj 2016-ban került kifizetésre. Mivel a szerződés általunk megbízhatóan becsülhetőnek ítélt éves díjakat tartalmazott, azok diszkontált jelenértéke a licenc értékében került aktiválásra.

Mivel a Csoport többi frekvencia licencdíjai esetében az éves díjakat azok megszerzése időpontjában nem tartottuk megbízhatóan becsülhetőnek, azokat nem aktiváltuk.

5 VÁLTOZÁSOK A CSOPORTBAN

5.1 Akvizíciók

5.1.1 Kábeltévé hálózati üzleti tevékenységek

A Csoport 2015-ben és 2016-ban számos kábeltévé hálózat tulajdonjogát szerezte meg egyedileg nem jelentős ügyletek keretében. Ezek az akvizíciók mind az MT-Magyarország működési szegmens üzleti kombinációjának minősültek. A teljes vételár nagy része 2015-ben és 2016-ban készpénzben kifizetésre került.

Az alábbi táblázat mutatja az egyedileg jelentéktelen tranzakciók összefoglalását.

millió Ft	2015	2016
Teljes vételár.....	2 265	58
Ebből: Megszerzett nettó eszközállomány valós értéke	2 233	39
Ehhez: Előzetes és végső PPA érték különbözete	-	188
Goodwill	32	207

5.1.2 GTS Hungary

2015. április 1-én a Társaság megszerezte a GTS Hungary Kft. 100%-os tulajdonrészét a Deutsche Telekomtól. A GTS Hungary Kft. olyan ICT szolgáltató, amely vezetékes hang-, internet-, adat- és IT szolgáltatásokat nyújtott 7000 üzleti ügyfélnek, valamint vezetékes internet és telefonos szolgáltatásokat nyújtott 11 000 lakossági ügyfélnek Magyarország területén, illetve erős hazai és nemzetközi nagykereskedelmi tevékenységet folytatott az akvizíció lebonyolításakor.

A mintegy 14 179 millió forintos kezdő vételár 2015 áprilisában kifizetésre került, majd 2015 augusztusában az ügylet zárásakor fennálló nettó adósságállomány alapján további 90 millió forint kifizetésére került sor. A GTS Hungary Kft.-t 2015. április 1-e óta a Csoport Telekom Magyarország működési szegmensén belül konszolidáljuk.

Mivel az akvizícióra a Deutsche Telekom Csoporton belül került sor, a Társaság a tranzakció során a GTS Hungary megszerzett eszközeit és kötelezettségeit a DT könyveiben 2015. március 31-én kimutatott könyv szerinti értékkel vette fel, a közös ellenőrzés alatt álló gazdálkodó egységek üzleti kombinációkra vonatkozó felmentés analógiája alapján.

Az alábbi táblázat a fenti akvizíció során megszerzett eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékét, valamint a vételárat mutatja.

millió Ft	Könyv szerinti érték
Teljes vételár	14 269
Megszerzett nettó eszközállomány	(13 162)
Eredménytartalékban elismert különbözet	1 107
<u>Megszerzett nettó eszközállomány:</u>	
Pénzeszközök	1 815
Vevő- és egyéb követelések	1 560
Adókövetelések	43
Tárgyi eszközök	5 480
Immateriális javak	6 181
Szállítók és egyéb kötelezettségek	(1 917)
	13 162

A teljes vételár 2015-ben készpénzben kifizetésre került.

A magyar számviteli elvek szerint a GTS Hungary Kft.-re elszámolt goodwill összege 6097 millió forint. Bár a magyar számviteli elvek szerint sem számolható el terv szerint

ti értékcsökkenés a goodwill után, azonban értékvesztés esetén a goodwill teljes összege elismert ráfordítás a 2015-ös társaságiadó-törvény szerint is.

5.2 Értékesített leányvállalatok

2016-ban a Magyar Telekom értékesítette az Origo Zrt. 100%-os tulajdonrészét. Ezt a leányvállalatot nem tekintettük külön pénztermelő egységnek, ezért nem jelentett megszűnt tevékenységet. A Konszolidált cash-flow kimutatásban a leányvállalatok és egyéb befektetések értékesítéséből származó bevétel az értékesített leányvállalat pénzeszközeivel nettó módon kerül kimutatásra. Ld. bővebben a 11.1 megjegyzést.

5.3 Pro forma tájékoztató

Az alábbi pro forma tájékoztató a Csoport legfontosabb pénzügyi adatait tartalmazza, megmutatva, hogy hogyan változott volna a bevételek és az éves eredmény összege, ha a megvásárolt leányvállalatot már az akvizíció évének kezdetétől konszolidálnánk, illetve ténylegesen milyen mértékben járultak hozzá az akvizíció napjától az eredményhez a megvásárlás évében. A lenti táblázat nem tartalmaz pro forma tájékoztatót a kábeltevé hálózati üzleti tevékenységekkel kapcsolatban, mivel a Csoport 2015-ös és 2016-os ilyen tevékenysége sem volt jelentős. Mivel az Origo értékesítésére 2016. február 5-én került sor, és a Csoport működésére gyakorolt hatása is elhanyagolható, ez nem jelenik meg a pro forma tájékoztatóban.

millió Ft	2015	2016
<u>Bevételek</u>		
Beszámoló szerint	656 342	602 651
Pro forma – év elejétől történő konszolidálás esetén	658 263	n.a.
Tárgyévi hozzájárulás	6 798	n.a.
<u>Éves eredmény</u>		
Beszámoló szerint	31 547	57 223
Pro forma – év elejétől történő konszolidálás esetén	31 510	n.a.
Tárgyévi hozzájárulás	1 943	n.a.

6 PÉNZESZKÖZÖK

A pénzeszközök közé tartozik a házipénztár, a bankban elhelyezett pénz és minden más olyan, nagymértékben likvid betét és értékpapír, amelynek eredeti lejáratát nem haladja meg a három hónapot, de nem tartozik ide a folyószámlahitel. Ezek a pénzügyi eszközök hitelkockázatnak vannak kitéve, melyről bővebb információ a 3.1.2 megjegyzésben található. Értékvesztés elszámolására nem került sor a bemutatott időszakokban.

millió Ft

	2015.	2016.
	december 31-én	
Pénztár	200	111
Bankbetét (látra szóló)	12 590	7 398
Bankbetét (3 hónapnál rövidebb lejáratú)	4 768	3 296
	<u>17 558</u>	<u>10 805</u>

Átlagos kamatláb

	2015.	2016.
	december 31-én	
Pénztár	0,00%	0,00%
Bankbetét (látra szóló)	0,10%	0,03%
Bankbetét (3 hónapnál rövidebb lejáratú)	0,19%	0,35%
Átlagos kamatláb	<u>0,12%</u>	<u>0,13%</u>

Pénzeszközök pénznemenként

millió Ft

	2015.	2016.
	december 31-én	
EUR	8 716	3 568
MKD	5 134	3 706
HUF	2 988	2 768
USD	348	453
Egyéb	372	310
	<u>17 558</u>	<u>10 805</u>

Pénzeszközök országok szerinti bontásban

millió Ft

	2015.	2016.
	december 31-én	
Macedónia	7 999	4 778
Magyarország	5 901	3 317
Montenegró	3 144	2 261
Többi ország	514	449
	<u>17 558</u>	<u>10 805</u>

7 KÖVETELÉSEK

7.1 Követelések – könyv szerinti érték

millió Ft	2015. december 31-én	2016. december 31-én
Vevők	136 486	135 885
Követelések a Deutsche Telekom Csoport tagvállalataitól	10 592	10 744
Követelések társult és közös vezetésű vállalatoktól	2	77
Vevőkövetelések	(a) 147 080	146 706
Aktív időbeli elhatárolások	8 401	6 417
Közös vállalkozásnak adott előleg (14.2 megjegyzés).....	3 338	912
Egyéb adókövetelés	3 653	1 736
Egyéb	290	1 874
Egyéb követelések	15 682	10 939
	<u>162 762</u>	<u>157 645</u>

(a) Vevőkövetelések lejárat bontása

Az alábbi táblák a Csoport vevőköveteléseit mutatják be országok szerinti és lejárat idő szerinti megbontásban. A vevőkövetelések a mérleg fordulónapján értékvesztéssel csökkentett értékkel kerülnek bemutatásra.

millió Ft	Könyv szerinti érték 2016. december 31-én	amelyből: nem lejárt a mérleg forduló-napján	amelyből: a mérleg fordulónapján lejárt					
			30 napon belül	30-60 nap	61-90 nap	91-180 nap	181-360 nap	360 napon túl
Magyarország	121 398	104 746	11 116	1 713	627	878	946	1 372
Macedónia	15 459	11 477	1 117	379	203	1 018	660	605
Montenegró	8 882	6 306	1 152	376	291	324	308	125
Többi ország.....	967	746	64	28	24	4	101	0
Összesen.....	146 706	123 275	13 449	2 496	1 145	2 224	2 015	2 102

millió Ft	Könyv szerinti érték 2015. december 31-én	amelyből: nem lejárt a mérleg forduló-napján	amelyből: a mérleg fordulónapján lejárt					
			30 napon belül	30-60 nap	61-90 nap	91-180 nap	181-360 nap	360 napon túl
Magyarország	121 910	104 830	11 545	1 523	1 081	1 226	1 163	542
Macedónia	16 166	12 896	1 242	494	10	138	496	890
Montenegró	7 867	4 030	2 562	261	709	242	30	33
Többi ország.....	1 137	1 020	83	18	10	4	2	-
Összesen.....	147 080	122 776	15 432	2 296	1 810	1 610	1 691	1 465

A lejárt vevőkövetelések döntő többségére az értékesítés portfólióalapon került elszámolásra. A lejárt vevőkövetelések döntő többsége részben vagy teljes egészében értékesítésre került a térületek elmaradásának idejétől függően. A lejárt vevőkövetelések csupán jelentéktelen része nem került értékesítésre bizonyos üzleti és kormányzati ügyfelek korábbi beszédési tapasztalatai alapján. Mivel ezen összegek nem jelentősek, nem kerülnek külön bemutatásra.

A le nem járt követelésekre értékesítést összevontan nem képzünk, csak az ügyfél csődje vagy fizetési késedelem esetén a le nem járt követelések is részben vagy teljes egészében értékesítésre kerülhetnek. Ezek az összegek nem jelentősek, ezért nem kerülnek külön bemutatásra. A nem lejárt követelések megközelítőleg 2,5 havi bevételt tesznek ki (2015: 2,2 havi bevételt). Ahogy azt a 3.1.2 megjegyzésben említettük, a Csoport éves szinten bevételének mintegy 1,4 százalékát számolja el kétes követelések értékesítésére, így becslésünk szerint a nem lejárt vevőkövetelések hasonló százaléka nem fog befolyjni, vagyis ennyi értékesítést kell majd a jövőben elszámolni, azonban ennek elszámolására a mérleg fordulónapjáig nem került sor.

A Csoport követelései nincsenek biztosítékkal terhelve.

7.2 Követelések értékesítése

Az alábbi táblázat a fenti követelésekre elszámolt értékesítést és annak mozgásait mutatja be 2015-re és 2016-ra vonatkozóan.

millió Ft	2015. december 31-én	2016. december 31-én
Értékesítés az időszak elején	34 767	36 471
Elszámolt értékesítés – nettó (Bevételhez közvetlenül kapcsolódó költségek)	9 537	8 508
Átváltási különbözet	(100)	(77)
Felvásárolt társaságok értékesítés állománya felvásárláskor	250	-
Értékesítés felhasználása	(7 983)	(7 312)
Értékesítés az időszak végén	36 471	37 590

Azon követelések könyv szerinti értéke, amelyek eredetileg lejártak, ezért értékesítést kellett volna elszámolni, de a feltételeit újratárgyaltuk, nem jelentősek, ezért nem kerülnek külön bemutatásra. Az egyedileg értékesített követelések összege nem jelentős, ezért nem mutatjuk be külön. Az alábbi táblázat a Csoport által 2015-ben és 2016-ban elszámolt értékesítést és mozgásait országok szerinti bontásban tartalmazza.

millió Ft	2014. december 31-én	Elszámolt érték- vesztés	Átváltási különbözet	Felvásárolt társaságok értékesz- tésálló- mánya felvásárláskor	Felhasz- nálás (1)	2015. december 31-én
Magyarország	19 890	8 650	1	250	(7 429)	21 362
Macedónia	9 018	391	(68)	-	(136)	9 205
Montenegró	5 797	492	(30)	-	(394)	5 865
Többi ország	62	4	(3)	-	(24)	39
Összesen	34 767	9 537	(100)	250	(7 983)	36 471

(1) A felhasználás a kivezetéskori visszafordítást jelenti (kiegyenlítés, leírás vagy faktorálás esetén).

millió Ft	2015. december 31-én	Elszámolt érték- vesztés	Átváltási különbözet	Felvásárolt társaságok értékvesz- tésálló- mánya felvásárlásk or	Felhasz- nálás (1)	2016. december 31-én
Magyarország	21 362	7 453	2	-	(7 016)	21 801
Macedónia	9 205	293	(37)	-	(91)	9 370
Montenegró	5 865	628	(40)	-	(205)	6 248
Többi ország	39	134	(2)	-	-	171
Összesen	36 471	8 508	(77)	-	(7 312)	37 590

(1) A felhasználás a kivezetéskori visszafordítást jelenti (kiegyenlítéskor, leírás vagy faktorálás esetén).

További információ a Követelésekhez kapcsolódó hitelezési kockázatok elemzéséről a 3.1.2 megjegyzésben.

8 EGYÉB PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

Az Egyéb pénzügyi eszközök 12 hónapnál rövidebb (rövid lejáratú) és hosszabb (hosszú lejáratú) lejáratú rendelkező követeléseket foglalnak magukban. Ezek a pénzügyi eszközök a 3.1.2 megjegyzés alatt leírt hitelkockázatnak vannak kitéve. Az Egyéb rövid és hosszú lejáratú pénzügyi eszközökre elszámolt értékvesztés vagy annak visszairása nem jelentős.

8.1 Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök

millió Ft		2015. december 31-én	2016. december 31-én
Bankbetétek eredeti lejárat > 3 hónap	(a)	7 982	950
Pénzügyi lízingkövetelés	(b)	361	602
Dolgozókkal szembeni kölcsönök és követelések	(c)	823	800
Származékos pénzügyi instrumentumok – kapcsolt féllel szemben	(d)	276	1 505
Származékos pénzügyi instrumentumok – külső féllel szemben	(e)	79	-
Egyéb		1 531	1 247
		<u>11 052</u>	<u>5 104</u>

(a) Az alábbi táblázat a Csoport 3 hónapon túli lejáratú bankbetéteit mutatja be országok szerinti bontásban, ahol a betét elhelyezésre került. A Csoport 3 hónapon túli lejáratú bankbetéteinek egyenlege 2016-ban alapvetően a montenegrói frekvencia-vásárlás miatt csökkent.

millió Ft	2015. december 31-én	2016. december 31-én
Macedónia	467	950
Montenegró	6 263	-
Németország	1 252	-
	<u>7 982</u>	<u>950</u>

8.2 Hosszú lejáratú pénzügyi eszközök

millió Ft		2015.	2016.
		december 31-én	
Pénzügyi lízingkövetelés	(b)	1 133	594
Dolgozókkal szembeni kölcsönök és követelések	(c)	4 218	4 226
Éven túli vevőkövetelés	(f)	10 302	8 763
Származékos pénzügyi instrumentumok – kapcsolt féllel szemben	(d)	6 277	3 763
Értékesíthető pénzügyi eszközök	(g)	278	309
Egyéb		742	599
		<u>22 950</u>	<u>18 254</u>

(b) A pénzügyi lízingkövetelésről részletesebben lásd a 33.3 megjegyzést.

(c) A dolgozókkal szembeni kölcsönök és követelések között elsősorban a dolgozóknak a Csoport által nyújtott lakáskölcsönei vannak. Nincs dolgozókkal szembeni lejárt követelés, és a kölcsönök jelzáloggal fedezettek.

(d) A kapcsolt féllel szemben fennálló származékos pénzügyi instrumentumok egyenlege a nyitott határidős ügyletek, valamint a kamat- és devizacsere-ügyletek valós értékét tartalmazza (részletek a 3.1.1.1 és 3.1.1.3 megjegyzésben).

(e) A külső féllel szemben fennálló származékos pénzügyi instrumentumok egyenlege a nyitott határidős ügyletek, a kamat- és devizacsere ügyletek, valamint az áruipiaci fedezeti ügyletek valós értékét tartalmazza (részletek a 3.1.1.1 megjegyzésben).

(f) Az éven túli vevőkövetelések nagyrészt az ügyletek által 1-2 éves részletfizetésre vásárolt távközlési eszközök törlesztőrészeit tartalmazza.

(g) Az értékesíthető pénzügyi eszközök részvényekben meglévő, nem jelentős befektetéseket tartalmaznak.

9 NYERESÉGADÓ

9.1 Nyereségadó követelés és kötelezettség

A nyereségadó-követelés és -kötelezettség összege a mérlegben azon országok adóhatóságaival szemben fennálló társasági és egyéb nyereségadó-követeléseket és -kötelezettségeket mutatja, amelyekben a Csoport tagvállalatai működnek.

9.2 Nyereségadó költség

Az alábbi tábla mutatja az eredménykimutatásban szereplő elszámolt nyereségadók összegét.

millió Ft	2015.	2016.
	december 31-én	
Társasági adó	3 311	2 507
Egyéb nyereségadó	8 691	8 260
Halasztott adó	1 792	(15 164)
Összes nyereségadó-költség	<u>13 794</u>	<u>(4 397)</u>

9.3 Adólevezetés

Az alábbi tábla mutatja be azokat a különbségeket, melyek a beszámolóban szereplő adórátfordítás és azon elméleti összeg között keletkeztek, melyet a hivatalos adókulcs használatával kapnánk:

millió Ft	2015. december 31-én	2016. december 31-én
IFRS szerinti konszolidált adózás előtti eredmény	45 341	52 826
19%-on számított adó	(8 615)	(10 037)
Eltérő adókulcsok hatása (a)	1 700	1 567
Adóalapot nem képező tételek adóhatása (b)	2 326	659
Le nem vonható költségek nyereségadó hatása (c)	(1 430)	(1 672)
Egyéb nyereségadók (d)	(8 691)	(8 260)
Egyéb nyereségadók adóalap csökkentő hatása (e)	1 651	1 569
Energiaellátók jövedelemadója (f)	(516)	(110)
Adóvesztésre elismert halasztott adó (leírása) /újra elismerése (g)	(224)	(485)
Beruházási adókedvezmény jelenérték hatása (h)	887	457
Osztalék forrásadója várható osztalékon (i)	(691)	(119)
Macedóniához köthető egyéb hatások (j)	(191)	-
Társasági adókulcs változás hatása a halasztott adóra (k)	-	20 828
Nyereségadó költség	(13 794)	4 397
Effektív adókulcs	30,4%	(8,3%)

(a) Eltérő adókulcsok hatása

A magyar társaságiadó-kulcs 500 millió forintig 10%-os, felette pedig az általános 19%-os adókulcs alkalmazandó. A Csoport magyar tagvállalataira alkalmazható alacsonyabb adókulcsból eredő hatásokat is ez a sor tartalmazza.

Szintén ez a sor tartalmazza a leányvállalatok különböző adókulcsainak használatából eredő adóhatásokat, tekintve, hogy a Csoport tevékenysége révén külföldön is jelen van. A társasági adó kulcsa a bemutatott években Montenegróban 9%, Macedóniában 10%, Romániában 16% és Bulgáriában 10%. Az adólevezetésnek ezen sora tartalmazza a 19%-os elméleti adókulcs és a tényleges adókulcs közti különbségek hatását.

(b) Adóalapot nem képező tételek nyereségadó hatása

Az adóalapot nem képező tételek elsősorban azokat a költségeket tartalmazzák, amelyek nem részei a konszolidált adózás előtti eredménynek, ugyanakkor az egyedi társasági adóalap számításánál levonhatónak minősülnek. Ide tartozik többek között a konszolidált leányvállalatokban lévő befektetéseken elszámolt értékvesztés (ideértve a goodwill értékvesztést is), illetve azon eszközök (vagy eszköz többletértékek) értékcsökkenését, amelyek nem szerepelnek a konszolidált beszámolóban eszközként és a halasztott adó számításnál nem vettük figyelembe.

(c) Le nem vonható költségek nyereségadó hatása

A levezetés ezen sora tartalmazza a konszolidált adózás előtti eredmény részét képező, de az egyedi társasági adó számításánál le nem vonható költségek – idő előtti követelés leírások, bizonyos értékvesztések, valamint a nem levonható bírságok - negatív adóhatását.

(d) Egyéb nyereségadók

Az egyéb nyereségadók olyan Magyarországon fizetendő helyi és központi adókat tartalmaznak, amelyeket a vállalatok bizonyos nettó módon számított eredménye alapján állapítanak meg a társasági adóalapnál egy lényegesen magasabb adóalapra vetített, de lényegesen alacsonyabb (maximum 2%-os) adókulccsal. Mivel a levezetés első sora csak a társasági adókulccsal számított elméleti adó összegét mutatja, a Csoport magyar tagvállalatai esetében a helyi iparűzési adó és az innovációs járulék további nyereségadó költséget eredményez.

(e) Az egyéb nyereségadók társasági adóalap csökkentő hatása

A helyi iparűzési adó és az innovációs járulék a társasági adó szempontból levonhatónak minősülnek, amelynek pozitív hatásait ez a sor jeleníti meg.

(f) Energiaellátók jövedelemadója

A levezetés ezen sora tartalmazza az energiaellátók jövedelemadójának összegét, amely a magyarországi energiaszolgáltató vállalatok eredményére kivetett központi adó. Az adó alapja az energia árbevétel, módosítva a törvény által elismert adóalap csökkentő és növelő tételekkel. Mivel a Magyar Telekom Nyrt. energiaszolgáltatónak minősül, ezért az energia árbevétel összes árbevételhez viszonyított arányában energiaellátók jövedelemadóját köteles fizetni.

(g) Adótörvény szerinti veszteségre képzett halasztott adó leírása / újra elismerése

Az adótörvény szerinti felhalmozott veszteségek halasztott adó hatása csak olyan mértékben kerül elismerésre, amennyire azok jövőbeni realizálhatósága valószínűsíthető. A várhatóan nem realizálható veszteségre képzett halasztott adót leírjuk, vagy eleve nem ismerjük el. Ugyanakkor amennyiben a korábban el nem ismert, vagy leírt adótörvény szerinti veszteségre képzett halasztott adó felhasználhatósága valószínűvé válik, ezt elismerjük.

(h) Beruházási adókedvezmény jelenérték hatása

A beruházási adókedvezmények jelenérték hatása azt az összeget mutatja, amennyivel növelt értéken lehet igénybe venni az adókedvezményt, ha az nem a beruházás évében, hanem későbbi évben vagy években kerül felhasználásra. További információ a 9.5 megjegyzésben.

(i) Osztalék forrásadója várható osztalékon

Macedóniában és Montenegróban is 5%-os forrásadó terheli a Magyarországra történő osztalékfizetést. Az adólevezetés ezen sora kizárólag a montenegrói leányvállalatnak a Csoport részesedésére jutó 2014/2015-ös eredményének 5%-os forrásadóját tartalmazza.

(j) Macedóniához köthető egyéb adóhatások

2015-ben a Magyar Telekom újabb, 22 milliárd forint értékű tőkeleszállítást hajtott végre a Stonebridge jegyzett tőkéjében, amelynek szintén nem volt adózás előtti hatása a konszolidált mérlegben vagy eredményben. Ezzel együtt a Magyar Telekom, mint a Stonebridge kizárólagos tulajdonosa, eliminálta azon negatív tőkeelemeket a vállalat számviteli nyilvántartásaiból, amelyek korábban nem tették lehetővé a Magyar Telekom számára a macedón leányvállalatokból történő osztalék kivételt. Ennek következtében újra halasztott adót számítunk a macedón befektetéshez kapcsolódó átmeneti különbözetre.

2016-ban nem volt ehhez hasonló tranzakció.

(k) Társasági adókulcs változás hatása a halasztott adóra

2017. január 1-jétől a társasági adókulcs a korábbi 10%/19%-os sávós adókulcsról egységesen 9%-ra csökkent. Halasztott adóban az alacsonyabb adókulcs már a 2016. december 31-i halasztott adó meghatározásakor alkalmazásra került, ennek hatását tartalmazza a levezetés ezen sora.

9.4 Halasztott adó

A Magyar Telekom Nyrt. halasztott adó egyenlegei a következők:

Millió Ft	Egyenleg 2014. december 31-én	Eredmény- kimutatás hatás	Egyéb mozgá- sok	Egyenleg 2015. december 31-én	Eredmény- kimutatás hatás	Egyéb mozgá- sok	Egyenleg 2016. december 31-én
Halasztott adó követelés/ (kötelezettség)							
Beruházási adókedvezmény	16 885	(4 406)	(66)	12 413	(1 506)	-	10 907
Adótörvény szerint elhatárolt veszteség	949	(224)	382	1 107	(485)	-	622
Leányvállalati befektetések	-	240	-	240	(240)	-	-
Forrásadó	(301)	(390)	-	(691)	572	-	(119)
Egyéb pénzügyi eszközök	(2 353)	1 270	20	(1 063)	738	-	(325)
Követelések és készletek értékvesztése....	2 981	921	119	4 021	(2 239)	-	1 782
Tárgyi eszközök és immateriális javak	(20 820)	1 616	(489)	(19 693)	10 066	-	(9 627)
Goodwill	(17 585)	(1 840)	-	(19 425)	7 448	-	(11 977)
Szállítók és egyéb kötelezettségek	97	(9)	6	94	(92)	-	2
Hitelek és egyéb kölcsönök	(4 424)	165	8	(4 251)	2 770	-	(1 481)
Halasztott bevételek	(4)	30	(45)	(19)	(26)	-	(45)
Céltartalék képzése	2 666	835	-	3 501	(1 907)	-	1 594
Összes nettó halasztott adó	(21 909)	(1 792)	(66)	(23 766)	15 099	-	(8 667)
Ebből: halasztott adó kötelezettség	(22 064)			(23 813)			(8 740)
Ebből: halasztott adó követelés	155			47			73

Az egyéb mozgások oszlopa elkülönítve tartalmazza a GTS Hungary Kft. 2015. április 1-i halasztott adó nyitó egyenlegét, mivel a 2014-es összesített halasztott adó egyenleg még nem tartalmazta ezeket, ám a 2015-ös már igen.

A Csoport számos jogi személyből áll, melyek többsége rendelkezik halasztott adó követeléssel és kötelezettséggel. A halasztott adó követelések és kötelezettségek megbontása a mérlegben a Csoport jogi személyei szerint történik úgy, hogy egy jogi személy kapcsán egy összeg jelenik meg vagy eszközként, vagy kötelezettségként a mérlegben.

A Csoport nettó halasztott adó kötelezettség állománya 2016. december 31-én 8667 millió forint, amely több különálló halasztott adó követelés és kötelezettség összegéből tevődik össze (lásd a fenti táblázatban). Ezekből a tételekből körülbelül 1446 millió forint halasztott adó követelés esetében várható, hogy 2017-ben visszafordul (halasztott adó követelés: 3351 millió forint és halasztott adó kötelezettség: 1905 millió forint).

A Csoport nettó halasztott adó kötelezettség állománya 2015. december 31-én 23 766 millió forint, amely több különálló halasztott adó követelés és kötelezettség összegéből tevődik össze (lásd a fenti táblázatban). Ezekből a tételekből körülbelül 5426 millió forint halasztott adó követelés esetében várható, hogy 2016-ban visszafordul (halasztott adó követelés: 6529 millió forint és halasztott adó kötelezettség: 1103 millió forint).

A fejlesztési adókedvezményekhez kapcsolódó halasztott adó követelések a beruházások aktivált költségeivel szemben kerültek elszámolásra.

Az anyavállalat könyveiben, a leányvállalatokban birtokolt részesedések miatt keletkező átmeneti különbségek közül 27 521 millió forint értékű nettó átmeneti különbözetre nem számoltunk el halasztott adó kötelezettséget 2016. december 31-én (2015-ben 13 804 millió forint volt az az átmeneti különbözet, melyre nem képeztünk kötelezettséget).

A goodwill-en képzett halasztott adó kötelezettség az Emitel és a T-Mobile felvásárlása során a Társaság egyedi könyveiben képzett goodwill-hez kapcsolódik, amely cégek beolvadtak a Magyar Telekom Nyrt-be. A magyar számvitel szerint elszámolt értékcsökkenése a goodwill-nak az adózásban is elismert költségnek minősül.

9.5 Beruházási adókedvezmény

A szélessávú internet elterjesztésének ösztönzésére a magyar kormány 2003-tól a szélessávú internet eszközökbe (pl. DSL vonalak, UMTS eszközök) 100 millió forint felett beruházó társaságok számára a társasági adó csökkentését tette lehetővé. A Magyar Telekom Nyrt-nek 2003 és 2008 között volt lehetősége arra, hogy ilyen jogcímen adókedvezményre tegyen szert. A 2012-ben és 2013-ban megvalósított adókedvezmény programok azonban már nem ilyen jellegűek volt, hanem ún. „fejlesztési adókedvezmények”, amelynek lényege, hogy a – nemcsak szélessávú, hanem bármely más – beruházás összege jelenértéken meghaladja a legalább 3 milliárd forintot, néhány egyéb feltétel (pl. létszámkritérium) teljesítése mellett. Az adócsökkentés lehetséges mértéke mindkét adókedvezmény típus esetében a beruházás százalékában került meghatározásra. Mivel az adókedvezmények kormányzati támogatás jellegűek, a halasztott adó követelés a kapcsolódó beruházás költségeivel szemben került elszámolásra. Ha az adókedvezmény nem kerül felhasználásra a keletkezés évében, a következő évben nagyobb összegű kedvezményt lehet felhasználni, mivel a korábbi évek fel nem használt összegei kamattal növelt értéken érvényesíthetők. Ez a növekmény hozzáadódik a beruházási adókedvezményhez, csökkentve az éves halasztott adókötség összegét.

Magyar Telekom adókedvezményeinek részletei az alábbi táblázatban láthatóak (millió Ft-ban):

Kedvezmény keletkezésének éve	Figyelembe vehető eszköz- beruházás összege	Megállá- pított adó- kedvez- mény	Adó- költséggel szemben elismert növekedé	Felhasz- nált adó- kedvez- mény	Fennmaradó adókedvezmény értéke 2016. december 31-én	Fennmaradó adókedvezmény értéke 2015. december 31-én	Lejárat éve
2006	14 939	4 346	3 786	(8 162)	-	2 213	2016
2007	10 681	2 826	2 757	(3 859)	1 724	1 086	2017
2008	2 165	452	227	(679)	-	-	2018
2012	11 663	3 557	473	(2)	4 028	3 985	2021
2013	14 361	4 618	370	(2)	4 986	4 958	2023
2014	500	162	7		169	171	2023
Összesen	54 309	15 991	7 620	(12 704)	10 907	12 413	

Annak érdekében, hogy a Csoport tagjai az adókedvezményeket és az adócsökkentő tételeket igénybe tudják venni, szigorú feltételeket kell teljesíteniük az erre vonatkozó adószabályok értelmében. A legfontosabb követelmény, hogy a vonatkozó eszközöket legalább 5 éven keresztül üzemeltetni kell. A 2012-es és 2013-as adókedvezmények tekintetében további követelmény, hogy az adókedvezmény első igénybevételének adóévtől követő 4 adóévben meghatározott átlagos állományi létszám/évesített bérköltség feltételt kell megtartani. A Társaság létszámát 150 fővel kell növelni és ezt az adókedvezmény első igénybevételétől (ez 2012, illetve 2014) számított négy évig fenn kell tartani. A 2013-as adókedvezmény program lezárására 2014 januárjában került sor, így annak esetében az első igénybevétel adóéve 2014. A bázisán mindkét program esetében a beruházás megkezdését megelőző év, tehát 2011. A menedzsment úgy gondolja, hogy a létszám fenntartását célzó feltétel nem kritikus, hiszen 2012-ben jelentős létszámnövekedés valósult meg bizonyos, korábban alvállalkozók által végzett tevékenység beszerzésével, és további beszerzési tervekkel is rendelkezünk. Fentiek alapján a menedzsment szerint a Csoport eleget tett és eleget fog tenni minden előírásnak annak érdekében, hogy a halasztott adó követelést elismerje.

9.6 Elhatárolt veszteségek

Az adótörvény szerinti felhalmozott veszteségek halasztott adó hatása csak olyan mértékben kerül elismerésre, amennyire azok jövőbeli realizálhatósága valószínűsíthető. Az alábbi táblázat a Csoport elhatárolt veszteségeit tartalmazza.

Lejárat éve	Adótörvény szerint elhatárolt veszteségek 2015. december 31-én	Adótörvény szerint elhatárolt veszteségek 2016. december 31-én
2016.....	93	84
2017.....	137	138
2018.....	29 432	22 620
2019.....	88	5 641
2020.....	139	194
2025.....	14 993	7 023
Összesen.....	44 882	35 700
Halasztott adót képező veszteségek.....	7 781	6 907
Halasztott adót nem képező veszteségek.....	37 101	28 793
Összesen.....	44 882	35 700

A magyar társasági adó törvény 2015. január 1-től módosult, amelyből adódóan a 2014. december 31-ig képződött elhatárolt veszteségeket legkésőbb a 2025. december 31-én végződő adóév adózás előtti eredményének csökkentésére lehet felhasználni.

9.7 Adóellenőrzés

Az adóhatóság az adóbevallást követő évtől számított öt éven belül bármikor ellenőrizheti a könyveket, és pótlólagos adót vethet ki büntetéssel, illetve késedelmi kamattal növelve. A menedzsmentnek nincs tudomása olyan körülményről, amelyből a Csoportnak ilyen jogcímen jelentős kötelezettsége származhatna.

9.8 A Magyar Telekom Nyrt. osztalékfizetése

A Magyar Telekom Nyrt. által fizetendő és fizetett osztalékot forrásadó, illetve nyereségadó terhelheti a tulajdonos országa szerinti adótörvények alapján. Ez azonban nincs hatással a jóváhagyott osztalék összegére vagy a Magyar Telekom Nyrt. adószámaira, mivel az említett adók – amennyiben vannak – a tulajdonost terhelik.

9.9 A Magyar Telekom Nyrt. IFRS átállása

Mivel a Magyar Telekom Nyrt. a Budapesti Értéktőzsdén bejegyzett cég, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény rendelkezéseivel összhangban 2017-től köteles pénzügyi kimutatásait a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardoknak („IFRS”) megfelelően elkészíteni. A Csoport többi cége nem választotta az IFRS szabályainak megfelelő pénzügyi kimutatásokra való áttérést. Jelen beszámoló vonatkozásában ezen változásnak kizárólag a halasztott adóra van hatása.

10 KÉSZLETEK

millió Ft	2015. december 31-én	2016. december 31-én
Áruk	11 112	12 793
Egyéb készletek	2 321	4 398
Összesen	13 433	17 191
Értékvesztés	(768)	(548)
	<u>12 665</u>	<u>16 643</u>

A készletekre elszámolt értékvesztés sem annak visszairása nem jelentős, így erről nem mutatunk be külön mozgástáblát.

A Csoport készletei nincsenek biztosítékkal terhelve sem 2015., sem 2016. december 31-én.

11 ÉRTÉKESÍTÉSRE KIJELÖLT ESZKÖZÖK ÉS EZEKHEZ KÖZVETLENÜL KAPCSOLÓDÓ KÖTELEZETTSÉGEK

Az értékesítésre kijelölt eszközöket és ezekhez közvetlenül kapcsolódó kötelezettségeket az alábbi táblázatban mutatjuk be:

millió Ft	2015. december 31-én			2016.
	Origo könyv szerinti értékek	Egyéb értékesítésre kijelölt eszközök	Összesen	Egyéb értékesítésre kijelölt eszközök
<u>Értékesítendő nettó eszközállomány:</u>				
Pénzeszközök.....	17		17	
Követelések	1 366		1 366	
Adókövetelések.....	9		9	
Készletek.....	51		51	
Tárgyi eszközök	302	1 847	2 149	1 556
Immateriális javak	631		631	
Goodwill	562		562	
Értékesítésre kijelölt eszközök összesen	<u>2 938</u>	<u>1 847</u>	<u>4 785</u>	<u>1 556</u>
Szállítók és egyéb kötelezettségek	(1 060)		(1 060)	
Céltartalékok	<u>(157)</u>		<u>(157)</u>	
Értékesítésre kijelölt eszközökhöz közvetlenül kapcsolódó kötelezettségek összesen.....	<u>(1 217)</u>	-	<u>(1 217)</u>	-

11.1 Az Origo értékesítése

2015 decemberében a Társaság adásvételi szerződést írt alá az Origo Zrt. teljes, 100%-os tulajdonrészének átruházásáról. A kötelező érvényű vételára készpénz és adósság nélkül 13,2 millió eurót (mintegy 4,2 milliárd forintot) tett ki.

Az ügylet zárására 2016. február 5-én került sor. Az Origo-t a Csoport MT-Magyarország működési szegmensén belül konszolidáltuk. Az Origo értékesítésén realizált nyereséget 2016 első negyedévében számoltuk el. Ld. 26. megjegyzés.

11.2 Egyéb értékesítésre kijelölt eszközök

Az egyéb értékesítésre kijelölt eszközök közé jellemzően az ingatlanok kihasználtságának fokozása eredményeképpen értékesítésre kijelölt telkek és épületek tartoznak, melyek értékesítésére várhatóan egy éven belül kerül sor. Ezek az eszközök könyv szerinti értéken vannak bemutatva, mivel nem kellett értékvesztést elszámolni értékesítésre való átsorolásukkor.

12 TÁRGYI ESZKÖZÖK

millió Ft	Telek és kapcsolódó jogok	Épületek	Távközlési eszközök	Egyéb	Összesen
2015. január 1.					
Bruttó érték	8 470	156 878	1 176 487	95 475	1 437 310
Halmazott értékcsökkenés	(2 206)	(52 690)	(820 081)	(73 887)	(948 864)
Nettó érték	6 264	104 188	356 406	21 588	488 446
Ebből értékesítésre kijelölt eszközök					(668)
					487 778
Nettó érték – 2015. január 1.	6 264	104 188	356 406	21 588	488 446
Átváltási különbözet	(9)	(209)	(263)	(127)	(608)
Akvizíció miatti növekedés	-	560	5 914	107	6 581
Helyreállítási kötelezettség felülvizsgálata miatti értékváltozás	-	(143)	351	-	208
Beruházás	-	4 193	69 678	4 938	78 809
Kivezetés	(157)	(555)	(16)	(236)	(964)
Értékcsökkenés	(76)	(5 157)	(64 651)	(6 763)	(76 647)
Átsorolás	1 255	260	(3 064)	1 077	(472)
Nettó érték – 2015. december 31.	7 277	103 137	364 355	20 584	495 353
2015. december 31.					
Bruttó érték	9 551	163 073	1 127 191	94 007	1 393 822
Halmazott értékcsökkenés	(2 274)	(59 936)	(762 836)	(73 423)	(898 469)
Nettó érték	7 277	103 137	364 355	20 584	495 353
Ebből értékesítésre kijelölt eszközök					(2 149)
					493 204
Nettó érték – 2016. január 1.	7 277	103 137	364 355	20 584	495 353
Átváltási különbözet	(8)	(132)	(283)	(30)	(453)
Akvizíció miatti növekedés	-	-	(130)	-	(130)
Helyreállítási kötelezettség felülvizsgálata miatti értékváltozás	-	(109)	247	-	138
Beruházás	-	1 946	63 283	6 953	72 182
Kivezetés	(462)	(5 254)	(147)	(387)	(6 250)
Értékcsökkenés	(138)	(4 832)	(61 397)	(7 801)	(74 168)
Értékesített leányvállalat miatti csökkenés	-	(54)	(190)	(57)	(301)
Átsorolás	(926)	(354)	(616)	255	(1 641)
Nettó érték – 2016. december 31.	5 743	94 348	365 122	19 517	484 730
2016. december 31.					
Bruttó érték	8 194	154 876	1 079 697	104 073	1 346 840
Halmazott értékcsökkenés	(2 451)	(60 528)	(714 575)	(84 556)	(862 110)
Nettó érték	5 743	94 348	365 122	19 517	484 730
Ebből értékesítésre kijelölt eszközök					(1 556)
					483 174

A tárgyi eszközök 2016. december 31-i záróegyenlege 62 357 millió forint értékben (2015: 38 503 millió forint) tartalmaz befejezetlen beruházásokat. A fenti táblában a befejezetlen beruházás abban a kategóriában szerepel, amelyben az eszköz üzembe helyezése várható.

Az Átváltási különbözet sor tartalmazza a Csoport külföldi leányvállalatainak konszolidációjakor keletkező árfolyamkülönbözet hatását.

Az Akvizíciók miatti növekedés sor tartalmazza a Magyar Telekom által megvásárolt cégek és üzletágak eszközeinek valós vagy (2015-ben a GTS esetében) könyv szerinti értékét a felvásárláskor. Az előzetes és végleges vételár-allokáció különbsége is erre a sorra kerül.

A Helyreállítási kötelezettség felülvizsgálata miatti értékváltozás sor tartalmazza az eszköz miatt felmerülő helyreállítási kötelezettség változását, mellyel a könyv szerinti értéket módosítjuk egy céltartalékkal szemben. További információk a 19.4 megjegyzésben találhatók.

A Beruházás sor az általános üzletmenet során a tárgyévben végrehajtott beruházások miatti növekedést mutatja.

Az átsorolások összege, és azok értékcsökkenésre gyakorolt hatása nem jelentős.

A Csoport sem 2016-ban, sem 2015-ben nem számolt el értékvesztést.

Az épületek között szerepelnek értékesített, majd pénzügyi lízing keretében visszlízingelt eszközök, amelyek bruttó értéke 2016. december 31-én 3775 millió forint (2015: 3232 millió forint), nettó könyv szerinti értéke pedig 1533 millió forint (2015: 1252 millió forint).

A pénzügyi lízing (de nem visszlízing) keretében lízingelt eszközök többnyire az épületek és távközlési eszközök között szerepelnek. A lízingbe vett eszközök bruttó könyv szerinti értéke 2016. december 31-én 7211 millió forint (2015: 12 853 millió forint), nettó könyv szerinti értéke 3750 millió forint volt (2015: 6869 millió forint).

2016. december 31-én a távközlési eszközök között operatív lízingszerződések keretében az ügyfeleknek bérbe adott eszközök is szerepelnek, melyek bruttó könyv szerinti értéke 373 millió forint (2015: 540 millió forint), nettó könyv szerinti értéke 0 millió forint (2015: 1 millió forint).

A Csoport tárgyi eszközei nem szolgáltak hitelek és egyéb kölcsönök fedezeteként, illetve nincsenek biztosítékkal terhelve sem 2016., sem 2015. december 31-én.

12.1 Hasznos élettartam

A tárgyi eszközök teljes hasznos élettartama az alábbiak szerint alakul:

	Év
Épületek	5–50
Alépítmények, kábelek és egyéb külső létesítmények.....	3–38
Egyéb távközlési berendezések	2–25
Egyéb berendezések.....	2–12

A Csoport tárgyi eszközei hasznos élettartamának (és maradványértékeinek) 2016. évi felülvizsgálata eredményeként számos eszköz, elsősorban szélessávú hálózatok, rádiótechnikai berendezések, és egyéb távközlési berendezések élettartama módosult. Az élettartam-változás következtében az értékcsökkenés eredeti trendje az alábbiak szerint módosult.

millió Ft	2016	2017	2018	2019	2019 után
Értékcsökkenés költségben bekövetkező növekedés / (csökkenés)	(1294)	(873)	816	846	506

13 IMMATERIÁLIS JAVAK

millió Ft

	Goodwill	Koncessziók és licencek	Szoftver	Egyéb	Összesen
2015. január 1.					
Bruttó érték	218 502	187 272	261 234	18 206	685 214
Halmazott értékcsökkenés	-	(20 472)	(173 928)	(12 328)	(206 728)
Nettó érték	218 502	166 800	87 306	5 878	478 486
Nettó érték – 2015. január 1.	218 502	166 800	87 306	5 878	478 486
Átváltási különbözet	(37)	(61)	(75)	1	(172)
Akvizíció miatti növekedés	32	180	299	6 839	7 350
Beruházás.....	-	1 423	28 474	1 141	31 038
Kivezetés.....	-	-	-	-	-
Értékcsökkenés.....	-	(14 822)	(20 416)	(1 899)	(37 137)
Átsorolás.....	-	-	472	-	472
Nettó érték – 2015. december 31.	218 497	153 520	96 060	11 960	480 037
2015. december 31.					
Bruttó érték	218 497	190 658	286 288	18 679	714 122
Halmazott értékcsökkenés	-	(37 138)	(190 228)	(6 719)	(234 085)
Nettó érték	218 497	153 520	96 060	11 960	480 037
Ebből értékesítésre kijelölt eszközök.....					(1 193)
					478 844
Nettó érték – 2016. január 1.	218 497	153 520	96 060	11 960	480 037
Átváltási különbözet	(44)	(45)	(55)	(21)	(165)
Akvizíció miatti növekedés	207	-	-	(19)	188
Beruházás.....	-	9 266	29 723	2 084	41 073
Kivezetés	-	-	(28)	-	(28)
Értékesített leányvállalat miatti csökkenés.....	(562)	(94)	(515)	(4)	(1 175)
Értékcsökkenés	-	(15 570)	(25 049)	(2 689)	(43 308)
Átsorolás	-	-	1 641	-	1 641
Nettó érték – 2016. december 31.	218 098	147 077	101 777	11 311	478 263
2016. december 31.					
Bruttó érték	218 098	198 322	296 027	20 444	732 891
Halmazott értékcsökkenés	-	(51 245)	(194 250)	(9 133)	(254 628)
Nettó érték	218 098	147 077	101 777	11 311	478 263
Ebből értékesítésre kijelölt eszközök.....					-
					478 263

Az Átváltási különbözet sor tartalmazza a Csoport külföldi leányvállalatainak konszolidációjakor keletkező árfolyamkülönbözet hatását.

Az Akvizíció miatti növekedés soron a Magyar Telekom által az adott évben megszerzett cégek és üzletágak eszközeinek valós értéke és az akvizíció keletkezett goodwill kerül kimutatásra. Az előzetes és végleges vételár-allokáció különbsége is erre a sorra kerül.

A Beruházás sor az általános üzletmenet során a tárgyévben végrehajtott beruházások miatti növekedést mutatja. 2016-ban a Koncessziók és licencek Beruházás sora bizonyos frekvenciahasználati jogosultságok (ld. 4.5 megjegyzés) egyszeri licencdíját, valamint ezen eszközök használatra kész állapotba juttatásához közvetlenül kapcsolódó költségeket (pl. tanácsadói díj) tartalmazza.

Az immateriális javak amortizációs költsége, illetve azok értékvesztése (beleértve a goodwillét is) az eredménykimutatás Értékcsökkenési leírás és amortizáció során kerül elszámolásra. Az átsorolások, és azok értékcsökkenésre gyakorolt hatása nem jelentős.

A Csoport immateriális javai sem 2015., sem 2016. december 31-én nem szolgáltak biztosítéknak, illetve hitelek vagy kölcsönök fedezeteként.

13.1 Hasznos élettartam

A Csoport a goodwill kivételével nem rendelkezik jelentős értékű, határozatlan élettartamú immateriális javakkal. Az immateriális javak értékcsökkenését (a goodwill kivételével) azok hasznos élettartama alatt, az alábbiak szerint számoljuk el.

	Év
Szoftverek	2-24
Koncessziók és licencek	3-25
Egyéb immateriális javak.....	3-10

A Csoport immateriális javai hasznos élettartamának 2016. évi felülvizsgálata eredményeként az értékcsökkenés eredeti trendje az alábbiak szerint módosult.

millió Ft	2016	2017	2018	2019	2019 után
Értékcsökkenés költségben bekövetkező (csökkenés) / növekedés.....	23	(88)	201	(181)	45

13.2 Goodwill

A goodwill értékvesztés-vizsgálatához a goodwill teljes összegét hozzárendeltük a Csoport működési szegmenseihez, és a működési szegmensek megtérülő értékeit értékesítési költséggel csökkentett valós értékek alapján, a valós érték kalkulációhoz használt 3. szintű (35.1 megjegyzés) inputokkal határoztuk meg. Az alábbi táblázatban közzétett megtérülő értékeket a működési szegmensek nettó adósságállománya (3.2 megjegyzés) nélkül mutatjuk be, mivel ezeket nem alokáljuk a szegmensekhez. További részletek a 4.2 megjegyzésben.

millió Ft	2015.			2016.		
	december 31-én					
	Goodwill könyv szerinti értéke	Működési szegmens könyv szerinti értéke (goodwillel együtt)	Működési szegmens megtérülő értéke	Goodwill könyv szerinti értéke	Működési szegmens könyv szerinti értéke (goodwillel együtt)	Működési szegmens megtérülő értéke
MT- Magyarország Telekom	-	-	-	191 454	807 989	1 392 344
Magyarország	163 320	754 693	1 080 497	-	-	-
T-Systems	27 928	57 111	97 319	-	-	-
Macedónia	20 199	62 926	151 257	20 199	62 316	142 735
Montenegró	6 488	27 352	67 226	6 445	36 240	56 488
Összesen	<u>217 935</u>	<u>902 082</u>	<u>1 396 299</u>	<u>218 098</u>	<u>906 545</u>	<u>1 591 567</u>

A Csoport minden pénzügyi év utolsó negyedévében értékvesztés-vizsgálatot végez a goodwillre vonatkozóan. A 2015. és 2016. utolsó negyedévében lefolytatott értékvesztés-vizsgálat során megállapítottuk, hogy nem szükséges goodwillértékvesztést elszámolni.

13.3 Jelentős egyedi egyéb immateriális javak

A Csoport legjelentősebb egyedi egyéb immateriális javai a mobil licenszek. A jelentős licenszek könyv szerinti értékét és hátralévő hasznos élettartamát az alábbi táblázat tartalmazza. További információk ezekről az eszközökről az 37. megjegyzésben.

millió Ft	2015.		2016.	
	december 31-én			
	Könyv szerinti érték	Hátralévő hasznos élettartam (év)	Könyv szerinti érték	Hátralévő hasznos élettartam (év)
Magyar 2014-ben elnyert licenc (37.1 megjegyzés).....	92 156	19	87 174	18
Magyar 2013-ban meghosszabbított licenc (37.1 megjegyzés).....	46 643	6	39 180	5
Montenegrói 4G licenc (37.6 megjegyzés).....	-	-	9 051	13
Magyar 3G licenc (37.1 megjegyzés)	7 135	4	5 358	3
Macedón 4G licenc (37.4 megjegyzés).....	2 885	18	2 713	17
Macedón 2G/3G licenc (37.4 megjegyzés)....	1 204	3	809	2
Egyéb	3 497		2 792	
Koncessziók és licencek összesen	153 520		147 077	

14 BEFEKTETÉSEK TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOKBAN ÉS KÖZÖS MEGÁLLAPODÁSOKBAN

14.1 Társult vállalkozások

A Csoportnak 2015. és 2016. december 31-én nem volt jelentős társult vállalkozása. A Csoportnak sem 2015., sem 2016. december 31-én nem állt fenn társult vállalkozással szemben függő kötelezettsége vagy elkötelezettsége.

14.2 Közös vállalkozások

A Csoport egyetlen közös vállalkozása 2015. és 2016. december 31-én a 2015-ben Magyar Telekom és MET Holding AG által alapított E2 Hungary Zrt. volt. Az E2 Hungary Zrt. 2016-ben kezdte meg üzleti ügyfelek energiaszolgáltatásokkal való kiszolgálását. A társaság jegyzett tőkéje 200 millió forint, a tőketartaléka 1800 millió forint, melyet mindkét alapító befizetett. A közös vállalkozást 50-50%-os tulajdonosi aránnyal és az irányítási struktúrában kiegyensúlyozott jogkörökkel hozták létre a felek. Az E2 Hungary Zrt. 2015-ben bekerülési értéken került bemutatásra és bekerülésétől equity módszerrel került könyvelésre. A társaságnak 2015-ben nem volt jelentős működési tevékenysége, míg 2016-ban mintegy 254 millió forint nyereséget termelt. 2016. és 2015. december 31-én a Társaság mérlegében szerepelt egy E2-nek adott előleg, melyet a Társaság és üzleti ügyfelek energiaellátására bocsátott rendelkezésre. Ennek összege 2016-ban 912 millió forint, 2015-ben 3338 millió forint.

A Csoportnak sem 2015., sem 2016. december 31-én nem állt fenn közös vállalkozással szemben függő kötelezettsége vagy elkötelezettsége.

Az alábbi táblázat az E2 Hungary Zrt., a Csoport egyetlen jelentős közös vállalkozásának 2015. és 2016. december 31-i eszköz- és kötelezettség állományát, bevételét és éves eredményét mutatja.

millió Ft	2015	2016
Forgóeszközök	5 995	19 564
Befektetett eszközök	73	65
Rövid lejáratú kötelezettségek	4 112	17 419
Hosszú lejáratú kötelezettségek	-	-
Bevételek	-	61 699
Éves eredmény	(44)	254

14.3 Közös tevékenységek

2015-ben a Társaság és a Telenor Magyarország megállapodott, hogy közösen üzemelteti és fejleszti 800 MHz-es 4G mobilhálózatát Budapest kivételével az egész országban. A megállapodás elsődleges célja a 4G mobilinternet lefedettség kiépítésének felgyorsítása a vidéki régiókban és a nagyobb sávszélesség biztosítása a 4G ügyfelek számára.

A megállapodást a Társaság közös tevékenységnek minősíti, mivel a stratégiai döntéseket a Magyar Telekom és a Telenor közösen hozza meg, és nincs külön gazdálkodó egység a megegyezés működtetésének ellenőrzésére. A megállapodásban szereplő eszközökön túl a Társaság nem oszt meg felelősséget a kötelezettségekért, hozamokat és a nyereségeket. Emiatt a megállapodással összefüggésben csak a Társaság által tulajdonolt eszközök kerülnek bemutatásra, további, a partner által tulajdonolt eszközök, kötelezettségek, bevételek és ráfordítások bemutatása nem szükséges. A Társaság által a Telenor felé és a Telenor által a Társaság felé felszámolt díjak megegyeznek, és nettó módon kerülnek elszámolásra és rendezésre.

15 EGYÉB BEFEKTETETT ESZKÖZÖK

Az Egyéb befektetett eszközök legnagyobb részét a hosszú lejáratú elhatárolt dolgozói juttatások teszik ki, melyek azokhoz a piacinál kedvezőbb kamatozású hitelekhez kapcsolódnak, melyeket a Csoport munkavállalói ingatlan célú felhasználásra kaptak a Csoport tagvállalataitól (ld. 2.4.1.2 (d) megjegyzést).

16 PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK KAPCSOLT VÁLLALKOZÁSOKKAL SZEMBEN

A kapcsolt vállalkozásokkal szembeni pénzügyi kötelezettségek a DT csoporttól felvett forint- és euróalapú kölcsönöket foglalják magukban. A DTIF-től felvett, euróban fennálló kölcsönök esetében a tőke és a kamatok összegére devizás kamatcsereügyleteket kötöttünk a DT AG-vel, így a Magyar Telekom kitettsége valójában forintban marad. A kölcsönöket és a rájuk kötött csereügyleteket bruttó módon számoljuk el és mutatjuk ki. Ezeket a kölcsönöket alapvetően korábban jelentős akvizíciókhoz és osztalékfizetéshez vettük igénybe; ezeket lejáratkor a Magyar Telekom tényleges pénzügyi szükségletétől függően a DT refinanszírozza.

A lenti táblázat a 2016. és 2015. december 31-én a Deutsche Telekom Csoport tagjaival szemben fennálló pénzügyi kötelezettségeket mutatja.

2016. december 31-én	Könyv szerinti érték (millió Ft)	Kölcsönt nyújtó	Pénznem	Kamatláb (%)	Fix / változó	Lejárat
	15 000	DT AG	HUF	2,81	fix	2017. április
	7 192	DTIF	EUR	5,20	fix	2017. május
	38 866	DT AG	HUF	0,70	változó	Cashpool
	3 736	DT AG	EUR	0,28	változó	Cashpool
	1 698	DT AG	USD	0,72	változó	Cashpool
1 éven belül esedékes	66 492					
Elhatárolt kamat	6 097					
Derivatívák	-					
1 éven belül esedékes összesen	72 589					
	15 652	DTIF	EUR	4,45	fix	2018. november
	35 000	DT AG	HUF	5,89	fix	2019. március
	20 000	DT AG	HUF	4,98	fix	2019. június
	50 000	DT AG	HUF	4,33	fix	2019. október
	35 000	DT AG	HUF	3,77	fix	2020. június
	40 838	DTIF	EUR	2,26	fix	2021. január
	47 237	DTIF	EUR	5,45	fix	2021. július
1 éven túl esedékes	243 727					
Derivatívák	3 452					
1 éven túl esedékes összesen	247 179					

2015. december 31-én	Könyv szerinti érték (millió Ft)	Kölcsönt nyújtó	Pénznem	Kamatláb (%)	Fix / változó	Lejárat
	35 000	DT AG	HUF	2,36	változó	2016. március
	35 000	DT AG	HUF	7,65	fix	2016. szeptember
	28 415	DTIF	HUF	6,09	fix	2016. december
	14 023	DTIF	HUF	6,16	fix	2016. december
	19 848	DT AG	HUF	1,72	változó	Cashpool
	(524)	DT AG	USD	0,03	változó	Cashpool
	(1 075)	DT AG	EUR	0,00	változó	Cashpool
1 éven belül esedékes	130 687					
Elhatárolt kamat	6 093					
Derivatívák	126					
1 éven belül esedékes összesen	136 906					
	15 000	DT AG	HUF	2,81	fix	2017. április
	7 343	DTIF	EUR	5,20	fix	2017. május
	15 809	DTIF	EUR	4,45	fix	2018. november
	35 000	DT AG	HUF	5,89	fix	2019. március
	20 000	DT AG	HUF	4,98	fix	2019. június
	50 000	DT AG	HUF	4,33	fix	2019. október
	35 000	DT AG	HUF	3,77	fix	2020. június
	41 208	DTIF	EUR	2,26	fix	2021. január
1 éven túl esedékes	219 360					
Derivatívák	728					
1 éven túl esedékes összesen	220 088					

Az alábbi táblázat a kapcsolt vállalkozásoktól felvett kölcsönök könyv szerinti értékét és valós értékét mutatja be:

millió Ft	2015.		2016.	
	december 31-én			
	Könyv szerinti érték	Valós érték	Könyv szerinti érték	Valós érték
<u>HUF-alapú bankhitelek</u>				
Fix kamatozású	232 438	237 389	155 000	173 972
Változó kamatozású	54 848	54 826	38 866	38 866
	287 286	292 215	193 866	212 838
<u>EUR-alapú bankhitelek</u>				
Fix kamatozású	64 360	65 219	110 919	120 669
Változó kamatozású	(1 075)	(1 075)	3 736	3 736
	63 285	64 144	114 655	124 405
<u>EUR-alapú bankhitelek</u>				
Fix kamatozású	-	-	-	-
Változó kamatozású	(524)	(524)	1 698	1 698
	(524)	(524)	1 698	1 698
Elhatárolt kamat	6 093	6 093	6 097	6 097
Derivatívák	854	854	3 452	3 452
Kapcsolt vállalkozásokkal szembeni pénzügyi kötelezettségek összesen	356 994	362 782	319 768	348 490

A kapcsolt vállalkozásoktól felvett hitelek kamatlábának súlyozott átlaga 2016-ban 3,81% volt (2015-ben 4,40%). A fix kamatozású hitelek ki vannak téve a valósérték-változás kockázatának a fenti táblázatban bemutatottak szerint. A piaci kamatlábak csökkenése a fix kamatozású kötelezettségek valós értékének növekedését eredményezi.

A teljes cashpool összesített egyenlege kötelezettség, mely 2015. december 31-én cashpool követelést is tartalmazott.

A kapcsolt féllel szembeni derivatívák a DT AG-vel bonyolított devizás kamatcsere- és forwardügyletek értékét tartalmazzák. Ezek célja az euróalapú hitelek miatti árfolyamkitettség csökkentése, valamint a tervezett jövőbeli devizás kifizetések fedezése.

A kapcsolt vállalkozásoktól felvett hitelek kapcsán sem fizetési késedelem, sem szerződösszegés nem merült föl.

17 EGYÉB PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK

17.1 Egyenlegek

Az alábbi táblázatok mutatják az egyéb pénzügyi kötelezettségek éven belüli és éven túli egyenlegeinek összetételét.

millió Ft		2015. december 31-én	2016. december 31-én
Bankhitelek	(a)	13 070	11 501
Éves frekvenciadíj-kötelezettség.....	(b)	3 064	3 275
Pénzügyi lízingkötelezettség	(c)	3 855	2 344
Vevői túlfizetések		1 329	1 180
Ingatlan csereügyletből származó kötelezettség	(d)	957	952
Egyéb		3 877	3 348
Egyéb rövid lejáratú pénzügyi kötelezettség összesen		<u>26 152</u>	<u>22 600</u>
Bankhitelek	(a)	-	-
Éves frekvenciadíj-kötelezettség.....	(b)	48 314	45 215
Pénzügyi lízingkötelezettség	(c)	4 525	3 478
Ingatlan csereügyletből származó kötelezettség	(d)	906	-
Egyéb		1 112	1 405
Egyéb hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettség összesen		<u>54 857</u>	<u>50 098</u>

Az Egyéb pénzügyi kötelezettségek kapcsán sem fizetési késedelem, sem szerződésszegés nem merült föl.

(a) Bankhitelek

millió Ft		2015. december 31-én	2016. december 31-én
Rövid lejáratú bankhitelek		13 070	11 501
1–2 év közötti lejáratú bankhitelek		-	-
Bankhitelek összesen		<u>13 070</u>	<u>11 501</u>

Az összes hitelállományból 2016. december 31-én 11 500 millió forint hitel rulírozó hitel (2015-ben 11 500 millió forint), amely 1–6 hónapos időszakra bármikor lehívható, és amelyre bármikor teljesíthető előtörlesztés.

A bankhitelek kamatlábának súlyozott átlaga 2016-ban 0,95% volt (2015-ben 1,88%).

Az alábbi táblázat a Csoport bankhiteleinek könyv szerinti és valós értékét hasonlítja össze.

millió Ft	2015.		2016.	
	december 31-én			
	Könyv szerinti érték	Valós érték	Könyv szerinti érték	Valós érték
<u>HUF-alapú bankhitelek</u>				
Fix kamatozású	-	-	-	-
Változó kamatozású	11 500	11 500	11 500	11 500
	11 500	11 500	11 500	11 500
<u>EUR-alapú bankhitelek</u>				
Fix kamatozású	1 566	1 568	-	-
Változó kamatozású	-	-	-	-
	1 566	1 568	-	-
Elhatárolt kamat	4	4	1	1
Bankhitelek összesen	13 070	13 072	11 501	11 501

A változó kamatozású hitelek kamatrátája elsősorban a BUBOR+ vagy az EURIBOR+ kamatfelár képlet alapján kerül meghatározásra. A BUBOR a budapesti bankközi kamatláb, míg az EURIBOR az európai irányadó bankközi kamatláb.

A Csoport külső felektől származó hiteleinek és kölcsöneinek többsége változó kamatozású, és cash-flow kockázatnak van kitéve. A kamatlábak emelkedése a magasabb kamatköltségen keresztül magasabb készpénzkifizetést eredményez.

(b) Éves frekvenciadíj-kötelezettség

2014. október 15-én a Társaság és az NMHH aláírta a 800 MHz-es, a 900 MHz-es és az 1800 MHz-es sávok használatára vonatkozó Hatósági Szerződést, mely aznap lépett hatályba. Az új sávok frekvenciahasználati jogát és rádióengedélyét 2014. október 17-én bocsátották ki. Az aukció eredményeképp a Társaság a fenti spektrum frekvenciahasználati jogát 2034. június 15-éig szerezte meg. A szerződés részletei a 37.1-es megjegyzésben találhatók. Az új szerződés megfelelő alapot biztosít ezen magyar frekvencia licencek jövőbeli éves díjainak megbízható becsléséhez, melynek eredményeképp az éves díjfizetések jelenértékét (39 038 millió forintot) az immateriális javak között, a licencek bekerülési értékében ismertük el, szemben a rövid és hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségekkel, melyek 2015 és 2034 között esedékesek.

2013. szeptember 6-án a Társaság és az NMHH aláírta a 900 MHz-es és az 1800 MHz-es sávok használatára vonatkozó Hatósági Szerződés módosítását. A megegyezés további részletei a 37.1-es megjegyzésben találhatók. Az új szerződés megfelelő alapot biztosít ezen magyar frekvencia licencek jövőbeli éves díjainak megbízható becsléséhez, melynek eredményeképp az éves díjfizetések jelenértékét (17 332 millió forintot) az immateriális javak között, a licencek bekerülési értékében ismertük el, szemben a rövid és hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségekkel, melyek 2014 és 2022 között esedékesek.

(c) Pénzügyi lízingkötelezettség

A pénzügyi lízingkötelezettségek részleteit a 33.1 megjegyzés tartalmazza.

(d) Ingatlan csereügyletből származó kötelezettség

A Csoport 2012-ben egy ingatlan ügyletet bonyolított le Macedóniában, amelyben négy régi épületet egy újra cseréltek. Az új épület bekerülési értéke (10,7 milliárd forint) és a régi épületek beszámított piaci értéke (6,9 milliárd forint) közti különbséget hat éves részletfizetéssel kerül kiegyenlítésre, melynek jelenértéke a rövid és hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek között jelenik meg.

17.2 Hitelek és egyéb kölcsönök felvétele / törlesztése

A banki hitelek és a kapcsolt felekkel szemben fennálló kölcsönökhöz kapcsolódó kifizetéseket a Cash-flow kimutatás Hitelek és egyéb kölcsönök felvétele / törlesztése sor tartalmazza.

17.3 Egyéb pénzügyi kötelezettségek kifizetésére fordított összegek

A Cash-flow kimutatás Egyéb pénzügyi kötelezettségek kifizetésére fordított összegek sora az alábbiakban részletezett egyéb pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó kifizetéseket tartalmazza.

millió Ft	2015.	2016.
	december 31-én	
Pénzügyi kötelezettségekbe sorolt szállítói tartozások.....	10 917	-
Pénzügyi lízing kötelezettségek	4 270	3 989
Éves frekvenciadíjak	2 652	2 989
Ingatlan csereügyletből származó tőke kifizetések	947	887
Egyéb	137	811
Egyéb pénzügyi kötelezettségek kifizetésére fordított összegek.....	18 923	8 676

18 KÖTELEZETTSÉGEK SZÁLLÍTÓK FELÉ

millió Ft	2015.	2016.
	december 31-én	
Kötelezettségek a DT Csoport tagvállalatai felé.....	15 766	16 156
Kötelezettségek társult és közös vállalkozások felé	-	1 720
Egyéb szállítói kötelezettségek	124 416	118 747
	140 182	136 623

19 CÉLTARTALÉKOK

millió Ft	Vég- kielégítés	Részvény alapú kifizetések	Egyéb munka- vállalókhöz kapcsolódó	Munka- vállalókhöz kapcsolódó összesen	Jogi ügyek	Eszköz- helyre- állítási kötele- zettség	Egyéb	Összesen
2015. január 1.	2 881	-	1 956	4 837	2 153	6 661	744	14 395
Feloldás	(345)	-	(75)	(420)	(194)	(222)	(41)	(877)
Képzés	6 972	217	685	7 874	499	430	1 006	9 809
Akvizíció miatti növekedés.....	-	-	91	91	-	-	-	91
Átsorolás értékesítésre kijelölt kötelezettségek közé.....	-	-	-	-	(122)	-	(35)	(157)
Kamat	-	-	22	22	7	97	-	126
Átértékelési különbözet	(1)	-	(2)	(3)	(15)	(1)	2	(17)
Felhasználás (kamatkompo- nenssel).....	(3 951)	-	(968)	(4 919)	(804)	(23)	(532)	(6 278)
2015. december 31.....	5 556	217	1 709	7 482	1 524	6 942	1 144	17 092
Ebből rövid lejáratú rész	4 576	-	94	4 670	1 397	47	1 071	7 185
Ebből hosszú lejáratú rész	980	217	1 615	2 812	127	6 895	73	9 907
2016. január 1.	5 556	217	1 709	7 482	1 524	6 942	1 144	17 092
Feloldás	(291)	(11)	(179)	(481)	(251)	(264)	(808)	(1 804)
Képzés	1 074	382	368	1 824	768	402	803	3 797
Kamat	-	1	12	13	38	107	-	158
Átértékelési különbözet	-	-	(5)	(5)	(4)	-	(1)	(10)
Felhasználás (kamatkompo- nenssel).....	(4 258)	-	(580)	(4 838)	(159)	(87)	(128)	(5 212)
2016. december 31.....	2 081	589	1 325	3 995	1 916	7 100	1 010	14 021
Ebből rövid lejáratú rész	1 636	-	494	2 130	1 492	11	860	4 493
Ebből hosszú lejáratú rész	445	589	831	1 865	424	7 089	150	9 528

A fenti táblázat Átsorolás értékesítésre kijelölt kötelezettségek közé során az Origo értékesítése során átsorolt kötelezettségek értéke jelent meg 2015-ben. Lásd még a 11.1-es megjegyzést.

A fenti táblázat Kamat sorain a diszkontált értéken bekerülő összegek felkamatolásának hatása valamint az először megképzett céltartalék kamatkomponense jelenik meg, valamint céltartalék-feloldás esetén a kamat vagy felkamatolási komponens feloldása.

Az elszámolt céltartalékokkal kapcsolatosan nem számítunk semmilyen kompenzációra, így nincs ezzel kapcsolatosan elszámolt eszköz a könyvekben.

19.1 Végkielégítés

A 2016. december 31-i végkielégítésre képzett céltartalék elsősorban a rendelkezési állományú alkalmazottakhoz, és aktív munkavállalók elbocsátásához kapcsolódik a Magyar Telekom Nyrt. 2017. évi hatékonysági elvárásai miatt. A rendelkezési állományban lévő alkalmazottak jogi státuszuk szerint munkavállalók, akik bár már nem nyújtanak szolgáltatást a Társaság részére, csökkentett összegű kompenzációt kapnak, és a Társaság társadalombiztosítási járulékot fizet utánuk. Így a végkielégítést nem egy nagyobb összegben, hanem havi részletekben kapják az érintettek. A 2015. december 31-i végkielégítésre képzett céltartalék elsősorban a rendelkezési állományú alkalmazottak, és az aktív munkavállalók elbocsátásához kapcsolódott a Magyar Telekom Nyrt. 2016. évi hatékonysági elvárásai miatt.

2016-ban 1265 olyan munkavállalót bocsátottunk el (2015-ben 973 főt), akik végkielégítésben részesültek. A céltartalék 2016. december 31-i egyenlege 486 munkavállalóhoz és rendelkezési állományba vonult alkalmazotthoz kapcsolódik (2015-ben 956 fő).

A 2016 során végrehajtott létszámleépítéssel kapcsolatban 6590 millió forint került kifizetésre (2015-ben 5444 millió forint).

19.2 Részvény alapú kifizetések

A részvény alapú kifizetésekkel kapcsolatos részletek a 24.1 megjegyzésben olvashatóak.

19.3 Jogi ügyek

A jogi ügyekre képzett céltartalékok összege főleg közigazgatási hatóságoknak, versenyhivatalnak, valamint korábbi munkavállalóknak és kereskedelmi partnereknek jogvita eredményeként várhatóan kifizetésre kerülő összegeket tartalmazza. Számos olyan jogvita van, melyekkel kapcsolatban céltartalék képzésére került sor, de ezek egyedileg nem jelentősek.

19.4 Helyreállítási kötelezettségre képzett céltartalék

Az eszközök kapcsán fennálló helyreállítási kötelezettség elsősorban harmadik fél ingatlanán felépített távközlési szerkezetekből fakad. A Csoport minden évben felülvizsgálja a szükséges céltartalékokat. A felülvizsgálat során sem 2016-ban, sem 2015-ben nem következett be jelentős változás.

19.5 Egyéb céltartalékok

Az Egyéb céltartalékok egyenlege a garanciális kötelezettségekre, hátrányos szerződésekre és további, egyenként kis összegű tételekre képzett céltartalékokat tartalmaz.

20 EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK

20.1 Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

millió Ft	2015. december 31-én	2016. december 31-én
Elhatárolt bevételek és kapott előlegek	13 920	15 310
Egyéb adók és társadalombiztosítási kötelezettségek	14 637	14 159
Bérek	7 429	5 233
Eszközhöz kapcsolódó kapott előleg (a)	-	5 104
Nem irányító részesedésnek fizetendő osztalék	2 853	461
Egyéb kötelezettségek	303	270
	<u>39 142</u>	<u>40 537</u>

(a) Eszközhöz kapcsolódó kapott előleg

2016-ban a Magyar Telekom a digitális hálózatok országos fejlesztésére kiírt pályázat első és második (Magyarország nyugati és keleti részét érintő) körének eredményeként 12,2 milliárd forintnyi európai uniós forrást nyert el Csoport szinten legalább 30 Mbps sebességű vezetékes hálózat fejlesztésére. A tárgyi eszközök beszerzéséhez kapcsolódó kormányzati támogatás részleteit a 2.7 megjegyzés, a tárgyi eszközök és immateriális javak beszerzésére fordított összeg részleteit a 30. megjegyzés tartalmazza.

20.2 Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek

Az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek legnagyobb részét hosszú lejáratú projektekhez és ügyfélhűségprogramokhoz kapcsolódó halasztott bevételek teszik ki.

21 NEM IRÁNYÍTÓ RÉSZESEDÉSEK

A nem irányító részesedések a Makedonski Telekom (MKT) és a Crnogorski Telekom (CT) kisebbségi részvénytulajdonosainak részesedését tartalmazza.

millió Ft	MKT	CT	Összesen
2015. január 1.	39 679	10 765	50 444
Deklarált osztalék.....	(7 562)	(1 560)	(9 122)
Teljes átfogó eredmény	2 302	1 089	3 391
2015. december 31.	34 419	10 294	44 713
Deklarált osztalék.....	(3 234)	(1 416)	(4 650)
Teljes átfogó eredmény	2 134	646	2 780
2016. december 31.	33 319	9 524	42 843

21.1 Összesített pénzügyi információk a jelentős nem irányító részesedésekkel rendelkező leányvállalatokról

Az alábbi táblázatok a csoporton belüli kiszűrések előtti összegeket mutatják be.

a) Összesített mérlegek

millió Ft	MKT		CT	
	2015	2016	2015	2016
Forgóeszközök.....	27 976	24 871	23 915	12 907
Rövid lejáratú kötelezettségek.....	(25 397)	(23 093)	(13 942)	(14 118)
Befektetett eszközök	101 061	98 008	42 157	50 517
Hosszú lejáratú kötelezettségek	(3 330)	(2 059)	(1 760)	(2 257)
Nettó eszközállomány	100 310	97 727	50 370	47 049

b) Összesített eredménykimutatások

millió Ft	MKT		CT	
	2015	2016	2015	2016
Bevételek.....	53 608	53 414	30 500	28 648
Adózás előtti eredmény	6 933	6 075	5 552	3 447
Adózott eredmény.....	6 057	5 132	4 969	2 985

c) Összesített cash flow kimutatások

millió Ft	MKT		CT	
	2015	2016	2015	2016
Üzleti tevékenységből származó nettó cash-flow	17 570	18 276	11 730	6 001
Befektetési tevékenységből származó nettó cash-flow	(536)	(9 837)	(4 450)	(2 525)
Irányító részesedésnek fizetett osztalék/ tőkeleszállítás	(9 890)	(6 676)	(5 057)	(4 575)
Nem irányító részesedésnek fizetett osztalék/ tőkeleszállítás	(5 123)	(3 234)	(1 560)	(1 416)
Egyéb pénzügyi tevékenységből származó cash-flow	(1 466)	(1 663)	-	1 698
Pénzügyi tevékenységre fordított nettó cash-flow	(16 479)	(11 573)	(6 617)	(4 293)

21.2 Nem irányító tulajdonosokkal bonyolított ügyletek

A nem irányító tulajdonosokkal sem 2015-ben, sem 2016-ban nem volt jelentős tranzakció az osztalékfizetésen kívül.

A Csoportban jelentős nem irányító részesedéssel csak a Macedón Köztársaság rendelkezik, az MKT részvényei által. A Magyar Telekom és az MKT üzleti tevékenysége során nem bonyolított egyedileg jelentős ügyletet sem a 2015-ös, sem a 2016-os pénzügyi év során sem a Macedón Köztársaság által ellenőrzött, sem a Macedón Köztársaság jelentős befolyása alatt álló társasággal.

22 BEVÉTELEK

millió Ft	2015. december 31-én végződött években	2016. december 31-én végződött években
<u>Mobil bevételek</u>		
Hang alapú kiskereskedelmi.....	158 399	153 824
Hang alapú nagykereskedelmi	15 978	11 691
Adatbevételek.....	59 266	64 768
SMS	18 564	18 077
Készülékértékesítés árbevétele	46 922	56 713
Egyéb mobilbevételek	14 904	14 856
Mobil bevételek összesen	314 033	319 929
<u>Vezetékes bevételek</u>		
Hang alapú kiskereskedelmi	59 748	54 528
Szélessávú kiskereskedelmi	52 013	52 627
Tévé.....	42 140	44 174
Készülékértékesítés árbevétele	8 200	6 524
Adatbevételek kiskereskedelmi.....	10 744	10 399
Nagykereskedelmi bevétel	21 636	21 301
Egyéb vezetékes bevételek	17 551	17 656
Vezetékes bevételek összesen	212 032	207 209
Rendszerintegráció/Információtechnológiai bevételek	80 997	68 735
Energiaszolgáltatásból származó bevételek.....	49 280	6 778
	<u>656 342</u>	<u>602 651</u>

A Csoport egy ügyfele sem minősül jelentős bevételi forrásnak. Nincs olyan külső fél (vagy külső fél vagy kormányzat közös irányítása alatt álló gazdálkodók általunk ismert csoportja), akivel a Csoport forgalma a 10 százalékot meghaladná.

Az energiaszolgáltatásból származó bevételek a lakossági gázszolgáltatásból 2015. augusztus 1-jével történt kilépés, valamint az üzleti energia ügyfelek 2016. január 1-i hatályú E2-nek történő átadása miatt csökkentek.

23 KÖZVETLEN KÖLTSÉGEK

millió Ft	2015. december 31-én végződött években	2016. december 31-én végződött években
Összekapcsolási díjak.....	25 097	21 930
SI/IT szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek.....	54 524	40 098
Energiaszolgáltatáshoz kapcsolódó költségek.....	47 919	6 779
Követelések értékvesztése	9 537	8 508
Egyéb közvetlen költségek	112 300	119 554
	<u>249 377</u>	<u>196 869</u>

Az Egyéb közvetlen költségek sor tartalmazza a mobil és vezetékes készülékek, kiegészítők, és más eszközök költségét, az ügynöki jutalékokat, valamint a nem hang közvetlen költségeket.

24 SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK

millió Ft	2015. december 31-én végződött években	2016. december 31-én végződött években
Rövid távú dolgozói juttatások	94 733	86 139
Munkaviszony megszűnésével kapcsolatos juttatások (19.1 megjegyzés)	8 120	3 275
Részvényben kiegyenlített részvényalapú juttatások (24.1.1 és 24.1.2 megjegyzés)	29	36
Pénzeszközben kiegyenlített részvényalapú juttatások (24.1.3 megjegyzés)	217	370
Munkavállalói résztulajdonosi program (MRP) Szervezet (24.2 megjegyzés)	-	493
Személyi jellegű költségek összesen aktiválás előtt	103 099	90 313
Aktivált bérköltségek	(7 939)	(6 986)
	<u>95 160</u>	<u>83 327</u>
Nyugdíj- és egyéb alapokba befizetett összegek (társadalombiztosítási járulékok is beleértve)	21 651	18 809
Átlagos létszám (redukált fő)	10 692	9 488
Záró létszám (redukált fő)	10 357	9 432

24.1 Részvény alapú juttatási programok

24.1.1 A Magyar Telekom elnök-vezérigazgatójának Kiegészített Részvényvásárlási Programja (KRP)

A Magyar Telekom Igazgatósága 2011 decemberében jóváhagyta a Társaság megújuló Kiegészített Részvényvásárlási Programját, mely a Társaság elnök-vezérigazgatója (CEO) részére indult 2012-ben. A CEO az éves bruttó prémiuma minimum 10%-ának megfelelő összeget Magyar Telekom-részvényekbe kellett fektessen. A CEO önkéntesen a prémiumának legfeljebb 33,3%-áig emelhetette ezt az összeget. A részvényeket legalább 4 évig (zárolási időszak) tartania kell. A zárolási időszak 4 évét követően a fent leírt személyes befektetés során megszerzett minden egyes részvény után egy további részvényt kap a Társaságtól (kiegészített részvényvásárlás) térítésmentesen. Az eredeti tervek szerint a program 2012-től az elkövetkező 5 év folyamán évente megújult volna.

A programmal kapcsolatban 2016-ban 17 millió forint, 2015-ben 16 millió forint költség került elszámolásra.

A Magyar Telekom a CEO Kiegészített Részvényvásárlási Programját 2015. július 1-től annyiban módosította, hogy a CEO-nak MT részvény helyett DT részvénybe kell befektetni. A program többi alapelve nem változott.

24.1.2 A Deutsche Telekom Kiegészített Részvényvásárlási Programja

A Magyar Telekom 2015. július 1-vel Kiegészített Részvényvásárlási programot indított a felsővezetők részére (kb. 60 fő). A programban való részvétel a vezérigazgató kivételével önkéntes; számára a lenti feltételekkel kötelező.

A résztvevőknek az éves bruttó prémiumuk minimum 10%-ának megfelelő összeget Deutsche Telekom-részvényekbe kell fektetniük, amelyet önkéntesen a prémiumuk legfeljebb 33,3%-áig emelhetnek (személyes befektetés). A részvényeket legalább 4 évig (zárolási időszak) tartaniuk kell, amelynek lejártát követően a résztvevő ingyen részvényeket kap. A részvényjuttatás aránya (1:1, 1:2 vagy 1:3) a résztvevő program indulását megelőző évi teljesítményétől függ. A Deutsche Telekom a program keretében megvásárolt részvények arányában juttat ingyen részvényeket. A program évenként indul, amennyiben a Deutsche Telekom Csoport free cash flow célkitűzése teljesült az előző évben.

A programmal kapcsolatban 2016-ban 19 millió forint, 2015-ben 13 millió forint költség került elszámolásra.

24.1.3 Hosszútávú ösztönző program (LTI)

A Magyar Telekom 2015. január 1-én módosította LTI programját, ezzel részvényalapú kompenzációs programmá alakítva azt. Mintegy 60 felsővezető vehet részt a programban. A vezérigazgató részvétele nem kötődik feltételhez, míg a többi felsővezető csak abban az esetben vehet részt, ha az előző évi értékelése megfelel az elvárásoknak.

Az LTI négy stratégiai mutató teljesítése alapján fizet, készpénzben. A program keretében minden évben indul egy négy éves program csomag. A kifizetés a program csomag lejártá után esedékes, az előzetesen rögzített célkitűzések teljesítésének mértékében (0 és 150% között).

A program indulásakor a megfelelő ösztönző összeg virtuális DTAG részvényekbe kerül átszámításra, és ebben a formában kerül juttatásra a résztvevőnek (alap mérték). Az éves célteljesítés mértéke minden év végén meghatározásra kerül. Ez a mérték megszorozásra kerül a juttatott virtuális részvények alap mértékének időarányos részével. Az ilyen módon számított virtuális részvényt "rögzítésre kerül" a résztvevő számára, mint az adott év végleges eredménye ("éves eredmény"). A program csomag végén, a négy végleges éves eredmény összesítésre kerül. A virtuális részvények teljes számát átszámítjuk készpénzre az akkor érvényes részvényár figyelembe vételével, és ez az összeg kerül kifizetésre a résztvevőnek. A futamidő alatti osztalék fizetés szempontjából a virtuális részvények valódi részvénynek számítanak. Az osztalék a következő módon kerül figyelembe vételre: az első / második / harmadik osztalék mértéke "befektetésre" kerül virtuális részvényekbe, amikor a tényleges osztalék a valódi részvényekre kifizetésre kerül. A negyedik (és utolsó) osztalékfizetés nem kerül "befektetésre", hanem készpénzben kifizetésre kerül a program elszámolásával egy időben, miután a Közgyűlés döntött az osztalékfizetésről. A program pénzneme euró.

A programmal kapcsolatban 2016-ban 370 millió forint, 2015-ben 217 millió forint költség került elszámolásra.

24.2 Részvényátadás az MRP Szervezet részére

2016 júliusában a Magyar Telekom munkavállalói rész tulajdonosi programot (MRP) indított, amelynek keretében a Magyar Telekom Nyrt. és a T-Systems Magyarország Zrt. munkavállalóinak döntő többsége Magyar Telekom részvényekhez jut. A program a Társaság rendes juttatási csomagján felül kerül biztosításra. A részvényjuttatás feltétele, hogy a Társaság a 2016. december 31-én végződő évre vonatkozó tényleges MT-Magyarország szegmens operating Free Cash Flow mutatója meghaladja a 2015. december 31-én végződő évre vonatkozó megfelelő mutatóját. A részvételi feltételeknek megfelelő személyek mindegyike 226 részvényre lesz jogosult (100 000 Ft értéknek megfelelő számú részvény, amely a részvények 2016. június 30-át megelőző 20 tőzsdei kereskedési nap súlyozatlan átlagára alapján került kiszámításra). A részvényekkel együtt az azokhoz kapcsolódó osztalékra való jogosultság is átadásra kerül, és a részvényekhez kötelező tartási időszak nem társul. 2016 júliusában a Magyar Telekom a Munkavállalói Rész tulajdonosi Program keretében való felhasználás céljából a Budapesti Értéktőzsdén 1 261 204 darab Magyar Telekom törzsrészvényt vásárolt, amelyet a program keretében való felhasználás céljából további 272 432 darab saját részvénnel egészített ki. A megvásárolt részvények kiosztása érdekében a Társaság 2016-ban munkavállalói rész tulajdonosi program szervezetet (MRP Szervezet) alapított, amelyet a Fővárosi Törvényszék nyilvántartásba vett. Az MRP Szervezet az alapító (azaz a Társaság) által kinevezett legfőbb szervvel és ügyvezetővel rendelkezik. Miután az Igazgatóság 2017 februárjában megerősíti, hogy az MT-Magyarország szegmens oFCF-je javult, az MRP Szervezet várhatóan 2017 áprilisában juttatja a részvényeket 6646 munkavállalónak, amelynek keretében minden részvétellel jogosult 226 darab részvényt fog kapni.

Az MRP törvény rendelkezéseivel összhangban az MRP Szervezet a mindenkor hatályos javadalmazási politikák és az MRP Szervezet alapszabálya keretében megszerezhető pénzügyi eszközök kezelésére szolgál.

Az MRP Szervezet ügyeinek intézését és képviselését az ügyvezető látja el. Az ügyvezető önállóan jogosult az MRP Szervezet képviselésére. Az ügyvezetőt a legfőbb szerv nevezi ki és hívja vissza. Az ügyvezető utasítást az Alapítótól vagy a résztvevőktől nem fogadhat el.

2016. augusztus 23-án a Társaság 1 533 636 darab saját részvényt adott át a megalapított MRP Szervezet részére, melyből az 25 764 darabot értékesített a program résztvevői számának felülvizsgálatát követően. Az MRP Szervezet teljeskörűen konszolidálásra került 2016. december 31-én, mivel ezt a Társaság ellenőrzi.

2016-ban 493 millió forint költség került elszámolásra a saját részvények megvásárlásával kapcsolatban.

25 EGYÉB MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK

millió Ft	2015. december 31-én végződött években	2016.
Távközlési adó..... (a)	25 223	24 260
Közműadó (b)	7 649	7 265
Bérleti és lízingdíjak	15 820	17 625
Marketing költségek.....	13 298	12 628
Energia költségek	8 956	9 459
Egyéb szolgáltatások költsége (c)	49 395	54 056
Egyéb működési költségek	11 034	11 113
	<u>131 375</u>	<u>136 406</u>

(a) Távközlési adó

A távközlési adó 2012. július 1-jei hatállyal a vezetékes és mobil hang-, illetve a mobil SMS/MMS szolgáltatásokra került bevezetésre Magyarországon. Az adó mértéke vezetékes és mobil telefonhasználat esetén 2 Ft/perc, illetve 2 Ft/SMS/MMS magánszemély előfizető előfizetéséhez kapcsolódó hívószám esetében, nem magánszemély előfizető előfizetéséhez kapcsolódóan 3 Ft/perc, illetve 3 Ft/SMS/MMS. Az adó maximuma 700 illetve 5000 Ft/hó magán-, illetve nem magánszemély előfizető előfizetéséhez kapcsolódó hívószám esetében.

(b) Közműadó

2012-ben a magyar Országgyűlés elfogadta a közművezetékek adójáról szóló törvényt 2013. január 1-jei hatállyal. Az adó alanya a közművezeték tulajdonosa, aki a villamosenergia, hírközlési, földgáz-, hő-, víz- és szennyvíz szolgáltatások ellátását lehetővé tévő vezetékeinek nyomvonala után 125 Ft/m adó fizetésére kötelezett. A hírközlési vezetékek esetében az adó mértéke függ a vezetékek hosszától: az első 170 000 méter vezetékre az adó összege a 125 Ft/m 20%-a, a 170 000 és 250 000 méter közötti hosszra az adó mértéke a 125 Ft/m 40%-a, a 250 000 és 300 000 méter közötti hosszra az adó mértéke a 125 Ft/m 80%-a, 300 000 méter felett pedig az adó teljes összegét meg kell fizetni.

(c) Könyvvizsgálói költségek az Egyéb szolgáltatások költsége sorból

Az Egyéb szolgáltatások költsége többek közt tartalmazza a Csoport tagvállalatainak az egyedi és a konszolidált beszámolók könyvvizsgálataival valamint egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos PricewaterhouseCoopers (PwC) díjakat az alábbi összetételben.

millió Ft	2015. december 31-én végződött években	2016.
Beszámolók könyvvizsgálata	403	395
Egyéb, könyvvizsgálattal kapcsolatos díjak	153	160
Egyéb, nem könyvvizsgálattal kapcsolatos díjak	168	121
PwC-nek fizetendő díjak összesen.....	<u>724</u>	<u>676</u>

A Beszámolók könyvvizsgálata sor tartalmazza az összes, a PwC-nek az éves beszámolók könyvvizsgálataért és az egyéb jogi és törvényi kötelezettségekből eredő szolgáltatásokért fizetendő díjat.

Az Egyéb, könyvvizsgálattal kapcsolatos díjak a PwC-nek mint külső könyvvizsgálónak az éves beszámolók könyvvizsgálatán kívül fizetett díjakat tartalmazzák, pl. a negyedéves jelentések felülvizsgálata, a számviteli és jelentési témában nyújtott tanácsadás, amelyeket nem a könyvvizsgálói szolgáltatáshoz sorolunk.

Az Egyéb, nem könyvvizsgálattal kapcsolatos díjak például olyan, a PwC által nyújtott szolgáltatásokat tartalmazznak, mint tanácsadói díjak, illetve konferenciák és tanfolyamok szervezése, amelyeken a Magyar Telekom munkatársai is részt vettek.

26 EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK

millió Ft

	2015. december 31-én végződött években	2016. december 31-én végződött években
Tárgyi eszközök, immateriális javak és értékesítésre kijelölt eszközök értékesítésének eredménye	1 163	4 249
Origo értékesítésének (11.1 megjegyzés) bevétele	-	2 149
Saját hálózat áttelepítéséért kapott bevétel	2 255	1 111
Biztosítási kártérítési bevételek.....	337	302
DT Csoporton belüli szolgáltatások bevétele	1 242	107
Egyéb működési bevételek	1 874	3 072
	<u>6 871</u>	<u>10 990</u>

27 KAMATBEVÉTEL

millió Ft

	2015. december 31-én végződött években	2016. december 31-én végződött években
Követelések és kölcsönök kamatbevétele	791	678
Pénzügyi lízing kamatbevétele	91	38
Céltartalék kamatkomponensének feloldása.....	64	30
Osztalékbevétele	-	14
	<u>946</u>	<u>760</u>

28 KAMATKÖLTSÉG

millió Ft

	2015. december 31-én végződött években	2016. december 31-én végződött években
DT-nek fizetendő kamatköltség.....	16 787	13 890
Egyéb kamatköltség.....	4 026	3 457
Pénzügyi lízing kamatköltsége	1 089	1 185
Céltartalékok kamatköltsége/felkamatolása.....	126	158
ebből aktivált pénzügyi költségek	(244)	(120)
	<u>21 784</u>	<u>18 570</u>

A kamatköltséget nettó módon, az aktivált hitelköltséggel csökkentett értéken mutatjuk ki. Ehhez 2016-ban 3,77% - 4,33%-os rátákat alkalmaztunk (2015-ben 4,17% - 5,17%). A kamatráták számításánál az Egyéb pénzügyi költségeket (29. megjegyzés) is figyelembe vettük.

29 EGYÉB PÉNZÜGYI KÖLTSÉGEK – NETTÓ

millió Ft	2015. december 31-én végződött években	2016. december 31-én végződött években
Díj/jutalék.....	4 484	4 964
Pénzügyi instrumentumok nettó árfolyamvesztése/(nyeresége).....	1 095	(29)
Egyéb nettó árfolyamvesztés.....	809	(18)
Derivatívák értékelésének vesztesége/(nyeresége) kapcsolt féllel szemben.....	5 867	3 882
Derivatívák értékelésének vesztesége/(nyeresége) külső féllel szemben.....	(177)	79
Derivatívák kivezetésének vesztesége/(nyeresége) kapcsolt féllel szemben.....	(5 153)	207
Derivatívák kivezetésének vesztesége/(nyeresége) külső féllel szemben.....	413	(80)
Értékesíthető pénzügyi instrumentumok kivezetésének eredménye (átsorolás Egyéb átfogó eredményből).....	-	-
	<u>7 338</u>	<u>9 005</u>

30 TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉS IMMATERIÁLIS JAVAK BESZERZÉSE

Az alábbi táblázatban a tárgyi eszközök és immateriális javak beruházásait a beszerzésükre fordított összeggel egyeztetjük. Az aktivált hitelkamatot a tárgyi eszközök és immateriális javak beruházásai tartalmazzák.

millió Ft	2015. december 31-én végződött években	2016. december 31-én végződött években
Beruházás tárgyi eszközökbe (12. megjegyzés).....	78 809	72 182
Beruházás immateriális javakba (13. megjegyzés).....	31 038	41 073
Beruházás tárgyi eszközökbe és immateriális javakba.....	<u>109 847</u>	<u>113 255</u>
Eszközhöz kapcsolódó kapott előleg..... (a)	-	(5 104)
Aktivált lízingek..... (b)	(4 064)	(1 459)
Beruházási szállítói kötelezettségek változása..... (c)	(8 928)	3 216
Tárgyi eszközök és immateriális javak beszerzésére fordított összeg.....	<u>96 855</u>	<u>109 908</u>

(a) Eszközhöz kapcsolódó kapott előleg

A Magyar Telekom 2016-ban Csoport szinten 12,2 milliárd forintnyi európai uniós forrást nyert el. (Részletek a 20.1 (a) megjegyzésben.) A támogatásra 5,1 milliárd forint előleget kapott, melyből 2016-ban nem volt felhasználás. Mivel az ilyen jellegű támogatás az eszköz eredeti bekerülési értékéből levonásra kerül (2.7 megjegyzés), az összeg csökkenti a tárgyi eszközök és immateriális javak beszerzésére fordított összeget.

(b) Aktivált lízingek

A tárgyi eszközök beruházásai a pénzügyi lízingügyletek miatt nem mindig járnak azonnali kifizetésekkel. A kifizetések a lízing futamideje alatt jelennek meg a cash-flow kimutatás Egyéb pénzügyi kötelezettségek kifizetésére fordított összegek sorában (Pénzügyi tevékenységből származó cash-flow), valamint a Fizetett kamat és egyéb pénzügyi díjak soron (Üzleti tevékenységből származó cash-flow).

(c) Beruházási szállítói kötelezettségek változása

A Beruházási szállítói kötelezettségek változása soron azt a hatást mutatjuk ki, hogy a beruházási szállítók tényleges kiegyenlítése a beruházás megvalósulását követően történik.

31 AKVÍZÍCIÓKÉRT FIZETETT ÖSSZEGEK

millió Ft	2015. december 31-én végződött években	2016.
Kábeltévé üzleti tevékenységek (5.1.1 megjegyzés).....	2 237	128
GTS Hungary (5.1.2 megjegyzés)	14 269	-
Daten-Kontor.....	231	-
Leányvállalatok és üzletágak beszerzésére fordított összeg	16 737	128

A leányvállalatok és üzletágak megvásárlására fordított összeg a tranzakció zárása előtt kifizetett előlegeket, a tranzakció zárásakor kifizetett kezdő vételárat, valamint az akvizíciókat követő években megfizetett további függő vételárak összegét tartalmazza.

32 BEMUTATANDÓ SZEGMENSEK ÉS INFORMÁCIÓ A FÖLDRAJZI TERÜLETEKRŐL

32.1 Bemutatandó szegmensek

A Magyar Telekom új jelentési struktúrát vezetett be 2016 év elejétől annak érdekében, hogy minden vezetői szinten tovább egyszerűsítse a vállalat működését. A Csoport új működési szegmensei MT-Magyarország, Macedónia és Montenegró. Az MT-Magyarország szegmens magába foglalja a korábbi Telekom Magyarország (lakossági, valamint kis- és középvállalati ügyfelek) és T-Systems Magyarországot (nagyvállalati ügyfelek). A macedón és montenegrói szegmensben nem történt változás. A 2015. évi összehasonlító adatokat is közzétettük; ezek minimális szintű becsléseket is tartalmaznak, mivel az új struktúra 2016-ban, a szervezetek egyszerű átcsoportosításával került bevezetésre. Ezeket a számokat soha nem vizsgálta vagy értékelte az MC.

Az MT-Magyarország szegmens Magyarország területén nyújt mobil- és vezetékes távközlési, televíziós, infokommunikációs és rendszerintegrációs szolgáltatást, kiskereskedelmi energiaszolgáltatást lakossági és üzleti ügyfelek millióinak a Telekom és T-Systems márka alatt. A lakossági, valamint kis- és középvállalati ügyfelek kiszolgálása a Telekom márka alatt történik, míg a kiemelt üzleti ügyfeleknek (nagyvállalati és állami szektor) a T-Systems nyújt szolgáltatásokat. Az MT-Magyarország szegmens felelős a nagykereskedelmi mobil- és vezetékes szolgáltatásokért is Magyarország területén, valamint stratégiai, az üzletágakat érintő menedzsment- és támogató funkciót lát el, beleértve a beszerzési, pénzügyi, ingatlan-, számviteli, adó-, jogi, belső ellenőrzési és hasonló megosztott szolgáltatásokat és a Csoport egyéb központi funkcióit. Ezen kívül ez a szegmens felel még a Bulgáriában és Romániában helyi vállalatoknak és távközlési szolgáltatóknak nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatásokért.

A Csoport szintén jelen van a mobil- és vezetékes távközlési szolgáltatások teljes skálájával Macedóniában és Montenegróban, mely két további működési szegmense a Csoportnak.

32.1.1 Az MC-nek rendszeresen szolgáltatott információk

A következő táblázatok azokat a bemutatandó szegmensekre vonatkozó információkat tartalmazzák (a Csoport-számokkal egyeztetve), melyek a Társaság Ügyvezető Bizottsága (MC) számára rendszeresen rendelkezésre állnak. Ezen információk között számos olyan eredménymutató szerepel – például bizonyos „rendkívüli tételek” nélküli EBITDA –, melyeket a teljesítményértékelésnél és az erőforrások allokációjánál vesznek figyelembe. Ezen tételek jellege és nagysága évről évre változik. A vezetőség úgy gondolja, hogy a jelen pénzügyi kimutatásokban alkalmazott értékelési elvekkel és számokkal leginkább összhangban álló szegmensmutatók a Bevétel, az EBITDA és a Capex.

Bevételek
millió Ft

	2015.	2016.
	december 31-én végződött	december 31-én végződött
	években	években
MT-Magyarország összbevétele	572 616	520 994
Ebből MT-Magyarország bevételei a többi szegmenstől	(248)	(292)
MT-Magyarország bevételei külső ügyfelektől	572 368	520 702
Macedónia összbevétele	53 608	53 414
Ebből Macedónia bevételei a többi szegmenstől	(91)	(81)
Macedónia bevételei külső ügyfelektől	53 517	53 333
Montenegró összbevétele	30 500	28 648
Ebből Montenegró bevételei a többi szegmenstől	(41)	(32)
Montenegró bevételei külső ügyfelektől	30 459	28 616
Szegmensek konszolidált összbevétele	656 344	602 651
Értékelési különbségek/kerekítés a szegmensek és a Csoport bevételei között	(2)	-
A Csoport összbevétele	656 342	602 651

Szegmenseredmények (EBITDA)
millió Ft

	2015.	2016.
	december 31-én végződött	december 31-én végződött
	években	években
MT-Magyarország	155 731	168 920
Macedónia	20 811	19 162
Montenegró	10 699	9 439
Szegmens-EBITDA összesen	187 241	197 521
Értékelési különbségek/kerekítés a szegmensek és a Csoport EBITDA között	60	(482)
Csoport-EBITDA	187 301	197 039
Értékcsökkenési leírás és amortizáció.....	(113 784)	(117 476)
Működési eredmény.....	73 517	79 563
Nettó pénzügyi eredmény	(28 176)	(26 815)
Részesedés társult és közös vezetésű vállalatok eredményéből	-	78
Adózás előtti eredmény	45 341	52 826
Nyerésadó	(13 794)	4 397
Adózott eredmény.....	31 547	57 223

Capex (Tárgyi eszközök és immateriális javak beruházásai)

millió Ft

	2015.	2016.
	december 31-én	
MT-Magyarország	93 796	87 391
Macedónia	10 556	10 306
Montenegró	5 249	6 481
Szegmens-Capex összesen.....	109 601	104 178
Mobil licencek beszerzése (13. megjegyzés)	502	9 232
Egyéb értékelési különbségek a szegmensek és a Csoport Capex között	(256)	(155)
A Csoport összes beruházása tárgyi eszközökbe és immateriális javakba.....	109 847	113 255

A mobil licencek beszerzését nem tekintjük a szegmens Capex részének. A Csoport összes beruházása tárgyi eszközökbe és immateriális javakba megegyezik a 12., 13. és 30. megjegyzések „Beruházás” soraival.

32.2 Információ a földrajzi területekről

A lenti táblázat a Csoport külső ügyfelektől származó bevételeit mutatja be országonként, a Csoport számainak meghatározásakor alkalmazott értékelési elvekkel összhangban.

Bevételek

millió Ft

	2015.	2016.
	december 31-én végződött	években
Magyarország	566 584	515 990
Macedónia	53 517	53 333
Montenegró	30 459	28 616
Románia	4 095	2 982
Bulgária	1 687	1 730
A Csoport összbevétele	656 342	602 651

Az alábbi táblázat a Csoport befektetett eszközeit mutatja országonkénti bontásban (beleértve az adott országban lévő működési szegmenshez allokált goodwillt is), összehasonlítva a Csoport összes befektetett eszközével, a Csoport-számok meghatározásakor alkalmazott értékelési elvekkel összhangban.

Befektetett eszközök

millió Ft

	2015.	2016.
	december 31-én	
Magyarország	832 158	815 757
Macedónia	98 689	95 918
Montenegró	38 313	46 939
Bulgária	3 075	3 086
Románia	1 614	1 524
Összesen az Egyéb hosszú lejáratú pénzügyi eszközök és a halasztott adó kivételével	973 849	963 224
Hosszú lejáratú pénzügyi eszközök (8.2 megjegyzés)	22 950	18 254
Halasztottadó-követelés (9.4 megjegyzés)	47	73
A Csoport befektetett eszközei összesen.....	996 846	981 551

33 LÍZINGEK ÉS EGYÉB ELKÖTELEZETTSÉGEK

33.1 Pénzügyi lízing – a Csoport mint lízingbevevő

2015-ben és 2016-ban a pénzügyi lízing kötelezettségek főként olyan épületek eladásához és azok egy részének visszlízingjéhez kapcsolódik, melyek telefonközpontok elhelyezésére szolgálnak. A szerződések jellemzően euróban kötöttek, futamidejük 5–15 év; meghosszabbíthatóak, de vásárlási opciót nem tartalmaznak.

2015. és 2016. december 31-én a visszlízingeléshez kapcsolódó jövőbeni lízingdíj-kötelezettségek az alábbiak szerint alakultak:

millió Ft	2015. december 31-én			2016. december 31-én		
	Jelenérték	Kamatrész	Minimális lízingdíj-kötelezettség	Jelenérték	Kamatrész	Minimális lízingdíj-kötelezettség
1 éven belül	200	795	995	98	786	884
1–5 év között	576	2 628	3 204	582	2 578	3 160
5 éven túl	1 169	1 732	2 901	1 257	1 282	2 539
Összesen	1 945	5 155	7 100	1 937	4 646	6 583

A nem visszlízing jellegű pénzügyi lízingtevékenység 2015-ben és 2016-ban főleg IPTV set-top-boxok járművek és IT-berendezések lízingeléséhez kapcsolódik. A szerződések futamideje jellemzően 2–5 év, részben meghosszabbítási opcióval és jellemzően vásárlási opció nélkül.

Nem visszlízinghez kapcsolódó jövőbeni lízingdíj-kötelezettségek 2015. és 2016. december 31-én az alábbiak szerint alakultak:

millió Ft	2015. december 31-én			2016. december 31-én		
	Jelenérték	Kamatrész	Minimális lízingdíj-kötelezettség	Jelenérték	Kamatrész	Minimális lízingdíj-kötelezettség
1 éven belül	3 655	303	3 958	2 246	331	2 577
1–5 év között	1 994	859	2 853	786	1 038	1 824
5 éven túl	786	580	1 366	853	592	1 445
Összesen	6 435	1 742	8 177	3 885	1 961	5 846

A Csoport nem rendelkezik pénzügyi lízingjeihez kapcsolódó változó bérleti konstrukcióval, és pénzügyi lízingelt eszközeit sem lízingeli tovább másnak.

33.2 Operatív lízing – a Csoport mint lízingbevevő

Az operatív lízinggel kapcsolatos kötelezettségek elsősorban a mobiladótornyok alatti terület bérletével, illetve kisebb részben egyéb épületek, hálózatok és egyéb távközlési eszközök bérletével kapcsolatosak. Az alábbi táblázat a Csoport operatív lízingből származó jövőbeni lízingkötelezettségeit tartalmazza:

millió Ft	2015. december 31-én	2016. december 31-én
1 éven belül	10 478	10 723
1–5 év között	24 717	26 274
5 éven túl	8 449	7 085
Összesen	43 644	44 082

Az operatív lízingkötelezettségek között nagyszámú, egyenként kis összegű lízingszerződés szerepel, amelyek időtartamai különbözőek. Ezek a lízingszerződések 1-től 20 évig terjedő időszakra szólnak, és a legtöbb esetben meghosszabbíthatóak, de vásárlási opciót nem tartalmaznak.

33.3 Pénzügyi lízing – a Csoport mint lízingbeadó

A pénzügyi lízingek főként olyan üzleti ügyfelek rendelkezésére bocsátott eszközöket foglalják magukban, amelyeknél outsourcingszerződés keretében a Csoport a szolgáltató.

A pénzügyi lízinghez kapcsolódó, jövőbeni követelések 2015. és 2016. december 31-én az alábbiak szerint alakultak:

millió Ft	2015. december 31-én			2016. december 31-én		
	Jelenérték	Kamatrész	Minimális lízingdíj-követelés	Jelenérték	Kamatrész	Minimális lízingdíj-követelés
1 éven belül	361	73	434	602	137	739
1-5 év között	871	150	1 021	372	54	426
5 éven túl	264	49	313	222	31	253
Összesen	1 496	272	1 768	1 196	222	1 418

A kamatrész a még nem esedékes jövőbeni pénzügyi bevételt tartalmazza. Az egy éven belül esedékes követelések jelenértéke a mérlegben az Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök soron szerepel, míg az egy éven túli követelések az Egyéb hosszú lejáratú pénzügyi eszközök között kerülnek kimutatásra. A lízingperiódus során elhatárolt pénzügyi bevételt az éves eredményben (Kamatbevételek) számoljuk el.

A nem garantált maradványérték hatása a Csoport eredményére nézve nem jelentős.

33.4 Operatív lízing – a Csoport mint lízingbeadó

A következő táblázat mutatja a Csoportnak a mobiltornyok és alközponti berendezések operatív lízingjéből származó jövőbeni lízingköveteléseit, ahol a Magyar Telekom mint lízingbeadó jelenik meg.

millió Ft	2015.	2016.
	december 31-én	
1 éven belül	1 147	406
1–5 év között	2 102	418
5 éven túl	179	298
Összesen	3 428	1 122

33.5 Tárgyi eszközökre és immateriális javakra vonatkozó beszerzési elkötelezettségek

Az alábbi táblázat a Magyar Telekom tárgyi eszközökre és immateriális javakra vonatkozó szerződéses elkötelezettségeit mutatja. Ezek többsége két éven belül esedékes.

millió Ft	2015.	2016.
	december 31-én	
Tárgyi eszközök	3 767	4 697
Immateriális javak	4 579	5 174
Összesen	8 346	9 871

33.6 Elkötelezettség üzleti tevékenységek vásárlására

A Csoportnak sem 2015., sem 2016. december 31-én nem állt fenn jelentős akvizícióból származó elkötelezettsége.

34 TRANZAKCIÓK KAPCSOLT VÁLLALKOZÁSOKKAL

A kapcsolt vállalkozásokkal szemben fennálló követelésekre nem képeztünk értékvesztést a bemutatott időszakokban.

34.1 A Deutsche Telekom Csoport és a Német Szövetségi Köztársaság

34.1.1 Deutsche Telekom Csoport

A Deutsche Telekom AG a Társaság tényleges (közvetett, végső) többségi tulajdonosa, a részvényekhez kapcsolódó szavazati jogok 59,21%-ával rendelkezik. A Deutsche Telekom Csoportnak számos vezetékes, mobil- és IT-szolgáltató leányvállalata van világszerte, amelyekkel a Magyar Telekom Csoport folyamatos üzleti kapcsolatban áll.

A Deutsche Telekom International Finance (DTIF) a DT Csoport treasuryközpontja, így jellemzően ő nyújt hitelfinanszírozást a DT Csoportnak, beleértve a Magyar Telekomot is.

Az alábbi táblázat a DT Csoporttal kapcsolatos tranzakciókat és egyenlegeket mutatja be:

millió Ft	2015	2016
Bevételek a DT Csoportnak nyújtott szolgáltatásokból	17 242	16 867
DT Csoport által nyújtott szolgáltatások költsége	(11 644)	(11 886)
DT Csoportnak nyújtott támogató szolgáltatások bevétele	1 242	107
Kamatköltség DTIF-nek	(5 825)	(4 449)
Kamatköltség DTAG-nak	(10 962)	(9 441)
Anyavállalatnak fizetett osztalék	-	9 262
DT Csoporttal szembeni követelések	10 592	10 744
DT Csoport vállalataival szembeni szállítói kötelezettségek	(15 766)	(16 156)
DTIF hitelek	(106 798)	(110 919)
DTAG hitelek	(243 249)	(199 300)
DTAG-vel kötött swapügyletek valós értéke – eszköz	6 553	5 268
DTAG-vel kötött swapügyletek valós értéke – kötelezettség	(854)	(3 452)

A Deutsche Telekom 2018. június 30-ig támogatást garantál a Magyar Telekom tervezett finanszírozási igényeinek kielégítésére.

34.1.2 A Német Szövetségi Köztársaság

A Német Szövetségi Köztársaság mind közvetlenül, mind közvetve tulajdonosa a DTAG-nek a jegyzett tőke mintegy 32 százalékával. A közgyűlések átlagos látogatottsága alapján a Német Szövetségi Köztársaság a DTAG közgyűlésein stabil többséget képvisel, így bár kisebbségi részesedéssel rendelkezik, a DTAG mégis függ a Szövetségi Köztársaságtól. Ezért a Szövetségi Köztársaság, a Szövetségi Köztársaság által ellenőrzött, illetve annak jelentős befolyása alatt álló társaságok kapcsolt vállalkozásnak minősülnek a DT és következképp a Magyar Telekom szempontjából is.

A Magyar Telekom és a DTAG üzleti tevékenysége során nem bonyolított egyedileg jelentős ügyletet sem a 2015-ös, sem a 2016-os pénzügyi év során sem a Szövetségi Köztársaság által ellenőrzött, sem a Szövetségi Köztársaság jelentős befolyása alatt álló társasággal.

34.2 Társult és közös vezetésű vállalkozások

A Csoportnak nincs jelentős társult vállalkozása, és a velük bonyolított tranzakciók sem jelentősek.

Az E2 Hungary Zrt. 2015. július 9-e óta a Magyar Telekom közös vezetésű vállalkozása. A társaságnak 2015-ben nem volt jelentős működési tevékenysége; 2016-tól energia-szolgáltatásokat nyújtott üzleti ügyfelek részére.

2016. és 2015. december 31-én a Társaság mérlegében szerepelt egy E2-nek adott előleg, melyet a Társaság és üzleti ügyfelek energiaellátására bocsátott rendelkezésre. Ennek összege 2016-ban 912 millió forint, 2015-ben 3338 millió forint.

34.3 Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok

millió Ft	2015. december 31-én végződött években	2016. december 31-én végződött években
Igazgatósági tagok díjazása	16	16
Felügyelő Bizottsági tagok díjazása	63	63
Igazgatósági tagoknak nyújtott kölcsön	-	-
Felügyelő Bizottsági tagoknak nyújtott kölcsön	4	2

A Felügyelő Bizottsági tagoknak nyújtott kölcsönöket kizárólag a munkavállalói küldöttek, mint munkavállalók kaptak.

34.4 Kulcsvezetők

Kulcsvezetőknek a Társaság Ügyvezető Bizottságának (MC), a Magyar Telekom fő operatív döntéshozó testületének tagjait tekintjük.

A Csoportban felmerült, kulcsvezetőkkel kapcsolatos kompenzációs költségeket (amelyek magukban foglalják a tb-járulékot és a béreket terhelő egyéb adókat) az alábbi táblázat tartalmazza:

millió Ft	2015. december 31-én végződött években	2016. december 31-én végződött években
Bérköltség és egyéb rövid távú személyi jellegű juttatások	1 568	1 727
Munkaviszony megszűnésével kapcsolatos szerződéses költség	-	-
Részvényalapú juttatások (24.1.1 és 24.1.2 megjegyzés)	24	33
	1 592	1 760
Nyugdíj- és egyéb alapokba befizetett összegek (társadalombiztosítási járulékot is beleértve)	349	347

A Csoport nem nyújt hitelt a kulcsvezetőinek.

35 PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK BEMUTATÁSA

35.1 Pénzügyi eszközök és kötelezettségek kategóriái

Az alábbi táblázatok a Csoport pénzügyi eszközei és kötelezettségei 2016. és 2015. december 31-i állományának könyv szerinti, valamint valós értékét mutatják.

A Csoport a valós értékelési elveket olyan valósérték-hierarchiába rendezi, amely az értékelési elvekben használt alapadatok jelentőségét tükrözi. A valósérték-hierarchia alábbi szintjeit különböztetjük meg:

- azonos eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett (nem módosított) árfolyama (1. szint);
- olyan alapadat, mely nem az 1. szinten megjelenő, tőzsdén jegyzett árfolyam, viszont abból közvetlenül vagy közvetve megállapítható (2. szint); és
- olyan alapadat, mely nem piacon megfigyelhető információon alapul (3. szint).

A valósérték-hierarchia szintje a valós értékeléshez szükséges legalacsonyabb szintű alapadat alapján kerül meghatározásra. Egy alapadat jelentőségét annak egészét tekintve, a valós értékelés alapján értékeljük.

Nem volt átsorolás az 1. és 2. szintű besorolású pénzügyi instrumentumok között. A kölcsönök és követelések egészét és a pénzügyi kötelezettségek többségét amortizált bekerülési értéken értékeljük, de ezek valós értékét is bemutatjuk. Ezeknek az eszközöknek és

kötelezettségeknek a valós értéke 3. szintű információk alapján került meghatározásra. Az aktív piacon nem jegyzett pénzügyi instrumentumok valós értéke értékelési technikákkal, jellemzően diszkontált cash flow módszer alkalmazásával kerül meghatározásra. A becsült pénzáramok az adott szerződéseken alapulnak, míg a diszkontrátákat a vonatkozó lejáratok és pénznemek (BUBOR, BIRS, EURIBOR, EUR swap görbék) segítségével határozzuk meg. A pénznemátváltás központi bankok (lehetőleg a Magyar Nemzeti Bank) árfolyamai alapján történik. A Csoport nem rendelkezik olyan valós értéken értékelt eszközzel vagy kötelezettséggel, amelynek valós értéke 3. szintű információk alapján került meghatározásra.

35.1.1 Pénzügyi eszközök – Könyv szerinti és valós érték

2016. december 31.

millió Ft	Könyv szerinti érték				Összesen	Valós érték
	Kölcsönök és követelések	Lejáratig tartandó	Értékesíthető (1. szint)	FVTPL (2. szint)		
Pénzeszközök	10 805	-	-	-	10 805	10 805
Bankbetétek, eredeti lejárat > 3 hónap	950	-	-	-	950	950
Éven belüli vevőkövetelések	146 706	-	-	-	146 706	146 706
Éven túli vevőkövetelések	8 763	-	-	-	8 763	9 316
Dolgozói kölcsönök	5 026	-	-	-	5 026	5 027
Származékos pénzügyi eszközök kapcsolt vállalkozásokkal szemben	-	-	-	5 268	5 268	5 268
Pénzügyi lízingkövetelések	1 196	-	-	-	1 196	1 230
Értékesíthető pénzügyi eszközök	-	-	309	-	309	309
Egyéb rövid lejáratú	1 247	-	-	-	1 247	1 247
Egyéb hosszú lejáratú	599	-	-	-	599	439
Összesen	175 292	-	309	5 268	180 869	181 297

2015. december 31.

millió Ft	Könyv szerinti érték				Összesen	Valós érték
	Kölcsönök és követelések	Lejáratig tartandó	Értékesíthető (1. szint)	FVTPL (2. szint)		
Pénzeszközök	17 558	-	-	-	17 558	17 558
Bankbetétek, eredeti lejárat > 3 hónap	7 982	-	-	-	7 982	7 982
Éven belüli vevőkövetelések	147 080	-	-	-	147 080	147 080
Éven túli vevőkövetelések	10 302	-	-	-	10 302	10 884
Dolgozói kölcsönök	5 041	-	-	-	5 041	5 613
Származékos pénzügyi eszközök kapcsolt vállalkozásokkal szemben	-	-	-	6 553	6 553	6 553
Származékos pénzügyi eszközök külső féllel szemben	-	-	-	79	79	79
Pénzügyi lízingkövetelések	1 494	-	-	-	1 494	1 582
Értékesíthető pénzügyi eszközök	-	-	278	-	278	278
Egyéb rövid lejáratú	1 531	-	-	-	1 531	1 531
Egyéb hosszú lejáratú	742	-	-	-	742	994
Összesen	191 730	-	278	6 632	198 640	200 134

A kölcsönök és követelések amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre, míg az értékesíthető pénzügyi eszközök és a kereskedési céllal tartott eszközök valós értéken vannak nyilvántartva.

A FVTPL eszközök a derivatív pénzügyi instrumentumokat tartalmazzák, melyek valós értékét a diszkontált cashflow módszerrel állapítjuk meg. A kalkulációt a Magyar Telekom pénzügyi hozamgörbék, bázis swap pontok, és a jelentendő időszak utolsó napján, a Reuters adatbázisában közzétett azonnali árfolyamok alapján készítette. A várható jövőbeli pénzáramok jelenértékét pénzügyi hozamgörbék, bázis swap pontok segítségével a fordulónapra diszkontáltuk, majd azonnali árfolyamon átváltottuk forintra. A követelés és a kötelezettség forintosított jelenértéke közti különbséget számoljuk el követelésként vagy kötelezettséggént.

A rövid lejáratú eszközök amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre, könyv szerinti értékük megközelíti a valós értéküket.

Az értékesíthető pénzügyi eszközök nem jelentős részvénybefektetéseket tartalmaznak, amelyek valós értéken vannak nyilvántartva, a macedón tőzsdén jegyzett aktuális árfolyamon.

35.1.2 Pénzügyi kötelezettségek – Könyv szerinti és valós érték

2016. december 31.	Könyv szerinti érték		Összesen	Valós érték
millió Ft	Amortizált bekerülési értéken	FVTPL (2. szint)		
Pénzügyi kötelezettségek kapcsolt vállalkozásokkal szemben.....	316 316	3 452	319 768	348 490
Banki hitelek	11 501	-	11 501	11 501
Kötelezettségek szállítók felé.....	136 623	-	136 623	136 623
Ingatlan csereügyletből származó kötelezettség.....	952	-	952	952
Frekvenciadíj-kötelezettség.....	48 490	-	48 490	53 051
Pénzügyi lízingkötelezettség.....	5 822	-	5 822	9 305
Vevői túlfizetések	1 180	-	1 180	1 180
Egyéb rövid lejáratú.....	3 348	-	3 348	3 348
Egyéb hosszú lejáratú	1 405	-	1 405	1 452
Összesen	525 637	3 452	529 089	565 902

2015. december 31.

millió Ft	Könyv szerinti érték		Összesen	Valós érték
	Amortizált bekerülési értéken	FVTPL (2. szint)		
Pénzügyi kötelezettségek kapcsolt vállalkozásokkal szemben.....	356 140	854	356 994	362 782
Banki hitelek.....	13 070	-	13 070	13 072
Kötelezettségek szállítók felé.....	140 182	-	140 182	140 182
Ingatlan csereügyletből származó kötelezettség.....	1 863	-	1 863	1 917
Frekvenciadíj-kötelezettség.....	51 378	-	51 378	53 758
Pénzügyi lízingkötelezettség.....	8 380	-	8 380	7 815
Vevői túlfizetések.....	1 329	-	1 329	1 329
Egyéb rövid lejáratú.....	3 877	-	3 877	3 877
Egyéb hosszú lejáratú.....	1 112	-	1 112	1 188
Összesen.....	577 331	854	578 185	585 920

A származékos pénzügyi kötelezettségek valós értéken vannak a mérlegben, míg az összes egyéb pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéken kerül értékelésre.

A pénzügyi kötelezettségek valós értékéről további információk a 16. és 17. megjegyzésben is találhatóak.

A rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre, könyv szerinti értékük megközelíti a valós értéküket.

A FVTPL kötelezettségek közé a derivatív pénzügyi instrumentumokat soroljuk, melyek valós értékét a FVTPL eszközökhöz hasonlóan, a 35.1.1 megjegyzésben leírt módon határozzuk meg.

35.2 A pénzügyi instrumentumok kategóriák szerinti nettó nyeresége/vesztesége

Az alábbi táblázatok mutatják be a pénzügyi instrumentumok kategóriák szerinti 2016. és 2015. évi nettó nyereségét/veszteségét.

2016 millió Ft	Kamat	Értékelés alapján			Kivezetés miatt	Fizetett díjak	Nettó nyereség/ (veszteség)
		Valós értéken	Pénznem- átváltás	Értékvesztés miatti veszteség			
Értékesíthető pénzügyi eszközök (1. szint)	-	64	-	-	-	-	64
FVTPL pénzügyi instrumentumok (2. szint)	-	(3 961)	-	-	(127)	-	(4 088)
Kölcsönök és követelések	678	-	(536)	(8 508)	-	(4 824)	(13 190)
Pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken	(17 304)	-	565	-	-	(96)	(16 835)
Pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége	(16 626)	(3 897)	29	(8 508)	(127)	(4 920)	(34 049)

2015 millió Ft	Kamat	Értékelés alapján			Kivezetés miatt	Fizetett díjak	Nettó nyereség/ (veszteség)
		Valós értéken	Pénznem- átváltás	Értékvesztés miatti veszteség			
Értékesíthető pénzügyi eszközök (1. szint)	-	44	-	-	-	-	44
FVTPL pénzügyi instrumentumok (2. szint)	-	(5 690)	-	-	4 740	-	(950)
Kölcsönök és követelések	791	-	415	(9 537)	-	(4 401)	(12 732)
Pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken	(20 737)	-	(1 510)	-	-	(49)	(22 296)
Pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége	(19 946)	(5 646)	(1 095)	(9 537)	4 740	(4 450)	(35 934)

A fenti táblázatok az összegeket aktivált hitelköltségek nélkül mutatják (lásd 28. megjegyzést).

A kölcsönök és követelések esetében az értékvesztés miatti veszteség minden, a vevők fizetéseképtelenségével kapcsolatban felmerült és várhatóan felmerülő költséget tartalmaz. A leírást, illetve faktoralást megelőzően a követelésekre azok megtérülő értékéig értékvesztést számolunk el egy követelés-értékvesztési számla beiktatásával, aminek eredményeképp az adott követelésleírás vagy faktoralás nem jár kivezetés miatti nyereséggel vagy veszteséggel.

35.3 Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek nettósítása

Minden a Csoport és partnerei (jellemzően roaming és összekapcsolási partnerek) között fennálló kikényszeríthető nettósítási keretszerződésből eredő pénzügyi eszköz és pénzügyi kötelezettség esetében lehetőség van az adott vevőkövetelésnél vagy szállítói kötelezettségnél nettó kiegyenlítésre.

Az alábbi követelések és szállítói tartozások esnek nettósítási szerződések hatálya alá, és kerültek a mérlegben nettó módon bemutatásra.

millió Ft	2015. december 31-én		2016. december 31-én	
	Követelések	Kötelezettségek szállítók felé	Követelések	Kötelezettségek szállítók felé
Az elismert pénzügyi instrumentumok bruttó összege	166 508	143 928	160 926	139 904
Pénzügyi instrumentumok bruttó összegének nettózása	(3 746)	(3 746)	(3 281)	(3 281)
A mérlegben kimutatott elismert pénzügyi instrumentumok nettózott összege	162 762	140 182	157 645	136 623

35.4 Egyéb információk a pénzügyi instrumentumokról

A Magyar Telekom ki van téve annak a kockázatnak, hogy 2016. december 31-i névértéken 10,2 milliárd Ft (2015-ben: 11,3 milliárd forint) garanciát hívjanak le tőle. Ezeket a garanciákat bankok adták a Magyar Telekom nevében a Csoport bizonyos szerződéses kötelezettségeinek biztosítékeként. A Csoport eddig eleget tett szerződéses kötelezettségeinek, valamint ezt tervezi a jövőre nézve is. Következésképp nem került sor ilyen jellegű jelentős garanciák lehívására sem 2016-ban, sem 2015-ben, és várhatóan a jövőben sem fog erre sor kerülni.

A pénzügyi eszközök vagy kötelezettségek között nem történt átsorolás másik pénzügyi instrumentum kategóriába.

Nem történt olyan pénzügyi eszközátadás, amely ne felelt volna meg a kivezetés feltételének.

A Csoportnak nem voltak többszörösen beágyazott származékos termékeket tartalmazó, összetett pénzügyi instrumentumai.

36 FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

36.1 Függő követelések

Függő követelés alatt olyan lehetséges eszközt értünk, amely múltbeli események következménye, de amelynek létezése még bizonytalan, nem a Csoport irányítása alatt álló jövőbeli eseményektől függ. Ezek az eszközök nem jelennek meg a mérlegben.

A Csoportnak nincsenek olyan függő követelései, amelyeknél a gazdasági hasznossággal járó javak beáramlása valószínű és jelentős lenne.

36.2 Függő kötelezettségek

Az alábbiakban a Csoport legjelentősebb függő kötelezettségeit mutatjuk be. Ezekre az ügyletekre nem számoltunk el céltartalékot, mert a menedzsment nem tartja valószínűnek, hogy jelentős kifizetésekre kerülne sor ezekkel kapcsolatban, vagy a kötelezettség összege megfelelő megbízhatósággal nem becsülhető.

36.2.1 Magyarország

36.2.1.1 Garanciák

A Magyar Telekom Nyrt. ki van téve annak a kockázatnak, hogy garanciát hívjanak le tőle. Erről bővebben lásd a 35.4 megjegyzést.

37 KONCESSZIÓS ÉS KÖZCÉLÚ SZOLGÁLTATÁSOK ÉS ENGEDÉLYEK

A Magyar Telekom elsődleges üzleti tevékenysége a vezetékes- és mobilszolgáltatás-nyújtás Magyarországon, Macedóniában és Montenegróban. Ezen szolgáltatások nagyrészt az említett országok törvényei és jogszabályai által szabályozottak. A szolgáltatások legtöbb esetben engedélyhez vagy koncesszióhoz kötöttek, amelyhez jellemzően egy egyszeri díj, továbbá éves díjak kapcsolódnak.

Ezen szolgáltatások szabályozásának főbb jellemzőit az alábbiakban ismertetjük.

37.1 Magyarországi mobiltávközlési szolgáltatás

A Magyar Telekom Nyrt. Magyarország piacvezető vezetékes távközlési szolgáltatója. Az új közösségi szabályozás (NRF) implementálása során megtörtént az Elektronikus Hírközlési törvény (Eht.) módosítása, mely 2011. augusztus 3-án lépett hatályba. A legfőbb felügyelő testület a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH), amely felelős a másodrendű jogszabály- és végrehajtási rendeletalkotásért.

2012 júniusában a magyar Országgyűlés elfogadta az Eht. módosítását, mely kibővítette az NMHH hatáskörét és feladatait. A módosítás értelmében minden spektrummal kapcsolatos ügy az NMHH-hoz került, ideértve a koncessziós szerződéseket és a nem polgári célú frekvenciagazdálkodást is.

2004. december 7-én a Társaság megszerezte bizonyos frekvencia blokkok kizárólagos használati jogát IMT-2000/UMTS mobil távközlési rendszerek (3G rendszer) kiépítése és üzemeltetése céljából. A frekvencia használati jog időtartama 15 év (2019. december 7-i lejárattal), további 7,5 éves meghosszabbítási lehetőséggel.

A Társaság 2009. április 30-án elnyerte a frekvenciahasználati jogosultságot a 26 GHz-es sáv egyik blokkjára („D”). 2016-ban a Társaság megvásárolta a GTS számára kijelölt 2 db blokkot. 2016. november 1-től az NMHH hatályos frekvenciakijelölési határozata alapján a Magyar Telekom a 26 GHz-es sávban 6 alapblokkal rendelkezik (2 x 28 MHz mindegyik).

A Társaság 2011 decemberében jelentkezést adott be az NMHH-hoz a 900 MHz-es frekvenciasávon nyújtható mobil távközlési szolgáltatáshoz kapcsolódó frekvenciahasználati jogosultság tárgyában kiírt, szabad spektrumra vonatkozó árverésre. A meghirdetett spektrum technológia-semleges használatú fel. A Hatóság 2012. január 30-án kézbesítette a Társaság részére az árverést lezáró elsőfokú határozatát. A Társaság az árverésen 2 db, egyenként 1 MHz szélességű duplex frekvenciablokk frekvenciahasználati jogosultságát nyerte el 15 évre.

2013. szeptember 6-án a Magyar Telekom és az NMHH elnöke aláírta a 900 MHz-es és az 1800 MHz-es sávok használatára vonatkozó Hatósági Szerződés módosításáról szóló megállapodást. A módosítás fő rendelkezései:

- A Magyar Telekom 1800 MHz-es frekvenciasávban 2014. október 7-éig fennálló frekvenciahasználati jogosultsága, illetve a 900 MHz-es frekvenciasávban 2016. május 4-éig fennálló frekvenciahasználati jogosultsága 2022. áprilisig meghosszabbításra, illetve harmonizálásra került.
- A Magyar Telekom által 2012-ben elnyert 900 MHz-es frekvenciasávú 2 db 1 MHz-es duplex frekvenciablokk vonatkozásában a Magyar Telekom szintén 2022. áprilisig rendelkezik majd frekvenciahasználati jogosultsággal. Így a Magyar Telekom jelenleg a 900 MHz-es frekvenciasávban összesen 10 MHz duplex frekvenciablokk, az 1800 MHz-es frekvenciasávban összesen 15 MHz duplex frekvenciablokk használatára jogosult.
- A 900/1800 MHz-es sávú frekvenciahasználati jogosultságok hosszabbításának és harmonizációjának egyszeri díja 38 milliárd Ft. Tekintettel a 2012-ben elnyert frekvenciablokkok használatának az eredeti 2027-ben történő lejárattal helyett 2022-ben történő megszűnésére, a Magyar Telekomot a fent említett összegből összesen 34 milliárd Ft fizetési kötelezettség terhelte.

Az NMHH 2014. május 22-én közzétette a „Szélessávú szolgáltatásokhoz kapcsolódó frekvenciahasználati jogosultságok tárgyában kiírt pályázati dokumentációt” A pályázatban a 800 MHz / 900 MHz / 1800 MHz / 2600 MHz és 26 GHz frekvenciasávok blokkjai szerepeltek.

2014. szeptember 29-én az NMHH közzétette a pályázat eredményeit, mely szerint a Magyar Telekom összesen 58 650 millió Ft értékben megnyerte az alábbi frekvenciákat:

- 2 x 10 MHz a 800 MHz,
- 2 x 2 MHz a 900 MHz,
- 2 x 30 MHz a 2600 MHz és.
- 2 x 10 MHz az 1800-as frekvenciasávban.

2014. október 15-én a Magyar Telekom és az NMHH aláírta a 800MHz, 900 MHz és 1800 MHz frekvenciasávokról szóló Hatósági Szerződést, amely az aláírás napján hatályba lépett. Az új sávokra vonatkozó frekvencia és rádió engedély 2014. október 17-én került kibocsátásra a Magyar Telekom részére.

A legutóbbi pályázat eredményeként a Magyar Telekom 2029. június 15-ig szerzett frekvenciahasználati jogot a fenti spektrumokra. A Hatósági Szerződés – az abban foglalt követelmények teljesülése esetén - további 5 évvel meghosszabbítható.

A Társaság a számhordozásról szóló jogszabály hatálya alá esik 2004 óta, mely kötelezettség azonban kizárólag más mobil szolgáltatók viszonylatában áll fenn. A Társaság a mobil nagykereskedelmi hívásvégződtetés szolgáltatás piacán (régi M7 új M2 piac) JPE szolgáltatónak lett minősítve, és jelenleg szabályozási kötelezettségeknek kell megfelelnie a hálózatába irányuló hanghívások végződtetési díja (MTR) tekintetében. Az NMHH 2011. augusztus végén meghozta új, harmadik piacelemzési határozatát. A mobil-hangpiacon a nagykereskedelmi árakat a három szolgáltatónak - 3 lépcsőben - egységesen 40%-kal kellett csökkenteniük. A legutóbbi mobilpiaci határozat 2015. március 16-án került publikálásra az újként - ún. tiszta Bottom-Up Long Run Incremental Costing model révén (BU-LRIC) - meghatározott MTR 1,71 HUF/perc nettó költség alapú díjjal.

2007. június 30. óta EU rendelet szabályozza a nemzetközi roaming tarifákat – mind nagykereskedelmi, mind kiskereskedelmi ügyfelek viszonylatában – ársapka rendszer alapon. A rendelet csúszó díjsökkentést írt elő, ami a következő évekre további éves nagykereskedelmi és kiskereskedelmi díjsökkentést tesz kötelezővé (EU Roaming Regulation I.).

2009. júliustól az EU szabályozott díjakat vezetett be az SMS és adat-roaming szolgáltatások vonatkozásában, hasonlóan a beszédcélú roaming szolgáltatás szabályozásához (EU Roaming Regulation II.).

Ezt követően az EU (Bizottsága) 2012. július 1-én tovább bővítette az EU roaming szabályozást, új szabályozási elemmel: a szabályozott roaming szolgáltatások elkülönített értékesítésének előírásával. Ennek eredményeként a Magyar Telekomnak meg kellett teremtenie a technikai lehetőségét egy Alternatív Roaming Szolgáltató hosztolásának és engedélyeznie kell, hogy ügyfelei az EU területén az adott külföldi EU tagállam mobil szolgáltatójának ún. Local Break-out megoldását használják 2014. július 1-től (EU Roaming Regulation III.).

Az EU roaming következő szabályozási lépcsőjét 2015. október 27-án szavazta meg az Európai Parlament. Ezen szabályozás értelmében az európai MNO-k kötelesek "Roam Like At Home Plus Surcharge" modellt ajánlani 2016. április 30-tól, továbbá egy "Full Roam Like At Home With Fair Use Policy Possibility" modellt 2017. június 15-től. A Fair Use Policy implementálása szintén opcionális (EU Roaming szabályozás IV.). Ezek eredményeként az európai kiskereskedelmi roaming hang, SMS és adat árszintek a honos – nemzeti – díjszinthez lesznek közel.

A 2017. június 15-i roaming szabályozás bevezethetőségét biztosító a Bizottság (EU) 2016/2286 végrehajtási rendelete 2016. december 17-én került publikálásra, 2017. január 6-án lépett hatályba. A végrehajtási rendelet tartalmazza a méltányos használatra vonatkozó feltételek alkalmazására és a kiskereskedelmi barangolási többletdíjak eltörlése fenntarthatóságának értékelési módszertanára, valamint a barangolásszolgáltatók által az értékelés céljából benyújtandó kérelemre vonatkozó részletes szabályokat.

37.2 Magyarországi vezetékes távközlési szolgáltatások

Az egyetemes szolgáltatások olyan alapvető hírközlési szolgáltatások (helyhez kötött telefonhálózathoz való hozzáférés, nyilvános állomások, országos belföldi tudakozó, előfizetői névjegyzék), melyek minden felhasználó számára megfizethető ár ellenében hozzáférhetők. Az NMHH közzétette az egyetemes szolgáltatás műszaki és minőségi követelményeiről továbbá az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó ajánlati folyamat részleteiről szóló rendeletét. A hatályos szabályozásnak megfelelően az NMHH 2013. november 4-én közzétett ajánlati felhívását az egyetemes szolgáltatás önkéntes vállalására vonatkozóan. A Társaság ajánlatot nyújtott be helyhez kötött telefonhálózathoz való hozzáférési és országos belföldi tudakozó szolgáltatások tárgyában. Az NMHH döntése alapján az MT egyetemes szolgáltatónak minősül nyilvános állomások (hatálybalépés: 2014. június 1.); helyhez kötött telefonhálózathoz való hozzáférés (hatálybalépés: 2014. július 1.) valamint előfizetői névjegyzék (hatálybalépés: 2014. augusztus 1.) területén.

Az elektronikus hírközlési szolgáltatások területén a Társaság jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak (JPE) minősül a szabályozott piacokon. Az EU releváns piacokról szóló második ajánlásának előírása szerint a jelenlegi releváns piacokba tartoznak a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi telefon és szélessávú szolgáltatások.

A Magyar Telekom Magyarország elsőszámú vezetékes szélessávú nagykereskedelmi szolgáltatója és egyike a vezető szolgáltatóknak a kiskereskedelmi piacon. Az érvényben lévő piachatózat értelmében minden kiskereskedelmi terméknek a nagykereskedelmi termék

alapján/felhasználásával a versenytársak által „reprodukálhatónak” kell lenni. Ebből kifolyólag a teljes kiskereskedelmi portfóliónak ki kell alakítani a nagykereskedelmi megfelelőjét, amit meg kell feleltetni az NMHH által előírt árazási szabályoknak (retail minus módszertan). A nagykereskedelmi vezetékes szélessávú szolgáltatásokra vonatkozó ármaximum valamint a retail minus (RM) értékek a mindenkor hatályos RM NMHH határozatban kerülnek meghatározásra. A jelenlegi – az RM23-as időszakra vonatkozó - NMHH ármegállapító határozathozatali eljárás lezárult, az új árak 2016. október 1-én léptek hatályba. Emellett a Társaság kötelezett az egyenlő elbánás elvének a betartására, melynek értelmében a nagykereskedelmi szolgáltatások vonatkozásában azonos feltételeket kell biztosítani a versenytársaknak, azonos körülmények között. Feltételezésünk szerint a retail minus módszertan módosításra kerül a következő piaci határozattal és egy új BU-LRIC+ modell lesz használatos a szabályozott nagykereskedelmi fix szélessávú piacon 2017 Q2-től.

Továbbá a JPE szolgáltatók kötelesek referencia ajánlatot kidolgozni a passzív fizikai infrastruktúra átengedésre (RUO) és a szolgáltatás nyújtására, amennyiben ilyen irányú igény jelentkezik más távközlési szolgáltatótól. Az egyes JPE szolgáltatók referencia ajánlatait az NMHH előzetesen jóváhagyja. Jelenleg ezen szolgáltatások árazását költségáron kell kialakítani és számításukat a hosszú távú inkrementális költség (TD-LRIC) módszertan alapján kell végezni. Várhatóan a következő 3a és 3b piacelemzés során – a RUO alapszolgáltatásainak - díjai az NMHH tanácsadója által felépített BU-LRIC+ modellből kerülnek meghatározásra. A Magyar Telekom továbbra is JPE szolgáltató marad ezeken a piacokon és kötelezett lesz a következő MARUO benyújtására 2017 Q2 során, melynek jóváhagyása 2017 Q2-Q3-ban várható.

A negyedik körös piacelemzési eljárás eredményeként az NMHH 2013-ban közzétette a vezetékes hívásindítási és a hívásvégződtetési piacokon (M2, M3) hozott új piacelemzési határozatokat. A főbb változások a következők: a kötelezettségek kiterjesztésre kerültek az összes - szám szerint 124 - telefonszolgáltatóra, a hívásvégződtetési díj a korábbi évek gyakorlatával szemben szimmetrikusan az összes szolgáltatóra egységesen került meghatározásra. Jelentős változás továbbá, hogy a hívásindítás és a hívásvégződtetés díját a Hatóság TD-LRIC+ helyett pure BU-LRIC módszertannal állapította meg.

A JPE szolgáltatók kötelesek az alkalmazandó díjakat is magában foglaló referencia összekapcsolási ajánlatot (RIO) kidolgozni, és a szolgáltatást a referencia ajánlat szerint biztosítani amennyiben ilyen irányú igény jelentkezik más távközlési szolgáltató részéről. A hívásvégződtetés díja mindegyik JPE szolgáltató tekintetében 2014. január 1-től módosult, az új MARIO illetve a híváskezdeményezési és kiegészítő összekapcsolási szolgáltatás díjak 2014. szeptember 1-én léptek hatályba.

A JPE szolgáltatók kötelesek a szolgáltató választás lehetőségét biztosítani saját előfizetőik számára.

A vezetékes hírközlési szolgáltatók a törvény alapján 2004. január 1-től kötelesek számhordozást biztosítani hálózataikban.

37.3 Energiaszolgáltatás Magyarországon

A Magyar Telekom Nyrt. 2010 májusában kezdte meg energia piaci működését villamos energia és földgáz kereskedelmi engedélyesként.

A Magyar Telekom energia kereskedelmi tevékenységéhez kapcsolódó bevételeit energia (fogyasztási) díjak, rendszerhasználati díjak, valamint egyéb – elsősorban pénzeszköz típusú – díjtételek alkotják. Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetében a Magyar Telekom által alkalmazott energia díjak a Nemzeti Fejlesztési Miniszter rendeletében szabályozott egyetemes szolgáltatási díjakon alapulnak.

A Magyar Telekom úgy döntött, hogy 2015. július 31-i hatállyal kilép a gáz-piac lakossági szegmenségből, követve az energiapiaci környezetben bekövetkező változásokat. 2016. október 1-től a Magyar Telekom közbeszerzési gázpiacon is befejezte működését. Mivel a gázszolgáltatás vállalati üzletága kiszervezésre került az E2 Hungary Zrt-be – a közös vállalat tulajdonosa a Magyar Telekom Nyrt. és a MET Holding AG - amely a magyar gáz- és energiapiac üzleti és közbeszerzési szegmensében működik – a földgáz-szolgáltatási tevékenységét teljesen beszüntette a Magyar Telekom.

A gáz üzletágból való kilépés nincs hatással a lakossági villamos energiaszolgáltatásra, amelyet a Magyar Telekom továbbra is biztosít. Azonban, akárcsak a lakossági gázszolgáltatás esetén, a Magyar Telekom továbbra is szemmel tartja, hogy a piaci környezet alakulásának hatását a működésére, hogy ha szükségessé válik, képes legyen ezekre megfelelően reagálni.

A tulajdonosok szándékaival összhangban, a Magyar Telekom átadta a teljes üzleti energiakereskedelmi tevékenységét az E2 Hungary Zrt-nek, és a továbbiakban vegyesvállalatán keresztül szolgálja ki ezen ügyfeleit.

37.4 Macedón mobiltávközlési szolgáltatások

A Makedonski Telekom AD Skopje (MKT, korábban T-Mobile MK) tevékenysége révén a Csoport a macedón mobil távközlési piacon is jelen van. A macedón távközlési szektort elsődlegesen a 2014 márciusában hatályba lépett elektronikus hírközlési törvény (EKT), másodlagosan további szektor specifikus rendeletek szabályozzák.

2008. szeptember 5-én az AEC (a Hatóság) hivatalból értesítette a T-Mobile MK-t, hogy koncessziós szerződésében mely hírközlési hálózatok és szolgáltatások kerültek kiosztásra és megjelölésre. A T-Mobile GSM 900 sávú, 25 MHz szélességű rádiófrekvencia engedélye az

elektronikus hírközlési törvényben szabályozott módon került kiállításra, 2018. szeptember 5-ig terjedő érvényességgel. A rádióengedély a hírközlési törvény értelmében és szerint a lejáratot követően további 20 évvel meghosszabbítható. A szabályozásokban bekövetkezett változások értelmében a 900 MHz sáv technológiai semlegessé vált, így abban akár UMTS technológia is használható. A T-Mobile kérésére rádiófrekvencia-engedélyt úgy módosították, hogy az a GSM és az UMTS technológiára egyaránt kiterjedjen.

A nagykereskedelmi piac (Hívásvégződtetési szolgáltatások a nyilvános mobilkommunikációs hálózatokban) elemzését követően az AEC 2007-ben határozatában a T-Mobile-t jelentős piaci erejű szolgáltatónak (JPE) nyilvánította. Az AEC az érintett piacot rendszeresen felülvizsgálja és a szükséges szabályozási változtatásokat mind az árazás, mind a piaci szereplők viszonylatában megteszi.

Az UMTS engedélyek 2008-ban kerültek kiadásra 10 éves érvényességgel, mely licencek további 20 évvel meghosszabbíthatóak.

2010-ben az T-Mobile-t JPE-nek nyilvánították az „Elérés és híváskezdeményezés publikus mobilkommunikációs hálózaton” nagykereskedelmi piacon is. Az AEC döntése alapján 2010-ben a T-Mobile közzétette a következő szabályozott szolgáltatásokat tartalmazó mobil hálózat hozzáférési referencia ajánlatát:

- híváskezdeményezés szolgáltatás nyújtása virtuális mobilszolgáltatók számára (MVNO);
- híváskezdeményezés nemzeti barangolási szolgáltató számára;
- SMS indítás biztosítása MVNO-k számára;
- SMS indítás nemzeti barangolási szolgáltató számára.

Ezen a piacon 2010 óta nem került sor újabb piacelemzésre. A T-Mobile MK hálózatán jelenleg nem szolgált ki sem virtuális mobilszolgáltatót, sem nemzeti barangolási szolgáltatót. A ONE hálózatán kiszolgált virtuális mobil szolgáltató - Albafone - 2013-ban kezdte meg üzleti tevékenységét.

2011-ben az AEC közzétette végleges piachatározatát a nagykereskedelmi (WS) „SMS végződtetés a publikus mobilkommunikációs hálózatokon” piacról, és 2011 májusában mindhárom mobilszolgáltatót JPE-nek minősítette ezen a releváns piacon. Az AEC 2011. júliusában jóváhagyta a szolgáltatók referencia ajánlatait, melyekben az SMS végződtetési ár szimmetrikus mindhárom szolgáltató esetében és megegyezik a szabályozást megelőző díjszinttel.

2014. december 19-én a hírközlési törvény módosítására került sor. Az egyik legfontosabb változás a 75. §-ban található, mely a nemzetközi roaming árakat szabályozza. E paragrafus értelmében az AEC új jogosultsága, hogy Határozatban dönthet egyes, a Macedón Köztársasággal roaming megállapodást kötött, országokból érkező szolgáltatások maximált áráról. A megállapodás alapján a díjazás szimmetrikus, kölcsönös, és nem lehet magasabb, mint az EU roaming szabályozásában foglalt díjszintek. Az EU szabályozásban meghatározott díjszintet egy átmeneti 3 éves időszak alatt érik el a megállapodásban részt vevő országok és szolgáltatóik.

Az AEC igazgatója 2014. december 10-én Határozatot hozott a rádiófrekvencia használat (RF) éves díja kiszámításának pontértékéről. A pontérték 0,8 euró (mintegy 250 forint), ami azt jelenti, hogy a rádiófrekvenciák összes éves díja 2015. január 1-től 20%-al csökkent az előző értékhez képest. Az éves RF díjak számítási módszertana a vonatkozó rendeletben került meghatározásra.

A 2013 augusztusában lefolytatott nyilvános spektrum árverésen a teljes 790-862 MHz sáv valamint a korábban ki nem osztott 1740-1880 MHz sáv került értékesítésre LTE technológia felhasználhatósággal. Mindhárom macedóniai szolgáltató 2x10 MHz frekvenciasávot vásárolt a 800 MHz sávban és 2x15 MHz-t az 1800 MHz sávban. Az egyes engedélyek díja egyszeri 10,3 millió euró (mintegy 3,2 milliárd forint) volt. Az engedélyek 20 évre szólnak, lejáratuk dátumuk 2033. december 1, és a hírközlési törvény rendelkezéseinek megfelelően további 20 évvel meghosszabbíthatók.

2013-ban az AEC elvégezte az SMS végződtetési piac második elemzését, melyet követően a szimmetrikus árakat 75%-kal csökkentette. Az új árak 2014. január 1-jén léptek hatályba.

2013-ban a T-Mobile-t az AEC JPE-nek nyilvánította a „Hívásvégződtetési szolgáltatások a fix helyzetű nyilvános telefonhálózatban” releváns piacon. Az AEC döntését követően a T-Mobile MK módosította referencia ajánlatát.

2014. március 5-én új hírközlési törvény (EKT) lépett hatályba. Az EKT összhangban áll az EU elektronikus kommunikációra vonatkozó 2009-es szabályozói keretrendszerével. A meglévő másodlagos jogszabályi keret harmonizálása az új hírközlési törvénnyel 2014 során megtörtént.

2014 során a T-Mobile saját döntése alapján visszaadott 5 MHz TDD sávot a 2100 MHz sávban, mivel ezen sávrészt 2008-as megszerzése óta nem használta, és ennek használatát a jövőben sem tervezte.

2014 októberében a VIP és a ONE bejelentette macedóniai vállalkozásaik fúzióját, amelyek mobil, vezetékes és audiovizuális tartalomsugárzási szolgáltatásokból állnak. A versenyfelügyeleti hatóság 2015 júliusában az összeolvadást jóváhagyta.

2016 áprilisában a mobil hozzáférésre (MVNO és nemzeti roaming szabályozás) vonatkozó új piaci elemzést követően az AEC döntött az MKT és a one.VIP JPE-vé minősítéséről.

Az AEC által kirótt szabályozási kötelezettségek: one.VIP és a Makedonski Telekom együttes dominanciája. Mindkét szolgáltatóra ugyanazon kötelezettségek kerültek kirovásra:

- kötelezettség alapú mobil hozzáférés biztosítása minden típusú MVNO számára (beleértve a viszonteladói modellt is);
- költség alapú díjkalkuláció teljes MVNO-k számára;
- „retail minus” árazás a viszonteladói modell számára (-35%);
- hozzáférés biztosítása az MMS szolgáltatásokhoz és a technológia semleges mobil adatszolgáltatáshoz (beleértve a 4G hozzáférést is).

2016 júliusában az MKT a szabályozással összhangban új hozzáférési referencia ajánlatot tett közzé a mobil szolgáltatások vonatkozásában.

2016. júliusában megkezdte üzleti tevékenységét a one.VIP hálózatán kiszolgált Lyca mobile MVNO. A Lycamobile teljes MVNO kötelezettségének teljesítését a Versenyhivatal továbbra is hivatalból vizsgálja.

Az AEC 2016-ban elemezte a szolgáltatók hatékony spektrum felhasználását. 2017. márciusától várható a One.VIP 900 és 1800 MHz-es rádiófrekvencia engedélyeinek felülvizsgálata. Az AEC 2017. évi terve szerint a visszavételre kerülő rádiófrekvenciák nyilvános árverésen kerülnek értékesítésre, így lehetőséget adva új MNO és/vagy MVNO piacra lépése számára. A One.VIP továbbra is versenyelőnyt élvez a 800 MHz frekvenciasávban rendelkezésre álló 20 MHz frekvenciahasználati jogosultságával.

37.5 Macedón vezetékes távközlési szolgáltatások

2012 áprilisában az AEC (Hatóság) közzétette öt éves szabályozói stratégiáját (2012-2016). A stratégia fókuszai: a nagy- és kiskereskedelmi szolgáltatások szabályozásának erősítése és elősegítése, a csupasz LRIC bevezetése a vezetékes és a mobil szolgáltatások tekintetében, az új generációs hozzáférési hálózat (NGA) és FTTH (optikai kábelezés a háztartásig) hálózatok NGA ajánlással összhangban történő szabályozása, spektrumsávok újraosztása és átrendezésére 4G szolgáltatások számára.

A kiskereskedelmi szolgáltatások szabályait tartalmazó rendelet módosításával a Hatóság pontosította a vezetékes telefonhálózatok kiskereskedelmi árszabályozási eljárását és a releváns kiskereskedelmi piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók szolgáltatásait. Az ex-ante kiskereskedelmi szabályozás alapja az árprés módszertan kell legyen. Az intézkedések nyomán a MKT néhány kis- és nagykereskedelmi szolgáltatásának ára csökkent. Kiskereskedelmi oldalon az alap üzleti havi előfizetési díj (a lakossági szegmens szintjére) csökkent. Az elmúlt 2 évben, az EU és néhány piacon tapasztalható piaci trend deregularizációját követően elkezdődött: a bérelt vonalak trónk szegmensének deregularizációja, valamint az Ethernet bérelt vonali szolgáltatások szabályozásának elkerülése; a bérelt vonalak (kiskereskedelmi) minimális készlete szabályozásának visszavonása; WLR (Wholesale Line Rental, Nagykereskedelmi Vonalbérlet) szabályozások törlése; a hagyományos vezetékes hang szolgáltatások kiskereskedelmi szabályozásának enyhítése. Az MKT költségalapú árazást alkalmaz a szabályozott nagykereskedelmi szolgáltatások esetében, a LRIC módszer alapján. 2012 augusztusában a Hatóság bemutatta saját kidolgozású bottom-up LRIC modelljét és az abból meghatározásra került eredményeket a közeli bitfolyam, kis- és nagykereskedelmi bérelt vonalak, alépítmények és sötét szálak, valamint a bérelt vonalak minimális készlete vonatkozásában. Ennek eredményeképp 2013. január 15-én a Hatóság döntött a szabályozás által érintett díjak csökkentéséről és jóváhagyta a passzív infrastruktúra hozzáférés feltételeit szabályozó (alépítmények és sötét szál) módosított referenciaajánlatot. Az új díjakat 2013 februárjától kellett alkalmazni. A Hatóság jóváhagyta a nagykereskedelmi digitális bérelt vonal referenciaajánlatokat is. Bevezetésre került a közeli bitfolyam hozzáférés, a bérelt vonalak minimális készlete, ezekhez kapcsolódóan új díjszámítási módszertan (hossz függő). 2012. december 1-jétől a WS (nagykereskedelmi) DLL és a helyi bitstream hozzáférés, 2013. január 1-jétől a bérelt vonali minimális készlet díjai csökkentek.

A Hatóság 2013. január 18-án jóváhagyta a szabályozott alépítmény hozzáférés új díjait, melyeket az AEC a LRIC módszertan alapján határozott meg. A jóváhagyott díjak az MKT által meghatározott díjak felénél is alacsonyabbak.

A fizikai hozzáférésre vonatkozó rendelet 2015 áprilisában módosításra került és 2015 júniusával az MKT hozzáférési referencia ajánlata a rendeletben végrehajtott változtatásokkal összhangba került.

2015 év elején megtörtént az optikai hálózatokhoz való hozzáférés szabályozása, 3-as és 4-es szinten közeli bitfolyam hozzáféréssel (LBA) NGA-n keresztül, valamint 2-es szinten virtuális hurokátengedéssel (VULA). Az MKT saját kisker ügyfelei számára új hozzáférési technológiákat tesz elérhetővé, ennek következtében a kötelezettség alapú nagykereskedelmi hozzáférési szolgáltatások szabályozása is módosításra fog várhatóan kerülni.

Az AEC 2016 működési terve alapján az OTT szolgáltatások további szabályozása várható.

2016-os év közepén az IP összekapcsolási kötelezettség (a PSTN-ből IMS-be történő migrációt követően) meghosszabbításra került legkésőbb 2017-es év közepéig minden Makedonski Telekommal összekapcsolt szolgáltató részére, valamint 2017 év végéig mobil vagy alternatív szolgáltatók közötti összekapcsolások számára. 2017 év elején a vezetékes végződtetési díj (FTR) csökkentése várható, mivel a szolgáltatók MKT felé történő összekapcsolási forgalmo átadása egyetlen földrajzi pontba került összevonásra.

A jóváhagyási folyamat során további változtatásokra került sor (a „top-down LRIC” költségmodell alapján új árakat határoztak meg). Új végződtetési díjak kerültek meghatározásra; csúcsidő és csúcsidőn kívüli díj megkülönböztetése nélkül. Az IP MATERIO változásai 2014. január 1-től léptek hatályba. Regionális és helyi végződtetési díjak az utolsó TDM központok lekapcsolásáig tarthatók fenn.

A szélessávú (8. piac) piac végleges határozata 2014. augusztus 1-jén jelent meg. Az AEC első alkalommal szabályozta az optikai hálózatokon nyújtott szélessávú hozzáférési szolgáltatásokat. A rézhálózatra vonatkozó valamennyi meglévő szabályozás változatlanul hatályos. A szélessávú piacon valamennyi kötelezettség kizárólag az MKT-re vonatkozik, mivel az MKT az egyetlen a szélessávú piacon JPE-ként azonosított szolgáltató.

2014 decemberében kelt határozatában az AEC JPE-ként jelölte meg az MKT-t a 8. piac vonatkozásában.

A 9. és 10. (Bérelt vonali (LL) felhordóhálózati és hozzáférési szegmensek), valamint 8. piac (Nagykereskedelmi szélessáv-bitfolyam hozzáférés) harmadik elemzése 2014 novemberében készült el. Az elemzés eredményeként a 9. és 10. piacon az LL átviteli szegmenseit deregulálták, a 8. piacon pedig szabályozást vezettek be az MKT optikai termékeivel kapcsolatban.

2014 decemberében kelt határozatában az AEC JPE-ként határozta meg az MKT-t a 9. piac vonatkozásában (Bérelt vonali végződtetés a Macedón Köztársaságban).

2014 decemberében az AEC határozatában JPE -nek nyilvánította az MKT-t az 1. piac (Nyilvános telefonhálózat elérése lakossági és üzleti előfizetők számára) vonatkozásában, ideértve valamennyi hálózattípust, függetlenül az alkalmazott technológiától.

2016 márciusában a releváns 3. kiskereskedelmi piac (Bérelt vonalak minimális készlete) deregulációja megtörtént.

A technikai feltételekre és kiépítendő infrastruktúrára vonatkozó rendelet szerint (2014. július 15-től) a Makedonski Telekom AD köteles kiépíteni földalatti infrastruktúráját a 15 000 lakost meghaladó városi területeken a több mint 8 lakást magában foglaló lakóépületekben. A Digitális Menetrend feltételei szerint 2020. végéig az MKT a macedón háztartások 100%-ában legalább 30 Mbps, 50%-ában legalább 100 Mbps sávszélesség nyújtására alkalmas hozzáférési hálózatot épít ki.

Az MKT közbenjárásával az AEC AEC közzétette a kiskereskedelmi vezetékes piac elemzését, mely alapján sor kerül a kiskereskedelmi vezetékes szolgáltatások deregulációjára.

Az AEC az MKT 2015-ös nettó USO költségeinek megtérítéséről az MKT 2016-os vonatkozó benyújtását követően határozatot hozott.

Az egyetemes szolgáltató címre tender került kiírásra. A tender eredményét legfőképpen a pályázók finanszírozási igénye befolyásolja. Az MKT tenderajánlatát az alábbiak figyelembe vételével készíti elő:

- Visszatérítés vezetékes hozzáférések és fogyatékos felhasználók vonatkozásában (hang és internet 2 Mbit/s)
- Visszatérítés összege PP, telefonkönyv és telefonos tudakozói szolgáltatásokra.

Az USO szolgáltatói tender befejeződött. Beérkeztek az ajánlatok. Kizárólag az MKT és R3 Infomedia (telefonkönyvi szolgáltatások) indult a tenderen és nyerte meg azt.

37.6 Montenegrói mobiltávközlési szolgáltatások

A Crnogorski Telekom (CT), a Csoport montenegrói tagvállalata a „T” márkajegy alatt mobilszolgáltatásokat is nyújt. A CT a három bejegyzett montenegrói GSM/UMTS szolgáltató egyike.

Montenegróban a távközlési szektort a 2013 augusztusában hatályba lépett elektronikus kommunikációs törvény (Törvény) szabályozza, mely az EU 2009-es szabályozói keretrendszerén alapul.

2016-ban lezárult a több sávot is érintő spektrum-aukció. A CT megnyert egy magasabb szintű csomagot, mellyel CT biztosítani fogja a pozícióját a mobil szegmensben az elkövetkező 15 évben. Megszerzett továbbá két új rádiófrekvencia (RF) sávot a 800 MHz és 2,6 GHz sávban, valamint a meglévő három sávjának (900 MHz, 1 800 MHz és 2,1 GHz) meghosszabbította használatát.

Az NRA 2011-ben és 2013-ban elvégzett piacelemzése eredményeképpen a CT-t 2015-ben JPE-nek nyilvánította a beszédalapú hívásvégződtetési szolgáltatások saját hálózatán, valamint az elérés és híváskezdeményezés mobilhálózatokon nagykereskedelmi piacokon. Az összekapcsolási díjakat az NRA a 2017. január 1-én várhatóan érvényes referencia értékek alapján határozta meg és szerepeltette a javított referencia ajánlatokban.

A számhordozás lehetősége 2011 óta elérhető.

2013-ban az NRA alkalmazta a három kritérium tesztet a kiskereskedelmi mobilszolgáltatások piacára. Ez a piac nem felelt meg a három kritérium tesztjének, így azzal kapcsolatban nem született előzetes szabályozás.

2012-ben az NRA adoptálta a költségszámítási módszertant a mobilhálózatok számára, amelyet mindhárom szolgáltatónak alkalmaznia kellett. 2016 októberében az NRA jóváhagyta a Crnogorski Telekom mobil 2015-ös szabályozói (LRIC modellen alapuló) jelentéseit.

37.7 Montenegrói vezetékes távközlési szolgáltatások

A Crnogorski Telekom, a Csoport montenegrói leányvállalata vezetékes távközlési szolgáltatásokat, többek között belföldi hang- és adatszolgáltatásokat, Internet Protokoll-szolgáltatások keretében történő hangátvitelt (VoIP), bérlet vonali, IPTV-, értéknövelt, stb. szolgáltatásokat nyújt Montenegróban.

Az NRA a CT-nek egy 2002. január 1-étől 25 évig érvényes licencet bocsátott ki. 2004-ben a Gazdasági Minisztérium egy speciális egyszeri díjhoz kötötte a nemzetközi forgalmi szolgáltatást, amit a CT meg is fizetett. 2007 októberében a montenegrói Hírközlési Ügynökség a CT-nek ügyfelek részére történő rádió- és TV infrastruktúra kiépítésére és program továbbítására/sugárzására jogosító (IPTV) licencet bocsátott ki 10 éves időtartamra.

A piacelemzés második, 2013 végén lezárt körének eredményeként a CT-t JPE-nek nyilvánították mind a hét, az EU-szabályozások (2007/879/EC) szerint relevánsnak számító piaci szegmensben. A helyi hurok átengedése (az optikai elérést is ideértve), a bitfolyam-elérés, a viszonteladói bérlet vonal és az előzetes szolgáltató-választás, kivéve a 4. piacon, ahol az árak a 2010-es előző körben megállapítottakhoz képest nem változtak, az NRA kötelezte a CT-t a 2013. évi szabályozói jelentésekben meghatározott költségmodell szerinti árak alkalmazására.

Az előzetes szolgáltató-választást 2011-ben vezették be, míg a szolgáltató-választásra már 2008 óta lehetőség volt. A számhordozás lehetősége 2011 óta elérhető.

A RIO arányokat az NRA a 2015-ös szabályozói jelentésekben meghatározott költségmodell eredményei alapján határozta meg.

2015-ben az NRA újból JPE-nek nyilvánította a CT-t a következő piacokon: 1. Fix helyszínen nyújtott helyi és távolsági hívások kiskereskedelmi piaca üzleti és lakossági előfizetők számára; 2. Fix helyszínen nyújtott nemzetközi hívások kiskereskedelmi piaca üzleti és lakossági előfizetők számára; 3. Bérlet vonalak trónk szegmenseinek viszonteladói piaca. A szabványos EU korrekciókat (amelyeket a montenegrói jogszabály is előír) alkalmazták a CT-re, emellett a költségalapú kiskereskedelmi árszabályozást a beszéd szolgáltatásokra. A beszédalapú szolgáltatások esetében a csökkentett árakat 2016. december 25-től vezették be. Az NRA ugyancsak JPE-nek nyilvánította a CT-t a Kiskereskedelmi szélessávú internet-elérési szolgáltatások piacán és költségalapú árakat írt elő. 2016 decemberében az árcsökkenés mind a nagykereskedelmi, mind a kiskereskedelmi piacon alkalmazásra került a CT 2015-re vonatkozó fix költségmodellje alapján.

2011 májusában az NRA adoptálta a költségszámítási módszertant, amelyet a CT-nek is alkalmaznia kellett. 2016 októberében az NRA jóváhagyta a Crnogorski Telekom fix 2015-ös szabályozói beszámolóját, melyek a LRIC model alapján készültek

38 MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK

38.1 A Crnogorski Telekom A.D. értékesítése

A Társaság 2017 januárjában részvényvásárlási megállapodást írt alá a Hrvatski Telekom d.d.-vel a Crnogorski Telekom A.D. Podgorica-ban meglévő többségi 76,53 %-os tulajdoni részesedésének eladásáról összesen 123,5 millió euró (mintegy 38,1 milliárd forint) összegben. A Crnogorski Telekom A.D. összesített pénzügyi információit a 21.1 megjegyzésben tettük közzé. A tranzakció zárására 2017 januárjában került sor.

38.2 A SERVERINFO akvizíció

A T-Systems Magyarország Zrt. 2016 októberében megállapodást kötött a WING Csoporttal a SERVERINFO-INGATLAN Kft. 100%-os megvásárlásáról. A tranzakció végeredményeként a Magyar Telekom Csoport megszerzi annak az ingatlan a tulajdonjogát, ahol a nagyon biztonságos, legmodernebb infrastruktúrával rendelkező adatközpontja található. A tranzakció értéke 14,4 millió euró (mintegy 4,4 milliárd forint). A SERVERINFO-INGATLAN Kft. kezeli annak az ingatlan a bérletével és fenntartásával kapcsolatos feladatokat, amelyben a T-Systems Magyarország Zrt. adatközpontja található. A vételár jelentős része az ingatlan valós értékéhez kapcsolódik. A tranzakció zárására 2017 januárjában került sor.

Budapest, 2017. február 22.

Christopher Mattheisen
vezérigazgató, igazgatósági tag

Szabó János
gazdasági vezérigazgató-helyettes

MAGYAR TELEKOM TÁVKÖZLÉSI
NYILVÁNOSAN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KONSZOLIDÁLT ÜZLETI JELENTÉS

A 2016. DECEMBER 31-ÉN VÉGZŐDŐ ÉVRE

BEVEZETÉS

A Társaság tevékenységének bemutatására a Konszolidált Éves Beszámolóban kerül sor (1. megjegyzés), míg az Üzleti jelentés az alábbi témákról tartalmaz további információkat:

- A TÁRSASÁG JEGYZETT TŐKÉJE, RÉSZVÉNYEKHEZ KAPCSOLÓDÓ JOGOK, AZOK ÁTRUHÁZÁSA
- TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS
- HUMÁNPOLITIKA
- IGAZGATÓSÁGI, FELÜGYELŐ BIZOTTSÁGI, VALAMINT ÜGYVEZETŐ BIZOTTSÁGI TAGOK JAVADALMAZÁSA
- KUTATÁS ÉS FEJLESZTÉS
- INGATLANKEZELÉS, TELEPHELYEK
- FENNTARTHATÓSÁG
- KÖRNYEZETVÉDELEM
- VÁLLALATI MEGFELELŐSÉG
- GAZDASÁGI KÖRNYEZET
- CÉLOK ÉS STRATÉGIA
- BELSŐ KONTROLLOK, KOCKÁZATOK ÉS BIZONYTALANSÁGOK
- A 2016-OS PÉNZÜGYI EREDMÉNYEK ELEMZÉSE
- AZ ÉVES BESZÁMOLÓ FORDULÓNAPJA UTÁN ÉS A JELENTÉS PUBLIKÁLÁSA KÖZÖTT BEKÖVETKEZETT JELENTŐSEBB ESEMÉNYEK

1 A TÁRSASÁG JEGYZETT TŐKÉJE, RÉSZVÉNYEKHEZ KAPCSOLÓDÓ JOGOK, AZOK ÁTRUHÁZÁSA

Magyar Telekom Nyrt. jegyzett tőkéje 2016. december 31-én 104 274 254 300 forint volt, ami 1 042 742 543 „A” sorozatú dematerializált törzsrészcsevényből áll. Az „A” sorozatú törzsrészcsevények névértéke 100 forint. Az „A” sorozatú törzsrészcsevényekhez kapcsolódó jogokat és kötelezettségeket az Alapszabály 2. pontja tartalmazza részletesen (http://www.telekom.hu/rolunk/befektetoknek/tarsasagiranyitas/tarsasagiranyitasi_dokumentumok). A 2016. december 31-ére vonatkozó tulajdonosi szerkezetet az alábbi táblázat tartalmazza:

Részcsevényesek	Részcsevény darabszám	Részcsevesedés (%)
Deutsche Telekom Europe B.V.	617 436 759	59,21
Nyilvánosan forgalmazott	423 720 577	40,64
Saját részcsevények	1 585 207	0,15
	1 042 742 543	100,00

A Deutsche Telekom Europe B.V., amely a Társaság szavazati jogának 59,21%-ával rendelkezik, a Deutsche Telekom Csoport tagja. A Magyar Telekom tényleges irányító tulajdonosa a Deutsche Telekom AG (DT vagy DTAG).

A Deutsche Telekom Europe B.V.-nek a többi részcsevényessel megegyezően szavazati jogai vannak, így a többi részcsevénytulajdonoshoz hasonlóan a Deutsche Telekom Europe B.V. is részcsevényenként egy szavazattal rendelkezik.

1.1 Szavazati jogok és szavazás

Minden „A” sorozatú törzsrészcsevény részcsevényenként egy szavazatra jogosít a Társaság Közgyűlésén. A Közgyűlésén az a részcsevényes, illetve részcsevényesi meghatalmazott vehet részt, akit legkésőbb a Közgyűlés kezdőnapját megelőző második munkanapon bejegyezték a részcsevénykönyvbe. A Közgyűlés a határozatait egyszerű szavazattöbbséggel hozza, kivéve, ahol az Alapszabály a döntést a leadott szavazatok legalább háromnegyedes többségéhez köti. Nincs korlátozás a részcsevényesek jogaiban, a törzsrészcsevények birtoklását és az ahhoz fűződő szavazati jog gyakorlását illetően. A törzsrészcsevényekhez fűződő szavazati jogokat az Alapszabály nem korlátozza. A Társaságnak nincs különleges irányítási joggal felruházott részcsevénye.

1.2 A részcsevények átruházása

A dematerializált részcsevény átruházásához az átruházásra irányuló szerződés vagy más jogcím, valamint az átruházó értékpapírszámlájának megterhelése és az új jogosult értékpapírszámláján a dematerializált részcsevény jóváírása szükséges. A dematerializált részcsevény jogosultjának, annak az értékpapírszámlának a jogosultját kell tekinteni, amelyiken a dematerializált részcsevényt nyilvántartják.

Az „A” sorozatú törzsrészcsevények átruházása nincs kötve egyéb korlátozáshoz vagy beleegyezés megszerzéséhez.

2 TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS

2.1 Közgyűlés

A Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik - amennyiben a törvény vagy az Alapszabály eltérően nem rendelkezik - az Alapszabály megállapítása és módosítása (Alapszabály 5.2. (a) pont). Az Alapszabályban foglaltak szerint az Igazgatóság jogosult a Társaság telephelyeinek és fióktelepeinek, valamint - a főtevékenység megváltoztatása kivételével - a Társaság tevékenységi köreinek módosítására vonatkozó döntések meghozatalára és ezzel összefüggésben az Alapszabály módosítására (Alapszabály 6.4. (p) pont).

2.2 Igazgatóság

Az Igazgatóság hatáskörére és működésére vonatkozó részletes szabályok az Alapszabály 6.4. pontjában és az Igazgatóság Ügyrendjében található (http://www.telekom.hu/rolunk/befektetoknek/tarsasagiranyitas/tarsasagiranyitasi_dokumentumok). Az alaptőke felemelésére és saját részvény megszerzésére vonatkozó hatásköri előírásokat az Alapszabály 5.2 (b) és (p), valamint 6.4. (l) és (m) pontja tartalmazza. A Közgyűlés a 8/2016 (IV.12.) sz. határozatával felhatalmazta az Igazgatóságot Magyar Telekom törzsrészvények vásárlására, a közgyűlési határozat elfogadásának napjától számolva 18 hónapos időtartamig. A felhatalmazás részletes leírása a Társaság honlapjának Közgyűlések oldalán található.

A magyar törvények alapján az Igazgatóság hatáskörébe tartozik minden olyan, a Társaság irányításával és üzletmenetével kapcsolatos kérdés, amely az Alapszabály vagy magyar törvények rendelkezése folytán nem tartozik a Közgyűlés vagy más társasági szervek kizárólagos hatáskörébe. Az Igazgatóság az üzleti év végén jelentést készít a Közgyűlésre a részvényesek számára, negyedévente pedig a Felügyelő Bizottságnak a Társaság gazdálkodásáról, a Társaság vagyonáról, a Társaság pénzügyi helyzetéről és a Társaság üzletpolitikájáról.

Az Alapszabály értelmében, az Igazgatóság legalább hat, de legfeljebb tizenegy tagból áll. Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés választja meg, amennyiben a Közgyűlés eltérően nem rendelkezik, három éves időtartamra. Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés bármikor visszahívhatja vagy újráválaszthatja. 2016. december 31-én az Igazgatóságnak nyolc tagja volt.

Az Igazgatóság üléseit évente legalább négy alkalommal tartja. Az Igazgatóság ülése akkor határozatképes, ha azon az Igazgatósági tagok többsége jelen van. Az Igazgatóság minden tagjának egy szavazata van. Az Igazgatóság a tagok egyszerű többségének szavazatával hozza meg határozatait.

2016. december 31-én az Igazgatóság tagjai, az általuk elsődlegesen betöltött pozíció, valamint megválasztásuk éve a következő:

<u>Név</u>	<u>Születési év</u>	<u>Fő pozíció</u>	<u>Megválasztás éve</u>
Christopher Mattheisen.....	1961	Vezérigazgató, Magyar Telekom Nyrt.	2006
Dr. Patai Mihály.....	1953	Elnök-vezérigazgató, Unicredit Bank Hungary Zrt.	2012
Günter Mossal	1961	Európai régió terület menedzsment alelnöke, DT AG	2012
Mosonyi György.....	1949	Felügyelő Bizottság elnöke, MOL Nyrt.	2012
Ralf Nejedl.....	1965	Az Európai terület B2B alelnöke, DT AG	2016
Frank Odzuck	1959	Vezérigazgató, Zwack Unicum Nyrt.	2006
Dr. Ralph Rentschler	1960	A Csoport központ és Csoport szolgáltatások pénzügyi alelnöke, DT AG	2003
Kerstin Günther	1967	A Magyar Telekom Nyrt. Igazgatóságának elnöke Deutsche Telekom Pan-Net ügyvezető igazgató, DT AG	2013

A tagok megbízatása 2019. május 31-én jár le.

2.3 Ügyvezető Bizottság

Az Igazgatóság ügyrendjében foglaltaknak megfelelően az Igazgatóság 2000-ben Ügyvezető Bizottságot hozott létre. Az Ügyvezető Bizottság a munkáját az Igazgatóság által elfogadott, és a Társaság honlapján elérhető ügyrend alapján végzi (http://www.telekom.hu/rolunk/befektetoknek/tarsasagiranyitas/ugyvezeto_bizottsag).

Az Ügyvezető Bizottsági tagság a vezetői megbízás keltétől, illetve az abban a megbízás kezdeteként megjelölt időponttól a megbízás bármilyen okból történő megszűnéséig tart.

2016. december 31-én az Ügyvezető Bizottság tagjai, valamint megválasztásuk éve a következő:

<u>Név</u>	<u>Születési év</u>	<u>Betöltött pozíció</u>	<u>Megválasztás éve</u>
Christopher Mattheisen	1961	Vezérigazgató, Magyar Telekom Nyrt.	2006
Gyenes András ⁱ	1969	Lakossági szolgáltatások vezérigazgató-helyettes	2015
Szabó János.....	1961	Gazdasági vezérigazgató-helyettes	2013
Dr. Máthé Balázs	1968	Jogi és társasági ügyek vezérigazgató-helyettes	2010
Rékasi Tibor.....	1973	Vállalati szolgáltatások vezérigazgató-helyettes, Vezérigazgató, T-Systems Magyarország Zrt.	2013
Somorjai Éva ⁱⁱ	1966	Humán erőforrás vezérigazgató-helyettes	2007
Walter Goldenits ⁱⁱ	1970	Műszaki vezérigazgató-helyettes	2013
Lakatos Péter.....	1975	Kis- és középvállalati szolgáltatások vezérigazgató-helyettes	2013

ⁱ 2017. január 10-én megszűnt MC tagsága.

ⁱⁱ 2016. december 31-én megszűnt MC tagságuk.

2.4 Felügyelő Bizottság

A Felügyelő Bizottság tevékenységét az Alapszabály 7. pontja, valamint a Közgyűlés által jóváhagyott Ügyrendje alapján végzi (http://www.telekom.hu/static/sw/download/FEB_Ugyrend_20150415.pdf). A Felügyelő Bizottság köteles a Közgyűlés elé kerülő előterjesztéseket megvizsgálni, és ezekkel kapcsolatos álláspontját a Közgyűlésen ismertetni. A számviteli törvény szerinti beszámolókról és az adózott eredmény felhasználásáról a Közgyűlés csak a Felügyelő Bizottság írásbeli jelentésének birtokában határozhat. Közvetlenül a Felügyelő Bizottság tesz javaslatot a Közgyűlésnek az állandó Könyvvizsgáló megválasztása, díjazása és visszahívása vonatkozásában.

A Társaság Alapszabályának megfelelően a Felügyelő Bizottság legalább három, legfeljebb tizenöt tagból áll. A Felügyelő Bizottság tagjait a Közgyűlés választja meg, amennyiben a Közgyűlés eltérően nem rendelkezik, három éves időtartamra. A Központi Üzemi Tanács jelöli a Felügyelő Bizottság tagjainak egyharmadát (munkavállalói küldöttek). A Felügyelő Bizottság ülése akkor határozatképes, ha a mindenkor megválasztott tagjainak kétharmada, de legalább három tag jelen van.

2016. december 31-én a Felügyelő Bizottság tagjai, az általuk elsődlegesen betöltött pozíció, valamint megválasztásuk éve a következő:

<u>Név</u>	<u>Születési év</u>	<u>Fő pozíció</u>	<u>Megválasztás éve</u>
Dr. Pap László	1943	Professzor, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	1997
Dr. Bitó János.....	1936	A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai Kar diplomavédési és záróvizsga bizottságának elnöke	2010
Hartai Sándor	1966	TU Nagykereskedelmi Igazgatóság szakértője, Magyar Telekom	2016
Dr. Illéssy János	1962	Lebona Kft., ügyvezető igazgató	2006
Dr. Kerekes Sándor	1948	A Budapesti Corvinus Egyetem Környezettudományi Intézetének igazgatója	2006
Konrad Kreuzer	1948	Az EUTOP Vienna, Budapest és Prague ügyvezető igazgatója	2006
Lichnovszky Tamás	1962	A Központi Üzemi Tanács elnöke, Magyar Telekom	2010
Martin Meffert	1960	A Magyar Telekom, Makedonski Telekom, Slovak Telekom vállalatirányítási ügyeinek felelőse	2009
Őz Éva.....	1957	Csoport Központ, Deutsche Telekom AG	
		Kontrolling Igazgatóság kontrolling menedzsere, Központi funkciók Üzemi Tanács elnöke, Magyar Telekom	2012
Dr. Salamon Károly	1954	MIS Kft., ügyvezető igazgató	2010
Varga Zsoltné	1969	Minőségügyi menedzser, Magyar Telekom	2008
Dr. Konrad Wetzker	1950	A Budapesti Corvinus Egyetem Vezetőképző Központjának elnöke	2011

A tagok megbízatása 2019. május 31-én jár le.

2.5 Az Audit Bizottság

Az Audit Bizottság tevékenységét az Alapszabály 7.8. pontja, valamint saját ügyrendje alapján végzi (http://www.telekom.hu/static/sw/download/AC_Ugyrend_2015_03_12.pdf). Az Audit Bizottság tagjai a Felügyelő Bizottság független tagjai közül – a Felügyelő Bizottsági tagsággal megegyező időtartamra – a Közgyűlés által kerülnek megválasztásra.

2016. december 31-én az Audit Bizottság tagjai a következők:

- Dr. Illéssy János
- Dr. Bitó János
- Dr. Kerekes Sándor
- Dr. Pap László
- Dr. Salamon Károly

2.6 A Javadalmazási és Jelölő Bizottság

A Javadalmazási Bizottság 2013. szeptember 20-tól egyes jelöléssel kapcsolatos rész-feladatokat is ellát, és neve Javadalmazási és Jelölő Bizottságra módosult.

A Társaság Igazgatósága megalapította a Javadalmazási és Jelölő Bizottságot, amelynek célja, hogy ügyrendje szerint támogassa a Társaság Igazgatóságát a társasági testületek és a legfelső vezetők javadalmazási, illetve egyes jelölési kérdéseiben. (http://www.telekom.hu/static/sw/download/A_Javadalmazasi_es_Jelolo_Bizottsag_ugyrendje_HUN_20130920.pdf)

A Javadalmazási és Jelölő Bizottság, többek között, javaslatot készít az Igazgatóság részére a vezérigazgató és a vezérigazgató-helyettesek munkaviszonyának létesítésére, megszüntetésére, módosítására, illetve a vezérigazgató és a vezérigazgató-helyettesek javadalmazására, beleértve az éves prémium célkitűzéseik és ezek teljesítésének értékelését. A Javadalmazási és Jelölő Bizottság évente legalább kétszer ülésezik.

A Javadalmazási és Jelölő Bizottság három tagból áll. A tagokat az Igazgatóság választja tagjai közül.

2016. december 31-én a Javadalmazási és Jelölő Bizottság tagjai a következők:

- Dr. Ralph Rentschler
- Frank Odzuck
- Kerstin Günther

2.7. Felelős társaságirányítási jelentés

A Magyar Telekom Nyrt. a Budapesti Értéktőzsdén jegyzett részvénytársaság. A Budapesti Értéktőzsde 2004-ben jelentette meg Felelős Vállalatirányítási Ajánlásait (Ajánlások), amely a Budapesti Értéktőzsdén jegyzett társaságok vállalatirányítási gyakorlatára vonatkozóan tartalmazott ajánlásokat, figyelembe véve a nemzetközileg leggyakrabban alkalmazott elveket, a magyarországi tapasztalatokat és a magyar piac sajátosságait, valamint a Társasági Törvényt. 2007-ben, 2008-ban valamint 2012-ben az Ajánlások módosításra kerültek. A mindenkor hatályos Ajánlások elérhetőek a Budapesti Értéktőzsde honlapján: <https://www.bet.hu/Befektetok/Szabalyozas/Tozsdei-szabalyzatok>

A jelenleg hatályos szabályozásnak megfelelően a Magyar Telekom Nyrt. Igazgatósága jóváhagyta és a Közgyűlés elé terjesztette a Felelős Társaságirányítási Ajánlások alapján készített Felelős Társaságirányítási Jelentését (jelentés), amely egyéb társaságirányításhoz kapcsolódó dokumentumokkal együtt a Társaság honlapján a társaságirányításhoz kapcsolódó oldalon található meg:

http://www.telekom.hu/rolunk/befektetoknek/tarsasagiranyitas/tarsasagiranyitasi_dokumentumok

Az Ajánlások alapján a tőzsdei társaságoknak kétféle módon kell nyilatkozniuk a felelős társaságirányítási gyakorlatukról. A jelentés első részében be kell számolniuk az adott üzleti évben alkalmazott felelős társaságirányítási gyakorlatukról, kitérve a társaságirányítási politikára, az esetleges különleges körülmények ismertetésére. A jelentés második részében a "comply or explain" elvnek megfelelően be kell számolniuk az Ajánlások egyes meghatározott pontjaiban ("A" - ajánlások) foglaltaknak való megfelelésről, valamint arról, hogy alkalmazzák-e az Ajánlásokban megfogalmazott egyes javaslatokat ("J" - javaslatok). A javaslatok esetében a társaságoknak csak azt kell feltüntetni, hogy alkalmazzák-e az adott irányelvet, vagy sem, külön magyarázatra nincs szükség.

A jelentésben megtalálható a Felelős Társaságirányítási Nyilatkozat a Felelős Társaságirányítási Ajánlásokban foglaltaknak való megfelelésről, valamint egyes kérdések esetében az esetleges eltérések és azok indoklása. A jelentés 1-5. pontja az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság, más releváns bizottságok, valamint a menedzsment bemutatását és működésének leírását tartalmazza. A jelentés 6. pontja tartalmazza a belső ellenőrzési és a kockázatkezelési eljárások bemutatását, míg a 8. pont kitér a közzétételi politika és a bennfentes kereskedelemre vonatkozó irányelvek ismertetésére. A 9-10. fejezet a részvényesi joggyakorlás módját és közgyűlés lebonyolításával kapcsolatos szabályokat foglalja össze, a 11. pont pedig a javadalmazási nyilatkozatot tartalmazza. A Társaság a 150 ajánlás és javaslat túlnyomó többségének megfelel, ugyanakkor a 10 ajánlás és 6 javaslat esetében nem, illetve nem teljes mértékben felelt meg a 2016. évi üzleti évben figyelemmel a Társaság tulajdonosi, szervezeti felépítésére, illetve folyamataira.

Az Igazgatóság az ellenőrzési szakterület közreműködésével felmérte a Társaság nyilvánosságra hozatali folyamatainak hatékonyságát a 2016. évre vonatkozóan is. A vizsgálat eredménye alapján a nyilvánosságra hozatali folyamatok és kontrollok hatékonyak, és akként kerültek kialakításra, hogy megfelelő alapot biztosítsanak ahhoz, hogy a Társaság piaci szereplőknek szóló, számviteli, tőkepiaci és társasági jogi szabályok szerint előírt közzétételeit időben és pontosan teljesítse.

2.8 Sokszínűség

A Magyar Telekom Csoport Szociális Chartája, Sokszínűségi Politikája, valamint a mindenkor hatályos Esélyegyenlőségi terve rögzíti a vállalatcsoport általános emberi jogi alapelveit. A Magyar Telekom Csoport elutasítja a nemre, életkorra, fogyatékosságra, etnikai eredetre és fajra, vallási és szexuális beállítottságra vonatkozó bármilyen megkülönböztetést és elutasítja a diszkrimináció minden formáját a munkahelyen, és kifejezetten támogatja az esélyegyenlőség és a sokszínűség érvényesülését a munkatársak körében, megfelelően tekintetbe véve a kulturális és jogi sajátosságokat. Kiemelt cél a munkahelyi diszkriminációmentesség és az esélyegyenlőség biztosítása.

A sokszínűségi célok elérését az esélyegyenlőségi terv hatálya alatt végzi a vállalat, amely minden munkavállalóra kiterjed. Célunk a munkavállalóink érzékenyítése, amelyre programot indítottunk, illetve segítettük roma fiatalok felzárkózását az Integrom programban való részvételünkkel.

Szociális Charta: https://www.telekom.hu/static-tr/sw/file/Szocialis_Charta.pdf

Sokszínűségi Politika: https://www.telekom.hu/static-tr/sw/file/Sokszinusegi_Politika.pdf

Esélyegyenlőségi terv: http://www.telekom.hu/static-tr/sw/file/Magyar_Telekom_Eselyegyenlosegi_Terv_2016_2020.pdf

3 HUMÁNPOLITIKA

A Magyar Telekom vállalati stratégiájával összhangban újítottuk meg humán stratégiánkat és jelöltük meg azon pilléreit, amelyekre fókuszálni kívánunk 2016 és 2017 években. Ezt megelőzően és előkészítve 2015. év második felében HR szervezeti és működésbeli modellváltást hajtottunk végre tevékenységeinkre vonatkozóan, annak érdekében, hogy a vállalati stratégia ambíciózus céljainak megvalósítását egy hatékonyan működő ügyfélközpontú HR szervezettel támogassuk.

A két évre meghirdetett vállalati humán stratégiánk megvalósítása közös feladat, melyben a teljes vállalat, azaz a vezetők és a munkatársak is szerepet játszanak. A HR szervezet ebben a folyamatban facilitál, akciókkal, eszközökkel és megoldásokkal támogat.

3.1 Humán stratégia a vállalat szempontjából

- Hatékony vállalat - a teljes munkaerő-gazdálkodási (TWM) költségekre összpontosít, ezzel rugalmas és hatékony kiadáskezelést biztosít
- Versenyképes vállalat - a szellemi tőkén alapuló versenyelőny kialakítása és megtartása a toborzás-kiválasztáson át a képzés-fejlesztés és a javadalmazás segítségével
- Energikus vállalat - nemzetközi, sokszínű és egészséges szervezet wellbeing fókusszal (testi, lelki, közösségi jóllét) amely sikereket ér el

3.2 Humán stratégia a munkatársak szempontjából

Vállalati stratégiánk üzenete: „Sikeres infokommunikációs vállalatot építünk elégedett ügyfeleinkkel és elkötelezett kollégáinkkal.” Kollégáink az építő kövei ennek a sikernek, velük közösen valósítjuk meg stratégiai céljainkat.

A jövő telekomosának képességei és attitűdjei azok, amelyekből versenyelőnyt kovácsolunk vállalatunk számára.

Humán stratégiánkat 2016-2017-ben 4 pillére építjük. Márka és toborzás, képzés-fejlesztés, javadalmazás és wellbeing.

A jövő telekomosának személyiségjegyeit már a toborzás-kiválasztás folyamatában figyeljük, szem előtt tartjuk. Toborzásban szegmentáljuk pozícióinkat annak érdekében, hogy hirdetéseinkkel célhoz érjünk és megtaláljuk a megfelelő jelöltet a pozícióra. Felülvizsgáltuk és megújítottuk online toborzási eszközeinket és csatornáinkat.

Munkatársaink fejlesztésén, tapasztalatainak gyarapításán keresztül valósul meg, humán stratégiánk másik pillérének célkitűzése. Itt a hangsúly az önfejlesztés irányába tolódik el, melynek anyagi és digitális tartalom, valamint online eszköz feltételeit biztosítjuk munkatársaink számára.

Munkatársaink elégedettségét növelni és elkötelezettségét erősíteni továbbra is a versenyképes javadalmazási csomagunkkal, valamint színes és széleskörű juttatási palettánkkal tudjuk.

A Magyar Telekom 2017-es stratégiájának középpontjába állította a digitális üzleti modell megvalósítását – ennek lényege az új technológiák maximális kihasználása az ügyféllel történő kapcsolattartásban, bizalom erősítésében és végső soron az értékteremtésben. Ennek megvalósítása érdekében a HR a belső működési modelljét felülvizsgálta és bevezette az online ügyfélszolgálatot munkatársi és vezetői szinten egyaránt,; valamint a vállalati kultúrára ható HR eszközöket online megoldásokba igyekszik átültetni ezzel támogatva az új üzleti modell sikeres bevezetését.

Humán stratégiánk fő pillérei 2016-2017 években:

- Munkaadói márka építése - élhető és szerethető munkahelyet alakítunk ki, amellyel munkavállalóink elégedettek, és amely jövőbemutató munkamódszerekkel vonzó perspektívát jelent a munkaerőpiacon. Erőteljesebben alkalmazunk Social media megoldásokat a márka építés során.
- Toborzás-kiválasztás - szemens alapú online toborzási csatornákkal és eszközökkel dolgozunk a sikeres kiválasztás érdekében, hogy mindig a legmegfelelőbb jelöltet találjuk meg a keresett pozícióra. A jövő Telekomosára megfogalmazott kívánt attitűdök azok a személyiségjegyek és kompetenciák, amelyeket már a kiválasztás során is figyelünk, keresünk.
- Javadalmazás - megtartjuk piaci versenyelőnyünket a teljes javadalmazási csomagban, és a piac előtt járunk javadalmazási módszereink fejlesztésével. Széles körű juttatási palettával tesszük vonzóvá vállalatunkat munkatársaink számára. Átlátható, egyszerűbb és következetes munkakör besorolási rendszerünk, amely elsősorban az egyes munkakörök értékét tükrözi, és lehetőséget nyújt a piaci összehasonlításra, ami egy versenyképes javadalmazási politika kialakításának az alapja.
- Képzés-fejlesztés - digitális Telekomot építünk, ezért előtérbe kerülnek, és egyre hangsúlyosabbá válnak azok a kollaboratív digitális eszközeink és megoldásaink, amik lehetővé teszik és ösztönzik munkatársainkat az önfejlesztésre. Online képzési katalógus, online oktatási anyagok, online coacbank és mentoring, online tudásmegosztás (Share).
- Wellbeing – Tesztünk egymásért és önmagunkért annak érdekében, hogy testi, lelki és közösségi jóllétünket megőrizzük. Energizált munkatársak tesznek minket sikeressé. Vállalati programokkal hívjuk fel munkatársaink figyelmét a tudatos egészségmegőrzésre, önkénteskedésre, fenntarthatósági szemléletre, munka-magánélet integritás elősegítésére.

Az igazságosság és egyenlő bánásmód alapelvei az 1997-ben kiadott Etikai Kódexünkben meghatározott alapvető normákban kerültek megfogalmazásra. A foglalkoztatás alternatív formái - mint a távmunka, a részdíds munka, a rugalmas munkavégzés és a csökkent munkaképességűek alkalmazása - lehetőséget teremtenek az egyenlő bánásmód elvének gyakorlati alkalmazására.

Egyenlőség a munkában és a mindennapokban – ez az alapelv jelenik meg a Telekom tevékenységében. Ennek érvényesítése érdekében immár negyedik alkalommal fogadtuk el az Esélyegyenlőségi tervet, a vállalaton belül működő munkavállalói érdekképviseletekkel közösen. Az Esélyegyenlőségi terv tartalmazza azokat a célokat, feladatokat, amelyeket a vállalat a kollégák támogatása érdekében tervez.

2016-2020. között az esélyegyenlőségi tevékenységünk fő fókuszában

- a testi-lelki jóllét vállalati támogatása,
- a családbarát szemlélet,
- a nők, ezen belül a női vezetők esélyegyenlőségének,
- és a generációk együttműködésének támogatása áll.

3.3 Létszám

Az alábbi táblázat a teljes munkaidő egyenértékesnek (FTE) megfelelő teljes munkaidős alkalmazotti létszámról ad tájékoztatást a Magyar Telekom Nyrt.-nél és konszolidált leányvállalatainál:

	2014	2015	2016
Magyar Telekom Nyrt.	7 046	6 670	6,281
Magyar Telekom Nyrt. és konszolidált leányvállalatai	10 883	10 357	9,432

Az alábbi táblázat a Magyar Telekom munkavállalók szegmensenkénti lebontását ismerteti:

	2014	2015	2016
MT-Magyarország/Telekom Magyarország ⁱ	7 347	7 002	7,879
T-Systems Magyarország ⁱ	1 518	1 487	-
Macedónia	1 362	1 327	1,019
Montenegró	656	541	534
Összesen.....	10 883	10 357	9,432

ⁱ A Csoport működési szegmensei: MT-Magyarország, Macedónia és Montenegró 2016-ban és Telekom Magyarország, T-Systems Magyarország, Macedónia és Montenegró 2015-ben és 2014-ben. A további részleteket a Konszolidált éves beszámoló 32. megjegyzésében írjuk le részletesen.

3.4 Teljes munkaerő-gazdálkodás

2009-től kezdődően a Magyar Telekom bevezette a TWM rendszert. Ez a rendszer a teljes munkaerőköltségre összpontosít, nem csupán a létszámra és a személyi jellegű kiadásokra. Ennek eredményeképpen lehetővé teszi a rugalmasság és a hatékonyság növelését az összes emberi erőforrással kapcsolatos kiadás kezelésében, beleértve a szerződéses, illetve bérlet munkatársakat, csakúgy, mint az outsourcing és a vállalkozói szerződéseket.

3.5 Munkaerő csökkentés és átcsoportosítás

Az elmúlt években a központosítás, a technológiai fejlesztések és a lemorzsolódás lehetővé tette a munkaerő csökkentését. Míg a teljes létszám csökken, a magasán képzett munkaerő létszáma növekszik. Hosszú távon a létszám további csökkentését tervezzük, azonban 2017-ben nem tervezünk csoportos létszámcsökkentést a magyarországi operációban.

Az érdekképviselletekkel kötött megegyezés szerint az anyavállalat munkatársai, a magasabb kategóriájú vezetők kivételével, 2017. január 1-jétől átlagosan 5,5%-os bérfejlesztésben részesülnek annak érdekében, hogy a bérek piaci versenyképességét megőrizzük. A T-Systems Magyarország Zrt.-nél a bérfejlesztés szintén 2017. január 1-jétől lép érvénybe, mértéke átlagosan 3,1% lesz.

A fenti intézkedések Csoport szinten mintegy 2,4 milliárd forint növekményt fognak várhatóan okozni a személyi jellegű ráfordítások összegében 2017-ben.

3.6 Dolgozói képviselő és munkaügyi kapcsolatok

A Magyar Telekom Nyrt. kollektív szerződést kötött a magyar távközlési szakszervezetekkel (a Távközlési Szakszervezettel, TÁVSZAK és a Magyar Távközlési Ágazati Szakszervezettel, MATÁSZ). A szerződés, amely bármely fél által három hónapos felmondási idővel felmondható, a vezérigazgatón kívül minden Magyar Telekom Nyrt. alkalmazottra érvényes, függetlenül szakszervezeti tagságuktól. A kollektív szerződésben foglalt bérre vonatkozó feltételeket évente újra kell tárgyalni. A munkavállalók – a munkáltató működésével összefüggő okból történő munkaviszony megszüntetés esetén - meghatározott összegű többlet végkielégítésre jogosultak, amely a munkaviszonyuk időtartamától függően változik.

A kollektív szerződésen túl a magyarországi egységek munkavállalóira általánosan érvényes a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, amely számos megkötést tartalmaz a munkaviszony nem önkéntes megszüntetésére vonatkozóan. A Munka Törvénykönyve a munkavállalói érdekeket két különböző szervezeten keresztül védi, ezek: a Szakszervezet és az Üzemi Tanács.

A Szakszervezetnek, mint a foglalkoztatás feltételeiről folyó tárgyalásokban a munkavállalók hivatalos érdekképviselői szervének, joga van minden olyan vállalati intézkedésről tájékoztatást kapni, amely jelentősen befolyásolja a munkavállalók érdekeit, és joga van a Magyar Telekom Nyrt. ellen jogi keresetet indítani az olyan foglalkoztatással kapcsolatos magatartásra vonatkozóan, amely valamely foglalkoztatási szabályt sért. Emellett az Üzemi Tanács közvetlenül képviseli a munkavállalói érdekeket a vezetőséggel való kapcsolattartásban, és a vezetőséggel közösen dönt az olyan ügyekben, amelyek a munkatársi jóléti alapokat és intézményeket érintik. Az Üzemi Tanácsot félévente tájékoztatni kell a gazdasági teljesítményünket befolyásoló kérdésekről valamint a bérek, foglalkoztatási körülmények és a munkaidő változásairól. Az Üzemi Tanács véleményét ki kell kérni az olyan vállalati intézkedésekben is, melyek a munkavállalókra hatással vannak.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szerint a Felügyelő Bizottság egyharmada a munkavállalói küldöttekből áll. A Felügyelő Bizottság munkavállalói küldötteit a Társaságnál működő szakszervezetek véleményének figyelembevételével a Központi Üzemi Tanács jelöli. A Központi Üzemi Tanács által jelölt személyeket a Közgyűlés köteles a Felügyelő Bizottság tagjává választani, kivéve, ha a jelölttel szemben kizáró ok áll fenn. 2016. december 31-én a Felügyelő Bizottságban négy, a munkavállalókat képviselő tag volt: Lichnovszky Tamás, Varga Zsoltné, Őz Éva és Hartai Sándor.

Meggyőződésünk, hogy jó kapcsolatot ápolunk a munkavállalóinkkal. Megalakulásunk óta nem volt még példa sztrájkra vagy munkabeszüntetésre.

3.7 Nyugdíjak és juttatási programok

A Magyar Telekom jóléti és szociális juttatásai rendkívül széles körűek. Egy részük alanyi jogon jár minden munkavállalónak, míg másokat bizonyos feltételek teljesülése esetén lehet megszerezni, vagy biztosítási jellegűek. Egyes juttatások munkáltatói hozzájárulásának előfeltétele a munkavállalók egyéni hozzájárulása. A szociális juttatások és a nem alanyi jogon járó juttatások nyújtásának módját a Kollektív Szerződés és kapcsolódó utasítások szabályozzák.

A munkavállalók számára telekommunikációs kedvezményeket, támogatott étkeztetést, kamatmentes lakáskölcsönt (ilyen kölcsönöket a Társaság igazgatósági tagjai számára nem ajánlunk fel és nem nyújtunk), kedvezményes üdülési lehetőségeket és más bérén kívüli juttatásokat biztosítunk. Az állami egészségügyi, nyugdíj és munkanélküliségi támogatási rendszerekbe történő törvény szerinti befizetéseinken túl hozzájárulunk az önkéntes pénztári tagsággal rendelkező munkavállalók nyugdíj-, egészség és öngondozó pénztári megtakarításaihoz, amelyek az állami nyugdíj és egészségügyi juttatásokat kiegészítve magán nyugdíj- és egészségbiztosítási ellátásra, szociális juttatásokra jogosítanak. Nem garantáljuk azonban ezen pénztárakból a tagok kifizetését. 2016. december 31-én a Magyar Telekom Nyrt. munkavállalók kb. 68%-a vett részt a nyugdíj-, 44%-uk az öngondozó- és 63%-uk az egészségalapban.

3.8 Emberi jogok

A Deutsche Telekom Csoport és a Magyar Telekom Csoport Szociális Chartája önként vállalt kötelezettség (2003. július 22-én a Csoport Igazgatósági Tanácsának határozata alapján) a munkaadói oldal részéről a minimális szociális sztenderdeknek az egész vállalatcsoportnál történő betartására. Alapvető elveket tartalmaz a munkakapcsolatokra és a foglalkoztatási feltételekre. A sztenderdek betartását szállítóinktól is elvárjuk. A szociális sztenderdek a Szociális Charta révén az egész vállalatcsoport vonatkozásában kötelezőek és mindenki számára megismerhetőek. A Magyar Telekom évente jelentést tesz, hogy megfelel a Szociális Charta 9 alapelveinek.

A Szociális Charta és további részletek: https://www.telekom.hu/static-tr/sw/file/Szocialis_Charta.pdf és http://www.telekom.hu/rolunk/fenntarthatosag/tarsadalom/eselyegyenloseg/a_vallalatnal.

A Magyar Telekom törekszik a munkatársak esélyegyenlőségének biztosítására, valamint egyes hátrányos helyzetű munkavállaló-csoportjai helyzetének javítására. Ennek érdekében a vállalaton belül működő munkavállalói érdekképviselőkkel 2008 óta több éves periódusokra érvényes Esélyegyenlőségi terveket fogadott el. Jelenleg a IV. Esélyegyenlőségi terv van érvényben, amely a 2016 - 2020 közötti időszakra határoz meg irányelveket és cselekvési tervet. Mindezeket túl a Magyar Telekom nyitott arra, hogy a társadalmi esélyegyenlőség megvalósulásának érdekében csatlakozzon az e téren induló állami, üzleti és civil kezdeményezésekhez.

A IV. Esélyegyenlőségi Terv : http://www.telekom.hu/static-tr/sw/file/Magyar_Telekom_Eselyegyenlosegi_Terv_2016_2020.pdf

A nyilvánosan is közzétett irányelvek mérhető mutatószámokat tartalmaznak az emberi jogok és az e téren kitűzött célok elérése

tekintetében. Ezek megléte is segít megerősíteni a munkavállalók tudatososságát és az elkötelezettségüket a helyénvaló magatartásra.

Többször támogatást adni hátrányos helyzetű munkavállalói csoportoknak és biztosítani az esélyegyenlőségüket többször erőfeszítést és humánerőforrást igényel.

A Magyar Telekom számíthat a felső vezetés elkötelezettségére a fenntarthatóság iránt és elvárja az emberi jogok magas szintű kezelését. Ezt a többször erőfeszítést a vezérigazgató és a humán erőforrás vezérigazgató-helyettes személyesen is támogatja.

3.9 MRP Szervezet

2016 júliusában a Magyar Telekom munkavállalói résztulajdonosi programot (MRP) indított, amelynek keretében a Magyar Telekom Nyrt. és a T-Systems Magyarország Zrt. munkavállalóinak döntő többsége Magyar Telekom részvényekhez jut. A program a Társaság rendes juttatási csomagján felül kerül biztosításra. A működési mechanizmust és irányítási jogok kezelését a Konsolidált éves beszámoló 24.2. megjegyzésében írjuk le részletesen.

4 IGAZGATÓSÁGI, FELÜGYELŐ BIZOTTSÁGI, VALAMINT ÜGYVEZETŐ BIZOTTSÁGI TAGOK JAVADALMAZÁSA

Az Igazgatósági tagok javadalmazása Igazgatósági tagként végzett tevékenységükért 16 millió forintot tett ki 2016-ban.

A Felügyelő Bizottsági tagok javadalmazása Felügyelő Bizottsági tagként végzett tevékenységükért 63 millió forintot tett ki 2016-ban.

Az Ügyvezető Bizottsági tagok javadalmazása (járadékokkal valamint a munkaviszony megszűnésével kapcsolatos szerződéses költségekkel együtt) 1 750 millió forintot tett ki 2016-ban.

A 2016. december 31-i állapot szerint az Ügyvezető Bizottság nyolc tagja közül három rendelkezik határozott idejű munkaszerződéssel. A magyar jogi szabályozásnak megfelelően, ha a határozott időre szóló munkaszerződést a munkáltató a meghatározott időn belül megszünteti, a munkavállalót a határozott időből még hátralévő időre jutó, de maximum 12 hónapra a munkaviszony megszűnése előtti időszak javadalmazása alapján számított távolléti díj illeti meg. A határozatlan időre szóló munkaszerződések közül három esetén a felmondási idő két hónap, a többi esetében hat hónap. Két szerződésben a végkielégítés a Munka Törvénykönyve és a Kollektív szerződés szerinti, a többi esetben a végkielégítés 3-16 hónap.

A fentiekén túl, az érintettek versenytilalmi korlátozás hatálya alá esnek, melynek értelmében a munkavállaló munkaviszonyának megszűnésétől kezdődően egy meghatározott (egy évet meg nem haladó) ideig nem jogosult munkaviszonyt létesíteni a Magyar Telekom magyarországi vagy nemzetközi versenytársával, vagy akár közvetlenül, akár közvetve bármilyen szolgáltatást nyújtani vagy tevékenységet végezni ilyen vállalat részére. Továbbá, az érintettek nem toborozhatnak munkaerőt a Magyar Telekom munkavállalóinak körében. A versenytilalmi korlátozás fejében a munkavállaló a fenti kötelezettséggel arányos kompenzációban részesül. Amennyiben a volt munkavállaló ezen versenytilalmi megállapodást megszegi, köteles a kompenzáció nettó összegét a munkáltatónak visszafizetni. Ezen felül, ilyen esetben a volt munkavállalót átalány-kártérítési kötelezettség is terheli a munkáltató felé.

A külföldi Ügyvezető Bizottsági tagok lakhatási támogatásra is jogosultak lehetnek.

A Társaság Javadalmazási irányelveivel összhangban, a Társaság halasztott kezdetű kiegészítő nyugdíjbiztosítást, valamint élet- és balesetbiztosítást nyújt az Ügyvezető Bizottság tagjai számára. Ezen felül, az Ügyvezető Bizottsági tagok vállalati gépkocsi használatára is jogosultak.

A részvény alapú juttatási programok tekintetében a Konsolidált Éves Beszámoló Kiegészítő Mellékletének 24.1 pontja ad tájékoztatást.

5 KUTATÁS ÉS FEJLESZTÉS

Magyarország

2016-ban a Magyar Telekom kutatás-fejlesztési tevékenysége a pályázati kötelezettségek keretében a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap terhére kiírt és elnyert K+F pályázati projekt fenntartására terjedt ki.

A pályázati kötelezettség mellett 2016-ban elindítottuk több olyan projekt termék- és szolgáltatásfejlesztését, amit 2015-ös K+F tevékenység alapozott meg, így például a Big Data tárgykörhöz tartozó „Mobile Insight” adatgyűjtő modul. Mindemellett okosóra K+F témakörben egyes funkcionálisok éles működése is megkezdődött (pl. Mobilvásárlás okosóra applikáció)

Fentiekén túl 2016-ban újabb kisebb K+F projekteket indítottunk el kiemelten a BigData, az IoT, TV-nézés/szórakozás (Entertainment) területeken. Ezek első eredményei 2017. év elején várhatóak.

A kutatás- fejlesztési feladatok ellátását hazai innovatív KKV-k mellett a Magyar Telekom saját kutatói, termék- és szolgáltatásfejlesztői végzik. Mindemellett a Társaság kiaknázza a belső és külső tudásbázis szinergia hatását és partnerségre törekszik jól ismert innovációs központokkal, felsőoktatási intézményekkel. Fő partnereink neves magyar egyetemek, kutatóintézetek úgy, mint a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapesti Corvinus Egyetem, Szegedi Tudományegyetem, Debreceni Egyetem és a Magyar Tudományos Akadémia.

A 2016/17-es tanévben, a berlini Műszaki Egyetemmél együttműködésben, Adattudományi és Adatechnológiai Tanszék indult az Eötvös Loránd Tudományegyetem Informatikai Karán. A tanszék támogatója a Magyar Telekom anyavállalatának, a Deutsche Telekomnak a kutatás-fejlesztéssel foglalkozó részlege, a berlini Telekom Innovation Laboratories (röviden T-Labs).

Az együttműködés keretében a Magyar Telekom kutatási tevékenység támogatásával segíti majd a tanszék működését. 2016-ban Smart City és Fraud témakörben indítottunk K+F témákat.

A fentiekén túl a Magyar Telekom fontosnak tartja a K+F jellegű tudástranszfer projektek támogatását is, így 2012-es csatlakozása óta szakmai együttműködő partnerként aktívan részt vesz az EIT ICT Labs tudástranszfer programban és több nemzetközi K+F pályázati kezdeményezésben működnek együtt.

Macedónia

A Makedonski Telekom továbbra is elkötelezetten dolgozik azért, hogy az innováció és technológia területén vezető szerepet töltsön be a piacon.

Ebben az évben is folytatódott a “Smart Cities” siker sztori Szkopjében, az automata gépjármű helymeghatározás valamint az okos jegykezelő rendszer további fejlesztésének köszönhetően a tömegközlekedési szolgáltatók körében. Ezzel a projekttel a MKT elősegíti Szkopje modern és okos várossá alakítását. Elkötelezettségünk és szaktudásunk elismerésül ezen a területen a 2016-os brazilai informatikai világkongresszuson, az okos tömegközlekedési megoldásunkat a világ informatikai és szolgáltatói szövetsége (WITSA) ICT kiválósággal jutalmazta a fenntartható fejlődés kategóriában.

Emellett a MKT folyamatosan keresi a lehetőségeket a Smart Cities területén. 2016-ban demo jelleggel okos világítási rendszert vezettünk be az MKT épületek körében, azért hogy megmutassuk és bebizonyítsuk, hogy az ilyen okos világítási rendszer nemcsak villamos energia és karbantartási költségmegtakarítást hoz a város életében, hanem az elvárt közterület világítási sztenderdeknek is megfelel.

A Smart City üzleti területen kívül, teljes erőbedobással dolgozunk egyéb üzleti lehetőségek növelésének és fejlesztésének felkutatásában, a pénzügyi, egészségügyi, oktatási stb. területeken, különös tekintettel a teljes ICT és B2B üzleti lehetőségeken rejlő bevétel növekedés tekintetében.

Az új és okos megoldásokat határozottan szem előtt tartva az összefonódó mindennapi élet és a munka terén a MKT demo projektbe kezdett az okos iskola területén is 2016-ban. A hibrid osztály demo projekt bevezetés alatt áll, amely infokommunikációs megoldásokkal támogatja az interaktív osztálytermi tanulást és a távoktatást egyaránt, két középiskolában Szkopjében. A projekt bevezetésével az oktatás területén azokat a pozitív változásokat célozza meg, amelyek elősegítik a fejlett, önálló, együttműködő és interaktív tantermi élményeket a fiatalok számára. Továbbá az is célja a projektnek, hogy rávilágítson arra, hogy a technológia hogyan

segíti a minőségi és hatékony oktatást, ezáltal az oktatási rendszer hosszú távú fejlődését valamint a gazdaság és a társadalom előremozdítását egyaránt.

Szoros megfigyelés alatt tartottuk, az EU által támogatott projektekben rejlő lehetőségek kiaknázását is, a dolgok internete (Internet of Things) és a közszféra infokommunikációs megoldásai stb. területeken egyaránt.

A fenti üzletfejlesztési tevékenységek mellett, 2016-ban olyan projektek és termékek fejlesztésére fektettük a hangsúlyt a digitalizáció és okos munkavégzés területein az üzleti szegmensben, amelyekben növekvő piaci lehetőségeket látunk az elkövetkező években, és amelyek egyaránt építenek a mindennapi munkafolyamatok és kapcsolatok terén a hatékony infokommunikációs technológiának köszönhető előnyökre, valamint az így kialakított megoldások átláthatóságára és elszámoltathatóságára.

Mottónkat – INNOVÁCIÓS SZINERGIÁK- NYERJÜNK PARTNEREKKEKEL- szem előtt tartva, a technológiai együttműködés terén, újra elnyertük a Cisco Gold és a Microsoft Silver Data Center együttműködési tanúsítványokat, valamint EMC felhő megoldások szolgáltatóvá váltunk, amelyek mind megerősítik szaktudásunkat a vállalati hálózatok, vállalati együttműködés, hálózat biztonság és vállalati adatközponti technológiák területén. Az ilyen szaktudásra alapvető értéként tekintünk, amelyre építve tudjuk tovább fejleszteni az ICT üzleti tevékenységeinket.

A telített távközlési piac és az ezzel együtt járó versenypiaci nyomás, az üzleti környezet többféle és kifinomultabb ügyfélszegmensből, számos szállítóból és komplex szolgáltatási ajánlatokból adódó összetettsége, a technológia gyors változásai és az egyetlen, egyetlen IP-hálózatot és felhő alapú szolgáltatásnyújtási platformot célul tűző új technológiai paradigma, valamint a szabályozásban bekövetkező változások csupán egy részét jelentik mindazoknak a kihívásoknak, amelyekkel az MKT a következő néhány évben szembesülni fog.

Ahhoz, hogy üzleti tevékenységeit és a főbb bevételi forrásokat az igen bonyolult távközlési környezetben is fenn tudja tartani, valamint hogy új üzleti lehetőségekkel tudja proaktívan befolyásolni a piaci trendeket, az MKT meg kívánja őrizni technológiai vezető pozícióját, és infrastruktúrája folyamatos fejlesztése révén a szolgáltatások javításával és innovációval tervezi biztosítani a növekedést.

Az infrastruktúra-fejlesztés és a technológiai beruházások a következő célkitűzésekre, trendekre kell, hogy felölelje: szélessávú teljesítmény, integrált szolgáltatásnyújtó platformok, hatékonyság és vezető szerep a minőség terén, önkiszolgálást lehetővé tevő megoldások, felhő koncepció és „virtuális” infrastruktúra, költséghatékonyság, rugalmasság és reakcióképesség – piaci bevezetések csökkenő időigénye, valamint kompetenciafejlesztés.

A távközlési hálózat, szolgáltatási platformjaink és a támogatórendszerek fejlesztésével jelentős lépéseket tettünk céljaink elérése felé 2016-ban.

A kimagasló minőségű szélessávú (BB) teljesítmény és technológiai vezetői pozíciója biztosítása érdekében az MKT folyamatos beruházásokkal fejleszti vezetékes és mobil hozzáférési hálózatát. 2016. végére több, mint 147 000 otthonban sikerült kiépíteni ilyen kapacitást, azaz az MKT hálózatával lefedett háztartások 26,6 százalékát érte el FTTH technológiával. Szintén jelentős volt a javulás az LTE hálózat kiterjesztésében, amely 60 százalékos területi és 80 százalékos lakossági lefedettséget ért el.

A szélessávú mobil hozzáférési kapacitások széles körű kiterjesztése mellett a vállalat 2016-ban kiemelten koncentrált a hálózatminőségre is, amint azt mobilhálózat minőségének elismerését jelentő, nemzetközileg elfogadott P3 „Best in Test” (legjobb teszteredmény) oklevele is igazolja, valamint a Hatóság is elismeri Országos beszámoló a hálózatminőségi paramétereiről című dokumentumában.

A szélessávú hozzáférés terjedését és a forgalom folyamatos növekedését a valamennyi szolgáltatás sarokpontjaként szolgáló IP alap- és transzport-hálózat továbbfejlesztése támasztja alá. 2016-ban elkezdődött az IP alap- és transzport-hálózat korszerűsítési projekt megvalósítása, amely egyebek mellett az összes IP alaphálózati elem, valamint a transzport- és összesítőrendszerek modernizálására, átszervezésére és kibővítésére terjed ki. Az MKT sikeresen telepítette teljes körűen DWDM technológiájú hálózatát, egyúttal Macedónia területének felében véglegesítette az IP alaphálózat kiépítését. A koncepcióhatékonyság sikeres vizsgálata után megtörtént a szolgáltatások kezdeti migrálása. A vállalat mobil területen az MSS és EPC támogatásának meghosszabbítása érdekében elvégezte az MGW és SGSN eszközök szoftververzió-frissítését. További PGW/GGSN és MSC-BC szoftververzió-frissítéseket tervez elvégezni 2017. első negyedévében. Ugyanebben az időben indult a 2017-ben is folytatódó CUDB projekt, amelynek célja a HLR/FNR és HSS-EPC eszközök közös CUDB platformra frissítése.

Emellett elkezdődött a transzport-hálózati redundancia továbbfejlesztését célzó projekt is, amelynek alapja, hogy minden nagyvárosban tartalékolást kell kiépíteni háromoldali fizikai és logikai nyomvonalvédelemmel, a nagyobb helyszínek közötti új

száloptikás útvonalak megvalósítása révén kisebb védőgyűrűk kialakításával, valamint kétoldali hálózati redundancia bevezetésével minden egyéb IP alaphálózati helyszínen.

A megnövekedett mobilinternet-forgalmat támogatja a mobil bázisállomások körzethálózati felhordó megoldásainak optikai szálak kapcsolatokkal vagy rádió-összeköttetésekkel történő korszerűsítése is.

A szolgáltatási platformok terén 2016 folyamán megtörtént az IPTV szerverplatform korszerűsítése, az IPTV tárhelymegoldást pedig az új VoD (Video on Demand, igény szerinti videótartalom-szolgáltatás) eszközök bevezetése érdekében nagyobb kapacitásúra cserélte és bővítette a vállalat. Az IPTV fejállomás továbbfejlesztési és bővítési projekt az enkóderek HD képességű berendezésekkel elvégzett kiváltására és az új felügyeleti rendszer megvalósítására alapult. Megtörtént az új OTT TV platform bevezetése, majd első ízben indult a Magenta ügyfelek számára az új szolgáltatás, hogy még jobb televíziós ügyfélményt lehessen biztosítani.

Befejeződött az egyszeri bejelentkezés (SSO) rendszer megvalósítása, így az MKT ügyfeleinek lehetősége nyílt arra, hogy egyetlen azonosítóval és jelszóval jelentkezzenek be és ériék el az SSO-hoz rendelt rendszereket. A DSL és LTE átviteli összeköttetések sávszélességét összesítő, ezáltal a hálózati kiszolgáló node és az ügyfél szélessávú előfizető oldali berendezése között egyetlen nagy teljesítményű szélessávú csövet létrehozó hibrid hozzáférési megoldás bevezetése is megtörtént.

A vállalat új SMS gateway eszközt vezetett be, és arra migrálta a tartalomszolgáltatókat. Szintén 2016-ban teljes körű verziófrissítés történt a Starhome platform bejövő roaminghívások kezelésére. A meglévő pénzforgalmi szolgáltatásokat és funkciókat továbbfejlesztették, valamint egy új kibocsátó és befogadó bankot is integráltak a mobilfizetési platformba.

A technológiai terület ún. provisioning, hibajavítási és egyéb folyamatainál a nagyobb hatékonyság, rugalmasság és gyors reakcióidők biztosítása érdekében véglegesítettük az újgenerációs OSS, szélessávú szolgáltatás-biztosítás (BBSA) és hibajegy-kezelési (TT) kiterjesztések megvalósítását.

Montenegró

2016-ban a Cronogorski Telekom továbbra is a legjobb ügyfélményt szem előtt tartva folytatta tevékenységét, amelyet a folyamatosan javuló technológiai vezető szerepére épített.

A hálózati hozzáférés területén a CT a háztartások 22%-át fedte le kiváló sebességű FTTH-val Montenegróban. Annak érdekében, hogy kihasználja a réz hálózatban rejlő lehetőségeket és versenyképesebb ADSL sebességet biztosítson, a CT bevezette a jelentősen magasabb sebességet biztosító vDSL technológiát. 2016 augusztusában a CT értékes frekvencia blokkot nyert el, amely jelentős előnyt eredményezett a 4G minőség és lefedettség tekintetében, amelynek a célja az országos 4G lefedettség növelése és ez által a helyi versenytársaktól való egyértelmű megkülönböztetés. Az effajta megkülönböztetés az LTE800 bővítésének felgyorsításával, valamint szolgáltatói oldalról a 800-as és 1800-as sávok aggregációjának előremozdításával is jár. A CT már 2016-ban elérte az élő hálózatok körében a 300Mbps (2CA) és 450Mbps (3CA) sebességeket és 78%-ra növelte lakossági 4G lefedettségét. Azokon a területeken, melyeket nem lehetséges gazdaságos módon FTTx-el lefedni, a CT további hibrid hozzáférés bevezetése útján, a 4G és ADSL lehetőségek egyesítésével, a 2016-os évet 1 600 kereskedelmi ügyféllel zárta.

Az innovatív platformok és eszközök körében, az újonnan bevezetett kombinált, valós idejű számlázó és CRM rendszerek kombinált vezetékes és mobil ajánlatokat tettek lehetővé. Innen nézve, a CT vezetékes és mobil termékportfóliója teljesen felfrissült illetve megújult.

A CT technológiai vezető szerepét a helyi piacon újra megerősítette az elnyert "Best in Test in the Mobile Benchmark in Montenegro" tanúsítvány, amelyet egy független cég (P3 Communications) végzett. Emellett, a montenegrói Nemzeti Szabályozói Hatóság által végzett felmérésben a CT érte el a legjobb teljesítményt a mobil szolgáltatás minősége terén.

A CT társadalmi felelősségvállalásáért a „közösségi gondoskodás” kategóriában elnyerte a Corporate Social Responsibility díjat. A díjat a montenegrói Munkaadók Szövetsége adta a „Za svako dobro”-ért, amely egy hosszú távú támogatási program, amelynek célja a társadalmi felelősségvállalási projektek elősegítése és támogatása az oktatás, környezet és digitalizáció területén.

6 INGATLANKEZELÉS, TELEPHELYEK

Mi rendelkezünk Magyarország egyik legnagyobb ingatlanállományával és jelentős ingatlan tulajdonosok vagyunk Macedóniában és Montenegróban is. Az ingatlanállomány jelentős része távközlési technológiai terület, iroda, raktár, garázs és üzlethelyiség. Eszközállományunk legnagyobb része kapcsoló központokból, átjátszó tornyokból és más távközlési infrastrukturális eszközökből tevődik össze. Annak érdekében, hogy minél nagyobb mértékben és minél hatékonyabban használjuk ki az ingatlanállományt, a használaton kívüli ingatlanjainkat pedig igyekszünk értékesíteni.

Csoport főbb tagvállalatainak székhelye

- Magyar Telekom Nyrt.: 1013 Budapest, Krisztina krt. 55., Magyarország
- T-Systems Magyarország Zrt.: 1117 Budapest, Budafoki út 56., Magyarország
- Makedonski Telekom A.D.: 1000 Skopje, Kej 13 Noemvri, No. 6., Macedónia
- Crnogorski Telekom AD: 81000 Podgorica, ul. Moskovska 29., Montenegró
- Combridge S.R.L.: Municipiul Sfântu-Gheorghe, Strada 1 DECEMBRIE 1918, parter comercial, nr. VI, Bloc 6, Judet Covasna, Románia
- Novatel EOOD: Szófia 1404, Bulgaria blvd. 45A., Bulgária

Magyarország

A Magyar Telekom Nyrt. 1 481 telephelyén álló 1723 épületének 56 %-a Társaság tulajdonában van, 5 %-a közös tulajdonú és 39 %-a bérelt. Ezek az adatok nem tartalmazzák a műszaki technológiai telephelyeket, amelyből 5 936 telephellyel rendelkezünk.

2016. december 31-én a Magyar Telekom Nyrt. által használt ingatlanok területe 557 680 m² volt, melynek jelentős részében egyenként 100 m²-nél kisebb az alapterület. A legnagyobb ingatlan a Budapest, Krisztina krt. 55. szám alatt található székház több mint 30 000 m² alapterülettel.

Macedónia

2016. december végén a Makedonski Telekom (MKT) rádió-hozzáférési hálózata 709 fizikai helyszínből állt, melyeken 670 2G bázisállomás, 686 3G bázisállomás és 345 4G bázisállomás található. A helyszíni infrastruktúra (a tornyok) 91%-a az MKT tulajdonában van és 9%-a bérelt.

Az MKT által használt teljes terület 2015. december végén mintegy 109 853 m², melyből kb. 45 578 m² az MKT kizárólagos tulajdonában van, és jelentős részben (54%), két fő épület teszi ki, a székhely és a fő műszaki épület. A fennmaradó 64 275 m² a Macedón Postával közös tulajdonban van.

Montenegró

A Crnogorski Telekom által vezetékes szolgáltatások nyújtására használt telephelyek száma 237, amelyek 62%-a a vállalat tulajdonában van, 38% pedig bérelt. A Crnogorski Telekom által használt ingatlanok összes alapterülete 2016. december 31-én 28 912 m² volt, amelyből 27 093 m² (94%) a vállalat tulajdonát képezi.

A távközlési tornyok és antennák céljára a Crnogorski Telekom által igénybe vett mobil műszaki technológiai telephelyek száma 2016. december 31-én 359, melynek 60%-a az infrastruktúrával együtt a vállalat tulajdona, 1% közös tulajdonú, 39%-a pedig bérlemény.

7 FENNTARTHATÓSÁG

A Magyar Telekom közel húsz éve foglalkozik a működéséből adódó fenntarthatósági kérdésekkel, és 2000-ben a hazai vállalatok közül az elsők között hozott létre külön környezetvédelmi, majd a vállalat felelős működési folyamatait koordináló fenntarthatósági szervezetet. Fenntarthatósági tevékenységét a teljes körű, tervezett és hosszú távú megközelítés jellemzi, és jelenleg már a negyedik, öt évre szóló fenntarthatósági stratégiájának megvalósításán dolgozik.

A régió vezető infokommunikációs szolgáltatójaként – példát mutatva és lehetőséget teremtve – jövőbe mutató gondolkodásunkkal, innovatív, fenntartható termékeinkkel és szolgáltatásainkkal, valamint felelős magatartásunkkal hozzájárulunk a megújuló társadalom és környezet kialakulásához.

A Magyar Telekom 2009 óta elkötelezetten támogatja az ENSZ Globális Megállapodás 10 alapelvét az emberi jogok, a környezet és antikorrupció terén, aminek kapcsán elért fejlődésről a fenntarthatósági jelentésekben is beszámolunk.

A Magyar Telekom fenntarthatósági tevékenységének és eredményeinek integrált és teljes körű bemutatására az évente megjelenő Fenntarthatósági jelentés szolgál, amellyel a vállalatcsoport minden témára kiterjedő környezeti, társadalmi és gazdasági működését kívánja átláthatóvá tenni mindenki számára.

Az üzleti jelentésben a teljes körű fenntarthatósági megközelítés csupán egyes, kiemelt témáiról szólunk, úgymint az emberi jogok, munkatársak, környezetvédelem, megfelelőség témakörei.

7.1 Fenntarthatósági stratégia

A magyar Telekom immár negyedik, öt évre (2016-2020) szóló Fenntarthatósági stratégiája a vállalat más ágazati stratégiáival összehangolva készült el. Fő célkitűzése, hogy a fenntarthatóság váljon a Magyar Telekom üzletének részévé.

A stratégia kereteit az előző időszak elért eredményein túl befolyásolták a felelős befektetői elvárások, EU-s irányelvek, iparági, illetve vállalati trendek és a helyi, azaz magyar viszonyok, valamint a fogyasztói magatartás.

A cél eléréséhez három nagyobb fókuszterületet határoztunk meg:

Klímavédelem

Célunk, hogy ügyfeleink is legyenek klímatudatosak, és mint hiteles és felelős vállalat segítsük őket ebben. Ambiciózus célkitűzésünk, hogy bevételt generáljunk klímavédelmi tevékenységünkéből, hiszen az infokommunikációnak ebben különösen jó lehetőségei vannak, emellett pedig 100 000 tonna CO₂ alá szorítsuk a Magyar Telekom Csoport tényleges kibocsátását. Ezek érdekében a kibocsátáscsökkentési feladatok mellett kimondottan „zöld” szolgáltatások kialakításán is dolgoznunk kell.

Oktatás

Szerepet kívánunk vállalni abban, hogy a lakosság és az ügyfeleink képzetesebbek lehessenek. Célunk, hogy képzéseink révén a stratégiai időszak végére Magyarországon 100 000 embert érjünk el direkt vagy indirekt módon. Ezeket a képzéseket elsősorban két területre koncentráljuk: a digitális felzárkóztató programokra és az iparági utánpótlásra.

Digitális fenntarthatóság

Fenntartható digitális vállalként egyértelmű elvárásunk, hogy használjanak ügyfeink is fenntartható digitális szolgáltatásokat. Ehhez egyrészt törekszünk felelős marketingre és olyan aktivitásokra, melyek másokat is képessé tesznek (enablement), inspirálnak, és a megosztáson alapulnak. Ezekhez kapcsolódóan pedig azt a célt tűztük ki, hogy a Magyar Telekom mint fenntartható vállalat ismertsége érje el az 50%-ot.

- 2016-ban elnyert díjaink és értékeléseink:
 - CEERIUS fenntarthatósági index tagság
 - Élményvezér díj
 - Az Év Leginnovatívabb Partnere díj – T-Systems Magyarország
- A lakossági felmérés során 2016-ban 20,7% nevezte meg a Magyar Telekomot és ajánlati márkáit fenntarthatóságban élenjáró vállalként, a megkérdezettek 63%-a azonban egyetlen céget sem tudott említeni. A fenntarthatóság fogalmának ismerete lakossági körben 30%. A munkatársaink körében a fenntarthatóság fogalmának ismerete 86%, 64%-uk a Telekomot említi a legfenntarthatóbb vállalatnak.

7.2 Érdekelteket érintő kezdeményezések

2016-ban már tizenhetedik alkalommal rendeztük meg a Fenntarthatósági Kerekasztal-beszélgetést, amelynek célja nyílt párbeszéd folytatása az érdekelt felekkel annak érdekében, hogy megismerjük a Magyar Telekom Csoport felé irányuló elvárásokat, megvitassuk a felmerülő problémákat, valamint, hogy megfelelő háttérrel biztosítsunk az együtt-gondolkodásra és egy fenntartható jövő építésében való együttműködésre.

2008-ban cégünk megalapította a DELFIN- díjat, amely Díj egy Elkötelezett, Fenntartható, Innovatív Nemzedékért. A DELFIN- díj odaítélésével a Magyar Telekom a fenntartható fejlődés gondolatának népszerűsítését szeretné elősegíteni és az ezért tett erőfeszítéseket kívánja elismerni. A díjat a fenntarthatóság terén kiemelkedő szerepet vállaló szervezetek és vállalkozások kaphatják meg négy kategóriában:

- Esélyegyenlőség támogatása, diszkrimináció-mentesség előmozdítása vállalaton belül és kívül;
- A fenntarthatóság érdekében megvalósult innováció;
- Fenntarthatósági képzés és tudatformálás;
- Klímavédelemmel kapcsolatos beruházás és fejlesztés.

A díj odaítéléséről a beadott pályamunkák alapján egy szakemberekből álló kuratórium dönt. A kilencedik díjátadóra 2016. június 10-én, a Fenntarthatósági Kerekasztal-beszélgetésen került sor. 2016-ban a fenntarthatósághoz kapcsolódó innovatív megoldásokat, valamint a tudatformálás területén meghatározó szervezeteket és vállalkozásokat díjaztunk.

2015. szeptember 24-én kilencedik alkalommal került megrendezésre a Fenntarthatósági Nap. A nap tematikája ezúttal a smart korszak esélyeit járta körül. Rekordszámú, 5000 érdeklődő látogatott ki a rendezvényre és hallgatta meg a fenntarthatóság hármass pillére mentén szervezett szekcióbeszélgetéseket, tekintette meg a kreatív pályázatra érkezett alkotásokat és a kiállítókat.

A rendezvény adott helyet a Fenntarthatósági Sajtódíj átadásának is, amelyet idén hatodik alkalommal adtak át a Magyar Telekom által alapított Fenntarthatósági Média Klub tagjai. Három kategóriában adtak át díjat: az Alulnézet kategóriába civil ügyeket, egyéni, lokális, kisközösséget érintő eseteírásokat, a Nagylátószög kategóriába országos szintű társadalmi, környezeti, gazdasági jelenségek leírását, az E-világ kategóriába a digitális edukációval, digitális írástudással kapcsolatos, elsősorban gyerekeket érintő kezdeményezéseket leíró anyagait küldhették be az újságírók. A díj egyenként 500 000 Ft pénzjutalommal jár.

2016-ban is önkéntes programok szervezésével növeltük munkatársaink társadalmi érzékenységét. Az érdeklődőknek a Digitális Híd, Okosdigitális és Legyél Te is Informatikus programokon kívül számos lehetőségük nyílt önkéntes munkára. Továbbá karitatív csapatépítések szervezésével is előmozdítottuk a vállalati önkéntesség elterjedését. 2016-ban először rendeztük meg a Telekom Önkéntes napot, ahol közel 1000 kollégánk és családtagja közel 1000 növényt ültetett el 29 helyszínen. Az év során 1500 kollégánk 11 412 munkaórán végzett önkéntes munkát, melynek keretében 56,3 millió forint értékű elvi önkéntes hozzájárulást nyújtottunk a társadalomnak.

2016-ban is folytatódott a hello holnap! munkatársi pontgyűjtés. A gyűjtés harmadik évében 1017 munkatárs 2321 pontot gyűjtött. A három legtöbb pontot gyűjtött munkatársat Csepel kerékpár-utalvánnyal jutalmaztuk.

A Magyar Telekom gyermekvédelemmel kapcsolatos önálló oldala kizárólag a gyermekek médiafogyasztásával kapcsolatos veszélyekkel foglalkozik. Az oldal nemcsak az infokommunikációs technológiákkal, eszközökkel és tartalmakkal, de a használat során felmerülő veszélyekkel és a veszélyek megelőzésében segítő lehetőségekkel is megismerteti a szülőket. Részletes információ:

http://www.telekom.hu/rolunk/vallalat/fenntarthatosag/tarsadalom/tarsadalmi_szerepvallalas/gyermekvedelem

A Magyar Telekom 2013. november 1-jén bevezette a fogyatékkal élők speciális igényeit figyelembe vevő hello holnap! díjcsomagot, amelyet 2014-től az Autisták Országos Szövetségének a tagjai is igénybe vehetnek. 2016-ban megújítottuk a csomagot, kedvezőbb díjszabásért többlétszolgáltatást nyújtunk előfizetőinknek. Újdonság, hogy a flotta díjcsomagba már egy hozzátartozót vagy rokont is be tudnak vonni előfizetőink.

2014. szeptember 27-én indítottuk el a hello holnap! mobilalkalmazást, amelynek segítségével felhívjuk felhasználóink figyelmét a Telekom fenntarthatósági törekvéseire, illetve a fenntartható életmódra. Az alkalmazás segítségével felhasználóink hello holnap! pontokat gyűjthetnek és adományozhatnak, a pontokat a Telekom forintosítja és eljuttatja a felhasználók által kiválasztott civil szervezetek részére. 2016-ban a mobilalkalmazás sikerét mutatja, hogy több mint 9000 letöltésen van túl és a Telekom alkalmazások között az egyik legkedveltebb.

Az atipikus foglalkoztatás egyik pillére a távmunka, mely a Future Work projekt egyik legfontosabb fenntarthatósági vetülete. A 2014 júliusában indult program keretében otthonról dolgozva időt és kilométereket tudunk megtakarítani. 2016-ban mintegy 1,8 millió km-t és közel 10 évnyi utazást tudunk megspórolni.

A hazai vállalatok közül elsőként a Magyar Telekom még 2013-ban kezdeményezte, hogy üres telkein civil szervezetek közösségi kertet hozzanak létre. 2015 során három közösségi kertben is elkezdődtek a munkálatok. Ezek közül a Soroksári úti 2600 négyzetméteres, 100 parcellás Kerthatár kert Budapest legnagyobb területű közösségi kertje. A kezdeményezés 2016-ban is sikeresen futott a három közösségi kertben.

7.3 Éves Fenntarthatósági Jelentés

A Magyar Telekom Csoport egyik kötelezettségvállalása, hogy évente jelentésben teszi közzé fenntarthatósági teljesítményéről szóló beszámolóját. A jelentések készítésekor a Global Reporting Initiative (GRI – Globális Jelentéskészítési Kezdeményezés) irányelvei kerülnek alkalmazásra, megfelelően ezáltal annak az alapelvnek, hogy a jelentések legyenek az átláthatóság és nemzetközi szintű összehasonlíthatóság alapjai. A 2007-es jelentés Magyarországon elsőként készült GRI G3 A+ megfelelési szint szerint, ez a GRI G3 irányelvek legmagasabb szintű alkalmazását jelenti. Azóta a Magyar Telekom minden évben a nemzetközi irányelveknek való legmagasabb megfelelésű jelentést készítette el, így 2013-as fenntarthatósági jelentése már hetedik alkalommal volt A+ megfelelési szintű.

A 2014-es és 2015-ös fenntarthatósági jelentés már az új, negyedik generációs GRI G4 irányelvek szerint készült a "Teljeskörű" (Comprehensive) alkalmazási szintnek megfelelően, és minden eddiginél több információ felhasználásával mutatja be a vállalatcsoport fenntarthatósági teljesítményét. A GRI kritériumoknak való megfelelés független vizsgálatát és tanúsítását a PricewaterhouseCoopers végezte az ISAE 3000 nemzetközi standard alapján.

A vállalat fenntarthatósági teljesítményéről további részletek az éves jelentésekben találhatóak, amelyek az alábbi oldalon érhetők el: http://www.telekom.hu/rolunk/fenntarthatosag/a_fenntarthatosag_es_a_telekom/fenntarthatosagi_jelentesek

8 KÖRNYEZETVÉDELEM

A Magyar Telekom, a régió egyik vezető infó-kommunikációs szolgáltatójaként - küldetésével összhangban - elkötelezett a fenntartható fejlődés, ezen belül a környezetvédelem ügye iránt. A Társaság, felismerve az információs társadalomban betöltött szerepét és lehetőségeit, tevékenységeinek szabályozott és ellenőrzött végzésével, az EU követelményeinek teljesítésével és a nemzetközi normák betartásával hozzájárul Magyarország környezeti terhelésének csökkentéséhez. A Magyar Telekom Csoport környezetvédelemmel kapcsolatos elkötelezettségét és vállalásait jeleníti meg a Magyar Telekom Csoport Környezetvédelmi Politikája, mely a Magyar Telekom Csoport tagjaira egyénileg, és a Csoportra együttesen is kötelezettségeket tartalmaz:

https://www.telekom.hu/static-tr/sw/file/kornyezetvedelmi_politika_2.pdf

Környezet- és klímavédelmi eredmények

A Magyar Telekom Nyrt. 2016-ban a teljes elektromosenergia-felhasználás részeként 201 GWh megújuló energiát vásárolt, ami a Társaság által felhasznált összes elektromos energia mennyiség 100%-a.

2016 tavaszán is ismét újraindult a TeleBike, a Magyar Telekom munkatársi kerékpárkölcsonzó rendszere. A 2016-os időszak alatt a TeleBike rendszer 53 kerékpárral és a hat darab, 2014-ben a flottába került elektromos kerékpárral működött. A kerékpárokkal a vállalat budapesti irodaházai, valamint a T-Systems Magyarország Zrt. öt telephelye között közlekedhetnek a dolgozók. Elért eredmények 2016-ban: 1 561 regisztrált felhasználó, 5 965 kölcsönzés, 10 200 km megtett távolság és 2 tonna CO₂ kibocsátás kiváltása.

A személyi használatú gépjárművek használatának szabályozása során a gépjárművek átlagos kibocsátási értékei és az ezektől való eltérés esetén alkalmazott bónusz-málsusz rendszert vezettünk be. A referencia-kibocsátás feletti gépjárművek után fizetett málsusz összegek 50%-át karbonsemlegesítésre fordítottuk. 2016-ban ismét célul tűztük ki, hogy a vállalat karbonsemlegesen működjön. Ezért a felhasznált villamosenergiát megújuló erőművektől vásároltuk, illetve a fosszilis energiafelhasználásból származó kibocsátásunkat teljes egészében karbonsemlegesítettük. Ezzel elértük, hogy a magyarországi nagyvállalatok közül még egyetlenként karbonsemlegesen működünk.

A Magyar Telekom 2016-ban is törekedett az energiahatékony működésre. A kiugró eredményeket hozó megoldások helyett ma a több kisebb változtatási és gondozási projekt együttesen segítenek tovább csökkenteni az energiafogyasztást. A bevált átszellőztetési technológia idén is megújult: megjelent a gardrób típus, melynek folyamánként csökken a klímák használata, ami villamosenergia-megtakarítást jelent. Jelenleg a meglévő megoldások finomhangolása a fő cél, de a PSTN- (Public Switched Telephone Network) kiváltás globális projektjének részeként új megoldások is születnek. Így jelentős a klímakiváltás (az R22 töltőgáz miatt), csökken a hűtőkapacitás, és emellett kisebb teljesítményű áramellátó berendezéseket is telepítünk. Az áramellátás területén több nagy gépteremben hajtottunk végre cseréket; a nagyobb hatásfok eredménye milliókban mérhető. Hasonló nagyságrendű a százasaival cserélt kisebb áramellátók energiamegtakarítása. Továbbra is folyik a vezetékes és mobil-áramellátás összevonása az aktuális telephelyeken. A csökkenő fogyasztásnak köszönhetően mérsékelni tudtuk az áramszolgáltatónál lekötött teljesítményt is. A smart cooling technológia lendületesen fejlődik, folyamatosan hozva az eredményeket. Ebben az évben csupán néhány kazáncserét hajtottunk végre. A gépterem hőmérséklet-emelését globális projektként kezeljük, konténertől egy teljes központig, függetlenül annak nagyságától. Ennek mintegy előkészítő művelete lett a hőtűrő akkumulátorok és az akkukabát használata. Pilot jelleggel négy épületet LED-világítással szereltünk fel. A víztakarékosságra is gondolunk: perlátorokat telepítettünk több helyre. Ezek használata már fél év alatt megtérülhet, ami évente közel egymillió forintos megtakarítást jelent. Összességében elmondhatjuk, hogy az energiamegtakarításra globális projektként tekintünk: minden egyes fejlesztésünk során arra törekszünk, hogy közvetve vagy közvetlenül csökkentsük az energiafelhasználást. Így válhat mindez csökkenő trenddé hosszú távon.

9 VÁLLALATI MEGFELELŐSÉG (COMPLIANCE)

A Magyar Telekom Csoport Vállalati megfeleléségi programjának kialakításakor a cél annak biztosítása volt, hogy a Magyar Telekom Csoport üzleti tevékenységét maximális tudatossággal és elkötelezettséggel, a vonatkozó törvények és jogszabályok betartásával, az etikus üzleti magatartás legszigorúbb normáival összhangban végezze. Ehhez az esetleg felmerülő megfeleléségi kockázatokkal foglalkozó utasításokat adtunk ki, és az azokban foglalt eljárásokat alkalmazzuk, amelyekkel kapcsolatban folyamatos oktatást biztosítunk munkavállalóink számára. A feltételezett nem-megfeleléségi eseteinek jelentésére, kivizsgálására, nyomon követésére és kiigazítására egyértelmű folyamatokat alakítottunk ki.

A Vállalati megfeleléségi programot a Csoport megfeleléségi vezető felügyeli. A Csoport megfeleléségi vezető közvetlenül az Audit Bizottságnak jelent, és együttműködik az Igazgatósággal, a Felügyelő Bizottsággal és a menedzsmenttel. A Vállalati megfeleléségi program középpontjában a Működési Kódex áll.

A Magyar Telekom Csoport Működési Kódexe a vállalati megfeleléségi követelmények összefoglalását tartalmazza, rögzíti a Csoport közös értékeit, és egyben a Telekom erős pozíciójának, reputációjának és sikeres jövőjének záloga is. A Működési Kódex a Magyar Telekom Csoporton belül mindenre érvényes, a munkatársaktól az igazgatósági tagokig. Ezen felül a Magyar Telekom Csoport szerződéses partnereinek is meg kell ismerniük és el kell fogadniuk ezeket az értékeket a beszerzési honlapon való regisztrálásukkor.

2010-ben egy külső, független fél vizsgálta a Compliance program kialakítását, és a külső elvárásoknak való megfelelésről, a rendszer kialakításáról tanúsítványt kaptunk. 2013-ban megtörtént a program felülvizsgálata, kiterjesztve egyéb területekre is – úgymint beszerzés, belső ellenőrzés, HR, értékesítés. A vizsgálat már nem csak a rendszer kialakításának ellenőrzését célozta a különböző területeken, hanem a kontrollrendszer működési hatékonyságának mérését is. Az elvárásoknak eleget tettünk, amelyről az Ernst&Young mint független külső fél tanúsítványt adott ki.

2008-ban indult az első megfeleléségi távoktatás „A vesztegetés és a korrupció tudatos felismerése” témában. Azóta az új belépő munkatársak részére egy általános eLearning képzést biztosítunk, amely minden vállalatunkhoz érkező munkatársunk részére kötelező, és a Működési Kódex elfogadásával zárul. A program elindítása óta pedig összesen 65 581 távoktatási képzést végeztek el a munkavállalók csoport szinten olyan témákban, mint megfeleléségi tudatosság, korrupcióellenes intézkedések, összeférhetlenség vagy bennfentes kereskedelem.

Ezen túlmenően társaságunk a megfeleléségi és visszaélési kockázatnak kitett szakterületeken dolgozók számára – mind az anyavállalatban, mind a magyar és nemzetközi leányvállalatokban – személyes tréningeket is szervezett korrupcióellenes magatartás, szerződéses partnerek átvilágítása és ajándékozási szabályok témakörökben.

2016-ban, a korábbi évekhez hasonlóan a Magyar Telekom Nyrt. szervezeteinek és leányvállalatainak részvételével folyt kockázatelemzés. A felmérés eredménye alapján átfogó vizsgálat készült a lehetséges megfeleléségi és visszaélési kockázatokra vonatkozóan, aminek eredményeit a társaság Audit Bizottsága elé terjesztettük.

Az év során ellenőrizzük a társaságunkhoz etikátlan magatartással kapcsolatban érkezett bejelentések megalapozottságát, és szükség esetén a bejelentéseket kivizsgáljuk. Amennyiben megvalósult visszaélést tapasztalunk, gondoskodunk a szükséges intézkedések megtételéről. A Magyar Telekom a vonatkozó jogszabályokban és szabályozásokban elvárt módon tesz közzé információt a korrupciós esetekről és az azok kapcsán megtett intézkedésekről.

10 GAZDASÁGI KÖRNYEZET

A távközlési iparág világszerte jelentős változáson megy keresztül. A nemzetközi trendek az integrált távközlési, információs, média és szórakoztató piac irányába mutatnak. Ezek a trendek a helyi sajátosságokkal együtt új felállást hoznak létre a gazdasági rendszerünkben az infrastruktúra, a szolgáltatások és az új üzleti modellek tekintetében egyaránt.

Magyarország

A hagyományos távközlési piacok mérete középtávon már zsugorodó. A hangszolgáltatások (mind vezetékes mind mobil) piaca telített, ami a csökkenő árak mellett csökkenő bevételtömeget jelent. Az adat szolgáltatások iránt tovább nő az igény, köszönhetően az erősödő médiafogyasztásnak, de az erős verseny mind mobil, mind vezetékes piacon nyomást helyez az árázására. A vezetékes hang piac, mint fő bevételi és profit forrás hanyatlóban van, a mobil hang piac is ezt a trendet követi stagnáló ügyfélszámmal és csökkenő árakkal. A vezetékes piacot a vezetékes-mobil integrált csomagok jellemzik, ahol a szolgáltatáskínálat fő eleme egyre inkább a szélessávú szolgáltatás. A vezetékes piacon további konszolidációra, hálózat fejlesztésekre és a verseny erősödésére számítunk. Az egyre növekvő technológiai platform alapú versenyt erősíti a kormányzat által meghirdetett Digitális Magyarország program, amelynek célja minden magyar háztartás lefedése szélessávú (HSI > 30 Mbit/s) hálózattal 2018 év végéig. A technológia, a szolgáltatások és az oktatás digitalizációja nagymértékben hozzájárul az ország versenyképességéhez és az állampolgárok életminőségéhez.

A mobil piacot hálózati oldalon a kiváló minőség és a jó lefedettség jellemzi. A piacot a fixdíjas ajánlatok elterjedése jellemzi, miközben új piaci belépők megjelenésére számítunk, amelynek hatása jelentős lehet a piac egészére középtávon. A szélessávú és tartalomszolgáltatások területén erős a verseny, az ügyfelekért folyó harc során a kommunikáció központjába az árak helyett egyre inkább a minőség, a hálózati lefedettség és a sávszélesség kerül. A mobil szélessáv bővülése még mindig a teljes mobil piac hajtóereje. Az erősödő szabályozás, különösen a roaming díjak eltörlése és a mobil végződtetési díjak csökkentése további nyomást helyez a piac szereplőire.

Az elmúlt évek növekvő gazdasági környezete pozitív hatással volt a háztartások elkölthető jövedelmére. A növekvő háztartási büdzséből viszont komoly feladat a távközlési szolgáltatók számára, hogy nagyobb szeletet hasítsanak ki maguknak.

Macedónia

Macedóniában a telekommunikációs piac jelenleg a konszolidációs és stabilizációs fázisban van, melyet a bizonytalan politikai környezet és az ennek hatására kialakult gazdasági visszaesés és az erős versenyhelyzet jelentős mértékben befolyásol.

A politikai bizonytalanság megszűnésére csak hosszabb távon lehet számítani és a kialakult helyzet negatívan befolyásolja a macedóniai gazdasági fejlődését. Az országban 2016 december 11-én előrehozott választásokat tartottak, az új kormány megalapításáról folyó tárgyalások a 2017-es év elején még zajlanak.

Az elhúzódó politikai krízis és az országba irányuló befektetések visszaesése hátrányosan befolyásolta a GDP növekedését. A GDP növekedés 3,8%-os értéket ért el 2015-ös év végén. A Macedón Nemzeti Bank előrejelzése szerint 2016-ban ennek szintje 2,3%, míg 2017-ben 3,5% lesz. Az infláció mértéke a 2015-ös év végén mért -0,35%-ról 0,2%-os szintre csökkent a 2016-os év végére. A munkanélküliség mértéke 23,4%-ra csökkent 2016 második negyedévében a 2015 év végén rögzített értékhez képest, amely a korábbi időszakban 26,1% volt. A politikai krízis negatív hatással volt a külföldi működő tőke beáramlására, amely 2016 második negyedévére 27 millió euróra csökkent a 2015 év végi 203 millióhoz képest.

A VIP és a ONE (a 2. és 3. legnagyobb mobil szolgáltatók) összeolvadtak 2015-ben, melynek köszönhetően az újonnan kialakult integrált szolgáltató, a one.VIP, átvette a piaci vezető szerepet a mobil és a TV szolgáltatások területén. A Makdonski Telekom a vezetékes hang és a szélessávú internet árbevétel területén továbbra is fenntartotta piacvezető szerepét.

VIP, One és Blizoo 2016 májusában bejelentették a jogi egyesülésüket a VIP márkanév alatt. Ezzel a 2015-ben létrehozott one.Vip márka megszűnt. 2016-ban a VIP új integrált mobil/ vezetékes portfólióval jelentkezett, melyet immár minden mobil, illetve vezetékes ügyfél számára elérhetővé tettek.

Lycamobile, az angliai székhelyű virtuális szolgáltató, 2016 júliusában megkezdte működését Macedóniában. Ezzel a lépéssel Macedónia részévé vált a Lycamobile 21 országot tömörítő hálózatának. Az újonnan alapított virtuális szolgáltató a VIP hálózatán keresztül nyújtja a szolgáltatásait.

A T-Mobile Macedona és a Makdeonski Telekom jogi összeolvadását követően, a MKT új integrált vezetékes/ mobil portfóliót vezetett

be privát és vállalati ügyfelei számára (Magenta 1, Magenta Business, Magenta Cool, Smart díjcsomagok). Az új ajánlatok, amelyek az eddig kevésbé megszólított üzleti szegmensekre is fókuszálnak, rendkívül sikeresek a helyi piacon és jelentős bevétel-növekedéshez járultak hozzá a 2016-os évben. A Makedonski Telekom – stratégiájának megfelelően – jelentős sikereket ért el az ügyfél elégedettség növekedésében, illetve a folyamatos hálózat-fejlesztés kiemelkedően erős és pozitív márka-ismertséget eredményezett.

Montenegró

A 2017. január 10-i bejelentésnek megfelelően a Magyar Telekom értékesítette a Crnogorski Telekomban fennálló többségi tulajdonrészét. A tranzakció 2017. januári zárását követően a montenegrói vállalkozásunkat nem konszolidáljuk a Magyar Telekom pénzügyi kimutatásaiban. További részletek a Konszolidált éves beszámoló 38.1 megjegyzésében olvashatóak.

11 CÉLOK ÉS STRATÉGIA

11.1 Kitekintés

A távközlési iparág világszerte jelentős változásokon megy keresztül. Számos olyan hosszú távú trendet figyelhetünk meg, melyek megváltoztatják a távközlési piac szerkezetét. Ilyen hosszú távú trendek pl. a technológia (pl. IP-alapú szélessávú termékek és megoldások, és felhő alapú megoldások), az ügyféligények (pl. a mobil növekvő használhatósága tartalomszolgáltatásokra és végberendezésekként, 4Play megoldások és egyre nagyobb igény a mobil alkalmazásokra) valamint a verseny és a szabályozások változásai (pl. kisebb korlátok a piacra lépéshez, új üzleti modellek, a távközlési és a média műsorszórási iparág konvergenciája).

A Magyar Telekom jelenlegi tervei és kilátásai a legjobb tudásunkon és a várható körülményeken alapulnak. Azonban a versenytársaink viselkedését nem tudjuk megjósolni. Ezért az alternatív szolgáltatóknak, az új piaci belépőknek és az új megoldásoknak a feltételezettnél erősebb hatása bármely országban, ahol jelen vagyunk, negatív hatással lehet az üzleti teljesítményünkre.

Az üzleti szegmenseink mindegyikére hatással van egyedi üzleti környezete, és előre nem látott, általunk nem befolyásolható körülményeknek és eseményeknek vagyunk kitéve. A világgazdaság kiheverte a válságot, de előttünk áll a Brexit és Donald Trump kiszámíthatatlansága. A üzleti környezetünk nagyban függ a FED monetáris politikájától, a kínai és az európai gazdasági növekedéstől és az Európai Unió támogatás politikájától.

Magyarország

A Magyar Telekom számos, a versenypiaci és szabályozói környezetből fakadó növekedési kockázattal fog szembesülni 2017-ben: ilyenek a Digi várható megjelenése a mobilpiacon; a feltöltőkártyás szolgáltatások folyamatban lévő regisztrációs kötelezettsége; valamint a kártyás és üzleti mobil szegmensekben fennmaradó erős verseny. Mindezek ellenére úgy gondoljuk, hogy integrált szolgáltatóként eleget tudunk tenni ezeknek a kihívásoknak a háztartások összkiadásainak telekommunikációra költött arányának maximalizálásán keresztül, amelyet a négy szolgáltatást összekapcsoló Magenta 1 előfizetők számának további növelésével, és a HSI (nagy sebességű internet) hálózatunk kihasználásával érünk el.

2016. december végéig több, mint 2,8 millió háztartásban volt elérhető a nagysebességű internet szolgáltatásunk, miközben a penetráció továbbra is növekedési pályán mozog, és a magasabb sáv szélességű csomagokra előfizetők számának emelkedése is folytatódik.

Emellett a nagyobb összegű uniós pályázati források beáramlásának köszönhetően az RI/IT piac várhatóan tovább fog növekedni, ugyanakkor az a szándékunk, hogy a magasabb fedezettartalmú rendszerintegrációs projektekre fektetett hangsúly növelésével megemeljük a piaci részesedésünket.

Macedónia

Macedóniában a második és harmadik legnagyobb piaci szereplő (VIP és ONE) egybeolvadásával 2015-ben konszolidálódott a mobilpiac. 2016-ban 3 százalékpontos egy éven belüli növekedést sikerült elérnünk, így a piaci részesedésünk immár meghaladja az 50%-ot. A korlátlan díjcsomagok megjelenésével azonban elképzelhető, hogy 2017-ben a piaci verseny erősödni fog.

A vezetékes szegmens a Blizoo 2015-ben történt, VIP általi felvásárlása ellenére továbbra is fragmentált. A vezetékes hangalapú piac szerkezeti visszaesését bizonyos mértékben ellensúlyozza a vezetékes szélessávú piac fenntartott növekedése, mialatt a TV piac már elérte a telítettségi pontot. Arra számítunk, hogy ezek a trendek a csomagajánlatok számának emelkedésével együtt folytatódni fognak.

A szabályozói nyomás fokozódására szintén számítani lehet Macedóniában, mivel a szabályozhatóságnak az a szándéka, hogy kiterjessze a nagykereskedelmi szabályozás hatókörét (bitfolyam és költség alapú árazás). További várakozás, hogy minden szolgáltatót kötelezzen a városi területeken található légkabelek földbe ásására. Emellett a Balkán roaming megállapodás következő fázisának végrehajtása 2017 közepétől a kis- és nagykereskedelmi árak csökkenését fogja eredményezni, hogy azok megfeleljenek az EU roaming III szinteknek.

Macedóniában az aktuális környezet okozta kockázatok ellenére úgy gondoljuk, hogy a bevételek stabilizálódása és a költség oldali hatékonyság növelés fenntartható EBITDA trendfordulót eredményezhet a jövőben.

Montenegró

A 2017. január 10-i bejelentésnek megfelelően a Magyar Telekom értékesítette a Crnogorski Telekomban fennálló többségi tulajdonrészét. A tranzakció 2017. januári zárását követően a montenegrói vállalkozásunkat nem konszolidáljuk a Magyar Telekom pénzügyi kimutatásaiban. További részletek a Konszolidált éves beszámoló 38.1 megjegyzésében olvashatóak.

11.2. Bevétel, EBITDA, Capex, szabad cash flow és osztalék célok

2016-ban túltejesítettük a bevétel és az EBITDA célkitűzésünket is, míg a szabad cashflow tekintetében egy évvel a tervezett előtt értük el a kitűzött 50 milliárd forintot. A teljes éves bevétel 602,7 milliárd forint, míg az EBITDA 197,0 milliárd forint volt. A tervezettnél jobb eredmények a kedvező magyarországi negyedik negyedéves teljesítménynek voltak köszönhetőek, mivel a marketing tevékenységünk növelése és a magasabb készüléktámogatások a vártnál jobban javították mind a mobil készülékek, mind az adatsomagok értékesítését. A magasabb profittartamú RI/IT megbízások előtérbe helyezésének köszönhetően javult a magyarországi RI/IT bruttó fedezet, ami szintén hozzájárult az EBITDA növekedéshez.

Előretekintve a 2017-es évre, számos verseny- és szabályozási környezetből fakadó növekedési kockázatot látunk, úgy mint a Digi várható belépése a mobil piacra, az EU roaming díjak további csökkentése, valamint a feltöltőkártyák folyamatban lévő kötelező regisztrációja; továbbá mind a feltöltőkártyás, mind az üzleti mobil szegmensekben várhatóan továbbra is erős marad a verseny. Mindemellett, a vezetékes piacon a három szolgáltatót összekapcsoló regionális ajánlatok tekintetében erősödik a verseny, amit minden valószínűséggel tovább fokoz majd, hogy a Digi és nem túl rég óta a UPC is optikai hálózatokat épít. Mindezek ellenére úgy gondoljuk, hogy integrált szolgáltatóként eleget tudunk tenni ezeknek a magyarországi kihívásoknak, és megfelelő pozícióban vagyunk ahhoz, hogy maximalizáljuk részesedésünket a háztartások telekommunikációra fordított költségéből a négy szolgáltatót összekapcsoló, és ezzel a versenytársainktól minket határozottan differenciáló, Magenta 1 előfizetők további növelésén keresztül.

Mindazonáltal úgy látjuk, hogy ezek a kedvezőtlen folyamatok nem hagyják érintetlenül eredményeinket. A montenegrói operáció (aminek eladását idén januárban zártuk) hozzájárulását figyelmen kívül hagyva arra számítunk, hogy bevételeink nagyjából 560 milliárd forintra fognak csökkenni a kedvezőtlen verseny- és szabályozási környezet hatására. Célunk, hogy a bevételek csökkenését működési hatékonyságnövelő intézkedések segítségével ellensúlyozzuk, így az egyszeri profit fokozó tételek hatását (ami az Infopark G épület és az Origo eladásából származott) kiszűrve arra számítunk, hogy az EBITDA 182 milliárd forinton nagyjából szinten marad. Bár 2016-ban a Capex (spektrum akvizícióra fordított összegek és éves frekvencia díj aktiválása nélkül) a tervezettnél kismértékben magasabb lett, továbbra is arra számítunk, hogy 2017-ben nagyjából 85 milliárd forintra fog csökkenni. Bár azt tervezzük, hogy folytatjuk a nagy sebességű internetet nyújtó vezetékes, valamint a mobil hálózati beruházásainkat Magyarországon, mindkét program beruházás intenzitása csökkenni fog az elmúlt két évhez képest. Továbbá, mivel több olyan projekt is a vége felé közeledik, amely a jövőbeni hatékonyság javítását segítik, az IP migrációra és az integrált CRM és számlázási rendszerünkre költött Capex alacsonyabb lesz.

A jelenlegi és várható működési és szabályozási környezet alapján arra számítunk, hogy a Társaság részvényenként 25 forint osztalékot fog fizetni a 2017. évi eredmények után.

Publikus célkitűzések:

	Publikus célkitűzések 2016-ra	2016 tény		Publikus célkitűzések 2017-re	
		CT-vel együtt	CT nélkül ¹	Előző célok	Új célok
Bevétel	nagyjából 595 milliárd forint ³	603 milliárd forint	574 milliárd forint	560-570 milliárd forint	nagyjából 560 milliárd forint
EBITDA	nagyjából 193 milliárd forint ⁴	197 milliárd forint	188 milliárd forint	181-185 milliárd forint	nagyjából 182 milliárd forint
Capex²	kb. 10%-os éves csökkenés	105 milliárd forint	98 milliárd forint	kb. 15%-os éves csökkenés	nagyjából 85 milliárd forint
Szabad CF	-	50 milliárd forint	57 milliárd forint	több, mint 50 milliárd forint ³	nagyjából 55 milliárd forint ⁴
Osztalék	részvényenként 25 forint célkitűzés	részvényenként 25 forint		-	részvényenként 25 forint

¹ a Cronogorski Telekom pénzügyei eredményei nélkül

² spektrum akvizícióra fordított összegek és az éves frekvencia díj aktiválása nélkül

³ a leányvállalatokban lévő kisebbségi tulajdonosoknak fizetett osztalék után

⁴ a Cronogorski Telekomban lévő többségi részesedés átruházásáért kapott tranzakciós ár nélkül

11.3 Stratégia

Magyarország

Összpontosított stratégiai erőfeszítéseinknek köszönhetően a Magyar Telekom 2016-ban is megtartotta vezető pozícióját a magyarországi vezetékes hang, szélessáv, fizetős TV szolgáltatás, mobil és ICT üzleti területeken, javult az ügyfélmegtartási képességünk és jelentős mennyiségi növekedést értünk el. Az elmúlt két évben kiépült egy világviszonylatban is kimagasló minőségű 4G mobil hálózat és jelentősen növeltük HSI képességű vezetékes hálózatunkat

A gyorsan növekvő hálózati képességeinkre építve szeretnénk az élet minden területén hang, internet, TV és IT szolgáltatásokkal kiszolgálni minden ügyfelünket. Középtávú stratégiai célunk, hogy hatékonyabb és agilis szervezetté váljunk, termék és szolgáltatásportfoliónkat egyszerűsítsük, fokozzuk folyamataink automatizálását és nagyobb arányú online ügyfélszolgálatot érjünk el. Integrált szolgáltatóként továbbra is különleges ügyfélélményt nyújtunk ügyfeleinknek vezető márkánk és kiváló technológiánk segítségével.

A változó ügyféligények, a technológiai fejlődés és az új üzleti modellek előtt járva új kompetenciáink mentén kihasználjuk képességeinket, hogy vezető szerephez jussunk az otthonok digitális kiszolgálásában a fogyasztók és a partnerek számára egyaránt. Folytatjuk az új üzleti lehetőségek felkutatását és kiaknázását az e-egészségügy, IoT, felhő alapú, pénzügyi és biztosítási szolgáltatások területén, melyek az ügyfelek megtartását szolgálják és új bevételi forrásokat jelentenek mind a lakossági, mind az üzleti szegmensben. A megváltozott piaci környezetnek köszönhetően a lakossági földgáz piacról kiléptünk. Ugyanakkor, az üzleti energia ügyfeleket kiszolgáló közös vállalatot hoztunk létre az energia szolgáltatási tevékenységünk fejlesztése és optimalizálása érdekében.

Stratégiánk lehetővé teszi számunkra, hogy kiaknázzuk és bővítsük kiterjedt ügyfélbázisunkat, jelentősen javítsuk a hatékonyságunkat és megragadjuk a növekedési lehetőségeket az információ- és kommunikációtechnológia területén és a kapcsolódó iparágakban, amely hosszú távon további stabil készpénztermelést eredményez.

Macedónia

Macedóniában erősödik a verseny, mind a vezetékes mind a mobil piacon. A VIP pozíciója nem tükrözi az elmúlt évek akvizícióit ami piac romboló ár-stratégia bevezetéséhez vezetett. A Makedonski Telekom új vállalati növekedési programot hozott létere „GoDigital” néven, annak érdekében, hogy megfeleljen az új piaci kihívásoknak.

A „GoDigital” stratégiának a következő elemeit kommunikálta a MKT:

- üzleti folyamatok digitalizációja
- tradicionális telco bevételek stabilizációja.
- kiemelkedő ügyfélmény
- technológiai vezető szerep
- agilis és effektív vállalat
- vállalati kultúra fejlesztése

Montenegró

- A 2017. január 10-i bejelentésnek megfelelően a Magyar Telekom értékesítette a Crnogorski Telekomban fennálló többségi tulajdonrészét. A tranzakció 2017. januári zárását követően a montenegrói vállalkozásunkat nem konszolidáljuk a Magyar Telekom pénzügyi kimutatásaiban. További részletek a Konszolidált éves beszámoló 38.1 megjegyzésében olvashatóak.

12 BELSŐ KONTROLLOK, KOCKÁZATOK ÉS BIZONYTALANSÁGOK

12.1 A belső kontrollok rendszerének bemutatása, az adott időszaki tevékenység értékelése

A Magyar Telekom menedzsmentje elkötelezett egy megfelelő szintű belső kontroll rendszer kialakításáért és működtetéséért, amely a pénzügyi beszámolók megbízhatóságát, működési és megfelelőségi kockázatok minimalizálását biztosítja. A pénzügyi beszámolónk megbízhatóságát biztosító kontrollkörnyezetünket úgy alakítottuk ki, hogy elvárható biztonságot nyújtson arra, hogy a pénzügyi jelentések és a külső célra készülő pénzügyi beszámolóink megfeleljenek az Európai Unió által jóváhagyott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardoknak (IFRS).

A 2016. évi üzleti évre vonatkozóan a kontrollok dokumentációját és értékelését teljes körűen az informatikai rendszerrel támogatott ICS' rendszerben végeztük el. A tranzakció szintű kontrollok az üzleti folyamatokba beépített kontrollokat írják le, amelyeket úgy alakítottunk ki és működtetünk, hogy megakadályozzák vagy időben azonosítsák a pénzügyi beszámolóinkban szereplő minden jelentős beszámoló sor és nyilvánosságra hozott információ esetleges materiális hibáit.

A belső kontrollrendszerünk teljes értékelése a Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) által kiadott "Belső kontroll – integrált keretrendszer" módszerén alapul, a rendszer működését a függetlenített belső ellenőrzési funkció is támogatja. Kockázatalapú belső ellenőrzési munkatervi feladatokon túl ad-hoc vizsgálatokkal járul hozzá a belső kontrollfolyamatok javításához és a fennálló kockázatok csökkentéséhez. Az ellenőrzések alapján meghozott intézkedések teljesülését a belső ellenőrzési szakterület nyomon követi. Az ellenőrzések megállapításairól, azok nyomán megfogalmazott intézkedésekről és a feladatok teljesítéséről a Felügyelő Bizottság és az Audit Bizottság rendszeres tájékoztatást kap.

Az alkalmazott belső kontroll keretrendszer követelményeivel összhangban a menedzsment minden pénzügyi évben értékeli a belső kontrollrendszer hatékonyságát. A menedzsment 2016-ra vonatkozó értékelése még folyamatban van, de az eddig rendelkezésre álló információk alapján úgy gondoljuk, hogy a belső kontroll rendszer hatékonyan működött abban a vonatkozásban, hogy megakadályozza a pénzügyi beszámolóban az esetleges materiális hibákat, illetve csökkentse a működési és megfelelőségi kockázatokat.

A Társaság részvényesei publikus jelentéseinkből értesülhetnek a belső kontrollrendszer működéséről.

A Magyar Telekom menedzsmentje és Igazgatósága elkötelezett arra, hogy a Magyar Telekom Csoport minden üzleti tevékenységét a legszigorúbb jogi és etikai normák szerint folytassa. Ezen elkötelezettség eredményeképp alkotta meg az Igazgatóság a Magyar Telekom Vállalati megfelelőségi programját.

A Vállalati megfelelőségi program a Magyar Telekom Csoport minden testületére, szervezetére és munkavállalójára, valamint a tanácsadókra, megbízottakra, képviselőkre és minden olyan személyre vagy szervezetre vonatkozik, amely a Társaság vagy annak leányvállalata nevében végez munkát.

A Magyar Telekom Vállalati megfelelőségi programja biztosítja, hogy a Csoport üzleti tevékenységét az alkalmazandó törvények és jogszabályok legmesszemenőbb figyelembe vételével és betartásával tudatosan, a legmagasabb szintű képesséssel és elkötelezettséggel folytassa. Ez olyan irányelvek és eljárások megvalósítását kívánja meg, amelyek kezelik a potenciális megfelelőségi kockázatokat, valamint meghatározott folyamatokat vezetnek be a megfelelőség gyanított vagy valós hiányának jelentése, kivizsgálása, nyomon követése és korrekciója érdekében.

ⁱ Belső Kontroll Rendszer ('Internal Control System', „ICS”)

12.2 Pénzügyi instrumentumok hasznosítása, kockázatkezelési és fedezeti ügylet politika

Társaságunk irányelve, hogy a részvényeseinknek és a piaci szereplőknek szóló közzétételek pontos és teljes képet adjanak a Társaságról és minden vonatkozásban tükrözzék a Társaság pénzügyi helyzetét és működési eredményét. Ezen közzétételek az alkalmazandó törvényeknek, előírásoknak és szabályozásoknak megfelelő rendszerességgel készülnek. Annak érdekében, hogy ezen céloknek megfelelőjünk folyamatosan fejlesztjük kockázatkezelési irányelvünket.

Kockázatkezelési rendszerünk magában foglalja a kockázatok azonosítását, hatásuk felmérését, szükséges intézkedési tervek kialakítását, valamint ezek hatékonyságának és eredményeinek követését. A kockázatkezelési rendszer hatékony működtetése érdekében biztosítanunk kell, hogy a vezetés valamennyi fontos kockázat ismeretében hozza meg üzleti döntéseit.

1999-ben hivatalos kockázatkezelési rendszer működtetését kezdtük meg. Ez a rendszer 2002-ben integrálódott a Deutsche Telekom kockázatkezelési rendszerébe.

Minden lényeges, a belső és külső tevékenységhez kapcsolódó kockázat, a pénzügyi és jogi követelményeknek való megfeleléshez kapcsolódó, valamint számos egyéb kockázat egy jól meghatározott belső mechanizmus alapján kerül kiértékelésre és kezelésre. Kockázatkezelési kézikönyv és a kockázatkezelésről szóló belső utasítás készült. Kockázatkezelési oktatást tartottunk a kockázatkezelésért felelős munkatársak számára valamennyi területet érintően. A működésünkre ható kockázati tényezők negyedévente felülvizsgálatra kerülnek. Minden leányvállalatunknak, üzletágunknak, ágazatunknak és más szervezetünknek negyedévente kötelessége azonosítani és jelenteni működésének kockázatait. Ezen kockázatok kiértékelése után az eredményt a vezetőség, az Igazgatóság és az Audit Bizottság rendelkezésére bocsátjuk.

A befektetői döntéseket befolyásoló kockázatok azonnali közzétételének érdekében a kockázatkezelési folyamatot új elemmel bővítettük ki. A negyedéves kockázatjelentési rendszerünket folyamatos jelentési kötelezettséggel egészítettük ki. Ennek keretében a cégcsoport tagjainak és szervezeteinek minden tudomásukra jutó jelentős új tényrt, információt illetve kockázatot azonnal jelenteniük kell. Az így közölt információkat a kockázatkezelési szakterület értékeli, és lényeges új kockázat vagy információ felmerülése esetén értesíti a gazdasági vezérigazgató-helyettest.

A munkatársak felelősségét a kockázatok követésére és kezelésére vonatkozóan belső utasítás szabályozza.

12.3 Kockázati tényezők

A pénzügyi helyzetünket, a működési eredményünket, illetve az értékpapírjaink kereskedési árát ezek a kockázatok bármelyike negatívan befolyásolhatja. Nem csak az alábbiakban felvázolt kockázatokkal kell szembenéznünk. További, jelenleg nem ismert kockázatok, vagy olyan kockázatok, melyeket jelenleg lényegtelennek tekintünk, szintén kedvezőtlen hatással lehetnek a pénzügyi helyzetünkre, működési eredményeinkre, illetve az értékpapírjaink kereskedési árára.

- Működésünk (Magyarországon és külföldön egyaránt) jelentős állami szabályozási hatás alatt áll; tovább szigorodtak a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos előírások, továbbá szigorodhatnak egyes szabályozott nagykereskedelmi szolgáltatások árának meghatározásával kapcsolatos szabályok, illetve új típusú szabályozott szolgáltatások kerülhetnek bevezetésre, amelyeknek az üzletünkre és a működési eredményeinkre is kedvezőtlen következményei lehetnek;
- Jelenleg nincs jól körülírt szabályozás a hálózatsemlékenység biztosítása tekintetében. Az NMHH eseti döntéshozatala akadályozhatja az innovációt.
- A mobil szolgáltatók kötelesek „fair use policy” (tisztességes használati szabályok) megfogalmazására és bevezetésére, továbbá az ügyfelek számára annak lehetőségét biztosítani, hogy elkerüljék a nem szándékolt jelentős túlköltekezést. A „roam like at home” szabályozás visszaélésre ad lehetőséget, továbbá bevételkiesést okozhat.
- Erősebb versenynek vagyunk kitéve a hazai vezetékes piacon, mivel a hálózatfejlesztésnek köszönhetően egyre több területen kerülünk átfedésbe a versenytársainkkal;
- Magyarországon a jelenlegi mobilpiaci szereplők mellett a DIGI 2x5MHz frekvenciablokkhoz jutott 1800MHz-es frekvenciasávon, valamint 1x20MHz frekvenciablokkot vásárolt 3400-3600MHz-en, és a legnagyobb valószínűség szerint 2017 első félévében új szereplőként be fog lépni a mobil piacra;
- A feltöltőkártyás ügyfelek regisztrációjára vonatkozó kötelezettség negatív hatással lehet az üzleti tevékenységünkre
- Működési modellünk jövőjét az üzleti környezet jelenleg még előre nem látható változásai befolyásolhatják;
- A technológiai és a távközlési ágazat fejlesztései egyes eszközeink könyv szerinti értékének csökkenését, értékvesztését okozhatják;
- Az eredményünkre negatív hatással lehetnek a mobilkommunikációs technológiáknak tulajdonított valós vagy vélt egészségügyi kockázatok;
- A rendszerhibák csökkent felhasználói forgalmat és kisebb bevételt eredményezhetnek, valamint árthatnak hírnevünknek;
- A kulcs munkatársak elvesztése gyengítheti az üzletünket;
- A macedóniai szabályozási környezet szigorodása várható a Szabályozó Hatóság nagykereskedelmi szabályozási tervei kapcsán (bitfolyam, költségalapú árazás kiterjesztése);
- A macedón piacon erősödő verseny tapasztalhatunk annak köszönhetően, hogy a VIP is integrált szolgáltatóvá vált
- A részvényáraink ingadozóak lehetnek és a részvényeladási képességet a részvényeink és ADS-eink viszonylag kevésbé likvid piaca negatívan befolyásolhatja;
- A befektetéseink értékét, a működési eredményünket és pénzügyi helyzetünket kedvezőtlenül befolyásolhatják a magyarországi és más országokban bekövetkező gazdasági fejlemények;
- A magyar adórendszer előre nem látható változásai negatív hatással lehetnek eredményünkre;
- A devizaárfolyamok ingadozása kedvezőtlenül befolyásolhatja a működési eredményünket;
- Vítáink és peres ügyeink a szabályozó hatóságokkal, versenytársakkal és más felekkel kedvezőtlenül befolyásolhatják működési eredményünket
- A kibertámadások száma exponenciálisan emelkedik az utóbbi időben világviszonylatban. Habár a Magyar Telekom a legmagasabb biztonsági előírásoknak megfelelően nyújtja szolgáltatásait és folyamatosan teszteli és aktualizálja kiberbiztonsági ellenintézkedéseit, de teljes mértékben mégsem zárható ki, hogy egy kibertámadás áldozatává váljunk.

12.4 Pénzügyi instrumentumok hasznosítása , pénzügyi kockázatok kezelése

A Csoport pénzügyi instrumentumai minősítését a Konszolidált éves beszámoló 2.4 megjegyzésében, a Csoport pénzügyi kockázatainak kezelését a Konszolidált éves beszámoló 3. megjegyzésében írjuk le részletesen.

13 A 2016-OS PÉNZÜGYI EREDMÉNYEK ELEMZÉSE

Kulcs teljesítményindikátorok	2015. december 31-én	2016. december 31-én
Bevétel (millió Ft)	656 342	602 651
Mobil bevételek.....	314 033	319 929
Vezetékes bevételek.....	212 032	207 209
Rendszerintegráció/információtechnológia bevételek	80 997	68 735
Energiaszolgáltatás bevételek	49 280	6 778
EBITDA (millió Ft).....	187 301	197 039
EBITDA fedezet	28,5%	32,7%
Működési fedezet.....	11,2%	13,2%
Nettó bevétel fedezet.....	4,2%	9,01%
Capex-árbevétel ráta.....	16,7%	18,8%
ROA mutató ⁱ	3,3%	5,9%
ROE mutató ⁱ	6,5%	11,0%
Nettó adósságállomány (millió Ft)	409,393	376,557
Nettó eladósodottsági mutató (az összesített tőke és a nettó adósságállomány aránya) ..	42,9%	39,3%

ⁱ A ROA mutatót az Átfogó eredmény és az átlagos eszközérték hányadosaként, a ROE-t pedig az Átfogó eredmény és a Nem irányító részesedések kihagyásával számított az átlagos saját tőke hányadosaként kalkuláltuk

13.1 Bevételek

Az összbevétel a 2015. évi 656,3 milliárd forinthez képest 602,7 milliárd forintot tett ki 2016-ban, ami leginkább az energiapiacról történt részleges kivonulás, valamint az alacsonyabb RI/IT bevételek eredménye. A bevételek nagyjából stabilak maradtak Macedóniában, mialatt a magyarországi és montenegrói operációban egyaránt visszaesés volt tapasztalható.

A mobilszolgáltatások bevételei a 2015-ös 314,0 milliárd forintról 1,9%-kal, 319,9 milliárd forintra nőttek 2016-ban. A magasabb mobiladat és készülékértékesítési bevételek bőven ellensúlyozták az alacsonyabb hang és SMS bevételeket.

- A hangalapú kiskereskedelmi bevételek 2,9%-kal, 153,8 milliárd forintra csökkentek 2016-ban, ami tükrözi a magyarországi és macedón szegmensben bekövetkezett csökkenést. Magyarországon a szerződéses előfizetések növekvő arányának (2016 végén 59,2% a 2015. végi 56,4%-hoz képest) és a korlátlan Next díjcsomag emelkedő penetrációjának pozitív hatásainál lényegesebb volt az üzleti szegmens visszaesése, valamint az EU szabályozás miatti alacsonyabb roamingbevételek. Macedóniában a szerződéses szegmens javulását bőven ellensúlyozta az abszolút értelemben kisebb feltöltőkártyás ügyfélkör és az alacsonyabb ARPU (egy felhasználóra jutó átlagos bevétel), valamint a roaming bevételeknek a Balkán roaming megállapodás okozta csökkenése. Montenegróban úgy a feltöltőkártyás, mint a szerződéses ügyfélkör bővülése kompenzálta az alacsonyabb ARPU értékeket és forgalmat, ami összességében megközelítőleg stabil bevételeket eredményezett
- A hangalapú nagykereskedelmi bevételek 26,8%-kal 11,7 milliárd forintra estek 2016-ban, amelynek hátterében a Magyarországon 2015. április 1-jén érvénybe lépett, jelentősen alacsonyabb (76%), szabályozott mobilvégződtetési díj húzódik (ezáltal negatívan befolyásolta az azonos első negyedéves időszak eredményeit), melynek hatását kismértékben ellensúlyozta a magasabb egy előfizetőre jutó átlagos havi perhasználat (MOU). Macedóniában a nemzetközi bejövő forgalom egész éves csökkenése okozott alacsonyabb hangalapú nagykereskedelmi bevételeket 2016-ban 2015-höz képest; hasonló a helyzet Montenegróban, ahol végződtetési díjcsökkenést is tapasztaltunk
- Az adat bevételek 9,3%-kal, 64,8 milliárd forintra nőttek 2016-ban a mindhárom országban tapasztalt nagyobb előfizetői bázisnak és a magasabb forgalomnak köszönhetően
- Az SMS bevételek 2,7%-kal 18,1 milliárd forintra csökkentek 2016-ban. A mérsékelt visszaesés oka az elküldött SMS-ek alacsonyabb száma volt (elsősorban a kis- és közepes méretű vállalkozás szegmensünkben, valamint a macedóniai és montenegrói operációban), melynek hatását csaknem ellensúlyozta a magyarországi tömeges SMS bevételek növekedése

- A mobil készülékértékesítésből származó bevételek 20,9%-kal 56,7 milliárd forintra nőttek 2016-ban a Csoport-szerte tapasztalt javulásnak köszönhetően. A magyarországi készülékértékesítések árbevétele jelentősen emelkedett, elsősorban a harmadik félnek történő exportnak köszönhetően, míg Macedóniában az értékesített mobilkészülékek átlagára, Montenegróban pedig azok darabszáma nőtt

A vezetékes bevételek az előző évi 212,0 milliárdhoz képest 2016-ban 207,2 milliárd forintot tettek ki, ami 2,3%-os visszaesést jelent. A szélessávú internet és TV bevételek javulása nem tudta kiegyenlíteni a hangalapú kiskereskedelmi, a készülékértékesítésből származó, az adat- és a nagykereskedelmi bevételek csökkenését.

- A hangalapú kiskereskedelmi bevételek 8,7%-kal, 54,5 milliárd forintra estek 2016-ban, elsősorban az ügyfélbázis és a használat folytatódó strukturális hanyatlása, valamint az átlagos előfizetési díjak csökkenése miatt, melyet minden szegmensben tapasztaltunk
- A szélessávú kiskereskedelmi bevétel csekély, 1,2%-os növekedéssel 52,6 milliárd forintra nőtt. Magyarországon a megnövekedett ügyfélkör hatása változatlan ARPU-val párosulva 2,2%-os bevétel-növekedéshez vezetett; míg a javuló ARPUk és a némileg csökkenő ügyfélbázis Macedóniában változatlan bevételt eredményezett. Montenegróban a kábeles szolgáltatók irányából tapasztalt fokozódó verseny és szabályozói nyomás együttes hatásaként a bevételek 8,6%-kal csökkentek az előző évhez képest
- A TV bevételek 4,8%-kal 44,2 milliárd forintra nőttek 2016-ban. A javulás mögött főként a bővülő magyarországi IPTV előfizető-bázis, és emelkedő ARPU húzódik meg. Az interaktív televíziózás növekvő népszerűségét tükrözi az IPTV előfizetők emelkedő száma, akik mára a Csoport-szintű TV bevétel 62%-át teszik ki
- A TV-készülékek, tablet és laptop számítógépek mérséklődő magyarországi kiskereskedelmi eladása miatt a vezetékes készülékértékesítésből származó bevételek 20,7%-kal 6,5 milliárd forintra csökkentek 2016-ban
- A kiskereskedelmi adatbevételek 3,2%-kal 10,4 milliárd forintra estek, amely a hazai vállalati szegmensben tapasztalt árnyomás és alacsonyabb előfizetőszámok hatását tükrözi, melyhez a bérelt vonali szolgáltatásokból származó alacsonyabb macedóniai és montenegrói bevételek is hozzájárultak
- A nagykereskedelmi bevételek 1,5%-kal, 21,3 milliárd forintra estek vissza 2016-ban a macedóniai és montenegrói vállalatoknál egyaránt tapasztalt alacsonyabb hazai és nemzetközi vezetékes bejövő forgalom miatt, amely bőven ellensúlyozta a (GTS 2016. első negyedévi többletbevételének köszönhető) magyarországi növekedést

A rendszerintegráció (RI) és IT bevételek 68,7 milliárd forintot tettek ki, szemben az előző év 81,0 milliárd forintos szintjével. A 15,1%-os visszaesés mögött meghúzódnak legfőbb tényező a Magyar Telekom által elnyert, a 2015-ben lezárult hétéves uniós finanszírozási ciklushoz kapcsolódó közbeszerzési pályázatok számának és volumenének jelentős csökkenése, valamint az EU-s források ezt követő átmeneti megtorpanása volt. Ezenfelül, a 2015. évi RI/IT bevételeket olyan nagyberuházások is támogatták Macedóniában és Montenegróban, amelyek 2016-ban nem ismétlődtek meg.

Az energiaszolgáltatásból származó bevételek a 2015-ben elért 49,3 milliárd forintról 6,8 milliárd forintra csökkentek 2016-ban, ami 86,3%-os visszaesést jelent. A változás oka a lakossági gázszolgáltatásból 2015. augusztus 1-jével történt előre tervezett kilépés, valamint az üzleti energia ügyfelek átadása volt a MET Holding AG-val alapított vegyesvállalatnak (E2), 2016. január 1-jei hatállyal. A lakossági áramszolgáltatásból való kilépésre továbbra sem számítottunk 2017 júniusánál hamarabb.

13.2 Közvetlen költségek

A közvetlen költségek az előző évhez képest 21,1%-kal, 196,9 milliárd forintra javultak 2016-ban, elsősorban az energiaszolgáltatási költségek jelentős csökkenése és az alacsonyabb RI/IT költségek miatt, melyek ellensúlyozták a növekvő egyéb közvetlen költségeket.

- Az összekapcsolási költségek 12,6%-kal, 21,9 milliárd forintra javultak 2016-ban, ami tükrözi a mobilvégződtetési díjak 2016. első negyedévében bekövetkezett hazai csökkentését. Macedóniában a nagyobb forgalom magasabb belföldi mobilszolgáltatók felé történő kifizetésekhez vezetett, miközben Montenegróban az alacsonyabb nemzetközi hang és zsugorodó SMS forgalom csökkenő kifizetéseket eredményezett a belföldi és nemzetközi szolgáltatóknak
- Az RI/IT szolgáltatással kapcsolatos költségek a mindhárom vállalatnál tapasztalt alacsonyabb RI/IT bevételekkel összhangban 26,5%-kal csökkentek 2016 folyamán. Ezzel egyidejűleg az RI/IT bruttó fedezet jelentősen javult: a 2015. évi 32,7%-ról 2016-ban 41,7%-ra
- Az energiaszolgáltatással kapcsolatos magyarországi költségek 41,1 milliárd forinttal, 6,8 milliárd forintra csökkentek 2016-ban, a lakossági gáz ügyletből történt kilépésnek és az üzleti energiaügyfelek MET Holding AG-val alapított vegyesvállalatnak (E2) történő átadásának eredményeként

- A követelések értékvesztése 10,8%-kal, 8,5 milliárd forintra javult 2016-ban, elsősorban a jelentősen magasabb 2015. évi értékvesztés miatt, amely egy magyarországi nagyvállalati ügyfélhez fűződő követeléshez kapcsolódott. A követelések értékvesztésében bekövetkezett javulás a fizetőképesség ellenőrzésének, a lakossági mobilüzletágban végzett faktoringnak, valamint a hatékonyabb macedóniai behajtási folyamatnak is köszönhető.
- Az egyéb közvetlen költségek a 2015-ös 112,3 milliárd forintról 119,6 milliárd forintra romlottak 2016-ban. A változás a magasabb TV és egyéb, tartalommal kapcsolatos (főként az új műsordíj okozta) költségek, valamint a nagyobb volumenű mobilkészülék, tartozék és egyéb készülékértékesítéssel összhangban megnövekedett költségek miatt következett be

13.3 Bruttó fedezet

A bruttó fedezet 405,8 milliárd forintos szintje a 2015-höz képest megközelítőleg változatlan maradt, mivel az alacsonyabb közvetlen költségek kompenzálták a zsugorodó bevételek hatását 2016-ban.

13.4 Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások éves összehasonlításban 12,4 %-kal, 83,3 milliárd forintra javultak, a 2015-ös magasabb végkielégítések, valamint a 2016-os alacsonyabb létszám folytán. A munkavállalók átlagos létszámában tapasztalt 8,9%-os csökkenést elsősorban az Origo eladása, a magyarországi létszámcsökkentési program, valamint a macedóniai kiszervezési projekt okozta.

13.5 Szektor specifikus különadók Magyarországon

A hazai ágazat specifikus különadók mértéke az előző évhez képest 4,1%-kal, 31,5 milliárd forintra csökkent. A közműadóval kapcsolatos kiadás 0,4 milliárd forinttal esett vissza, elsősorban a 2015. június 25. óta biztosított ötéves adókedvezmény miatt, amely minden olyan új nyomvonalon megvalósított hálózatfejlesztésre és hálózatbővítésre igénybe vehető, ahol legalább 100 Mbps-os letöltési sebesség elérhetővé válik. Másfelől a Magyar Telekom 2016. első negyedévében pontosította az adóköteles nyomvonalakra vonatkozó nyilvántartásokat 2015-höz képest. Továbbá az ügyfélszokásokban bekövetkezett változások nyomán a távközlési adóval kapcsolatos kiadások is javultak.

13.6 Egyéb működési költségek

Az egyéb működési költségek az előző évhez képest 6,4 milliárd forinttal, 104,9 milliárd forintra nőttek, főként a hazai fejleményeknek köszönhetően, így egyebek mellett a Digitális Jólét Program céljából történő nagy sebességű internethálózati fejlesztéshez kapcsolódó tanácsadói díjak, a magasabb marketingkiadások és fokozódó szponzorációs tevékenységek, a magasabb karbantartási, javítási és területrendezési kiadások, valamint a régi és új generációs informatikai platformok párhuzamos üzemeltetése miatt. Ezen tételeken felül az Infopark G épület értékesítése következtében az irodabérleti díjak is növekedtek, miközben a karbantartási költségek Macedóniában és Montenegróban is emelkedtek az Ericssonnak történt kiszervezés miatt.

13.7 Egyéb működési bevételek

Az egyéb működési bevételek az előző évhez képest 4,1 milliárd forinttal, 11,0 milliárd forintra javultak, elsősorban az Infopark G épület és az Origo 2016. első negyedévében történt értékesítésén realizált egyszeri haszon miatt. Ezek ellensúlyozták a magyarországi hálózatépítési munkálatokon realizált alacsonyabb bevételt.

13.8. EBITDA

Az EBITDA az előző évhez képest 5,2%-kal, 197,0 milliárd forintra nőtt 2016-ban, a változatlan bruttó fedezetnek, a személyi jellegű ráfordításokban elért megtakarításoknak és a magasabb egyéb működési bevételeknek köszönhetően, amelyek ellensúlyozták az egyéb működési kiadások növekedését.

13.9. Értékcsökkenés és amortizáció

Az értékcsökkenési leírás miatti kiadások 3,2%-kal, 117,5 milliárd forintba romlottak 2016-ban, mivel az új számlázási és integrált ügyfélkapcsolat-menedzsment rendszerekkel kapcsolatos szoftverek aktiválása a magyarországi és a montenegrói vállalatoknál egyaránt magasabb értékcsökkenési leíráshoz vezetett. Továbbá a Crnogorski Telekomnál a közelmúltban megszerzett mobilfrekvenciák és tartalmakkal kapcsolatos jogok aktiválása is hozzájárult a magasabb értékvesztési leíráshoz, mialatt Macedóniában az optikai kábeleszközök meghosszabbított hasznos élettartamának köszönhetően az előző évhez képest 6,2%-kal javult az értékcsökkenési leírás.

13.10. Üzemi eredmény

Az üzemi eredmény a 2015-ös 73,5 milliárd forintból a fent említett okok következtében 79,6 milliárd forintba nőtt 2016-ban.

13.11. Nettó pénzügyi eredmény

A nettó pénzügyi veszteség a 2015. évi 28,2 milliárd forintból 26,8 milliárd forintba csökkent 2016-ban, ami 4,8%-os javulást jelent. A változás elsősorban az alacsonyabb átlagos kamatkidrás okozta, amely mögött a piaci viszonyok kedvező irányú változása és a hitelállomány csökkenése áll.

13.12. Nyereségadó

A nyereségadó a 2015-ös 13,8 milliárd forintos kiadásról 4,4 milliárd forint bevételeire nőtt 2016-ban. A javulás elsődleges oka, hogy 2017. január 1-jén 19%-ról 9%-os átlányszintre csökkent a társasági nyereségadó mértéke, amelyet változást már érvényesítettük a 2016. negyedik negyedéves halasztott adópozícióink kalkulációja során. Ennek eredményeként a halasztott adókötelezettségek összege az előző évhez képest 16,8 milliárd forinttal csökkent.

13.13. Nem irányító részesedésekre jutó eredmény

A nem irányító részesedésekre jutó eredmény a nemzetközi leányvállalatoknál a tárgyidőszakban elért alacsonyabb profit miatt a 2015. évi 3,8 milliárd forintból 2,9 milliárd forintba csökkent 2016-ban.

13.14 Cash flow

Millió forintban	2015. 1-12.hó	2016. 1-12.hó	Változás
Üzleti tevékenységből származó nettó cash flow	156 298	154 825	(1 473)
Befektetési tevékenységre fordított nettó cash flow	(97 513)	(89 199)	8 314
Kivéve: Egyéb pénzügyi eszközök eladása – nettó	(13 137)	(6 940)	6 197
Befektetési tevékenységre fordított nettó cash flow korrigálva az egyéb pénzügyi eszközök eladásának nettó hatásával	(110 650)	(96 139)	14 511
Egyéb pénzügyi kötelezettségek kifizetésére fordított összegek	(18 923)	(8 676)	10 247
Szabad cash flow	26 725	50 010	23 285
Egyéb pénzügyi eszközök eladása – nettó	13 137	6 940	(6 197)
Hitelek és egyéb kölcsönök felvétele/visszafizetése – nettó	(30 160)	(40 423)	(10 263)
Résztvényeseknek és nem irányító részvénytulajdonosoknak fizetett osztalék	(6 691)	(22 686)	(15 995)
Saját részvény visszavásárlás	0	(550)	(550)
Pénzeszközök árfolyam-különbözete	(78)	(44)	34
Pénzeszközök változása	2 933	(6 753)	(9 686)

Szabad cash flow

Üzleti tevékenységből származó cash flow

Az üzleti tevékenységből származó nettó cash flow 154,8 milliárd forint volt 2016-ban, szemben a 2015-ös azonos időszaki 156,3 milliárd forinttal. Az 1,5 milliárd forintos csökkenés mögött főként a következő okok húzódnak:

- 9,7 milliárd forint pozitív változás a 2016-os magasabb EBITDA miatt 2015-höz képest
- 21 milliárd forint pozitív hatás az aktív működő tőke változásában, amely egyrészt az üzleti ügyfelek részére nyújtott energia szolgáltatások E2-höz történő átadásának köszönhető, és az E2-nek 2015-ben adott előleg beszámításának is. Továbbá a részletfizetésre történő készülék értékesítés megváltozott feltételeinek köszönhetően az ebből eredő követelések csökkenése is hozzájárult ehhez a pozitív változáshoz, amelyet a rövidebb részletfizetési futamidő okozott.
- 5 milliárd forint negatív hatás az aktív működő tőke változásában, amelyet a 2016-os magasabb készletállomány okozott 2015-höz képest, amely a mennyiségi kedvezmény által kiváltott üzleti döntésnek köszönhető
- 6,1 milliárd forint negatív hatás a végkielégítéssel kapcsolatos céltartalékok kisebb arányú növekedéséből adódóan 2016-ban az előző évhez képest
- 0,6 milliárd forint pozitív hatás a jogi céltartalékok idei évi magasabb képzéséből adódóan
- 0,5 milliárd forint pozitív hatás a fizetett adókban, az alacsonyabb Társasági adó fizetésnek köszönhetően Macedóniában 2016-ban, amelyet a 2015-ben jelentkező további adó befizetése eredményezett az adó törvény változásainak következtében, 2016-ban nem volt hasonló adófizetés, amelyet ellensúlyozott a magasabb helyi iparüzési adó fizetése 2016-ban, 2015-höz képest
- 20,9 milliárd forint negatív hatás a passzív működő tőke változásában, az RI/IT projektekhez kapcsolódó szállítói állomány valamint a készülék beszállítók magasabb kiegyenlítése következtében, amelyet részben ellensúlyozott bizonyos nem beruházási és csoportszállítók alacsonyabb kiegyenlítése, továbbá a kisebb mértékben folyamatosan csökkenő energia szállítói állomány változása, mivel az üzleti energia ügyfeleknek az energia szolgáltatást 2016-tól az erre a célra alapított E2 Hungary vegyesvállalat kezdte meg
- 1,3 milliárd forint negatív hatás a passzív működő tőke változásában a végződtetési díjak partnerek általi túlszámlázásából adódóan (a régi díj szerint számláztuk és térült, de a csökkentett díj szerint könyveltük a bevételt)
- 4,4 milliárd forint pozitív változás a fizetett kamatok csökkenése miatt, amely bizonyos hitelek refinanszírozása miatt alakult ki, a kedvezőbb fizetési feltételeknek köszönhetően
- 4,4 milliárd forint negatív hatás főként az Origo Zrt. és az Infopark G épület értékesítése miatti nettó számviteli eredménynek köszönhetően

Befektetési tevékenységre fordított cash flow korrigálva az egyéb pénzügyi eszközök eladásának nettó hatásával

A hagyományos befektetési tevékenységre fordított cash flow -96,1 milliárd forint volt 2016-ban, szemben a 2015. évi -110,6 milliárd forinttal. A 14,5 milliárd forinttal kevesebb költség mögött főként a következő okok húzódnak:

- 14,8 milliárd forint pozitív hatás a GTS Magyarország Kft. akvizíciójával kapcsolatos nettó kifizetések miatt 2015 második negyedévében
- 3,4 milliárd forint negatív hatás az alacsonyabb Capex költségnek köszönhetően 2016-ban, amely főként az újonnan megvásárolt montenegrói frekvencia blokknak köszönhető, amelyet némileg ellensúlyozott az MT-Magyarország szegmens, 2015-ös azonos időszakhoz képesti alacsonyabb Capex költsége
- 9,6 milliárd forint negatív hatás a beruházási szállítói kötelezettségek magasabb összegű kifizetése miatt 2016-ban, amelyet némileg ellensúlyozott az európai uniós támogatási előleg
- 3,4 milliárd forint pozitív hatás az Origo Zrt. értékesítése kapcsán
- 8,3 milliárd forint pozitív hatás épületértékesítésekből, amely főként az Infopark G épület értékesítésének köszönhető
- 1 milliárd forint pozitív hatás az E2 Hungary Zrt. vegyesvállalat alapítása miatt, 2016-ban nem volt ilyen kifizetés

Egyéb pénzügyi kötelezettségek kifizetésére fordított összegek

Az egyéb pénzügyi kötelezettségek fizetésére fordított összegek a 2015-ös -18,9 milliárd forintról -8,7 milliárd forintra csökkentek 2015-ben. Az alacsonyabbkifizetés mögött az alábbi okok húzódnak:

- 10,9 milliárd forint pozitív hatás a meghosszabbított fizetési határidejű szállítói kötelezettségek pénzügyi kötelezettségként történő kifizetéséből adódóan 2015-ben (melyeket 2014-ben ismertünk el pénzügyi kötelezettségként a mérlegben). 2016-ban nem volt hasonló jellegű kifizetés.
- 0,7 milliárd forint negatív hatás az a tartalom szolgáltatói díjak magasabb kifizetésének köszönhetően 2016-ban, mint 2015-ben

A szabad cash flow a 2015-ös 26,7 milliárd forintról 50 milliárd forintra növekedett 2016-ban a fent említett okok következtében.

Egyéb pénzügyi eszközök eladása - nettó

Az egyéb pénzügyi eszközök eladásának nettó bevétele 6,2 milliárd forinttal csökkent. A változás mögött főként a következő okok húzódnak:

- 5,7 milliárd forinttal kevesebb pénzbeáramlás fedezeti ügyletekből 2016-ban, mint 2015-ben
- 8 milliárd forinttal több készpénz került lekötésre (nettó értékben) 3 hónapnál hosszabb bankbetétekbe Macedóniában 2016-ban
- 7,5 milliárd forinttal kevesebb készpénz került lekötésre (nettó értékben) 3 hónapnál hosszabb bankbetétbe Montenegróban 2016-ban

Hitelek és egyéb kölcsönök felvétele - nettó

A negatív hatás a DTAG- felé törént magasabb hiteltörlesztésnek köszönhető 2016-ban, mint 2015-ben.

Részvényeseknek és nem irányító részesedéseknek fizetett osztalék

A részvényeseknek és nem irányító résztulajdonosoknak fizetett osztalék 16 milliárd forinttal növekedett, amely főleg a Magyar Telekom tulajdonosának és a kisebbségi tulajdonosai részére történt osztalékfizetésnek köszönhető, míg 2015-ben a Magyar Telekom nem fizetett osztalékot.

Saját részvény visszavásárlás

A változás oka az MRP (Munkavállalói Résztulajdonosi Program) Szervezettel kapcsolatos saját részvény visszavásárlás 2016-ban, míg 2015-ben nem volt ilyen kifizetés.

Pénzeszközök árfolyam-különbözete

A Pénzeszközök árfolyam-különbözetének változása nem volt jelentős 2016 és 2015 azonos időszakának vonatkozásában.

13.15 Konszolidált Mérleg

A Konszolidált Mérlegben szereplő egyenlegek legjelentősebb változásai 2015. december 31. és 2016. december 31. összehasonlításában az alábbi sorokon figyelhetők meg:

- Pénzeszközök és Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök
- Követelések
- Tárgyi eszközök és Immateriális javak
- Pénzügyi kötelezettségek kapcsolt vállalatok felé (rövid és hosszú lejáratú rész)
- Halasztott adó kötelezettség
- Eredménytartalék

A Pénzeszközök könyv szerinti értéke 6,8 milliárd forinttal és az Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke 5,9 milliárd forinttal csökkent 2015. december 31-ről 2016. december 31-re. A csökkenés legfőbb oka a macedón és a montenegrói leányvállalatok kisebbségi tulajdonosoknak történő osztalékfizetése illetve a montenegrói leányvállalat részére új frekvencia sávok használati jogosultságért történt kifizetés összege. A Pénzeszközök további változásairól részleteket a Cash flow kimutatás tartalmaz.

A Követelések könyv szerinti értéke 5,1 milliárd forinttal csökkent 2015. december 31-ről 2016. december 31-re. A csökkenés legfőbb oka az energia üzletágból való kilépéssel összefüggésben az üzleti energia ügyfelekkel szembeni követelések csökkenéséből adódik. 2016. január 1-től az előző évben erre a célra alapított E2 Hungary vegyesvállalat megkezdte a működését így ezen ügyfelek részére az energiaszolgáltatást.

A Tárgyi eszközök és immateriális javak könyv szerinti értéke együttesen (Goodwillt is beleértve) 10,6 milliárd forinttal csökkent 2015. december 31-ről 2016. december 31-re. A csökkenés fő oka hogy az eszközök értékcsökkenése és selejtezése meghaladta a beruházásokra fordított összeget.

A Pénzügyi kötelezettségek kapcsolt vállalatok felé rövid és hosszú lejáratú kötelezettség 37,2 milliárd Ft-tal csökkent 2015. december 31-ről 2016. December 31-re. A változás oka az DT-től felvett hitelek törlesztése.

A Halasztott adó kötelezettségek 2015. december 31-ről 2016. december 31-re 15,1 milliárd forinttal csökkent. A csökkenés fő oka a magyarországi társasági adó kulcs 10%/19%-ról 9%-ra történő csökkentése 2017. január 1-től.

Az eredménytartalék 38,6 milliárd forinttal növekedett 2015. december 31-ről 2016. december 31-re. A változást két tényező együttes hatása okozta. A cégcsoport 2016-os tevékenységéből származó a Társaság részvényeseire jutó eredmény 54,3 milliárd forinttal növelte, míg a 2015. évi eredmény után deklarált osztalék 15,6 milliárd forinttal csökkentette az eredménytartalék összegét.

A Konszolidált Mérleg egyéb egyenlegeiben nem következett be jelentős változás 2015. december 31. és 2016. december 31. között. A kisebb változásokra a Konszolidált Cash flow kimutatás 2016. évi számai valamint az előbbi 13.14 Cash flow fejezetben található további magyarázatok adnak információt.

14 AZ ÉVES BESZÁMOLÓ FORDULÓNAPJA UTÁN ÉS A JELENTÉS PUBLIKÁLÁSA KÖZÖTT BEKÖVETKEZETT JELENTŐSEBB ESEMÉNYEK

14.1 A Crnogorski Telekom A.D. értékesítése

A Társaság 2017 januárjában részvényvásárlási megállapodást írt alá a Hrvatski Telekom d.d.-vel a Crnogorski Telekom A.D. Podgorica-ban meglévő többségi 76,53 %-os tulajdoni részesedésének eladásáról összesen 123,5 millió euró (mintegy 38,1 milliárd forint) összegben. A Crnogorski Telekom A.D. összesített pénzügyi információit a 21.1 megjegyzésben tettük közzé. A tranzakció zárására 2017 januárjában került sor.

14.2 A SERVERINFO akvizíció

A T-Systems Magyarország Zrt. 2016 októberében megállapodást kötött a WING Csoporttal a SERVERINFO-INGATLAN Kft. 100%-os megvásárlásáról. A tranzakció végeredményeként a Magyar Telekom Csoport megszerzi annak az ingatlannak a tulajdonjogát, ahol a nagyon biztonságos, legmodernebb infrastruktúrával rendelkező adatközpontja található. A tranzakció értéke 14,4 millió euró (mintegy 4,4 milliárd forint). A SERVERINFO-INGATLAN Kft. kezeli annak az ingatlannak a bérletével és fenntartásával kapcsolatos feladatokat, amelyben a T-Systems Magyarország Zrt. adatközpontja található. A vételár jelentős része az ingatlan valós értékéhez kapcsolódik. A tranzakció zárására 2017 januárjában került sor.

Budapest, 2017. február 22.

Christopher Mattheisen
vezérigazgató, igazgatósági tag

Szabó János
gazdasági vezérigazgató-helyettes

Nyilatkozat

Alulírottak nyilatkozunk, hogy

- az alkalmazható számviteli előírások alapján, a legjobb tudásunk szerint elkészített mellékelt éves beszámoló valós és megbízható képet ad a Magyar Telekom Nyrt. és a konszolidációba bevont vállalkozásai eszközeiről, kötelezettségeiről, pénzügyi helyzetéről, valamint nyereségéről és veszteségéről, továbbá
- az üzleti jelentés megbízható képet ad a Magyar Telekom Nyrt. és a konszolidációba bevont vállalkozásai helyzetéről, fejlődéséről és teljesítményéről, ismertette a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket.

Budapest, 2017. április 7.

Christopher Mattheisen
Vezérigazgató
az Igazgatóság tagja

Szabó János
Gazdasági vezérigazgató-helyettes